

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

बीमा समिति

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिबेदन,
२०७८

प्रकाशक

बीमा समिति
कुपण्डोल, ललितपुर ।

प्रकाशक	:	बीमा समिति
सर्वाधिकार	:	प्रकाशकमा
संस्करण	:	२०७८
प्रकाशन प्रति	:	१००० प्रति
सेटिङ/मुद्रण	:	अग्नी छापाखाना, पुरानो बानेश्वर, काठमाडौं ।

प्रक्कथन

नेपाल एक कृषि प्रधान देश हो । नेपालको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान करीब २७ प्रतिशतको हाराहारीमा रहेको छ । हाल करीब ६०.४ प्रतिशत जनसंख्या कृषि पेशामा आश्रित रहेको भए तापनि देशलाई कृषि क्षेत्रमा आत्मनिर्भर बनाउन सकिएको छैन । यस परिप्रेक्ष्यमा कृषि क्षेत्रको विकास र कृषि क्षेत्रमा संलग्न जनताको व्यवसायिकता र आयस्तर बृद्धिमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ ।

कृषकहरूले गर्ने कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय अन्तर्गत खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, नगदेवाली, मत्स्यपालन, पशुपालन, पन्छीपालन, मौरीपालन, च्याउ खेती लगायत विभिन्न प्रकारका क्षेत्रमा जोखिमको कारणबाट उत्पन्न हुने क्षति तथा हानी विरुद्ध आर्थिक क्षतिपूर्ति प्रदान गर्न, कृषकहरूलाई व्यवसायिक खेतीतर्फ आकर्षित गर्न, कृषि तथा पशुपन्छीको क्षेत्रमा लगानी प्रोत्साहन गर्न, कृषि क्षेत्रमा उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने उद्देश्य सहित समितिबाट बि.सं. २०६९ साल माघ ०१ गते बाली तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशन, २०६९ जारी गरे पश्चात कृषि तथा पशुपन्छी बीमा औपचारिक रूपमा सुरुवात भई हाल यसले प्रभावकारी भूमिका निवार्ह गर्न सफल भएको पाइन्छ । समितिबाट बाली तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशन, २०६९ लाई समय सापेक्ष परिमार्जन गरी मिति २०७७।०८।१५ गते नयाँ कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७ जारी गरिएको छ ।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन तथा विकास गरी कृषि क्षेत्रको जोखिम कम गरी उत्पादकत्व बृद्धि र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा कृषि क्षेत्रको योगदान बृद्धि गर्ने उद्देश्य स्वरूप नेपाल सरकारले वि.सं. २०७० सालमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको प्रिमियममा ५० प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था गरिएको थियो भने हाल कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको प्रिमियम ८० प्रतिशत कायम गरिएको छ । उक्त व्यवस्थाले कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको दायरामा उल्लेखनीय रूपमा बृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ । समितिले कृषि तथा पशुपन्छी बीमालाई अझ बढी सशक्त र प्रभावकारी बनाई कृषि तथा पशुपन्छी बीमालाई गाँउगाँउसम्म पुर्याउनका लागि सबै निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूलाई ७७ जिल्लामा अनिवार्य रूपमा कार्यक्षेत्र तोकिएको छ ।

कृषि तथा पशुपन्धी बीमामा आ.व. ०७७।०७८ सम्म भएका प्रगतिहरू संगालोको रूपमा प्रतिवेदन प्रकाशित गरिएको छ । यस प्रतिवेदन तयार पार्न सहयोग गर्नु हुने श्री राजु रमण पौडेल, कार्यकारी निर्देशक, बीमा समिति, श्री सुशिल देव सुवेदी, निर्देशक, श्री पुनम ज्ञवाली श्रेष्ठ, उप निर्देशक, सहायक निर्देशकद्वय श्री प्रिति देव तथा श्री सीता पाण्डेलाई धन्यवाद प्रकट गर्दछु । साथै, कृषि तथा पशुपन्धी बिकास मन्त्रालय, कृषि विभाग, पशु सेवा विभाग, कृषि विज्ञहरू, पशुपन्धी विज्ञहरू लगायत सबै निकायहरू प्रति धन्यवाद तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

समितिले कृषि तथा पशुपन्धी विकास मन्त्रालय, कृषि विभाग, पशु सेवा विभाग, प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनासंगको सहकार्यमा कृषि तथा पशुपन्धी बीमा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता तालिम लगायत विभिन्न प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू गर्दै आइरहेको छ । आगामी दिनहरूमा बीमा समितिले कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको विकास र विस्तारमा सहयोग पुर्याउन सबै सरोकारवालाहरूको सहयोग र साथको अपेक्षा गर्दै कृषि तथा पशुपन्धी बीमा मार्फत देशको अर्थतन्त्रमा सकारात्मक भूमिका निर्वाह गर्न समिति निरन्तर लागि रहने छ भन्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

धन्यवाद !

सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष

बिषयसूची

विवरण	पेज नं.
● नेपालमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा एक चिनारी	१-१८
● कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्गत अवस्था	१९-४२
● कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका	४३-७०
● कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखहरू	७१-३६०
कृषितर्फ	
तरकारी खेती बीमालेख (लागत)	७१-७८
तरकारी खेती बीमालेख (उत्पादन)	७९-१००
धान बाली बीमालेख (लागत)	१०१-१११
चैतेधान बाली (सामूहिक) बीमालेख (उत्पादन)	११२-१२२
फलफूल खेती बीमालेख (लागत)	१२३-१३२
आलु खेती बीमालेख (लागत)	१३३-१४१
केरा खेती बीमालेख (लागत)	१४२-१५२
मौरी पालन बीमालेख (लागत)	१५३-१६०
अन्न बीउ बाली बीमालेख (उत्पादन)	१६१-१७५
च्याउ खेती बीमालेख (लागत)	१७६-१८६
अलैंची खेती बीमालेख (लागत)	१८७-२००
अदुवा खेती बीमालेख (उत्पादन)	२०१-२१२
बेसार खेती बीमालेख (उत्पादन)	२१३-२२३
सुन्तला खेती बीमालेख	२२४-२३९
जुनार खेती बीमालेख	२४०-२५३
कागती खेती बीमालेख	२५४-२६८
चिया खेती बीमालेख	२६९-२७९
कफि खेती बीमालेख	२८०-३०३
उखु खेती बीमालेख	३०४-३१३
मौसमी सूचाङ्क बीमालेख (उत्पादन)	३१४-३२३
घाँसे बाली बीमालेख	३२४-३३५

पशुपन्छीतर्फ

पशुधन बीमालेख	३३६-३४७
बाख्रा बीमालेख	३४८-३५७
पन्छी बीमालेख	३५८-३७४
अष्ट्रिच बीमालेख	३७५-३८५
कालिज बीमालेख	३८६-४०१
माछा बीमालेख	४०२-४१७
● कृषि तथा पशुपन्छी बीमासंग सम्बन्धित	
बीमा कम्पनीका प्रतिनिधिहरूको सम्पर्क नं.	४१८-४२२
● बीमा कम्पनीको नाम, ठेगाना तथा सम्पर्क नं.	४२३

नेपालमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा एक चिनारी

बीमा

नेपाल जस्तो बिकासोन्मुख मुलुक मात्र नभएर बिश्वका सम्पूर्ण बिकसित देशहरू जोखिमबाट सुरक्षित रहेका छैनन् । मानवीय जीवन, स्वास्थ्य तथा धन सम्पत्तिमा विभिन्न प्रकारका जोखिमहरू व्याप्त रहेका हुन्छन् । संसारमा जति जति प्रविधि र आधुनिकताको बिकास हुँदै गइरहेको छ त्यतिनै मात्रामा जोखिमको समेत बृद्धि हुँदै गइरहेको पाइन्छ । मानिसको जीवन तथा सम्पत्तिमा हुने विभिन्न प्रकारको भवितव्य, दुर्घटनाबाट सिर्जित क्षतिबाट हुने आर्थिक हानी नोक्सानीलाई परिपूर्ति गर्ने माध्यम बीमा हो । बीमा जोखिम विरूद्ध अपनाइने सामाजिक एवं आर्थिक सुरक्षा रणनीतिको प्रभावकारी औजारको रूपमा रहेको हुन्छ । बीमा मानव जीवन र भौतिक सम्पत्तिमा आईपर्ने जोखिम व्यवस्थापनको सबैभन्दा उत्तम र सही उपाय मानिन्छ ।

बीमा वित्तीय क्षेत्रको एक प्रणालीको रूपमा रहेको छ । बीमाले देशको आर्थिक विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । बीमाले जीवन तथा सम्पत्तिमा हुने क्षति हानी विरूद्ध आर्थिक सुरक्षा प्रदान गर्दछ, बचतमा प्रोत्साहन, आश्रित परिवारलाई भलाई, व्यवसाय निरन्तरका लागि पूँजीको व्यवस्था, कर छुट आदि जस्ता भूमिका निर्वाह गर्नाले बीमाको निकै महत्व रहेको छ ।

नेपाल प्राकृतिक प्रकोपका लागि बहु जोखिमयुक्त क्षेत्र हो । आफुले पालन गरेको पशुपन्छी, बाली नालीमा प्राकृतिक जोखिम जस्तै:- हावाहुरी, अधिक वर्षा, भूकम्प, बाढी, पहिरो, चट्याङ् आदिका कारणबाट हुने आर्थिक क्षतिको सुरक्षण गर्नका लागि कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको महत्व रहेको छ । त्यसैगरी, व्यवसायिक भवन, पसल, घर, गोदाम आदि जस्ता सम्पत्तिमा हुने आगलागी, चोरी, भूकम्पको कारणले हुने क्षति आदि जस्ता बिपदाबाट उत्पन्न हुने खतरा विरूद्ध सम्पत्ति बीमाको महत्व रहेको छ । आफ्नो निजी तथा व्यवसायिक सवारी साधनमा हुने क्षति हानी विरूद्ध मोटर बीमाको महत्व रहेको छ । ग्रामिण क्षेत्रमा बसोबास गर्ने न्यून आय भएको वर्गको जीविकोपार्जन गर्न दैनिक जीवनमा तथा भविष्यमा हुन सक्ने सम्भावित जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग पुर्याउनका लागि लघुबीमाको महत्व रहेको छ । बीमा अनिश्चित जोखिमलाई हस्तान्तरण गरी आर्थिक क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्ने माध्यम हो भने बीमा बीमित र बीमक बीचको कानूनी करार समेत हो ।

नेपालमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

कृषि नेपालको अर्थ व्यवस्थाको मुख्य आधार हो र देशको दुई तिहाई जनसंख्याको जीविकाको श्रोत कृषि हो । कूल ग्राहस्थ्य उत्पादनमा कृषिको योगदान २७ प्रतिशत रहेको छ । नेपाल कृषि प्रधान देश भएकोले कृषि क्षेत्रको विकास हुनु भनेको देशको आर्थिक विकास हुनु हो ।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

नेपालको कृषि निर्वाहमुखी पेशाको रूपमा रहेको छ। धेरै जसो कृषि योग्य भूमी खास गरी पहाडी क्षेत्रमा सिंचाईको सुविधा पुग्न नसकेको हुँदा कृषि व्यवसाय आकाशो पानीमा निर्भर रहेको छ। कहिले सुख्खा तथा कहिले अत्यधिक वर्षा, कहिले बाढी, हावाहुरी, पहिरोको कारणबाट बाली नालीको क्षति जस्ता विभिन्न किसिमबाट हुने क्षति तथा बाली तथा पशुपन्छीमा लाग्ने विभिन्न किसिमका रोगहरू, वन्यजन्तुहरूबाट हुने चरन तथा जलवायु परिवर्तनजन्य विविध कारणहरूबाट हुने क्षतिहरूबाट निर्वाहमुखी कृषकहरू बढी प्रभावित हुन्छन्। कृषि बीमामा हुने जोखिमको भार कम गरी कृषकको आर्थिक उन्नति तथा शाख कायम राखी निर्वाहमुखी कृषि पेशालाई व्यवसायिक कृषि पेशातर्फ उन्मुख गराउने उद्देश्यले बीमा समितिबाट वि.सं. २०६९ सालदेखि बाली तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशन, २०६९ मार्फत कृषि बीमाको शुरुवात गरिएको हो।

कृषि व्यवसाय अन्तर्गत बाली तथा पशुधनको सम्भावित हानी नोकसानीबाट उत्पन्न हुने आर्थिक क्षतिपूर्तिका लागि गरिने बीमा कृषि बीमा हो। खेती गरिएको खाद्यान्न, तरकारी, फलफुल, नगदेबाली, औद्योगिकबाली, मत्स्यपालन, मौरीपालन, च्याउ खेती लगायत विभिन्न प्रकारका बालीहरू र घरपालवा पशु तथा पन्छीहरूको जोखिम सुरक्षणको लागि कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको अवधारणको विकास भएको हो।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको उद्देश्यहरू

मुलुकमा कृषि क्षेत्रको प्रवर्द्धन गरी आत्मनिर्भर मुखी अर्थतन्त्रको बिकास गर्नु नै कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको मुख्य उद्देश्य रहदै आएको छ।

- कृषि क्षेत्रलाई विस्तार एवं प्रवर्द्धन गर्ने,
- कृषकहरूको काबु भन्दा बाहिरको परिस्थितिबाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिम न्यूनीकरणमा कृषकहरूलाई व्यावसायिक खेतीतर्फ आकर्षित गर्न सहयोग गर्न,
- कृषि क्षेत्रमा निजी तथा सहकारी क्षेत्रको लगानी आकर्षित गर्ने,
- कृषि क्षेत्रमा लगानीलाई प्रोत्साहन गर्ने,
- कृषि उत्पादनलाई बृद्धि गरी आयातलाई प्रतिस्थापन गर्ने,

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको क्षेत्र

समितिबाट वि.सं. २०७७/८/१५ मा बाली तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशन, २०६९ लाई खारेज गरी कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७ जारी गरिएको छ। कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७ बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको क्षेत्रलाई निम्न बमोजिम बर्गिकरण गरिएको छ।

क. वनस्पतिको बीमा

ख. जीवजन्तुको बीमा

वनस्पति तथा जीवजन्तु अन्तर्गत निम्न किसिमका बीमाहरू पर्दछन् ।

क्र.सं.	जीवजन्तु	क्र.सं.	वनस्पति
क	गाइँभैसी	क	अन्नबाली
ख	भेडाबाख्रा	ख	दलहन
ग	घोडा वर्ग	ग	तेलहन
घ	सुंगुर वर्ग	घ	तरकारी
ङ	घरपालुवा जनावर	ङ	च्याऊ
च	पन्धी	च	फलफूल
छ	माछा	छ	सुख्खा फल (नट वर्ग)
ज	किरा	ज	कन्दमूल
झ	अन्य पशुपन्धी	झ	चिनीजन्य बाली
		ञ	पेय
		ट	मसला
		ठ	फूल
		ड	जडिबुटी
		ढ	घाँसेबाली
		ण	किरा (वनस्पति वर्गमा राखिने किरा वर्ग)
		त	खाद्यान्न
		थ	अन्य वनस्पति

कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको बीमाशुल्कमा अनुदान

नेपाल सरकारले कृषिमा आत्मनिर्भर हुन र स्वरोजगारी सिर्जना गर्ने उद्देश्यले मिति २०७० साउन १ गते देखि कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको बीमा शुल्कमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको थियो । शुरुमा कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको बीमा शुल्कमा ५० प्रतिशत अनुदानको व्यवस्था गरिएकोमा कृषि तथा पशुपन्धी बीमामा कृषकहरू आकर्षित गरी थप प्रभावकारी बनाउनका लागि २०७१ साउन १ गतेदेखि बीमा शुल्कको अनुदानलाई बृद्धि गरी ७५ प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्थाका साथै मूल्य अभिवृद्धि करमा छुट समेत प्रदान गर्ने नीति लिएको थियो । हाल प्रदान गरिदै आएको ७५ प्रतिशतको अनुदानलाई नेपाल सरकारको आ.व. ०७८।०७९ को बजेट बक्तव्यबाट ५० प्रतिशत पुर्याइएकोमा मिति २०७८।०६।०७ देखि लागू हुने गरी ८० प्रतिशत कायम गरिएको छ ।

बाली तथा पशुपन्धी बीमा अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्नका लागि बाली तथा पशुधन बीमाको प्रिमियममा अनुदान उपलब्ध गराउने निर्देशिका, २०७० बमोजिम बाली तथा पशुधन बीमा कोष व्यवस्थापन समिति स्थापना गरियो । उक्त कोषमा नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम लगायत अन्य क्षेत्रबाट प्राप्त हुने रकम जम्मा हुने व्यवस्था गरिएको छ । उक्त कोषमा रहेको रकम बीमकहरूलाई बीमा शुल्क अनुदान वापत उपलब्ध गराउन खर्च गरिन्छ ।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

बाली तथा पशुधन बीमा कोष व्यवस्थापन समितिको संरचना देहाय बमोजिम रहेको छ ।

१. सचिव, कृषि तथा पशुपन्छी बिकास मन्त्रालय (कृषितर्फ) – अध्यक्ष
२. सह-सचिव, अर्थ मन्त्रालय – सदस्य
३. सह-सचिव, कृषि तथा पशुपन्छी बिकास मन्त्रालय – सदस्य
४. सह-सचिव, राष्ट्रिय योजना आयोग – सदस्य
५. महा-निर्देशक, कृषि विभाग – सदस्य
६. महा-निर्देशक, पशु सेवा विभाग – सदस्य
७. मन्त्रालयले मनोनयन गरेको बीमा कम्पनीहरूको प्रतिनिधि – सदस्य (एक जना)
८. मन्त्रालयले मनोनयन गरेको कृषि विज्ञ वा पशु विज्ञबाट – सदस्य (एक जना)
९. कार्यकारी निर्देशक, बीमा समिति – सदस्य-सचिव

बाली तथा पशुधन बीमा कोषको सञ्चालन देहाय बमोजिम गरिने व्यवस्था रहेको छ:-

बाली तथा पशुधन बीमाको प्रिमियममा अनुदान उपलब्ध गराउने निर्देशिका, २०७० बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत कोष स्थापना गरिएको छ । उक्त कोषमा नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम लगायत अन्य क्षेत्रबाट प्राप्त हुने रकम जम्मा हुने व्यवस्था रहेको छ । कोषको सञ्चालन देहाय बमोजिम रहेको छ ।

१. कोषमा प्राप्त हुने रकम नेपाल सरकारले तोकेको “क” वर्गको बैंकमा समितिको नाममा खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।
२. कोषको खातामा सञ्चालन समितिको अध्यक्ष र सदस्य सचिवको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।
३. कोषबाट बीमा प्रिमियम अनुदानको लागि मात्र रकम खर्च गरिनेछ ।
४. नेपाल सरकारबाट जारी भएका वा जारी हुने नीति निर्देशन बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
५. कोषको आय-व्यय हिसाब विवरणको लेखापरीक्षण प्रत्येक वर्ष गरिनेछ ।
६. कोषको आय-व्यय हिसाब नेपाल सरकारको प्रचलित लेखा प्रणाली बमोजिम राखिनेछ ।
७. कोषको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट गरिनेछ ।
८. समितिले आवश्यक ठानेमा कोषको सञ्चालनका लागि छुट्टै निर्देशिका बनाई कार्य गर्न सक्नेछ ।

लेखा र लेखापरीक्षण

कृषि तथा पशुधन बीमाको प्रिमियममा अनुदान उपलब्ध गराउने निर्देशिका, २०७० बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्थापना गरिएको कोषको आय व्यय हिसाब विवरणको लेखापरीक्षण प्रत्येक वर्ष गरिनेछ ।

१. कोषको लेखापरीक्षण नेपाल सरकारको प्रचलित लेखा प्रणाली बमोजिम राखिनेछ,
२. कोषको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट गरिनेछ।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू:

१. आगलागी वा अग्नीको कारणले भएको क्षति
२. हुरीबतासको कारणले भएको क्षति
३. आँधिबेहरी वा तुफानको कारणले भएको क्षति
४. अति वृष्टि र बेमौसमी वर्षाको कारणले भएको क्षति
५. असिना, हिउँको कारणले भएको क्षति
६. बाढी वा डुबानको कारणले भएको क्षति
७. खडेरीको कारणले भएको क्षति
८. तुसारो, शितलहरको कारणले भएको क्षति
९. भूकम्पको कारणले भएको क्षति
१०. पहिरो वा भू-स्खलनको कारणले भएको क्षति
११. चट्याङको कारणले भएको क्षति
१२. आकस्मिक तथा दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणबाट हुने क्षति (जंगली जनावरको आक्रमण (खाएर वा कुल्चिएर वा माडे, खोस्रेर वा उधिनेर वा झारेर)
१३. रोगको कारणले भएको क्षति
१४. किराको कारणले भएको क्षति

हालसम्म जारी भएका कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखहरू

बाली तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशन, २०६९ जारी गर्दा जम्मा चारवटा बीमालेख जारी गरी कृषि बीमाको शुरुवात गरिएकोमा हाल बीमालेखको संख्यामा उल्लेख्य रूपमा बृद्धि भएको छ। विगतमा लागतमा आधारित बीमालेखहरू जारी गर्ने गरेकोमा हाल उत्पादनमा आधारित बीमालेखहरू जारी गर्ने गरिएको छ। कृषकको माग समेतका आधारमा नेपाल सरकार कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, कृषि विभाग तथा पशु सेवा विभाग समेतको प्राविधिक सहयोगमा विभिन्न बीमालेखहरू जारी गर्दै आएको छ। हाल जारी गरिएका लागतमा आधारित बीमालेखहरूमा तरकारी, च्याउखेती, धानबाली, आलुखेती, फलफूलखेती, मौरी तथा अलैंचीखेती बीमालेख छन्। त्यस्तै, उत्पादनमा आधारित बीमालेखहरूमा तरकारी, मौसमी सूचांक, उखु, अन्नबीउ बाली, चैतेधान, अदुवा खेती, बेसार खेती, चिया खेती, कफी खेती, मुन्तला खेती, जुनार खेती तथा कागती खेती बीमालेखहरू रहेका छन्। उत्पादनमा आधारित बीमालेख तयार गर्दा कृषकहरू बीमातर्फ थप आकर्षित भई बाली बीमाको दायरा अझ बढी

कृषि तथा पशुपन्थी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

फराकिलो हुने कुरालाई मध्यनजर गर्दै बीमा समितिबाट ४९ वटा तरकारीमा (गोलभेडा, काँक्रो, धिरौला, करेला, फर्सी, जुकेनी, लौका, भिण्डी, सिमी, बोडी, काउली, बन्दा, ब्रोकाउली, मुला, गाजर, भेडे खुर्सानी, पिरा खुर्सानी, अकबरे खुर्सानी, प्याज, परवल, तरवुजा, भण्टा, हरियो केराउ, आलु) उत्पादनमा आधारित बीमालेख तयार गरी प्रचलनमा ल्याइएको छ । पशुपन्थी तथा माछा बीमा अन्तर्गत पशुधन बीमालेख, बाख्रा, पन्थी, अष्ट्रिच, कालिज तथा माछा बीमालेख जारी गरिएको छ । हाल जारी गरिएको कालिज बीमालेखमा अनुदानको व्यवस्था नभएको हुँदा सो बीमालेख खरिद गर्दा बीमितले बीमा शुल्क बापत लाग्ने पूरै रकम बीमकलाई बुझाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

हालसम्म जारी भएका बीमालेखका प्रकार र उक्त बीमालेखहरूमा भएको बीमा शुल्कको व्यवस्था:

कृषि बीमातर्फ			
क्र.सं.	बीमालेख	प्रकार	बीमा शुल्क
१	तरकारी	उत्पादनमा आधारित	बीमाङ्कको ७ प्रतिशत (प्रति बाली)
		लागतमा आधारित	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत (प्रति बाली)
२	अन्नबाली	चैत धान, बीज बृद्धि	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत (प्रति बाली)
		घाँसे बाली	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत (प्रति बाली)
३	मसला	अदुवा	बीमाङ्कको ७ प्रतिशत (प्रति बाली)
		बेसार	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत (प्रति बाली)
		अलैंची	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
४	फलफूल	स्याउ (मौसमी सुचाङ्कमा आधारित)	बीमाङ्कको ८ प्रतिशत (प्रति बाली)
		केरा	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत (प्रति बाली)
		उखु	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत (प्रति बाली)
		सुन्तला	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
		कागती	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
		जुनार	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
५	अन्य	मौरी	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
		चिया	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
		कफि	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत

पशुपन्धी बीमातर्फ			
क्र.सं.	बीमालेख	प्रकार	बीमा शुल्क
१	पशु बीमा	पशु	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
		बाख्रा	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
२	पन्धी बीमा	अष्ट्रिच	बीमाङ्कको २ प्रतिशत
		कुखुरा (ब्रोइलर)	बीमाङ्कको १.२५ प्रतिशत
		लेयर्स, प्यारेन्ट, हाँस	बीमाङ्कको ५ प्रतिशत
		कालिज बीमालेख (अनुदानको व्यवस्था नरहेको)	बीमाङ्कको १.२५ प्रतिशत
३	माछा बीमा	माछा	बीमाङ्कको २ प्रतिशत
		पोखरी	बीमाङ्कको १ प्रतिशत

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा गर्ने प्रक्रिया

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा गर्ने एउटा निश्चित प्रक्रिया रहेको छ । आफुले बीमा गर्ने आफ्नो सम्पत्तिको बारेमा प्रथम जानकार स्वयम् बीमित आफै हुनु पर्दछ । कृषि तथा पशुपन्धी बीमा गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता मार्फत वा सोझै बीमा कम्पनीमा गई बीमा गराउनका लागि अनुरोध गर्न सक्दछ । कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रक्रियाका लागि सामान्यतया निम्न कागजपत्रहरू आवश्यक पर्दछ ।

- (क) पूर्ण रुपले भरिएको प्रस्ताव फाराम
- (ख) प्राविधिकको जाँच सिफारिसपत्र (बीमा गरिने वस्तु बीमा योग्य छ वा छैन)
- (ग) बीमालेखमा उल्लेख भए अनुसार सम्बन्धित निकायको सिफारिसपत्र
- (घ) कम्तीमा पाँचवटा स्थिर फोटो तथा कम्तीमा तीन मिनेटको भिडियो (प्राविधिक आफैले खिचेको हुनुपर्ने)

कृषि तथा पशुपन्धी बीमामा तोकिएका शर्तहरू:

कृषि तथा पशुपन्धी बीमालेखहरू बमोजिम कृषि तथा पशुपन्धी बीमा गरेका बीमितहरूले आफुले पालेका पशुपन्धी तथा बाली, तरकारी, फलफूलहरू आदिको बीमा लेखमा उल्लेखित शर्तहरूको पूर्ण रुपमा पालना गर्नुपर्ने हुन्छ । यस्ता शर्तहरू निम्न अनुसार रहेका छन्:

- (क) पूर्ण स्वस्थ र निरोगी हुनुपर्ने
- (ख) खोप लगाउनु पर्ने

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

- (ग) रोग लागेमा उचित उपचार गराउनु पर्ने
- (घ) बस्ने स्थान स्वच्छ, हावा जान सक्ने, सफा, व्यवस्थित गर्नुपर्ने
- (ङ) सन्तुलित आहारको व्यवस्था गर्नुपर्ने
- (च) बीमा कम्पनी निरीक्षण गर्न चाहेमा निरीक्षण गर्न दिनुपर्ने,
- (छ) बालीको उचित तरिकाले मलजल, गोडमेल, किटनासक प्रयोग गर्नुपर्ने,

कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा क्षतिपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था:

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत पशुपन्छीको क्षति नोक्सानी भएमा क्षतिपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था निम्न रहेको छ ।

पशु	मृत्यु भएमा	बीमाङ्क रकमको ९० प्रतिशत
	पूर्ण स्थायी रुपमा अशक्त	बीमाङ्क रकमको ५० प्रतिशतसम्म
	थुनेलो रोग लागेमा	रोग ३० प्रतिशत
बाली	हानी नोक्सानी(लागत मूल्य)	वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशतसम्म
पन्छी	हानी नोक्सानी, मरेमा	वास्तविक क्षति बराबर
माछा	हानी नोक्सानी, मरेमा	वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशतसम्म

कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा क्षतिपूर्ति नपाईने अवस्थाहरू

- (क) कानूनी निकायको आदेशमा नष्ट गर्नुपर्ने भएमा
- (ख) बीमा गरिएको वस्तु हराएमा वा चोरी भएमा
- (ग) बीमा गरिने वस्तुको बारेमा झुठ्ठा बिवरण दिएमा
- (घ) बीमालेखमा उल्लेख गरिएको क्षमता भन्दा बढी पालन गरेमा
- (ङ) बर्डफ्लुको कारणबाट मरेमा (पन्छी बीमाको हकमा)
- (च) अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गरेमा (पशु बीमाको हकमा)
- (छ) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित वस्तु वा सम्पत्तिको क्षति भएमा ।

कृषि तथा पशुपन्धी बीमामा मध्यस्थकर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्न कृषि तथा पशुपन्धी बीमामा मध्यस्थकर्ताको व्यवस्था गरिएको छ । ती मध्यस्थकर्ताहरूमा:-

● कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता

- * कृषि तथा पशुपन्धी बीमा सम्बन्धी काम गर्न समितिबाट इजाजतपत्र प्राप्त निर्जीवन बीमा अभिकर्ता (व्यक्ति वा संस्था) सम्झनु पर्छ ।
- * कृषि तथा पशुपन्धी बीमामा प्राविधिकको योग्यता प्राप्त गरेका व्यक्ति वा संस्थाले कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको रूपमा कार्य गर्न सक्नेछन् ।
- * कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी तालिम लिई समितिबाट बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र प्राप्त गरेको व्यक्ति वा संस्थालाई बीमकले कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको रूपमा कार्य गराउन सक्नेछ ।
- * कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताले एउटै बीमालेखमा कृषि तथा पशुपन्धी प्राविधिक र कृषि तथा पशुपन्धी अभिकर्ता भई कार्य गर्न पाउने छैन ।
- * कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताले निश्चित कार्य गरे वापत दश प्रतिशत कमिशन पाउने व्यवस्था रहेको छ ।
- * यदि कुनै संस्था कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको रूपमा कार्य गर्न चाहेमा प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि कार्य संग सम्बन्धित कृषि वा वनस्पति सम्बन्धी सहकारी संस्था वा कृषि सहकारी समूह वा कृषक समूह वा कृषि सम्बन्धी फर्म वा कम्पनी हुनुपर्ने, संस्थाको उद्देश्यमा कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता भई कार्य गर्ने भन्ने उल्लेख भएको हुनुपर्ने, संस्थाको कुनै एक जना सञ्चालक वा पदाधिकारी वा मुख्य व्यवस्थापक वा संस्थाको कार्यकारी प्रमुख भई कार्य गर्ने व्यक्ति कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी तालिममा सहभागी भएको हुनुपर्ने प्रावधान रहेको छ ।

● कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्राविधिक,

- * प्राविधिकको रूपमा कार्य गर्नका लागि न्यूनतम शैक्षिक योग्यता एस.एल.सी. वा सो सरहको परीक्षा उत्तिर्ण गरी कृषि वा पशु वा वनस्पति विज्ञानमा कम्तीमा एक वर्षको तालिम प्राप्त वा कृषि वा पशु विज्ञानमा सो भन्दा माथिल्लो योग्यता प्राप्त गरेको व्यक्ति हुनु पर्नेछ ।
- * प्राविधिकले बीमा गरिने वस्तुको स्वास्थ्य जाँच सिफारिस वा गुणस्तर जाँच सिफारिस गरी उक्त वस्तुको स्वास्थ्य वा गुणस्तरको आधारमा बीमा गर्न योग्य छ वा छैन भनी सिफारिसपत्र बीमितलाई प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- * प्राविधिकले कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता रूपमा समेत कार्य गर्न पाउने

व्यवस्था रहेको छ । तर, एउटै बीमालेखमा भने प्राविधिक तथा अभिकर्ता भई कार्य गर्न प्रतिबन्ध लगाएको छ ।

- * प्राविधिकले निश्चित कार्य गरे वापत पाँच प्रतिशत पारिश्रमिक रकमको पाउने व्यवस्था रहेको छ ।
- * यदि कुनै संस्थाले प्राविधिकको रूपमा कार्य गर्न चाहेमा प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि, वनस्पति वा पशुपन्धी कार्यसंग सम्बन्धित फर्म वा कम्पनी हुनुपर्ने, संस्थाको उद्देश्यमा कृषि, वनस्पति तथा पशुपन्धी बीमाको प्राविधिक भई कार्य गर्ने भन्ने उल्लेख भएको हुनु पर्नेछ ।
- * प्राविधिकले बीमालेखमा उल्लेख भएको भए सोही बमोजिम र बीमालेखमा उल्लेख नभएको भए आफ्नो विशेषज्ञता भएको बीमा (कृषि वा पशुपन्धी मध्ये कुनै एक) सम्बन्धी कार्य मात्र गर्न पाउने व्यवस्था रहेको छ ।

● कृषि तथा पशुपन्धी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ता

- * कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अन्तर्गत जारी भएका बीमालेखमा हुने क्षतिको मूल्याङ्कन गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- * कृषि तथा पशुपन्धी बीमा दावी अन्तर्गतको क्षतिको मूल्याङ्कन गर्नका लागि वि.सं. २०७८ साल माघ ०१ गते देखि लागू हुने गरी छुट्टै क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको व्यवस्था गरेको छ ।
- * बीमकले दुई लाख भन्दा बढी रकमको बीमाङ्क भएको बीमालेख अन्तर्गतको दावीको हकमा अनिवार्य रूपमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ता खटाउनुपर्ने र सो को पारिश्रमिक भने बीमकले निर्धारण गरे बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छ ।
- * क्षति मूल्याङ्कनकर्ता हुनको लागि नेपाली नागरिक हुनुपर्ने, मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि वा वनस्पति वा पशुपन्धी सम्बन्धी बिषयमा कम्तीमा दश जोड दुई वा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको, समिति वा समितिको स्वीकृति लिई बीमकले सञ्चालन गरेको क्षति मूल्याङ्कनकर्ता सम्बन्धी बमोजिमको तालिममा सहभागी भई प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।

क्षतिको सूचना दिनु पर्ने

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत बीमा गरिएको सम्पत्तिको क्षति भएको अवस्थामा बीमालेखमा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम र अन्यको हकमा यथासम्भव छिटो वा क्षतिको प्रमाण नष्ट हुनु अगावै वा निरन्तर क्षति भइरहेको अवस्था भएमा त्यसरी क्षति भइरहेको अवधि भित्र बीमितले बीमकलाई टेलिफोन, फ्याक्स, इमेल, एसएमएस वा लिखित पत्र वा अन्य कुनै माध्यमबाट खबर वा जानकारी गराउनु पर्नेछ । हालसम्म जारी विभिन्न बीमालेख बमोजिम निम्नानुसारको समयावधि भित्र बीमितले बीमा कम्पनीलाई जानकारी गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

- बीमितको पन्छी मरेमा दुई (२) दिनभित्र
- बालीको क्षति हानी भएमा तीन (३) दिनभित्र
- पशुधनको मृत्यु भएमा तीन (३) दिनभित्र
- माछा मरेमा दुई (२) दिनभित्र

बीमालेख नामसारी गरिदिनुपर्ने

बीमा गरेको सम्पत्तिको बिक्री गरी स्वामित्व परिवर्तन गरेको अवस्थामा बीमकले बीमा कम्पनीलाई जानकारी दिनु पर्नेछ, बीमकले जानकारी प्राप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र निशुल्क नामसारी गरिदिनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा बीमालेख रद्द गर्न सकिने अवस्थाहरू:

- बीमितले बीमालेखको शर्त उल्लंघन गरेको,
- बीमाको मूलभूत विवरण ढाँटेको वा गलत ढंगले उल्लेख गरेको,
- बीमा गरेको वस्तुलाई उचित स्याहार सम्भार नगरी गम्भीर लापरवाही गरेको,
- बीमा गरेको वस्तु त्याग गरेको,
- गैरकानूनी तवरले बीमा गराएको,
- बीमायोग्य हित कायम नभएको ।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा दावी सम्बन्धी व्यवस्था

बीमितबाट क्षतिको सूचना प्राप्त गरेपछि दावी भुक्तानी प्रक्रियाको लागि बीमकले बीमितसंग देहाय बमोजिमको कागजातहरू माग गर्नु पर्नेछ:

- पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
- पूर्ण क्षतिको हकमा सक्कल बीमालेखको प्रति र आंशिक क्षतिको हकमा बीमालेखको छाँयाप्रति

- सर्जमिन मुचुल्का (मुचुल्कामा हस्ताक्षर गर्ने सबैको नाम थर, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर समेत)
- स्थानीय तहको वडा कार्यालयको सिफारिस
- सम्बन्धित बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिमको अद्यावधिक अभिलेखको प्रति।
- बीमकले आफू समक्ष परेको कृषि तथा पशुपन्छी बीमा दावीको तत्काल छानबिन प्रक्रिया प्रारम्भ गर्नुपर्नेछ।

बीमा कम्पनी समक्ष उल्लेखित कागजात प्राप्त भएपछि बीमितले क्षतिको जानकारी दिएको बढीमा सात दिनभित्र क्षति मूल्याङ्कनकर्तालाई खटाउनु पर्नेछ। दुई लाख रूपैयाँ भन्दा कम बीमाङ्क रकम भएको बीमालेखको हकमा बीमा कम्पनी आफैले क्षतिको मूल्याङ्कन गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ। कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले बीमा गरिएको वस्तुको क्षति स्पष्ट देखिने गरी विभिन्न कोणबाट आफैले खिचेको कम्तीमा पाँच वटा फोटो र कम्तीमा तीन मिनेटको भिडियो क्लिप क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदनसंगै संलग्न गरेको हुनुपर्नेछ। कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले आफूलाई क्षति मूल्याङ्कन गर्न खटाएको पन्ध्र दिनभित्र भौतिक वा विद्युतीय स्वरूपमा क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरी बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ। क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पेश गरेको पैंतीस दिन बीमकले दायित्व एकिन ठहर गरी बीमितलाई दावी भुक्तानी गर्नु पर्नेछ र बीमितले दावी बापत रकम नपाउने रहेछ भने कारण सहित लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ। बीमकले दावी भुक्तानी गर्दा घटना घटेको समयमा भएको वास्तविक क्षति वा बीमाङ्क रकम जुन कम हुन्छ सो बराबरको रकम मात्र दावी भुक्तानी गर्नु पर्नेछ। बीमकले दावी निवेदन अस्वीकार गरेमा, दावी भुक्तानी नदिएमा वा मर्का पर्ने गरी दावी बापतको दायित्व निर्धारण गरेमा बीमा समितिमा उजुरी गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। बीमा समितिले गरेको निर्णय उपर बीमितलाई चित्त नबुझेमा पैंतिस दिनभित्र उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्ने व्यवस्था बीमा नियमावली, २०४९ मा व्यवस्था गरिएको छ।

कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा देखिएका चुनौतीहरू

नेपाल सरकारले कृषि क्षेत्रको समग्र विकासको लागि अवलम्बन गरेको कृषि तथा पशुपन्छी बीमालाई ग्रामिण स्तरसम्म पुर्याउन बीमा समितिले तथा सम्बन्धित निकायहरूबाट अथक प्रयासहरू हुँदै आएको छ। तथापि, सञ्चालनमा रहेको नवौं वर्षमा प्रवेश गर्दा पनि यस क्षेत्रले अपेक्षित गति लिन सकेको छैन। यसो हुनुमा मुख्यतः निम्न कारणहरूलाई चुनौतिका रूपमा लिन सकिन्छः

- परम्परागत कृषि प्रणाली

- प्रचार प्रसारमा कमी
- कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रति जनचेतनाको कमी
- व्यावसायिक कृषि पेशाको अभाव
- भौगोलिक कठिनाई
- बीमा शिक्षाको अभाव
- बेरोजारी तथा न्यून आयस्तर
- बीमा कम्पनीहरूको ग्रामिण क्षेत्रमा न्यून उपस्थिति
- बीमा कम्पनी प्रतिको अविश्वसनीयता
- बीमा क्षेत्रसंग संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारको समन्वयको अभाव
- कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अनुगमन कार्यमा कमी
- कृषि बीमाको लागि बीमा अभिकर्ता तथा कृषि प्राविधिकको कमी तथा प्रक्रियागत ज्ञानको अभाव

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धमा सुझावहरू

प्ररम्भिक चरणमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा जनचेतनाको कमी र प्रचारप्रसारको अभावले सन्तोषजनक गति लिन नसकेपनि हालैका वर्षहरूमा द्रुत गतिमा यस बीमाको बृद्धि हुँदै गएबाट भविष्यमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाले व्यापकता प्राप्त गर्नेछ भन्ने कुरामा विश्वस्त हुन सकिन्छ। कृषि तथा पशुपन्छी बीमालाई अझै बढी सशक्त रूपमा कृषकहरूको घरदैलोसम्म पुर्याई आम जनतामा समेत कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको महत्व बोध गराउनका लागि निम्न सुझावहरू प्रस्तुत गर्न सकिन्छ:

- प्रत्येक स्थानीय तहमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी नीति तयार गर्ने,
- स्थानीय तहमा बीमा कम्पनीसँग सम्झौता गरी कृषि तथा पशुपन्छी बीमालाई आवश्यक प्रयोजनमा ल्याउने,
- स्थानीय बीमा कम्पनी तथा कृषि कार्यालयसंग समन्वय गरी बाली तथा पशुपन्छी बीमालाई प्राथमिकता दिने,
- समितिको सहकार्यमा बीमा सम्बन्धी जनचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- समितिले सञ्चालन गरेको बीमा सम्बन्धी तालिममा अन्य पक्षलाई सहभागी गराउने,
- कृषि तथा पशुपन्छी बीमा गर्ने बीमकहरूको भूमिकालाई सक्रिय बनाउने,
- प्रचलनमा रहेका बीमालेखहरूमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्ने।

आ.व. ०७१/०७२ देखि आ.व. २०७७/०७८ सम्म कृषि तथा पशुपन्थी बीमाको प्रगति विवरण										
कृषि बीमा तर्फ										
आ.व.	बीमाक	वृद्धि प्रतिशत	बीमाशुल्क	वृद्धि प्रतिशत	अनुदान	वृद्धि प्रतिशत	दावी रकम	वृद्धि प्रतिशत	दावी संख्या	वृद्धि प्रतिशत
२०७०/७१	१५,२२२,७४३।८०	-	८५५,३५४।४०	-	४२७,६५७।७०	-)	-	-	-
२०७१/७२	१४८,४५५,००१।१३	८७५।२२	८,३३०,१३८।५७	८७३।२३	६,२५०,५६५।८६	१३६।१६८	१,७४१,४८०।२१	-	-	-
२०७२/७३	४३८,७२६,१३१।००	१५५।५२	२१,६३३,५५२।०१	१५५।७१	१६,२२५,४५२।५१	१५५।५७	५,७३५,८५८।४०	४५५।२५	-	-
२०७३/७४	७७६,२८६,१३१।०५	७६।४४	३८,५८२,२२५।४५	७८।३७	२८,५४१,१६५।१२	७८।३७	२५,५७७,७५८।४०	२७३।६८	-	-
२०७४/७५	६१४,०२८,१५५।५५	०१।०२	२५,०८५,५५७।५६	२२।५४	२२,४१७,७५७।४४	२२।५४	३७,६६८,२२७।५५	२७।४५	-	-
२०७५/७६	१,१३३,७३७,५५०।५०	८५।४४	६४,५१२,४२०।८२	११७।१७	४८,६३६,३५५।६२	११७।१७	८६,८०१,४५८।२२	१३०।२५	-	-
२०७६/७७	१,६०७,६०७,६०७।००	४१।७५	८२,५२३,५३३।७३	२७।७५	६३,७५२,७५२।५५	२७।७५	५५,५५६,७७५।३१	६७।०३	५६३	-
२०७७/७८	२,५११,८४७,२२६।४४	८१।१५	१५३,८५२,०६५।७१	८५।५३	११५,३८५,०४५।२८	८५।५३	१०४,०४७,१७४।६३	७३।४२	१,५२३	२४१।५६

पशुपन्थी बीमा तर्फ										
आ.व.	बीमाक	वृद्धि प्रतिशत	बीमाशुल्क	वृद्धि प्रतिशत	अनुदान	वृद्धि प्रतिशत	दावी रकम	वृद्धि प्रतिशत	दावी संख्या	वृद्धि प्रतिशत
२०७०/७१	६१०,१८१,८७७।००	-	३३,१५३,७०७।६०	-	१३,५५६,८५३।३३	-)	-	-	-
२०७१/७२	३०३,८३६,७१५।३४	३५।७५	१५२,६७२,३७७।२६	३५।५४	११३,९४२,५५५।५६	५८।७७	५५,८८३,२७२।६७	-	-	-
२०७२/७३	५,५५५,६५१,२३३।६५	०।३३	२५७,१११,०८२।३४	६८।४१	१५२,८३३,३११।५८	६८।६५	१४५,८४२,५८०।२०	१४५।२३	-	-
२०७३/७४	८४६,७७८,७७८।४४	५१।२४	३८७,३३६,४७५।४६	५०।६५	२५०,५०७,३५५।६०	५०।६५	२२५,७१४,७८५।००	५३।३०	-	-

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था हेर्दा यसको बृद्धि क्रमिक रूपमा हुँदै गईरहेको पाइन्छ । आ.व. २०७०।०७१ मा कृषि बीमातर्फ रू. १ करोड ५२ लाख २२ हजार ७ सय त्रिचालिस रहेको र पशुपन्धी बीमातर्फ करोड ६१ करोड १ लाख ८१ हजार ८ सय ७० गरी कूल जम्मा रू. ६२ करोड ५४ लाख ४ हजार ६ सय १३ बराबरको बीमाङ्क कायम भएको थियो । सोही अवधिमा कृषि बीमातर्फ ८ लाख ५५ हजार ३ सय १५ र पशुपन्धी बीमातर्फ ३ करोड ३१ लाख ९३ हजार ७ सय ७ गरी कूल जम्मा ३ करोड ४ लाख ४९ हजार २३ बीमा शुल्क संकलन भएको थियो । नेपाल सरकारबाट सोही अवधिमा प्रदान गरिएको ५० प्रतिशत अनदान रकम बापत कृषि बीमातर्फ ४ लाख २७ हजार ६ सय ५७ र पशुपन्धी बीमातर्फ १ करोड ६५ लाख ९६ हजार ८ सय ५३ गरी कूल जम्मा १ करोड ७० लाख २४ हजार ५ सय ११ रहेको थियो ।

आ.व. २०७१।०७२ मा कृषि बीमातर्फ रू. १४ करोड ८४ लाख ५५ हजार रहेको र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ३ अर्ब ३ करोड ८३ लाख ६७ हजार १ सय ९४ गरी जम्मा कूल रकम रू. ३ अर्ब १८ करोड ६८ लाख २२ हजार १ सय पन्चानब्बे बराबर बीमाङ्क रकम रहेको थियो । त्यसैगरी कृषि बीमातर्फ रू. ८३ लाख ३० हजार १ सय ३८ बराबर बीमा शुल्क कायम भएको थियो भने पशुबीमातर्फ १५ करोड २६ लाख ७२ हजार ३ सय ७७ गरी जम्मा रू. १६ करोड १० लाख २ हजार ५ सय १६ बराबर बीमा शुल्क रकम कायम भएको थियो । नेपाल सरकारबाट आ.व. २०७१।०७२ मा कृषि तथा पशुपन्धी बीमामा प्रदान गरिदै आएको अनुदान बापतको रकम ५० प्रतिशतबाट बृद्धि गरी ७५ प्रतिशत कायम गरिएको थियो । जस अनुसार आ.व. २०७१।०७२ मा ७५ प्रतिशत अनुदान बापत कृषि बीमातर्फ रू. ६ लाख २५ हजार ९ सय ६५ र पशुपन्धी बीमातर्फ ११ करोड ४३ लाख १४ हजार २ सय ९३ गरी जम्मा रू. १२ करोड ५६ लाख ५ हजार २ सय ५९ बराबरको अनुदान रकम रहेको थियो ।

आ.व. २०७२।०७३ मा कृषि बीमातर्फ रू. ४३ करोड ८७ लाख २१ हजार रहेको र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ५ अर्ब ५९ करोड ९६ लाख ९१ हजार २ सय २३ गरी जम्मा कूल रकम रू. ६ अर्ब ३ करोड ८४ लाख १२ हजार २ सय २४ बराबर बीमाङ्क रकम रहेको थियो । त्यसैगरी कृषि बीमातर्फ रू. २ करोड १६ लाख ३३ हजार ९ सय ९८ बराबर बीमा शुल्क कायम भएको थियो भने पशु बीमातर्फ रू. २५ करोड ७१ लाख ११ हजार ८२ गरी कूल जम्मा रू. २७ करोड ८७ लाख ४५ हजार ८० गरी जम्मा रू. करोड १० लाख २ हजार ५ सय १६ बराबर बीमा शुल्क रकम कायम भएको थियो । नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिदै आएको ७५ प्रतिशत अनुदान बापत कृषि बीमातर्फ रू. १ करोड ६२ लाख २५ हजार ४ सय ९८ र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. १९ करोड २८ लाख ३३ हजार ३ सय ११ गरी जम्मा रू. २० करोड ९० लाख ५८ हजार ८ सय दश बराबरको अनुदान रकम रहेको थियो ।

आ.व. २०७३।०७४ मा कृषि बीमातर्फ रू. ७७ करोड ६२ लाख ८३ हजार १ सय ३१ रहेको र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ८ अर्ब ४६ करोड ८७ लाख ७८ हजार ६ सय ८४ गरी जम्मा कूल रकम रू. ९ अर्ब २४ करोड ५० लाख ६१ हजार ८ सय १५ बराबर बीमाङ्क रकम कायम भएको देखिन्छ । त्यसैगरी कृषि बीमातर्फ रू. ३ करोड ८५ लाख ८८ हजार २ सय २५ बराबर बीमा शुल्क कायम भएको थियो भने पशुबीमातर्फ रू. ३८ करोड ७३ लाख ३६ हजार ४ सय ७९ गरी जम्मा कूल रू. ४२ करोड ५९ लाख २४ हजार ७ सय ४ बराबर बीमा शुल्क रकम कायम भएको थियो । नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिदै आएको ७५ प्रतिशत अनुदान बापत कृषि बीमातर्फ रू. २ करोड ८९ लाख ४१ हजार १ सय ६९ र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. २९ करोड ५० लाख २ हजार ३ सय ५९ गरी जम्मा रू. ३१ करोड ९४ लाख ४३ हजार ५ सय २८ बराबरको अनुदान रकम रहेको थियो ।

आ.व. २०७४।०७५ मा कृषि बीमातर्फ रू. ६१ करोड ४० लाख २८ हजार १ सय ५१ रहेको र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. १२ अर्ब ६० करोड ८५ लाख ६० हजार ६ सय ७३ गरी जम्मा कूल जम्मा रकम रू. १३ अर्ब २२ करोड २५ लाख ६१ हजार ८ सय १५ बराबर बीमाङ्क रकम कायम भएको देखिन्छ । त्यसैगरी कृषि बीमातर्फ रू. ३ करोड ८५ लाख ८८ हजार २ सय २५ बराबर बीमा शुल्क कायम भएको थियो भने पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ३८ करोड ७३ लाख ३६ हजार ४ सय ७९ गरी जम्मा कूल रू. ४२ करोड ५९ लाख २४ हजार ७ सय ४ बराबर बीमा शुल्क रकम कायम भएको थियो । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिदै आएको ७५ प्रतिशत अनुदान बापत कृषि बीमातर्फ रू. २ करोड २४ लाख १७ हजार ९ सय ४८ र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ४० करोड ८३ लाख ६५ हजार ७ सय ६३ गरी जम्मा रू. ४३ करोड ७ लाख ८३ हजार ७ सय ११ बराबरको अनुदान रकम रहेको थियो ।

आ.व. २०७५।०७६ मा कृषि बीमातर्फ रू. १ अर्ब १३ करोड ३७ लाख ३७ हजार ९ सय ५२ तथा पशुपन्धी बीमातर्फ रू. २० अर्ब ९६ करोड ८५ लाख ११ लाख ३८ हजार १ सय ६२ गरी कूल जम्मा रकम रू. २२ अर्ब ९४ करोड ८७ लाख ६ हजार १ सय ११ बराबर बीमाङ्क रकम कायम भएको देखिन्छ । त्यसैगरी कृषि बीमातर्फ रू. ६ करोड ४९ लाख १२ हजार ४ सय २० बराबर बीमा शुल्क कायम भएको थियो भने पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ९३ करोड ९८ लाख ५० हजार ९ सय २८ गरी जम्मा कूल रू. १ अर्ब ४७ लाख ६३ हजार ३ सय ४८ बराबर बीमा शुल्क रकम कायम भएको थियो । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिदै आएको ७५ प्रतिशत अनुदान बापत कृषि बीमातर्फ रू. ४ करोड ८६ लाख ८४ हजार ३ सय १५ र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ७० करोड ४८ लाख ८५ हजार ४ सय ४७ गरी जम्मा रू. ७५ करोड ३५ लाख ६९ हजार ७ सय ६२ बराबरको अनुदान रकम रहेको थियो ।

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २००८

आ.व. २०७६।०७७ मा कृषि बीमातर्फ रू. १ अर्ब ६० करोड ७० लाख ३४ हजार ६ तथा पशुपन्धी बीमातर्फ रू. २४ अर्ब ७७ करोड ३१ लाख ८५ हजार ५ सय ९१ गरी कूल जम्मा रकम रू. २६ अर्ब ३८ करोड २ लाख १९ हजार ५ सय ९८ बराबर बीमाङ्क रकम कायम भएको देखिन्छ । त्यसैगरी कृषि बीमातर्फ रू. ८ करोड २९ लाख २३ हजार ५ सय ३२ बराबर बीमा शुल्क कायम भएको थियो भने पशुपन्धी बीमातर्फ रू. १ अर्ब ९ करोड ८७ लाख ७६ हजार ५५ गरी जम्मा कूल रू. १ अर्ब १८ करोड १६ लाख ९९ हजार ७ सय ८७ बराबर बीमा शुल्क रकम कायम भएको थियो । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिदै आएको ७५ प्रतिशत अनुदान बापत कृषि बीमातर्फ रू. ६ करोड २१ लाख ९२ हजार ६ सय ४९ र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ८२ करोड ४० लाख ८२ हजार १ सय ९१ गरी जम्मा रू. ८८ करोड ६२ लाख ७४ हजार ८ सय ४० बराबरको अनुदान रकम रहेको थियो ।

आ.व. २०७७।०७८ मा कृषि बीमातर्फ रू. २ अर्ब ९१ करोड १८ लाख ४७ हजार २ सय २६ रहेको र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. ४० अर्ब ३९ करोड ११ लाख ५१ हजार ४ सय २३ गरी जम्मा कूल जम्मा रकम रू. ४३ अर्ब ३० करोड ३९ लाख ३९ हजार १ सय ४९ बराबर बीमाङ्क रकम कायम भएको देखिन्छ ।

त्यसैगरी कृषि बीमातर्फ रू. १५ करोड ३८ लाख ५२ हजार ६५ बराबर बीमा शुल्क कायम भएको थियो भने पशुपन्धी बीमातर्फ रू. १ अर्ब ७८ करोड ६० लाख १२ हजार ८ सय २० गरी जम्मा कूल रू. १ अर्ब ९३ करोड ९८ लाख ६४ हजार ८ सय ८६ बराबर बीमा शुल्क रकम कायम भएको थियो । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिदै आएको ७५ प्रतिशत अनुदान बापत कृषि बीमातर्फ रू. ११ करोड ५३ लाख ८९ हजार ४९ र पशुपन्धी बीमातर्फ रू. १ अर्ब ३३ करोड ९५ लाख ९ हजार ६ सय १५ गरी जम्मा रू. १ अर्ब ४५ करोड ४८ लाख ९८ हजार ६ सय ६४ बराबरको अनुदान रकम रहेको थियो ।

आ.व. २०७७/७९ को कृषि तथा पशुपन्डी बीमाको तथ्याङ्क

क्र. सं.	बीमाक	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भुक्तानी रकम	दावी भुक्तानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६७	३०,०१८,३४७।००	१,२५३,६५५।२७	६२६,६७७।८६		
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१३	७,४३६,०००।००	४०५,७८८।६५	२०२,८६६।०८		
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३५	१०,३५६,०००।००	५८५,२६१।००	२६३,६४६।००		
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१४	१०,६०५,०००।००	५६१,०४६।५२	२८०,५२४।७६		
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	३७	१८,७२८,०००।००	६६३,१६३।१०	४६६,५६१।५५		
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	१७	१०,३२३,७००।००	५६४,०७६।०५	२८२,०३८।६६		
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	४१	२२१६,०५०।००	१,२५४,१६१।५२	६२७,०६५।७६		
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	४३	१६,००२,०००।००	१,०७५,०५६।४०	५३७,५०७।१०		
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	४४	१३८,०८०,६००।००	७,५६६,६२४।३५	३,७८३,३९२।१६		
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३२	१४,६६६,७००।००	८२८,७०४।१५	४१४,३५४।५७		
११	पुडोन्सियाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२०	१२,३८०,०००।००	६६६,४७७।६६	३४६,७३५।८४		
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	६७४	३०८,६०२,७६६।८०	१६,६६०,०६६।०६	८,४८०,०४८।१३		
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	८	१६,१०३,६६७।००	१,०७६,३५७।१८	५५६,६७८।५६		
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	११	३,६३५,०००।००	२२२,३२७।५०	१११,१६३।७५		
१५	एभरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-	-	-	-
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	-	-	-	-	-	-
१७	आई एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-	-	-	-
	जम्मा	१,७५८	६२५,४०४,६१३।८०	३४,०४६,१२४।७७	१७,०२३,५११।१४		

आ.व. २०७१/७२ को पशुपन्धी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भुक्तानी रकम	दावी भुक्तानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१०	३,३०३,०८७।००	१५७,३६०।००	५८,६८०।००		
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	-	-	-			
६	नेको इन्सुरेन्स लि.	-	-	-			
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	-	-	-			
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
११	पुडुन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	१३६	११,०५६,४८५।८०	६०५,१८६।४६	३०४,५५३।२३		
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	२	३२५,०३१,१७१।३४	४८,७६८।५४	२४,३८४।४७		
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	-	-	-			
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	-	-	-			
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-			
	जम्मा	५,१८१	१४,२२२,७४३।८०	८,५५३,१५।४०	-	-	-

आ.व. २०७०/७१ को पशुपन्थी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५७	२६,७१५,२६०।००	१,०५६,५५५।२७	५२८,२५७।८५	-	
२	दि.ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१३	७,४३५,०००।००	४०५,७८८।६५	२०२,८६६।०८	-	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं.लि.	३५	१०,३५५,०००।००	५८५,२५१।००	२५२,६४६।००	-	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१४	१०,६०५,०००।००	५६१।०४५।५२	२८०,५२४।७६	-	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं.(नेपाल) लि.	३८	१८,७२८,०००।००	५५३,१२३।१०	४५६,५६१।५५	-	
६	नेको इन्सुरेन्स लि.	१७	१०,३२३,७००।००	५६४,०७५।०५	२८२,०३८।५६	-	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	४१	२२,१६०,५००।००	१,०७५,०५५।४०	६२७,०५५।७६	-	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	४३	१५,००२,०००।००	१,०७५,०५५।४०	५३७,५०७।१०	-	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	४४	१३८,०८०,०००।००	७,५६६,६२४।३५	३,७८३,३९२।१६	-	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३२	१४,६६६,७००।००	८२८,७०४।१५	४१४,३५४।५७	-	
११	पुडुन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२०	१२,३८०,०००।००	६५५,४७७।५५	३४५,७३५।८४	-	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	८३८	२५७,५४६,३१०।००	१६,३५०,५०५।६३	८,१७५,४५४।५०	-	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	८	१८,२४०,५००।००	१,०३०,५८८।२४	५१५,२५४।१२	-	
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	११	३,५३५,०००।००	२२२,३२७।५०	१११,१६३।७५	-	
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-	-	-	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	-	-	-	-	-	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-	-	-	
	जम्मा	१,६११	६१०,१८१,८७०।००	३३,१५३,८०५।३७	१६,५५६,८५३।४४	-	-

आ.व. २०७१/७२ को कृषि बीमाको तथ्याङ्क									
क्र. सं.	बीमाक	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भुक्तानी रकम	दावी भुक्तानी संख्या		
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३१२	७५, १०६, २१४।५०	३, ५१८, ७३६।००	२, ५३५, ०५२।००	४, ६२७, ८५७।००			
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६८	१३, ३७२, ५२०।००	६६८, ३३८।२५	५०१, २४६।१५	३३७, ०००।००			
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१८	१, ५७१, ६८२।००	५८, ५८४।१०	२०३, ५३८।००	-			
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१७५	२५, ४६८, ५२०।३३	१, २२४, १४४।००	५१८, २०१।००	-			
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	-	३००, ०००।००	१५, ०००।००	००।००	-			
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	२४४	२८, ८५३, २५५।४५	१, ३५०, ५८८।७०	१, १००, ०००।००	६६५, ०००।००			
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	३०	२, ८५८, ५५८।००	१४४, ५८८।००	००।००	५५, ५७४।००			
८	प्रमु इन्स्योरेन्स लि.	१५	४, १४७, २०१।१६	२०७, ३३६।००	१५५, ५२०।००	-			
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	२१७	३५, ४८२, ३०५।५५	१, ८६३, ३४५।८८	१, ३५७, ५०५।४१	२, ०७०, ५०६।००			
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२	-	-	-	-			
११	पुडोन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१५७	१३५, ७१३, ३४५।००	६, ७८५, ५८५।४५	५, ०८५, ४८२।००	१, ४५७, ५२४।००			
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	११२	२७, ५४३, ७२८।२५	१, ३७७, १८७।१७	२, १३२, ८५२।३२	१५, ०००।००			
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	३४४	४१, २६७, ८५८।००	२, ०४५, ६६१।००	१, ५३७, २४५।७५	२८२, ०५०।००			
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	४४	२४, ५२२, ५४८।००	१, २४६, १२७।४०	५३४, ५५५।५५	१८०, ५०७।००			
१५	एभरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२३	४, ८२३, ४५५।००	२४१, १७२।७५	१८०, ८७५।५६	-			
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	०१	५, ७४३, ५२५।००	२८७, १५६।२५	२१५, ३५७।१५	-			
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१८	३, १०५, ०००।००	१५५, २५०।००	११६, ४३७।५५	-			
	जम्मा	१, ८२५।००	४३८, ७२१, ०००।६८	२१, ६३३, ५५८।०१	१६, २२५, ४५८।५१	५, ७३५, ८५८।००	-		

आ.व. २०७१/७२ को कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३४७	२४८, ०३०, ५३५।२०	५, १८५, ७५१।५२	६, ८८५, ३१३।४४	३८१, ०००।००	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२४	१६, २५५, ६००।००	७५०, ०८१।८८	५५२, ५६१।४१	५४७, ५००।००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२२	७, २४३, ०००।००	४०५, २२५।५०	२५२, ५१४।६३	२८८, ८५२।००	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१२१	८०, १०७, ०२५।००	४, ४०४, ५०६।६६	३, २५१, २५८।७४	२, ८५१, ५६२।८८	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	६५	५८, २४८, ५४०।००	३, २४७, ६२२।२६	२, ४३४, ६५५।७०	३, १०६, ३००।००	
६	नेको इन्सुरेन्स लि.	१३०	५०, ५०४, ४१७।४७	२, १५४, २४३।३०	१, ६१५, ६८२।४८	५६२, ०२५।००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	४६२	१५७, ३४४, ३२५।००	८, ०३४, ३५४।५२	५, ५८०, ०७३।५७	३, ५५५, ३५५।००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	३०५	७१, ३२०, २००।००	३, ५०८, ३७८।८०	२, ६०३, ८८२।२१	१, २४४, ३७२।००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ३१२	३५७, १८१, ४०२।००	२१, ३७६, २६६।५१	१६, ०१६, ७३८।५६	१२, ६६२, ३५८।००	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१०१	३४२, ५५२, ८००।००	५, ५७५, ७५३।२०	७, ४६४, ४७४।५०	१, २८३, ७००।००	
११	पुर्जनिसयल इन्स्योरेन्स कं. लि.	११०	६७, ७५५, १०४।००	३, ४४५, ०४५।८८	२, ५८३, ७८४।४२	३, १८२, २१६।००	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ३४५	१, १८१, ८३०, ०५१।४६	६६, ६८६, ४४४।५६	५०, ०१३, १५२।८४	२४, ८५०, ६४८।००	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	१, ३३८	३२५, ०३१, १७१।३४	१७, ७६१, ४००।७४	१३, ३२१, ०५०।५४	६, ११२, १००।००	
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	१३८	१०७, ८८५, ०८०।००	५, ८०१, ५८१।०६	४, ३५१, ४८५।७५	१५७, ५४७।००	
१५	एभरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	३२८	७१, ११०, ०००।००	४, ०१७, ७१५।००	३, ०१३, २८६।२५	३७५, ८००।००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	२५	३, ५४४, ५००।००	१५५, ६५५।२५	१४५, ७७४।४४	-	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-	-	-	
	जम्मा	५, १८१	३, १८६, ८२२, १५५।४७	१६१, ००२, ५१६।२३	१२०, ५७३, ७३४।८०	८०, ८२५, ५३४।६०	-

आ.व. २०७१/७२ को कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३४७	३४८, ०३०, ५३५।२०	५, १८५, ७५१।५२	६, ८८५, ३९३।५४	३८१, ०००।००	
२	दि ऑरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२४	१६, २५५, ६००।००	७५०, ०८१।८८	५५२, ५६१।४१	५४७, ५००।००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं.लि.	२२	७, २४३, ०००।००	४०५, २२५।५०	२५२, ५१४।६३	२८८, ८५२।००	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१२१	८०, १०७, ०२५।००	४, ४०४, ५०६।६६	३, २५१, २५८।७४	२, ८५१, ५६२।८८	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं.(नेपाल) लि.	६५	५८, २४८, ५४०।००	३, २४७, ६२२।२६	२, ४३४, ६५५।७०	३, १०६, ३००।००	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	१३०	५०, ५०४, ४१७।४७	२, १५४, २४३।३०	१, ६१५, ६८२।४८	५६२, ०२५।००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	४६२	१५७, ३४४, ३२५।००	८, ०३४, ३५४।५२	५, ५८०, ०७३।५७	३, ५५५, ३५५।००	
८	प्रमु इन्स्योरेन्स लि.	३०५	७१, ३२०, २००।००	३, ५०८, ३७२।२१	२, ४०३, ८८२।२१	१, २४४, ३७२।००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ३१२	३५७, १८१, ४०२।००	२१, ३७६, २६६।५१	१६, ०१६, ७३८।५६	१२, ६६२, ३५८।००	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१०१	३४२, ५५२, ८००।००	५, ५७५, ७५३।२०	७, ४६६, ४७४।००	१, २८३, ७००।००	
११	पुडन्तियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	११०	६७, ७५५, १०४।००	३, ४४५, ०४५।८८	२, ५८३, ७८४।४२	३, १८२, २१६।००	
१२	पुनर्लज्जी इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ३४५	१, १८१, ८३०, ०५१।४६	६६, ६८६, ४४४।५६	५०, ०१३, १५२।८४	२४, ८५०, ६४८।००	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	१, ३३८	३२५, ०३१, १७१।३४	१७, ७६१, ४००।७४	१३, ३२१, ०५०।५४	६, ११२, १००।००	
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	१३८	१०७, ८८५, ०८०।००	५, ८०१, ५८१।०६	४, ३५१, ४८५।७५	१५७, ५४७।००	
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	३२८	७१, ११०, ०००।००	४, ०१७, ७१५।००	३, ०१३, २८६।२५	३७५, ८००।००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	२५	३, ५३४, ५००।००	१५५, ६५५।२५	१४५, ७७४।४४	-	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-	-	-	
	जम्मा	५, १८१	३, १८६, ८२२, १५५।४७	१६१, ००२, ५१६।२३	१२०, ५७३, ७३४।८०	८०, ८२५, ५३४।६०	-

आ.व. २०७२/७३ को कृषि बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूक्तानी रकम	दावी भूक्तानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३१२	७५, १०६, २४४१४०	३, ५१८, ७३६१०१	२, ५३५, ०५२१००	४, ६२७, ८५७१००	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६८	१३, ३७२, ५२०१००	६६८, ३२८१२५	५०१, २४६१५	३३७, ०००१००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१८	१, ५७१, ६८२१००	५८, ५८४११	७३, ५३८१८	-	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१७५	२५, ४६८, ५२०१३३	१, २२४, १४४१००	५२, १०८१००	-	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	-	३००, ०००१००	१५, ०००१००	११, २५०१००	-	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	२४४	२८, ८५३, २५५१४५	१, ३५०, ५८७१७७	१, ११३, २४०१७८	६६५, ०००१००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	३०	२, ८५८, ५५८१००	१४४, ५२२१००	१०८, ५४६१००	५५, ५७४१००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	१५	४, १४७, २०१११६	२०७, ३६६१०६	१५५, ५२०१०५	-	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	२१७	३५, ४८२, ३०५१५५	१, ८५३, ३४५१८८	१, ३५७, ५०५१४१	२, ०६०, ५०६१००	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२	-	-	-	-	
११	प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१५७	१३५, ७१३, ३४५१००	६, ७८५, ५८५१४५	५, ८२०, ४८२१०५	१, ४५७, ५२४१००	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	११२	२७, ५४३, ७७८१२५	१, ३७७, १८७११७	१, ३३२, ८५०१३८	१५, ०००१००	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	३४४	४१, २६७, ८५८१०४	२, ०४५, ६६११००	१, ५३७, २४५१७५	२८२, ०५०१००	
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	४४	२४, ५२२, ५४८१००	१, २४६, १२७१४४	५३४, ५५५१५५	१८०, ५०७१००	
१५	एमरेट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२३	४, ८२३, ४५५१००	२४१, १७२१७५	१८०, ८७५१५६	-	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	१०	५, ७४३, ५२५१००	२८७, १५६१२५	२१५, ३५७१५	-	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१८	३, १०५, ०००१००	१५५, २५०१००	१५६, ४३७१५	-	
	जम्मा	१, ८२५१००	४३८, ७२१, ०००१६८	२१, ६३३, ५५८१०१	१६, २२५, ४८८१५१	५, ७३५, ८५८१००	-

आ.व. २०७२/७३ को पशुपन्धी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७१४	४५५७०६५८०	१४३०१५४	१०७२७३६५।५	५०१०२६६	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२२३	७६१५१४१०.१६	३०५८३५१।५२	२२५३७६३।४४	१३४५६१३	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१,२७०	१०७८२३३५०	५३८६६१८	४०३५५६३।५	२७२१५०५	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५४७	१५७८०३०४६	५००२२८।७	६७५१७१७२५।७५	१३३०४३५।४२	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	८४१	१४७०२०५००	७३५१०२५	५५१३२६८।७५	३११३५००	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	६१४	१८२५३६५५०	८५६२६५७।५८	६४२१५३।१८५	२४६८१६२	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	८५७	२५३८६५३५।५	१२३१५०६।४८	५२३५६२५।८६	११३४३७८३	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	२५१	६४५७५०५०	३१८४५८१।८	२३८७३६।३५	४२०३७००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,७१४	५३५२४१४५२	२४३४५२१।३१	१८२६१५१।४८	२६५४६७५६	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५६४	१६५२५६६००	७३५४१५७	५५१५६१७।७५	२८८२८५०	
११	पुडोन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७४८	१०६३५२१००	५१७५३४५	३८८१५०।७५	६४३६४७५	
१२	एनाएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	५,६०१	१७७६२४५१७	८८७५२५५।८५	६६५५४४४६।८५	३५२५१७००	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	४,०००	५११४४३७६	४४८४३८६०	३३६३२८५५	२७०४८७४२	
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	७५५	२२८६२५६२०	५०३५१७१	६७७६७३८।२५	३३५२११००	
१५	एमरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	१,२५३	१५०५१००३	७४५४०५०	५६२०५३७।५	४२२४५०	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	१०५	२०६७२५००	१०४३४२५	७८२५६८।७५	१८५०४०	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१५१	१२५७६२१००	५८५४६७५	४३५१००५।२५	०	
	जम्मा	२५,७२८।००	५५५५६५१२२४	२५७१११०८२।६	१५२८३३३१२	१४५८२४२८।२	०

आ.व. २०७२/७३ को कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूक्तानी रकम	दावी भूक्तानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ०२६	५७८, ८१२, ७५४१५०	१८, २२१, ८५०१००	१३, ६६६, ४१७५०	६, ६३८, १६३१००	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२५१	८५, ५२४, ३३०११६	३, ७५६, ६८०११७	२, ७५५, ०१०१३३	१, ६८२, ६५३१००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, २८८	१०५, ८५४, ०३२१००	५, ४८५, २०२११०	४, ११३, ८०१५८	२, ७२१, ५०१५००	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७२२	२२७, २७२, ०१६१३३	१०, २२६, ४३३१७०	७, ६६५, ८२५१८८	१३, ३०४, ३५४१२०	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	८४१	१४७, ३२०, ५००१००	७, ३६६, ०२५१००	५, ५२४, ५१८१७५	३, ११३, ८००१००	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	८५८	२१७, ३५०, २८५१४५	६, ५१३, ६४५१२८	७, ४३५, २३३१५६	३, १३७, १६२१००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	८८७	२५६, ७६८, ०५७१५०	१२, ४६४, ४३४१४८	६, ३४८, ३२५१८६	११, ४०३, ३५७१००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	२६६	६८, ७२२, २५१११६	३, ३५२, ३४११८६	२, ५४४, २५६१४०	४, २०३, ७००१००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ५३१	५७०, ७२३, ७५७१५५	२६, २१२, ५६११५५	१५, ६५५, ४२०१८५	२५, ०१७, ३०२१००	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६६६	१६५, २५६, ६००१००	७, ३५४, १५७१००	५, ५१५, ६१७१७५	२, ८८५, ८५०१००	
११	पुडोन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६४५	२४२, १०५, ४४५१००	११, ५६१, ३३४१४५	८, ५७१, ०००१८४	७, ५३४, ४०३१००	
१२	एनएलसी इन्स्योरेन्स कं. लि.	५, ७१३	१, ८०३, ७७८, ६४५१२५	५०, १६५, ७८३१०२	६७, ६२७, ३३७१२७	३५, २६६, ७००१००	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	४, ३४४	६५२, ७१७, २७४१०७	४६, ८५३, ५२११००	३५, १७०, १४०१७५	२७, ३३०, ८३२१००	
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	८३५	२५३, ५४८, १६८१००	१०, २८१, २५८१४०	७, ७१०, ६७३१८०	३, ५३३, ००७१००	
१५	एभरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ३१६	१५५, ३३४, ४५८१००	७, ७३५, २२२१७५	५, ८०१, ४१७१०६	४, २२४, ८५०१००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	११५	२६, ४१६, ४२५१००	१, ३३०, ६२११२५	६५७, ६६५१५४	१८५, ०४०१००	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२०६	१३२, ८६७, १००१००	६, ००५, ६२५१००	४, ५०७, ४४६१७५	-	
	जम्मा	२७, ५५७	६, ०३८, ४१२, २२४१३७	२७८, ७४५, ०८०१६५	२०६, ०५८, ८१०१४५	१५५, ५८२, ८७८१२०	-

आ.व. २०७३/७४ को कृषि बीमाको तथ्याङ्क							
क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतकाली रकम	दावी भूतकाली संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३६	२६५,७४०,६४५।००	८,०७७,७७६।००	६,७५८,३३२।००	१४,३८७,७३१।००	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६७	४५,०५७,२२७।६५	२,४८७,५७०।५२	१,९३६,५७८।१५	११३,०००।००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४२	१५,४५५,८५१।३३	४११,५८१।६८	३०८,५८६।२६	-	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५४	१११,६८०,०५६।६०	५,३७५,५११।५०	४,०३४,६३३।६३	८५६,५३५।००	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	५	१२,८४७,७६०।००	६४२,३८८।३६	४८१,७५१।००	-	
६	नेको इन्सुरेन्स लि.	५५	१३६,६५८,३४१।००	३,६३६,२५७।७५	२,७२७,१५३।३५	१,३६५,८२३।००	
७	स्गरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	४४	८५,१०१,४५४।००	२,८५३,०६०।५१	२,१६५,८३३।५५	७०,०००।००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	५०	२१,२८२,६२१।००	००।२२२	६६६,१०५।७५	२७०,७५०।५०	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	४३८	८०,२४८,२५४।००	३,४५७,७१३।३४	२,५५३,२२५।५५	२,२७३,८१२।००	
१०	सुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७४	८७,३०८,४१८।००	२,६८६,५४४।३०	२,०१५,२०८।००	-	
११	पुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१३१	१०३,८३५,०७७।००	५,२८५,५२५।३३	३,५६४,४४४।७३	८,७६५,१४७।००	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	११६	४४,८११,२८२।७५	१,८५४,०६६।१५	१,४२०,५४८।११	७५,५८३।४०	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	१४८	५५,१५५,५१७।०५	१,५३८,८२२।३८	१,४५४,१६०।००	२८५,३४०।००	
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	६५	७२,३६५,१०१।००	१,५६७,०५५।०५	१,४७५,३२४।२५	३१४,६६५।००	
१५	एमरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	५५	२८,७७५,२४७।००	१,४३५,२६२।३८	१,०७६,४४६।७५	३०२,११८।००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	२५	७५,२५३,४३५।००	३,५४७,८७१।५५	२,६६०,८०३।५६	-	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४४	५०,०३०,८८०।००	२,५११,८५२।८५	१,८८३,५१५।६४	४८८,८५०।००	
	जम्मा	१,५३७।००	१,३३४,६२५,६५४।४२	४५,१४२,७३६।३७	३६,८५७,७५२।२८	२५,५७७,७५८।४०	-

आ.व. २०७३/७४ को कृषि तथा पशुपन्थी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५७०	४२४, ८७७, ०४५१००	१४, ५३६, ६०३१००	१०, ५०२, ४५२२५	२८, ४७६, ६५६१००	
२	वि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, २१०	१५७, ०२६, १०१११५	५, ०७२, १५५१०३	६, ८०४, ११५१२७	५५०, ५००१००	
३	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ५२२	२४२, ७४३, ३५६३३३	११, ४५३, ५१५१४३	८, ६२०, ४३५५५७	६, ०६२, ५२०१००	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३, ३६१	५४२, ७५२, ८३६१२०	२६, ८०२, ०३७५०	२०, १०१, ५२८११३	१७, ५१४, ३६२१००	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	२६, १४६	४८६, ११७, २६०१००	२४, २६१, ७८३१००	१८, १५६, ३३७१२५	५, ८५३, ०५०१००	
६	नेको इन्सुरेन्स लि.	१, ८६५	४१२, ८५१, ४३५१००	१७, ०१०, ४६२१६५	१२, ७५७, ८४६१५५	१२, ५८२, ५५५१००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ६४०	५०८, ७५५, ७२७१७५	२०, ८६७, ५५५१५५	१५, ६५०, ६५५१५५	१४, ५३७, ३३४१००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	८५१	५३, ०८१, १०५१००	४, ४६०, ०४८१००	३, ३४५, ०३६१००	३, १३७, ६१५१००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	५, १०२	६७१, ३३४, ०७६१००	३१, ३७५, ८७४११४	२३, ५३१, ५०५१६१	२५, ०६७, ६४११००	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५, २८३	८१३, ०५२, ४५४१००	२५, ७५१, ८४११००	२२, ३३३, ८८०१७५	१०, ००२, ७५६१००	
११	पुडोन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ५०१	३२५, ८०३, ६७७१००	१६, ०८५, ६११८०	१२, ०६४, २०८८५	१३, ४००, ८७६१००	
१२	पुनःपुनर्जी इन्स्योरेन्स कं. लि.	११, ७०१	२, ००१, ५६२, ५८८१७५	५५, ६२१, २१११५५	७४, ७१५, ५०८१५६	३४, ०८४, ६८४१४०	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	५, ८५८	१, २११, ३४०, ०७११०५	५५, ८२५, ०७२१००	४४, ८७१, ८०४१००	५०, २६४, ८३०१००	
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	२, २७४	५२२, ०८३, २३७१००	२३, ८६०, ४५४१०२	१७, ५११, ८७०१५२	१८, ५२७, ६५११००	
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ४८३	२१२, ६३८, ८६८१०६	१०, ६३१, ८४३१४४	७, ५७३, ८८२१५८	४, ८३६, २६८१००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	४५७	१३६, ५६८, १८५१००	६, ०८४, ८३७१५७	४, ५६३, ६२८११८	६०८, ५८०१००	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ५४४	४५२, ०८३, ३७६१००	२०, १०५, ३०६१४३	१५, ०८१, ५७५१८२	५, ३४३, ८२५१००	
	जम्मा	७५, २८८	५, २४५, ०६१, ८१५३३	४२५, ५२४, ७०४१५५	३१५, ४४३, ५२८१७१	२५५, २५२, ५४३१४०	-

आ.व. २०७४/७५ को कृषि बीमाको तथ्याङ्क

क्र. सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भुक्तानी रकम	दावी भुक्तानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.		५१२, २७७, ३००१००	५, ०५५, ७५, ३१००	३, ७५४, ८४४, ७५	१०, ५६८, २, ३४, ५४	
२	दि आरिएएल इन्स्योरेन्स कं. लि.		१२, ८८१, ३८८, २२०	६४४, ०६५, ४२	४८३, ०५२, ०७	१, ३२४, ७००, १००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.		३१, ४५३, २५०, १००	६१५, ५२६, १००	४६१, ६४४, ५०	२, १३१, ५, २५, ८७	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.		५५, ५७५, ७५६, १००	३, ३१०, ५५४, १०५	२, ४८२, ५१५, ५४	३, ३८६, २, २५, ४०	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.		१७, ८३६, ४००, १००	४५५, ३२०, १००	३४४, ४५, ०१००	-	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.		२८०, २५५, ०५१, ५५५	६, २५२, ५५४, ३०	४, ६८५, ४१५, ७३	१, ८१६, ०६०, १००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.		७३, ५०१, ०००, १००	२, ३१३, ०६८, १००	१, ७३४, ८०१, १००	४, १३२, ०१६, १००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.		२, ८८५, ८४१, १००	६५, २७७, १००	५१, ५५, ७७	६१, ५००, १००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.		३५५, ५४६, ०५५, ७४४	१६, ७३१, २४२, ३६	१२, ५४८, ४३१, ७७	१, ४४४, ५८८, १००	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.		११८, २२३, ७७५, १००	२, ५२१, ३५, ७१०	१, ८५१, ०४, ७७	-	
११	पृथ्वीनिस्यल इन्स्योरेन्स कं. लि.		३७, ६४३, ५००, १००	७७४, १७०, १००	५८०, ६२, ७५०	३, ११६, ३००, १००	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.		३६, ४८८, ७५४, ७५	१, ५६१, ४३५, ८६	१, १७१, ०७६, ५०	७५०, ३८५, १५	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.		६४, ५१५, ०५४, २८	२, १३५, ६१६, १००	१, ६०१, ७१, २१०	२, ५३५, ११०, १००	
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.		२३०, ३८५, ०००, १००	४, ८१३, ७८, ०१०	३, ६१०, ३३५, १००	१, १६१, ६१५, १००	
१५	एमरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.		१२, ४११, ५३२, ५४०	३३५, ५५६, ६३	२५१, ६५, ७४, ४७	४५, ७०५, १००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.		५२, ६०८, ३४०, १००	२, ४०७, ४५, ८६४	१, ८०५, ६२, ३५८	५६५, ३६२, ५४०	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.		११०, ६१६, २६०, १००	२, ६४७, ८४, २०	१, ५८५, ८६, ०६५	४, २०६, ५००, १००	
	जम्मा		२, ०५४, ३०८, ७३५, १०६	५२, ६५२, ७१२, ४६६	३५, ४८५, ५३४, ३४	३७, ६५८, २२७, ५४०	-

आ.व. २०७४/७५ को कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशूल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.		८८३, ०८५, २४२।२०	२१, ११२, ४५७।३२	१५, ८३४, ३७२।५५	१४, ३५२, ६२७।५४	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.		२६१, ३३०, ६२३।५१	११, ४७८, २८८।१६	८, ६०८, ७१६।१२	४, ६२३, २५२।००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.		३२६, ००८, ५६८।१०	१५, ३०४, ७६३।२१	११, ४७८, ५७२।४१	१७, ५५२, १८५।५३	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.		८६३, ११२, ५८७।००	३८, १८२, ३३५।२२	२८, ६३६, ८२५।४२	३७, २०४, ४४०।७१	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.		५१६, २४४, ६६७।००	२५, ०३४, ८२७।८५	१८, ७७६, १२०।८५	१४, ३०५, ७१०।००	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.		८६४, ६१६, ४४५।०४	३३, ५७५, ७०५।६३	२५, १८१, ७८२।२२	२१, ०५५, ५२०।००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.		८०६, ७००, ११२।७०	२६, ५७०, २२१।३१	२०, २२७, ६६५।५८	२७, ००१, ५८३।००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.		५५, १६५, ७५४।००	२, ६७२, ४६८।००	२, ००४, ३५१।००	३, १३४, ३५०।००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.		१, ३२०, २२८, ५८५।३४	६३, १५६, ५२७।५४	४७, ३५७, ६५५।२५	२२, ६७१, ८८५।४५	
१०	सुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.		१, २०३, ७६५, ५७७।००	५६, ५६५, ५७२।००	४२, ४२७, १७५।००	२७, ८३१, ५५५।००	
११	पुडोन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.		४१०, ००१, ४८५।६८	१८, १५८, ३६७।३५	१३, ६१८, ७७५।५४	१४, ५०४, ८४६।००	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.		२, ३७७, ४२८, ७६३।३५	११८, ४३५, ४२२।१४	८८, ८२५, ५६६।६१	२४, ५६०, ५३५।१५	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.		१, १३४, ७३२, ४५५।२८	५६, ३२७, ४६४।००	४२, २४५, ५५८।००	३५, ३७५, ५६८।००	
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.		६५५, ५५०, ५४७।००	२७, ५५१, ८५२।४३	२०, ५६३, ५१५।३२	१६, ८४०, ०१५।००	
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.		२०५, २५५, ८४४।५०	१०, १५२, ४०५।५३	७, ६१४, ३०४।१५	५, ४२५, ६४८।००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.		८८, ००४, ३४०।००	४, १७७, २५८।६४	३, १३२, ५७३।५८	१, ६३५, ८१२।५०	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.		१, २०३, ५४७, २५५।१०	४४, ७५४, ७२७।४६	३३, ५५५, ७०४।३५	२७, ३११, ५३०।००	
	जम्मा	६५, ५०८	१३, २२२, ५८५, ०२४।८०	५७४, ०५८, ८३६।८३	४३०, ५७४, १२७।२५	३१६, २८४, २६७।५६	-

आ.व. २०७५/७६ को कृषि बीमाको तथ्याङ्क

क्र. सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१२६	२८५, ५४७, ३५४१००	५,५८१, ६२५४२	४, १८६, ४४४१०७	६३०, ८६०१००	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२६	२४४, ६६५, २५६१७५	७८१, ५१४१५	५८६, १३५५७	५२०, ५१०१००	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२३	४२, ३५०, ५३०१८२	२, १०५, ४४८१२४	१, १२२, ०८६१९८	१, ००५, ८४७१६५	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१२७	६४, ७५०, ६७८१९३	२, ४६७, ८१६१५	१, ८७३, ३६४३६	६, ६२७, २७६३३	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	१०३	५०, ७१७, ६५०१००	१, ७६२, ३८२५०	१, ३४४, २८६१८८	२०४, ४८०१४१	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	१४४	४०२, ३१५, ४३५०८	८, ६८८, ८६५१००	६, ५१६, ६४८१७५	४, ६६६, ५७८१४१	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	७७	१२८, ०६६, ८२०१००	४, ०२१, ६०२१०	३, ०१६, २०२११०	१, ६६६, ६४६१००	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	३२	१६, ४२८, ८६७१००	६३३, ६१०११२	७००, २०७१५६	७६, ५००१००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ५७२	७१६, ५८३, ५००१५२	३५, ७२३, ६६६१२४	२६, ७६२, ६६६१४३	६२, ८१७, ८१६१६५	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७६	८६, ५०३, ६७३१५०	१, ६४२, ७३११००	१, ४५७, ०४८१२५	३, ७५०, ८१६१६५	
११	प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२७८	३०६, ४६७, ७२५१५०	६, ६८६, ३६६१३३	५, ०१७, ०२६१६८	२, ७३०, ८१६१६५	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	१०४	६०, ३२७, ०२८१००	३, ८८६, ५४७१६८	२, ६१४, ६१७७६	-	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	७७	१३८, ६१६, ३०१२५	३, ६६५, ६८६१५	२, ७४६, २६४१५	११०, २५०१००	
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	३८	१८७, ५०३, ४२८१५६	३, ७२६, ७२८१५२	२, ७५७, २६६१३६	५५४, ८६६१००	
१५	एभरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	१६७	५६, १७२, ६२६१६०	२, ४६५, ५३७१२७	१, ८७१, ६५२१५५	५०, ०, ०००१००	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	१२	३, ४००, ३६०१००	१७०, ०१८१००	१२७, ५१३१५०	२, ३६०, ४२६१५	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७७	१६४, १६६, ६६११००	५, १२०, ६७०१५५	३, ८४०, ५०३१२१	४७५, ३८०१००	
१८	सामिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	-	-	-	-	-	
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७२	१२१, २५३, ११८१००	३, ७८५, ०६८१००	२, ८३८, ८२३१५	२४२, ४३८१९८	
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	११४	१०७, ०३०, ६३३१००	३, ४२६, ३१६१३६	२, ५६६, ७३६१५२	२०, ०००१००	
	जम्मा	४, २७८	३, ००३, २६१, ३०८१०४	१०१, ०४२, ८७२१६४	७५, ७८२, १५४१४८	८६, ८०१, ४६८१२२	-

आ.व. २०७५/७६ को पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतकानी रकम	दावी भूतकानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ४०६	७७४, ०५५, ५०२।०	३२, ८५४, ३८३।६२	२४, ६७०, ७८७।७२	७, ५६५, ५५२।००	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ०३१	४०५, ६३७, ७३१।७५	१८, ०२५, ८५४।५४	१३, ५१५, ३५०।५१	१२, ६८२, ४३६।४५	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ८६४	२६०, ४४३, १८४।२०	१३, २२१, ७४५।०१	५, ७६६, ३०८।७६	२१, ७७०, ४५६।७५	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३, ५२३	५०२, ८११, ५४२।६०	२४, ५४५, ८५०।८०	१८, ७७५, ३५४।८७	३५, ४५४, ५८५।५५	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	३, ५५५	५८२, ५१७, ७८१।००	२८, ५५५, ६२०।८०	२१, ७१५, ७१५।६०	१५, ६५७, १०५।००	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	३, ७५२	८७८, ५३३, ३७५।५०	४१, ८०१, ४०५।५०	३१, ४०३, ५५७।१३	२५, १६०, २७८।००	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	३, ५५१	७५३, २०७, ८०४।१८	३६, ०१३, ५५०।११	२७, ०१०, १६२।५८	२५, १६०, १७६।००	
८	प्रभा इन्स्योरेन्स लि.	२, ३८८	४६१, १३३, ०२५।५०	३६, ०१३, ७७८।०५	१७, १५७, ०५८।५७	२, ४३५, ४००।००	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	५, ४६५	१, ४२०, ५२४, ६५३।२०	६८, १२२, ६४१।२७	५१, ०५१, ५८०।५५	३६, ८६३, १२७।६०	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१५, २००	१, ४५४, २५५, ०१२।००	७३, ५३०, ५७१।२०	५५, ४४७, ५२८।४०	५५, ६५३, ४०४।००	
११	पुडोन्सियाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७, १४२	१, ६५५, ३०३, ६४३।१२	७४, ८१४, ४४४।७५	५६, ११०, ८३३।५५	२७, ६६८, ६४८।००	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	२६, ४०५	३, ३६२, ०२५, ५२६।५३	१६६, ७८२, ००३।४७	१२५, ०८६, ५०३।६०	५६, ३०७, ६८०।४२	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	४, ३६७	१, ४६२, ४००, ५३३।२५	७०, ७५५, ५६५।२५	५३, ०६५, ६७६।५४	२४, ६३५, २५०।००	
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	५, ७१६	८५६, ३१०, ५१३।००	४२, ६२२, ६७८।३४	३१, ५७२, २५८।७६	२०, ३५३, ५२०।००	
१५	एनरेट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ८५८	५७५, ८८१, ५६३।७५	२७, ८२८, ७५६।३१	२०, ८६८, ८४८।१३	८, ३१५, ५००।५५	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	५८५	६४, १५५, ५५०।००	३, १६७, ४२४।५०	२, ३७५, ५६८।३८	१, ७३५, ५३६।००	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६, ५२४	२, १२७, ६१५, २२७।२५	८३, ५५१, ७६७।७३	६२, ५५३, ८२५।८०	४५, २८५, ०४७।००	
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ५५१	२३१, १०७, १६०।००	११, ५५१, ६०७।००	८, ६६३, ७०५।२५	७७५, ५२७।८६	
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ०१५	५४०, ०२८, ८२५।१०	२६, २२५, ८५८।१६	१५, ६७२, ४२३।६२	५, ०६०, ५५८।४३	
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ६८४	७०४, ८२१, ३३८।२०	३५, ३०३, ५७२।८४	२६, ४७७, ६७५।६३	४, २५२, ५००।००	
	जम्मा	११२, ५८०	१५, ०५१, ६१४, ८०६।३३	५०३, ७२०, ४७६।३५	६७७, ७८७, ६०८।१६	४८०, ५६५, ५३६।५५	-

आ.व. २०७५/७६ को कृषि तथा पशुपन्डी बीमाको तथ्याङ्क

क्र. सं	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ५३२	१, ६३३, ६०७, २५५६१०	३८, ४७६, ३०५१	२८, २५७, २३१७	८, ४५६, ४४२१००	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ७५७	४३३६, ६२२, ५२०१५०	२७, ४४३, ६३६१	७, १५२, १५२१	१३, २०२, ५४४३४४	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ८२७	३०२, ७५३, ७१५०	२७, ४४३, ६३६१	२०, २४२, २४२	२२, २२२, २५५१७	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ७५०	५६७, ५६२, ५७०७७३	२७, ४४३, ६३६१	२७, ४४३, ६३६१	४२, १२२, २५५१७	
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	३, ६५८	३३३, २३५, ४३११	००००००	२३, ०४०, ४३३	१५, ५०७, ५८५४१	
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	३, ८५६	१, २८२, २४८, १, २८२	०११५	२२५०८, ०१५, ६३	२५, २५२, २५२	
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	३, ६३८	२१४, ४०, २४१, २४१	५५१०४३, ५४३, ५४३	२५१४३, ३६३, ३६३	२५, २५२, २५२	
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	२, ४४१	०३५७, ५६७, ५६७	५५१०४३, ५४३, ५४३	३५१३३, २६३, २६३	००१००, ४१, ४१	
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	१५, २७५	१, ५८३, ७५८, ६८२	०८०६	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७, ४२०	१, ५८३, ७५८, ६८२	०८०६	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
११	प्रडेन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७, ४२०	१, ५८३, ७५८, ६८२	०८०६	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	२६, ५०५	३, ५४२, ३५२, ५४२	५५१०४३, ५४३, ५४३	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	४, ४७४	१, ०७१, ०१५, २४३	५५१०४३, ५४३, ५४३	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	५, ७५४	१, ०७१, ०१५, २४३	५५१०४३, ५४३, ५४३	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	३, ७५५	६३६, ०५४, १, ८५५	५५१०४३, ५४३, ५४३	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	७, ७०१	६३६, ०५४, १, ८५५	५५१०४३, ५४३, ५४३	२३१०२, ५४३, ५४३	५५, ५५, ५५	
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ५५१	२, २५१, ८१२, २५१	००१०००	२२१२०, ४०३, ४०३	४५, ४५, ४५	
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, ७५१	२, २५१, ८१२, २५१	००१०००	२२१२०, ४०३, ४०३	४५, ४५, ४५	
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ७५८	६६१, २८१, ५४७	००१०००	२२१२०, ४०३, ४०३	४५, ४५, ४५	
२०	गजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	११६, ८५८	२२, ७५४, ८७६, ११६	१, ००४, ७६३, ३४८	७५३, ५६५, ७६५	५६, ५६, ५६	
	जम्मा						

आ.व. २०७६/७७ को कृषि बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशूल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२४५	१५२,५७०,५४६।६५	७,७८५,५०७।००	५,८३५,१३०।२५	४५,०००।००	१
२	दि आरिप्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४७	३२,१८३,६४४।४५	१,६३३,६३७।२३	१,२२५,२२७।५२	७२६,८५०।००	१३
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५७	५१,१८५,२०५।५५	२,५५५,२६०।५१	१,५५५,४४५।३८	३२४,१०८।८५	५
४	हिमालय जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१५२	६५,८०१,२६१।२८	३,२००,४४५।०८	२,४००,३३३।८१	१३,१०१,०६८।००	१५६
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	२५	१०,७७३,०८६।००	४७०,५८३।५०	३५३,२३७।६३	८४०,६६३।००	१
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	२४	४३,६३८,५१०।००	२,१४०,५१५।००	१,६०५,३८६।२५	२४८,४३०।००	६
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	६२	५३,६४७,८५८।६४	२,३७६,३५३।०६	१,७८२,२५४।५७	-	-
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	५७	११,५६५,२१४।३८	५८३,४६०।७६	४३७,५५५।५७	१७६,२५८।२७	५
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	१,५५८	७१४,२५५,६४८।१६	३७,४०८,१२७।८३	२८,०५६,०६५।८७	२०,३११,७०४।७६	२८८
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६	६५०,०००।००	३४,५००।००	२५,८७५।००	-	-
११	प्रडोन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५३	२४,५२४,०३६।०१	१,४३२,६०८।५०	१,०७४,४५६।३८	२१०,०००।००	४
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	१४६	६५,०४८,३२२।००	३,६३३,१११।८५	२,७२४,८३३।५२	४,७३३,१२१।७०	३३
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	५६	३०,१३०,३६७।५२	१,५३२,५५५।१७	१,१४५,७४६।३२	-	-
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	४८६	१०७,८८२,००६।४८	६,२८८,१२७।१५	४,७१६,०६५।३५	-	-
१५	एमरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२३४	४५,२५२,३०३।००	२,२६४,६१५।१५	१,६५८,४६१।३६	-	-
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	३५	१२,२७५,२५६।००	६१०,२६२।८०	४५७,६५७।१०	११,८८२।२८	१
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७२	१०५,३५२,२३०।५६	५,४०४,२५१।८०	४,०५३,२१८।८५	१,२०५,७४५।००	५
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२	१,२३८,५१४।००	६१,५४५।७०	४६,४५५।२८	-	-
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६	७,७७७,५००।००	३८५,३७५।००	२८५,०३१।२५	११७,५१२।००	२
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	४४	६३,६५४,०६१।००	३,११७,३६५।५५	२,३३८,०२७।१६	१७,५४४,०००।००	३
	जम्मा	३,८११	१,६०७,०३४,००६।५२	८२,५२३,५३२।७३	६२,१५२,६४५।५५	५५,५५६,७७५।३१	५६३

आ.व. २०७६/७७ को पशुपन्थी बीमाको तथ्याङ्क

क्र. सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ८०६	१, २३५, ५११, ४७५।६०	३६, ६२२, ५८६।००	२६, ७६६, ६३५।५०	११, १४२, २५५।४३	२५६
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ७०६	६३३, ५५३, ४१०।३०	२५, ७६६, ६७१।३५	१५, ३२९, ००३।५१	१५, ३०६, ६१४।२२	१, १७७
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१, ६०६	१५६, ६६६, ७००।००	७, ६६६, २३५।००	५, ६६६, २७६।२५	२, ६५२, ४३५।७३	३५०
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ३५६	६७०, २७१, ७६५।००	३१, ५६१, ३३३।००	२३, ६६३, ४६५।७५	१७, ६३५, ७६२।००	३३६
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	५, ४०५	५६६, २२२, ५७५।००	२८, ५०८, ५२५।४४	२१, ३८१, ५२३।६३	२२, ०६६, ६५१।६०	४४६
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	१, ४२२	१, ३२१, ६४१, ३३६।६१	४६, ००२, ५६०।६०	३६, ७६६, ६२०।०६	२२, १६२, ८४७।०७	३४६
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	४, ०१०	१, ०५१, ६८२, ३६३।७५	४५, २३६, ६६४।५६	३३, ६२७, ५२०।६२	२६, ३८६, ६११।००	४४१
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	१, २२५	५१६, २५४, ७०६।२५	२५, ३३८, ३५०।२६	१६, ००३, ७६२।७०	२, ३२२, ०००।००	१६६
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	६, ५३२	१, ६२०, ६२८, ३१६।००	७४, ३१५, ४६५।६६	५५, ७६६, ६२१।६०	३१, ६२७, ६०४।००	४४७
१०	सुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१४, ३४८	१, ५२३, ३४३, २४३।००	७३, ६२१, ५४०।५५	५५, ४४१, १५५।३८	६, ६७१, २६२।००	२५४
११	प्रुडेलियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१२, ७३८	२, ५६१, ०८०, ६३८।३३	११३, ६३८, ६१२।२५	८५, २२८, ६६६।३६	६७, ५६४, २६२।००	६७६
१२	एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	२६, ४४०	४, १२०, ८४६, ६३३।०१	२००, ३३६, २८२।२३	१५०, २५२, २१६।१७	१२६, ६३६, ६३३।८१	२, ३१४
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	३, ४८१	१, ६५६, १७३, ३२५।५८	७२, ५१४, ६४१।४६	५४, ३८५, ६२१।०६	१६, ४७४, १२३।००	३८७
१४	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	५, ८५३	१, २३१, ६०४, ७८२।००	५६, ४७२, ६०८।७६	४२, ३५४, ४५६।५६	३०, १४८, ६००।००	७६५
१५	एनरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, २६८	४५८, ७४७, ६११।००	२१, ७५५, ४८८।८६	१६, ३१६, ६११।१७	२०, २५७, ०७७।००	३६०
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	१, ०६६	१२३, ४५८, ५०३।००	५, ८२०, ५४१।४१	०, ४०३, ५५६।५६	२, ७५३, ८७१।३१	१३२
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	८, ३६६	२, २७३, ६८८, ३५२।८७	६७, ७३३, ७७३।७३	६४, २६५, ७६६।७३	३६, ६४१, ६२५।००	६६२
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२, २४४	५१७, ०८१, ११५।६०	२४, ६६४, ७७७।२६	१८, ५२१, ६२०।६७	२, ५२७, ६२०।००	२६६
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३, ६४४	७४१, ०७०, ८५६।४४	३१, ६५४, ६६०।५३	२३, ७४०, ६६५।७३	४८, ४८१, १२२।६६	४८१
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	१०, ५८५	१, ७४४, २६४, ५३१।५०	४८, ७७६, ६२२।०६	६३, ५८२, ७३६।५७	३०, ३१६, २६०।००	६०१
	जम्मा	१२५, १६०	२४, ७७३, १८५, ५६१।४४	१, ०६८, ७७६, २५५।२१	२, २४, ०८२, १६१।४१	५६२, ०३६, ७६५।६१	११, ८७५

आ.व. २०७६/७७ को कृषि तथा पशुपुन्डी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमाक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतनानी रकम	दावी भूतनानी संख्या
१	निपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,०५४	१,३८८,०८२,०२२,०२२	४७,४०८,०६३,१००	३५,५५६,०६५,१७५	११,१८७,२५५,४३३	३००
२	दि आरिपुटल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१,७५६	६६५,७३७,०५४,७५५	२७,४००,३०८,५८५	२०,५५०,२५१,४४४	१६,०३३,७६४,१२२	१,१५०
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१,६६३	२११,१८१,५०५,५५५	१०,५५५,०६५,५५५	७,५१५,३५१,६३३	५,२७६,५४८,६३३	३५५
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४,५०८	७३६,०७३,०६०,१८८	३४,७५१,७७८,१०८	२६,०६३,८३३,५६६	३०,७३६,८३०,१००	५३२
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (निपाल) लि.	५,४३०	६०५,६२५,६६१,१००	२८,५७४,५०८,१७४	२१,७३४,६३१,५६६	२२,५१०,३५४,६३०	४४७
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	१,४४६	१,३३५,२७५,८४६,६११	५१,१६३,०७५,५६०	३८,३७२,३०६,५६३	२२,४११,२७७,७७७	३५२
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	४,०७२	१,१०५,३३०,२२२,३५५	४७,६१३,०८७,१२३	३५,७०५,८१५,४२२	२६,३८६,६१५,०००	४६१
८	ग्राम इन्स्योरेन्स लि.	१,२८२	५३०,८२३,५२३,६३३	२५,५२१,८११,०२२	१५,४४१,३५८,२१७	२,४५५,०५८,१००	१४४
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	११,५३०	२,३३४,५२७,५६७,१६६	१११,७२३,६२३,६६६	८३,७५२,७१७,७७७	५२,२५५,६०८,१७६	७३५
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१४,३५४	१,५२४,०३३,२४३,१००	७३,५५६,०४०,५५०	५५,४६७,०३०,१३८	५,५७१,२६२,१००	२५४
११	पुडनिस्यल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१२,७५१	२,६१५,६०४,६७४,२४४	११५,०११,२७०,१३५	८६,३०३,४५२,७६६	६७,७७४,२५२,१००	५८३
१२	पुनपुलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	२५,५८६	४,१५५,८५७,५६१,०११	२०३,५६५,४००,१२२	१५२,५७७,०५०,००५	१३१,३६५,१५५,५५१	२,६४७
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	३,५३७	१,६८६,३०३,६५७,५५०	७४,०४७,६३६,६३३	५५,५३५,७२७,१४७	१५,४७४,१२३,१००	३८७
१४	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कं. (निपाल) लि.	६,३७५	१,३३५,४८६,७८८,४८८	६२,७६०,७३५,५८८	४७,०७०,५५१,५६६	३०,१४८,५००,१००	७६५
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,५०२	५०४,०४०,२१४,१००	२४,०२०,१०२,१०४	१८,०१५,०७६,५३३	२०,२५७,०७७,७००	३६०
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	१,११५	१३५,६६३,७५५,१००	६,४८५,८०५,१००	४,८६४,३५६,५६०	२,७६५,७६१,३११	१३३
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	८,४७१	२,३३३,०४०,५८३,८३३	५१,१३७,३००,७७७	६८,३५७,५७५,५८८	४१,१४७,७३८,१००	५५७
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,२४६	५१८,३२०,०२५,५६०	२४,७५६,७२२,५६०	१८,५६७,५४२,२४४	८,५२७,०१०,०००	२६६
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३,६५०	७४८,७७८,३५६,४४४	३२,०४०,०३५,५६७	२४,०३०,०३६,५६८	४८,५५५,०३६,५६८	४८३
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	१०,६२५	१,८५७,५८८,६२२,५५०	८७,२५४,३५१,६४४	६५,५२०,७६३,७३३	४८,२६०,२६०,१००	६०४
	जम्मा	१२५,००१	२६,३८०,२१५,५५८,१७६	१,१८१,६५५,७८७,५६४	८८६,२७४,८४०,६५५	६२२,०३६,५४१,१२२	१२,४३८

आ.व. २०७७/७८ को कृषि बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३५३/१००	२५५,१३०,६४६/२०	१२,४५६,४१७/१००	५,३७२,३१२/७५	-	-
२	दि अरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६६/१००	२४,१०६,२४४/३६	४,२८२,८२/४३	३,२१२,१६५/३२	२,२०६,७५०/६०	३४
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	४१/१००	५०,६१०,५३७/१२	१,३३३,७४८/६५	१,०००,३११/५२	१२,२२७,५५८/१०६	२५
४	हिमालय जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२६७/१००	१२६,४३५,१५४/२४	६,१५५,५५५/७७	४,६४६,५६५/२३	२,५७२,३४६/१००	१४
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	२१/१००	५,०६७,५०१/८	००१/००	४५३,०५५/५५	००१/०१	१
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	२३४/१००	१६३,५०८,७५७/०३	८,१४५,५२६/५७	६,१०५,१४४/३३	-	-
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	१२०/१००	१२७,१६३,३२४/५०	६,१४३,६६५/०५	४,६०७,७५१/७५	३१२,८५०/५०	२
८	ग्राम इन्स्योरेन्स लि.	२६/१००	२५,५७५,६२०/०८	०००/००	५७४,२३५/७५	३००,०००/००	२
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,७५०/१००	१,३८२,०५६,५८८/३०	०७७,१८८,६२७/५५	५७,२८२,५९,४७०/५३	८४,१५८,०४५/३७	१,७८१
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३४/१००	१६,७७८,३८५/१०	००५/००	२३८,४१५/२५	१२५,०००/००	२
११	पूडन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	७६१/१००	१५५,४२८,७८६/२४	११,६११,३२५/२५	२,०७०,८०८/२	२५५,०००/००	५
१२	पुनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	१८२/१००	१०८,७७७,५७५/७०	५,६६०,४६३/२५	२,०१०,०१०/५५	४७३,५१५/११	३४
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	११७/१००	६६,८५६,२६५/१४	३,३६५,२२१/१०	०१०,०१०/५५	२६८,७७५/१०	१०
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	१३/१००	१६,२०२,४५०/१०	०००/००	५५५,२३२/५१	-	-
१५	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२६/१००	२५,१४७,५७५/०२	१,२३२,२५८/५५	५०८,२१८,४२,४२/१	-	-
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	००२	३४,०५१,२५५/१०	१,२७२,५३२/७५	१,२७२,५३२/७५	-	-
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	५७/१००	१७३,५३८,२८२/४६	८,६६६,५५३/७७	६,४८४,७२०/३३	५५८,३२०/००	२
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२/१००	२,६००,०००/००	०००/००	५७,५३७/५५	-	-
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३/१००	३,३७७,४४६/१०	१६५,३७२/३०	१२४,०२५/२३	४०८,४००/००	२
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	५१/१००	४०,५६५,५०३/६५	२,०४८,३७५/१८	१,५३६,२८१/३५	२८,४००/००	३
	जम्मा	५,२०६/१००	२,५११,२४७,२२६/४४	१५३,८५२,०६५/७१	१५५,३८५,०४५/२८	१०४,०४७,१७४/३३	१,५२३

आ.व. २०७७/७८ को पशुपन्थी बीमाको तथ्याङ्क

क्र. सं.	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाशुल्क	अनुदान रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३,५१६१००	२,२१२,२१७,७७७०४	६४,६१०,७५३१००	४८,६८३,०६४१७५	१,७१७,१००१००	१६७
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,८५८१००	७२८,१२८,६७७१४७	३७,०१६,३२६४४५	२७,७६४,४५४४८४	१६,७८४,५८८१६४	२,२४६
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	१,५१५१००	२४५,०४४,६००१००	१२,२५२,२४३१००	६,५८६,१८२१२५	२,२५१,४७२३२२	३४७
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	६,६६३१००	१,८८१,५६४,२४१४३	८६,२१८,१६६१७७	४६,३६३,४६४१११	२३,२७६,६६४१००	४७१
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	२,१६११००	४७१,८०८,०८०१००	१६,१५१,२८८११४	१६,१५१,२८८११४	२०,३७६,८१४१००	३६०
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	३,१२७१००	२,५२५,५१३,१८२१२६	७६,६१३,२२२१७५	५७,१६८,२०११५३	१,६३६,२५०११५	५५१
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	५,४५४१००	४,४५७,०४०,०४०,३३६१०६	२०६,६१३,३३६१०६	१०६,६१३,३३६१०६	३०,१३६,३६४१०६	६२६
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	१,२३६१००	१,०८२,००२,००२,००२,००२	२१,१०५,३६५१६५	२१,१०५,३६५१६५	१०,१०५,३६५१६५	३४४
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	१७,०६८१००	३,२५०,६७६,१७५१६६	१४६,६५८,६५८,६५८,६५८	१४६,६५८,६५८,६५८,६५८	११२,४६६,५०२१००	१,०६४
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२४,८८११००	२,६८२,३२८,१६७४११६	१३६,१६५,१६५,१६५,१६५	१३६,१६५,१६५,१६५,१६५	६८,२२८,६२०१००	४,८८६
११	पृष्ठेन्सियाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२७,४७७६१००	६,६१२,४३५,६३५,६३५,६३५	३०६,६३५,६३५,६३५,६३५	३०६,६३५,६३५,६३५,६३५	४४,१६०,३०६,३०६	६५१
१२	एनाएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	४१,१६११००	४,१६१,१६१,१६१,१६१	१६१,१६१,१६१,१६१,१६१	१६१,१६१,१६१,१६१,१६१	११६,३६३,६३३,६३३	४,७८४
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	४,६६८१००	१,७६०,६६८,६६८,६६८	७६,६६८,६६८,६६८,६६८	७६,६६८,६६८,६६८,६६८	२२,४६५,६६५,६६५	४३२
१४	ग्लोबल इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	६,७६६१००	१,७६०,६६८,६६८,६६८	७६,६६८,६६८,६६८,६६८	७६,६६८,६६८,६६८,६६८	२०,०००,०००,०००	४३२
१५	एभरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,२४६१००	२,४६०,४६०,४६०,४६०	२४,६०४,६०४,६०४,६०४	२४,६०४,६०४,६०४,६०४	६,०००,०००,०००	१२५
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	२,८५६१००	२,८५६,१००,०००,०००	१४२,८५६,१००,०००,०००	१४२,८५६,१००,०००,०००	३६,१२१,२६१,२६१	०११
१७	आइ एम इ जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	८,६६३१००	३,१६६,६६६,६६६,६६६	१६६,६६६,६६६,६६६,६६६	१६६,६६६,६६६,६६६,६६६	३७,६६६,६६६,६६६,६६६	१,६६३
१८	सामिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,२५२१००	२,४६०,४६०,४६०,४६०	२४,६०४,६०४,६०४,६०४	२४,६०४,६०४,६०४,६०४	१७,६६६,६६६,६६६	३०१
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	२,४१३१००	४,६६६,६६६,६६६,६६६	२४६,६६६,६६६,६६६,६६६	२४६,६६६,६६६,६६६,६६६	५५,१६६,६६६,६६६,६६६	३३४
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	१७,६०६१००	२,६६६,६६६,६६६,६६६	१३३,६६६,६६६,६६६,६६६	१३३,६६६,६६६,६६६,६६६	२८,६६६,६६६,६६६,६६६	५००
	जम्मा	१८८,५५०१००	४०,३६१,१५१,४२३१५	१,७८६,०१२,२२०५६	१,३३६,५०६,६५४४८	५४५,२६२,६७०५१	१६,७५२

आ.व. २०७७/७८ को कृषि तथा पशुपन्थी बीमाको तथ्याङ्क

क्र.सं	विवरण	बीमालेख संख्या	बीमांक	बीमाथूलक	अन्वय रकम	दावी भूतानी रकम	दावी भूतानी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कं. लि.	३,६६५२	३,६६५२	०००७७	०१७७३७७	०१७७३७७	१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१४८२	३,४३२	२,२१७	३,४३२	३,४३२	२
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
५	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
६	नेको इन्स्योरेन्स लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
७	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
८	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
९	शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१०	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
११	फ्रेडिलियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१२	पुनःपुलाजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१३	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१४	युनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१५	एभरेस्ट इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१६	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१७	आइ.एम.ए. जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१८	साल्मा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
१९	जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
२०	अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.	००१५३५	२,५३३	२,५३३	२,५३३	२,५३३	१
२१	जम्मा	१५३३	३,६६५२	३,६६५२	३,६६५२	३,६६५२	३६

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७

प्रस्तावना: कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्रमा हुने जोखिमलाई बीमाको माध्यमबाट न्यूनीकरण गरी बीमा प्रवर्द्धन गर्न वाञ्छनीय भएकोले बीमा ऐन, २०४९ को दफा ८(घ२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बीमा समितिले देहायको निर्देशिका बनाएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस निर्देशिकाको नाम “कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७” रहेको छ ।
- (२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

- (१) “अनुदान” भन्नाले यस निर्देशिका अनुसार जारी हुने बीमालेखको बीमा शुल्कमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय सरकारले उलब्ध गराउने रकमलाई अनुदान सम्झनु पर्छ ।
- (२) “एकाघरको परिवार” भन्नाले सम्बन्धित व्यक्तिको पति, पत्नी, छोरा, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, बाबु, आमा, सौतेनी आमा र आफूले पालन पोषण गर्नुपर्ने दाजु, भाई र दिदी, बहिनी सम्झनु पर्छ ।
- (३) “कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता” भन्नाले कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी काम गर्न समितिबाट इजाजतपत्र प्राप्त निर्जीवन बीमा अभिकर्ता (व्यक्ति वा संस्था) सम्झनु पर्छ ।
- (४) “कृषि विज्ञान” भन्नाले मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थामा अध्यापन हुने कृषि वा वनस्पति संग सम्बन्धित बिषय सम्झनु पर्छ ।
- (५) “गुणस्तर परीक्षण” भन्नाले बीमा गर्न प्रस्तावित वनस्पति तथा जीवजन्तु बीमायोग्य छ वा छैन भनी प्राविधिकद्वारा परीक्षण गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।
- (६) “दावी” भन्नाले बीमा गरिएको वस्तुको क्षति बापत बीमितद्वारा माग गरिएको क्षतिपूर्ति रकम सम्झनु पर्छ ।
- (७) “नजिकको नातेदार” भन्नाले एकाघर वा सगोलको अंशियार वा दाजु, भाउजु, सासु, ससुरा, भाई, भाई वुहारी, दिदी, भिनाजु, बहिनी, बहिनी ज्वाईं, साला, साला बुहारी, साली, जेठान, साढुदाई, साढुभाई, नन्द, आमाजु, जेठी सासु, काका, काकी, मामा,

- माइजु, छोरा, बुहारी, छोरी, छोरी ज्वाईं, नातिनी, नातिनी बुहारी, नातिनी ज्वाईं, भाञ्जा, भाञ्जी, भाञ्जी ज्वाईं, फुपु, फुपाजु सम्झनु पर्छ ।
- (८) “नियमावली” भन्नाले बीमा नियमावली, २०४९ सम्झनु पर्छ ।
- (९) “पशु विज्ञान” भन्नाले मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थामा अध्यापन हुने पशुपन्छी, माछा वा किट सम्बन्धी विषय सम्झनु पर्छ ।
- (१०) “प्राविधिक” भन्नाले एस.एल.सी. वा सो सरहको परीक्षा उत्तिर्ण गरी कृषि वा पशु वा वनस्पति विज्ञानमा कम्तीमा एक वर्षको तालिम प्राप्त वा कृषि वा पशु विज्ञानमा सो भन्दा माथिल्लो योग्यता प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (११) “बीमा अवधि” वा “बीमालेखको अवधि” भन्नाले बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार रक्षावरणको अवधि सम्झनु पर्छ ।
- (१२) “बीमा गरिने वस्तु” वा “बीमा गरिएको वस्तु” भन्नाले बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भए अनुसारको वनस्पति तथा जीवजन्तु सम्झनु पर्छ ।
- (१३) “बीमाङ्क” भन्नाले रक्षावरण गरिएको रकम सम्झनु पर्छ ।
- (१४) “बीमालेख” भन्नाले यस निर्देशिका बमोजिम जारी गरिने बीमालेख सम्झनु पर्छ ।
- (१५) “बीमा शुल्क” भन्नाले बीमा गरे बापत बीमितले बीमकलाई बुझाउनु पर्ने रकम सम्झनु पर्छ ।
- (१६) “बीमित” भन्नाले बीमा गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (१७) “महाविपत्ति” भन्नाले मानवीय वा प्राकृतिक विपदको कारणले जनजीवन असामान्य भएको अवस्था सम्झनु पर्छ ।
- (१८) “मूलभूत विवरण” भन्नाले बीमा गरिएको वस्तुको जोखिमलाई फरक पार्न सक्ने महत्वपूर्ण विवरण सम्झनु पर्छ ।
- (१९) “रक्षावरण” भन्नाले बीमा गरिएको वस्तुको क्षतिको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नको लागि मञ्जुर गरेको अवस्था सम्झनु पर्छ ।
- (२०) “सङ्केत पट्टा” भन्नाले बीमा गरिएको पशुपन्छीलाई पहिचान गर्ने उद्देश्यले प्राविधिकले लगाई दिने पहिचान खुल्ने सङ्केत वा प्रतिक चिन्ह; जस्तै: ट्याग, चिप्स, माइक्रो चिप्स, मौरीको धारमा लगाउने सिल आदि सम्झनु पर्छ ।
- (२१) “समानुपातिक दर” भन्नाले बार्षिक बीमादरको अनुपातमा तोकिएको निश्चित अवधिको लागि लाग्ने बीमादर सम्झनु पर्छ ।
- (२२) “समिति” भन्नाले ऐन बमोजिम गठित बीमा समिति सम्झनु पर्छ ।
- (२३) “स्वास्थ्य परीक्षण” भन्नाले बीमा गर्न प्रस्तावित जीवजन्तु बीमायोग्य छ वा छैन भनी प्राविधिकद्वारा परीक्षण गर्ने कार्यलाई सम्झनु पर्छ ।
- (२४) “क्षति” भन्नाले कुनै घटना घटी वा विपत्ति परी वा रोग वा किरा लागि बीमा गरिएको वस्तुको हानी भई, नोक्सानी भई, विग्रिई, मृत्यु भई, नष्ट वा नास भई हुने आर्थिक नोक्सानी सम्झनु पर्छ ।

- (२५) “क्षति मूल्याङ्कनकर्ता” भन्नाले यस निर्देशिकाको अधीनमा रही जारी भएका बीमालेखमा हुने क्षतिको मूल्याङ्कन गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (२६) “क्षतिपूर्ति” भन्नाले बीमालेखमा उल्लेख भए अनुरूप बीमकले बीमितलाई प्रदान गर्ने दावी बापतको रकम सम्झनु पर्छ ।
- (२७) “क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन” भन्नाले यस निर्देशिकाको अधीनमा रही बीमक वा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले बीमा गरिएको वस्तुको मृत्यु, क्षति, नष्ट वा नास भई आर्थिक नोक्सानी भएको भनी यकिन गरी दिएको प्रतिवेदनलाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद – २

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसाय

१. कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसाय गर्नुपर्ने:

- (१) यो निर्देशिका प्रारम्भ भए पछि प्रत्येक निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकले यस निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिमको कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसाय गर्नुपर्नेछ ।
- (२) बीमकले अनुसूची-१ बमोजिम तोकिएका जिल्लाहरूमा अनिवार्य रूपमा उपदफा (१) बमोजिमको बीमा व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमका जिल्लाहरू समितिले समय समयमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमकले तोकिएका जिल्लाहरू बाहेक अन्य जिल्लाहरूमा समेत कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसाय सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
- (५) बीमकले बार्षिक रूपमा बिक्री गर्ने कूल बीमालेखको संख्या मध्ये कम्तीमा पाँच प्रतिशत बीमालेख कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख हुनु पर्नेछ ।

२. कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको किसिम:

- (१) कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको किसिम देहाय बमोजिम हुनेछः
- (१) वनस्पतिको बीमा
- (२) जीवजन्तुको बीमा
- (२) उपदफा (१) को किसिम अन्तर्गत पर्ने बीमाको प्रकार अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछ ।

३. कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख:

- (१) बीमकले कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसाय गर्दा अनुदान प्राप्त नहुने बीमाको हकमा पूरै रकम र अनुदान प्राप्त हुने बीमाको हकमा अनुदानबाट प्राप्त हुने रकम

बाहेक बाँकी रकम प्राप्त गरे पश्चात मात्र बीमालेख जारी गर्नु पर्नेछ ।

- (२) बीमालेखमा उपलब्ध हुने अनुदानको प्रतिशत र कुन बीमालेखमा अनुदान प्रदान गर्ने भन्ने कुरा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (३) प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहले समेत अनुदान उपलब्ध गराएको हकमा सो बमोजिमको अनुदान समेत प्रदान गरिनेछ ।
- (४) यस दफा बमोजिमको अनुदानको भुक्तानी सम्बन्धी कार्यविधि नेपाल सरकारले अनुदान उपलब्ध गराएको हकमा नेपाल सरकारले, प्रदेश सरकारले अनुदान उपलब्ध गराएको हकमा प्रदेश सरकारले र स्थानीय तहले अनुदान उपलब्ध गराएको हकमा स्थानीय तहले समितिको समन्वयमा निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (५) बीमितले बीमा गर्न चाहेको वस्तुको आंशिक बीमा गर्न पाउने छैन ।

४. कानूनले निषेध गरेको बाहेक अन्यको लागि बीमालेख जारी गर्न सकिने:

- (१) प्रचलित कानूनले निषेध गरेको बाहेकको वनस्पति तथा जीवजन्तुको लागि कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख जारी गर्न सकिनेछ ।
- (२) यस निर्देशिका बमोजिम बीमा गर्नको लागि आयातित पशुपन्छीको हकमा क्वारेन्टिन जाँचपास गरेको र आयातित वनस्पतिको हकमा प्रचलित कानून बमोजिमको क्वारेन्टिन सहित फाइटोस्यानिटरी प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ ।

परिच्छेद-३

कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख

५. बीमा करार:

- (१) बीमकले यस निर्देशिका बमोजिम जारी गरेको बीमालेख बीमक तथा बीमित बीचको द्विपक्षीय करार हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा उल्लेख भएका शर्त ब्यवस्था लगायत सम्पूर्ण प्रावधान बीमक तथा बीमित दुवैले पालना गर्नु पर्नेछ ।

६. बीमालेखको अवधि:

- (१) बीमालेखको अवधि बीमालेखमा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।
- (२) बीमालेख जारी गर्दा बीमालेख जारी भएको समय तथा जोखिम प्रारम्भ हुने मिति (घण्टा र मिनेट सहित) उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

- (३) बीमालेख जारी भएको मिति र जोखिम प्रारम्भ भएको मिति फरक हुनेगरी बीमालेख जारी गर्न पाइने छैन ।
- (४) बीमालेखमा उल्लेख भएको बीमा समाप्त हुने दिनको मध्यरात बाह्र बजे बीमा अवधि समाप्त हुनेछ ।

७. छोटो अवधिको बीमा:

- (१) बीमकले अनुदान प्राप्त नहुने बीमालेखको हकमा छोटो अवधिको लागि बीमालेख जारी गर्न सक्नेछ ।
- (२) छोटो अवधिको बीमालेख एक पटक जारी भैसकेपछि पुनः समय बढाउन पाइने छैन ।
- (३) छोटो अवधिको लागि बीमा शुल्क गणना गर्दा समानुपातिक हिसाबमा गणना गर्नु पर्नेछ ।
- (४) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुदान प्राप्त हुने कुनै पनि बीमालेख छोटो अवधिका लागि जारी गर्न पाइने छैन ।

स्पष्टिकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि छोटो अवधिको बीमा भन्नाले सम्बन्धित बीमालेखमा उल्लेख भएको पूरा अवधि भन्दा कम अवधिको बीमा सम्झनु पर्छ ।

८. अन्य बीमालेख जारी गर्न नपाइने:

- (१) बीमकले यस निर्देशिका बमोजिम जारी भएका कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख बाहेक अन्य जीवजन्तु तथा वनस्पति सम्बन्धी बीमालेख बिक्री गर्न पाउने छैन ।
- (२) यस निर्देशिका बमोजिम जारी भएका कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखको, अन्तरवस्तु (कन्टेन्ट), शब्दावली, बीमालेखहरूको शर्त तथा सुविधाहरू तथा अन्य कुरा समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

९. बीमायोग्य हित कायम हुनुपर्ने:

- (१) बीमा गरिने वस्तुमा बीमितको बीमायोग्य हित रहेको हुनु पर्नेछ ।
- (२) बीमा प्रस्ताव फाराममा बीमितले सम्पूर्ण विवरणहरू स्पष्ट र यथार्थपरक रूपमा भरेको यकिन गर्नु पर्दछ ।
- (३) प्रस्ताव फाराम पूरा भरेको हुनुपर्नेछ र भर्नुपर्ने कुनै ठाँउ बीमितको लागि सान्दर्भिक नहुने भएमा अ.प्रा. (अप्रासंगिक) वा अंग्रेजीमा एन/ए (नट एप्लिकेबल) लेख्नु पर्नेछ ।
- (४) पूरा नभरेको फारामको आधारमा बीमालेख जारी गर्न पाइने छैन ।

- (५) “मोटामोटी” वा “अन्दाजी” जस्ता अनिश्चयात्मक शब्द राखी बीमालेख जारी गर्न पाइने छैन

१०. फोटो तथा भिडियो क्लिप राख्नु पर्ने:

- (१) बीमकले बीमालेख जारी गर्नु अघि बीमा गरिएको वस्तु समेटिएको विभिन्न कोणबाट खिचिएको स्थिर फोटो कम्तीमा पाँच वटा र कम्तीमा तीन मिनेट सम्मको भिडियो क्लिप प्रस्ताव फारामसँगै प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको फोटो तथा भिडियो प्राविधिक आफैले खिचेको हुनुपर्नेछ ।

११. बीमाङ्क कायम गर्ने:

बीमालेखमा उल्लेख भएको हकमा बीमालेख बमोजिम र अन्यको हकमा बजार मूल्य, बीजक मूल्य र स्थानीय चलनचल्तीको मूल्यलाई आधार लिई आपसी सहमतिको आधारमा बीमाङ्क कायम गर्नु पर्नेछ ।

१२. बीमादर अनुसार बीमा शुल्क लिनुपर्ने:

- (१) बीमालेखमा उल्लेख गरिएको बीमादरको आधारमा बीमा शुल्क गणना गर्नु पर्नेछ ।
- (२) बीमालेख अनुसारको बीमा शुल्कमा कुनै पनि प्रकारको छुट वा सहूलियत दिन वा कटौति गर्न पाइने छैन ।
- (३) बीमालेखमा बीमा शुल्क गणना गर्दा हुन आउने कूल बीमा शुल्क रकममा अतिरिक्त रकम लिन पाइने छैन ।

१३. बीमाङ्क परिवर्तन:

- (१) बीमालेख जारी भैसकेपश्चात बीमाङ्क परिवर्तन गर्न पाइने छैन ।
- (२) कुनै बीमितको बीमा गरिएको वस्तुमा बीमा अवधि भित्र बीमा गर्नु पर्ने वस्तु थप गर्नु परेमा त्यसरी थप गरिने वस्तुको लागि छुट्टै बीमालेख जारी गर्नु पर्नेछ ।

१४. बीमालेख पुनर्स्थापना नहुने:

अनुदान प्राप्त हुने बीमालेख अन्तर्गत दावी परेपछि उक्त बीमालेख पुनर्स्थापना गर्न पाइने छैन । तर, अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुदान प्राप्त नहुने बीमालेख दावी परेपछि बाँकी अवधिको लागि बीमितको इच्छानुसार समानुपातिक बीमा शुल्क लिई पुनर्स्थापना गर्न सकिनेछ ।

१५. बीमा अस्वीकार गर्न नपाइने:

- (१) बीमकले आफूलाई तोकिएको जिल्लामा आफूलाई प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको प्रस्ताव अस्वीकार गर्न पाउने छैन।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्राप्त प्रस्ताव स्वीकार गर्दा जालसाजी हुने देखिएमा समितिलाई लिखित जानकारी गराई उक्त बीमा प्रस्ताव अस्वीकार गर्न सकिनेछ।

१६. बीमालेख रद्द गर्न सकिने:

- (१) देहायको अवस्थामा बीमकले बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछः
 - (१) बीमितले बीमालेखको शर्त उल्लंघन गरेको,
 - (२) बीमाको मूलभूत विवरण ढाँटेको वा गलत ढंगले उल्लेख गरेको,
 - (३) बीमा गरेको वस्तुलाई उचित स्याहार सम्भार नगरी गम्भीर लापरवाही गरेको,
 - (४) बीमा गरेको वस्तु त्याग गरेको,
 - (५) गैरकानूनी तवरले बीमा गराएको,
 - (६) बीमायोग्य हित कायम नभएको।
- (२) कुनै बीमितले उपदफा (१) बमोजिमको कुनै कार्य गरेको पाइएमा सोको प्रमाण समेत संलग्न गरी बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ। तर, बीमालेख रद्द गर्नु अघि बीमकले बीमितलाई सात दिनको लिखित स्पष्टिकरणको मौका दिनु पर्नेछ।
- (३) बीमकले उपदफा (२) बमोजिम बीमालेख रद्द गरेको प्रमाण सहित पन्ध्र दिनभित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्नेछ।
- (४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमितले अनुरोध गरेमा बीमकले बीमालेख रद्द गर्नु पर्नेछ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम बीमालेख खारेज गर्दा अनुदान प्राप्त नहुने बीमितलाई बाँकी अवधिको समानुपातिक बीमा शुल्क फिर्ता गर्नु पर्नेछ र अनुदान प्राप्त हुने बीमितलाई कुनै रकम फिर्ता गर्नु पर्ने छैन।

१७. अन्य बीमालेख लिनुपर्ने:

- (१) बीमितले बीमा गरिने वस्तुको लागि निर्माण गरेको भौतिक संरचनाको छुट्टै बीमालेख लिनु पर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको बीमा सम्बन्धी अन्य व्यवस्था सम्पत्ति बीमा निर्देशिका, २०७५ अनुसार हुनेछ र सो बमोजिम जारी हुने बीमा लेखको लागि अनुदान प्राप्त हुने छैन।

परिच्छेद-४

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा मध्यस्थकर्ता

१८. प्राविधिकः

- (१) प्राविधिकले बीमा गरिने वस्तुको स्वास्थ्य परीक्षण वा गुणस्तर परीक्षण गरी उक्त वस्तुको स्वास्थ्य वा गुणस्तरको आधारमा बीमा गर्न योग्य छ वा छैन भनी प्रस्ताव फाराममा भरी बीमितलाई प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदन सहितको प्रस्ताव फाराम प्राप्त नगरी बीमकले बीमालेख जारी गर्नु हुँदैन ।
- (३) प्राविधिकले देहायको काम गरे बापत बीमा शुल्कमा पाँच प्रतिशत कमिसन रकम प्राप्त गर्नेछः-
 - (क) बीमा गरिने वस्तुको स्वास्थ्य परीक्षण वा गुणस्तर परीक्षण गरे बापत,
 - (ख) बीमा गरिने वस्तुमा पहिचानका लागि संकेत वा चिप्स वा ट्याग जडान गरे बापत र
 - (ग) यस निर्देशिका तथा सम्बन्धित बीमालेख अनुसार गर्नु पर्ने अन्य काम गरे बापत ।
- (४) कुनै संस्थाले प्राविधिकको रूपमा कार्य गर्न चाहेमा देहाय बमोजिमको योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछः
 - (क) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि, वनस्पति वा पशुपन्छी कार्यसँग सम्बन्धित फर्म वा कम्पनी हुनुपर्ने,
 - (ख) संस्थाको उद्देश्यमा कृषि, वनस्पति तथा पशुपन्छी बीमाको प्राविधिक भई कार्य गर्ने भन्ने उल्लेख भएको हुनुपर्ने,
 - (ग) संस्थाको कुनै एक जना सञ्चालक वा पदाधिकारी वा मुख्य व्यवस्थापक वा संस्थाको कार्यकारी प्रमुख भई कार्य गर्ने व्यक्तिले यस निर्देशिकाको दफा २ को खण्ड (ज) बमोजिमको योग्यता पूरा गरेको हुनुपर्ने ।
- (६) प्राविधिकले बीमालेखमा उल्लेख भएको भए साही बमोजिम र बीमालेखमा उल्लेख नभएको भए आफ्नो बिशेषज्ञता भएको बीमा (कृषि वा पशुपन्छी मध्ये कुनै एक) सम्बन्धी कार्य मात्र गर्न पाउने छ ।

१९. प्राविधिकले गर्न नहुने कार्यः

- (१) प्राविधिकले देहायका कार्य गर्न वा गराउन हुँदैनः-
 - (क) कुनै पनि बीमा गरिने वस्तुको गलत स्वास्थ्य परीक्षण वा गुणस्तर परीक्षण गर्न वा गर्न सघाउन वा गर्न लगाउन,

- (ख) आफनो वा आफनो एकाघर परिवारको वा नजिकको नातेदारको बीमा गरिने वस्तुको स्वास्थ्य परीक्षण वा गुणस्तर परीक्षण गर्न,
- (ग) गलत नियतले वा गलत तरिकाले बीमितलाई उक्साउन वा बीमा गराउन,
- (घ) गलत ढंगले संकेत पट्टा लगाउन वा गलत वस्तुमा संकेत पट्टा लगाउन,
- (ङ) कृषि तथा पशुपन्धी बीमाबाट कुनै अनुचित लाभ लिन ,
- (च) बीमालेख लिनेको हकहित विरुद्ध कुनै कार्य गर्न,
- (छ) बीमा ऐन, बीमा नियमावली, निर्देशिका तथा बीमालेख बिपरित कुनै कार्य गर्न ।
- (२) उपदफा (१) मा उल्लेख गरिएको कुनै कार्य प्राविधिकले गरेको पाइएमा बीमकले सोको प्रमाण सहित समितिमा जानकारी गराउनु पर्नेछ र समितिले सम्बन्धित निकायमा कारवाहीको लागि लेखी पठाउन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको कार्य गर्ने प्रावधिकलाई कृषि तथा पशुपन्धी बीमा सम्बन्धी कार्यमा लगाउन पाइने छैन ।

२०. कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता:

- (१) कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी अनुसूची-३ बमोजिमको तालिम लिई समितिबाट बीमा अभिकर्ताको ईजाजतपत्र प्राप्त गरेको व्यक्ति वा संस्थालाई बीमकले कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको रूपमा कार्य गराउन सक्नेछ ।
- (२) कुनै संस्थाले कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको रूपमा कार्य गर्न चाहेमा देहाय बमोजिमको योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछ:
- (क) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि कार्यसँग सम्बन्धित कृषि वा बस्तपति सम्बन्धी सहकारी संस्था वा कृषि सहकारी समूह वा कृषक समूह वा कृषि सम्बन्धी फर्म वा कम्पनी हुनुपर्ने,
- (ख) संस्थाको उद्देश्यमा कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता भई कार्य गर्ने भन्ने उल्लेख भएको हुनुपर्ने,
- (ग) संस्थाको कुनै एक जना सञ्चालक वा पदाधिकारी वा मुख्य व्यवस्थापक वा संस्थाको कार्यकारी प्रमुख भई कार्य गर्ने व्यक्ति कृषि तथा पशुपन्धी बीमा सम्बन्धी तालिममा सहभागी भएको हुनुपर्ने ।

२१. कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको आचारसंहिता: कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको आचारसंहिता अनुसूची-४ बमोजिम हुनेछ ।

२२. कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको काम तथा कर्तव्य:

- (१) बीमा ऐन, बीमा नियमावली, निर्देशिका तथा समितिले समय समयमा दिएको

आदेश समेतको अधीनमा रही कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी काम गर्ने बीमा अभिकर्ताको काम, कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछः

- (१) बीमा व्यवसायका आधारभूत सिद्धान्त अन्तर्गत रही बीमककोतर्फबाट कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने वा गराउने,
- (२) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धमा बीमितलाई बीमककोतर्फबाट यथार्थ तथा विस्तृत जानकारी गराउने,
- (३) कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको प्रस्ताव फाराम भर्न लगाउने तथा भर्न सघाउने,
- (४) बीमितलाई कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख उपलब्ध गराउने,
- (५) आवश्यकता अनुसार कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख नवीकरण गराइदिने,
- (६) बीमितलाई दावी परेको बेला आवश्यक सहयोग गर्ने, र
- (७) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धमा समितिले तोकिदिएका अन्य कार्य गर्ने गराउने।

(२) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताको अन्य योग्यता, काम, कर्तव्य र अधिकार सो सम्बन्धी अन्य व्यवस्था बीमा नियमावली, २०४९ अनुसार हुनेछ।

२३. कमिशन: कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताले कृषि तथा पशुपन्छी बीमा गरे बीमा शुल्क वापतको दश प्रतिशत कमिशन प्राप्त गर्नेछ।

२४. क्षति मूल्याङ्कनकर्ता: बीमकले आफैले गर्न सक्ने बाहेक अन्य कृषि तथा पशुपन्छी बीमा दावी अन्तर्गत क्षतिको मूल्याङ्कन क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले गर्नु पर्नेछ।

२५. क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको लागि योग्यता:

(१) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको योग्यता देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (१) नेपाली नागरिक,
- (२) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि वा वनस्पति वा पशुपन्छी सम्बन्धी विषयमा कम्तीमा दश जोड दुई वा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको,
- (३) समिति वा समितिको स्वीकृति लिई बीमकले सञ्चालन गरेको क्षति मूल्याङ्कनकर्ता सम्बन्धी अनुसूची-५ बमोजिमको तालिममा सहभागी भई प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको।

(२) कुनै संस्थाले क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको रूपमा कार्य गर्न चाहेमा देहाय बमोजिमको योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछः

- (१) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषि कार्यसँग सम्बन्धित फर्म वा कम्पनी हुनुपर्ने,
- (२) संस्थाको उद्देश्यमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको क्षति मूल्याङ्कनकर्ता भई कार्य गर्ने भन्ने उल्लेख भएको हुनुपर्ने,
- (३) संस्थाको कुनै एक जना सञ्चालक वा पदाधिकारी वा मुख्य व्यवस्थापक वा संस्थाको कार्यकारी प्रमुख भई कार्य गर्ने व्यक्तिले उपदफा (१) बमोजिमको योग्यता पूरा गरेको हुनुपर्ने।

२६. क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको काम तथा कर्तव्य:

- (१) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको काम तथा कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ :
 - (१) बीमा व्यवसायका आधारभूत सिद्धान्त अन्तर्गत रही कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको क्षतिको मूल्याङ्कन गर्ने,
 - (२) घटना र वस्तुस्थिति बारे सत्य तथ्यमा आधारित मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गर्ने,
 - (३) क्षति मूल्याङ्कनको सिलसिलामा आवश्यकतानुसार सम्बन्धित को पेशागत विशेषज्ञको राय लिने,
 - (४) क्षतिसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण आवश्यक विवरणहरु स्पष्ट रूपमा खुलाई प्रतिवेदन तयार गरी बीमक समक्ष पेश गर्ने।
 - (५) समितिले तोकिदिएका अन्य कार्य गर्ने गराउने।
- (२) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले यस निर्देशिका बमोजिमको बीमा बाहेक अन्य बीमाको क्षतिको मूल्याङ्कन गर्न पाउने छैन।
- (३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दुई लाख रुपैया भन्दा कम रकमको बीमाङ्क भएको बीमालेख अन्तर्गतको दावीको हकमा बीमक आफैले क्षति मूल्याङ्कन गर्न सक्नेछ।
- (४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमकले आवश्यक ठानेमा जुनसुकै अवस्थामा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको सहयोग लिन सक्नेछ।
- (५) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको पारिश्रमिक बीमकले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।
- (६) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले आफ्नो विशेषज्ञता भएको बीमाको (वनस्पति वा जीवजन्तु मध्ये कुनै एक) मात्र क्षति मूल्याङ्कन गर्न पाउने छ।

२७. कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनर्तालेले गर्न नहुने कार्य:

- (१) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले देहायका कार्य गर्न वा गराउन हुँदैन
 - (क) कुनै पनि बीमा गरिने वस्तुको गलत वा झुठो मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गर्न वा गर्न सघाउन,

- (ख) वास्तविक क्षतिको मूल्याङ्कनलाई घटाउन वा बढाउन,
- (ग) आफ्नो वा आफ्नो एकाघर परिवार वा आफ्नो नजिकको नातेदारको बीमा गरिने वस्तुको क्षति मूल्याङ्कन गर्न,
- (घ) गलत नियतले वा गलत तरिकाले बीमितलाई उक्साउन वा बीमा गर्न लगाउन,
- (ङ) कृषि तथा पशुपन्छी बीमाबाट कुनै अनुचित लाभ लिन ,
- (घ) बीमालेख लिनेको हकहित विरुद्ध कुनै कार्य गर्न
- (ङ) बीमा ऐन, बीमा नियमावली, निर्देशिका तथा बीमालेखमा बिपरित कुनै कार्य गर्न वा गराउन

- (२) उपदफा (१) मा उल्लेख गरिएको कुनै कार्य क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले गरेको पाइएमा बीमकले सोको प्रमाण सहित समितिमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (३) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले प्राविधिक वा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताको रूपमा कार्य गर्न पाउने छैन ।

२८. क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको आचारसंहिता: क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको आचार संहिता अनुसूची-६ मा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ ।

२९. ढिलो गरी लागू हुने:

- (१) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि क्षति मूल्याङ्कनकर्ता सम्बन्धी व्यवस्था वि.सं. २०७८ साल माघ १ गतेदेखि लागू हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा उल्लेख भएको मितिभन्दा अगावै क्षति मूल्याङ्कन गर्नु परेमा बीमकले गुणस्तर परीक्षण, योग्यता परीक्षण तथा संकेत पट्टा लगाउने लगायत बीमा जारी गर्नु अघि गर्नुपर्ने कुनै पनि कार्यमा संलग्न नगराएको प्रावधिकलाई क्षति मूल्याङ्कन गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

३०. बीमक जिम्मेवार हुने:

- (१) बीमकको कुनै सञ्चालक, पदाधिकारी, कर्मचारी, कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता वा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख लिनेको हकहित विरुद्ध कुनै काम गरी क्षति पुर्याएमा त्यसको जिम्मेवारी बीमकले लिनु पर्नेछ ।

३१. सूची तयार गर्नुपर्ने: बीमकले आफूले काममा लगाउने कृषि प्रावधिक, कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता तथा कृषि क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको अनुसूची-७ बमोजिमको सूची तयार गरी सर्वसाधारणको जानकारीको लागि आफ्नो वेबसाइटमा राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५ बीमा दावी

३२. **क्षतिको सूचना प्राप्त गर्नुपर्ने:** बीमा गरिएको वस्तु बीमा गरिएको जोखिमको कारणले क्षति भएको खण्डमा बीमालेखमा उल्लेख भएकोमा साही बमोजिम र अन्यको हकमा यथासम्भव छिटो वा क्षतिको प्रमाण नष्ट हुनु अगावै वा निरन्तर क्षति भइरहेको अवस्था भएमा त्यसरी क्षति भइरहेको अवधि भित्र बीमितले बीमकलाई टेलिफोन, फ्याक्स, इमेल, एसएमएस वा लिखित पत्र वा अन्य कुनै माध्यमबाट खबर वा जानकारी गराउनु पर्नेछ।

३३. **दावी सम्बन्धी प्रक्रियाको लागि आवश्यक कागजातहरू:**

(१) बीमितबाट क्षतिको सूचना प्राप्त गरेपछि दावी भुक्तानी प्रक्रियाको लागि बीमकले बीमितसंग देहाय बमोजिमको कागजातहरू माग गर्नु पर्नेछ:

(१) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,

(२) पूर्ण क्षतिको हकमा सक्कल बीमालेखको प्रति र आंशिक क्षतिको हकमा बीमालेखको छाँयाप्रति

(३) सर्जिमिन मुचुल्का (मुचुल्कामा हस्ताक्षर गर्ने सबैको नाम थर, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर समेत)

(४) स्थानीय तहको वडा कार्यालयको सिफारिस

(५) सम्बन्धित बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिमको अद्यावधिक अभिलेखको प्रति।

(२) दावी भुक्तानीका लागि बीमकले बीमालेख बमोजिमका अन्य आवश्यक कागजात माग गर्नु पर्ने भएमा उपदफा (१) बमोजिमका कागजातहरू संगै माग गर्नु पर्नेछ।

३४. **दावी फछ्यौट:**

(१) बीमकले आफू समक्ष परेको कृषि तथा पशुपन्छी बीमा दावीको तत्काल छानबिन प्रक्रिया प्रारम्भ गर्नुपर्नेछ।

(२) बीमा दावी सम्बन्धी जानकारी वा सूचना प्राप्त भए पछि बीमकले दावी भुक्तानी प्रक्रिया पूरा गर्न बीमितलाई सहयोग गर्नु पर्दछ।

(३) बीमकले उपदफा (१) बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको दावी सम्बन्धी आवश्यक कागजात प्राप्त भएपछि (बीमक आफैँले क्षति मूल्याङ्कन गर्ने अवस्थामा बाहेक) बीमितले क्षतिको जानकारी दिएको बढीमा सात दिनभित्र क्षति मूल्याङ्कनकर्तालाई खटाउनु पर्नेछ।

- (४) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले बीमा गरिएको वस्तुको क्षति स्पष्ट देखिने गरी विभिन्न कोणबाट आफैँले खिचेको कम्तीमा पाँच वटा फोटो र कम्तीमा तीन मिनेटको भिडियो क्लिप क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदनसंगै संलग्न गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (५) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले आफूलाई क्षति मूल्याङ्कन गर्न खटाएको पन्ध्र दिनभित्र भौतिक वा विद्युतीय स्वरूपमा क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरी बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (६) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले गलत मूल्याङ्कन गरेको वा यस निर्देशिकाको वरिर्दलाप हुने गरी कुनै कार्य गरेको पाइएको खण्डमा बीमकले समितिको स्वीकृतिमा पुनः अर्को मूल्याङ्कनकर्तालाई क्षति मूल्याङ्कनका लागि खटाउन सक्नेछ ।
- (७) बीमक आफैँले क्षति मूल्याङ्कन गर्न सक्ने अवस्थामा समेत उपदफा (५) बमोजिमको अवधि भित्र क्षति मूल्याङ्कन गरी सक्नु पर्नेछ ।
- (८) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पेश गरेको पैंतीस दिन बीमकले दायित्व एकिन ठहर गरी बीमितलाई दावी भुक्तानी गर्नु पर्नेछ र बीमितले दावी बापत रकम नपाउने रहेछ भने कारण सहित लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (९) उपदफा (३) बमोजिम बीमकले दावी भुक्तानी गर्दा घटना घटेको समयमा भएको वास्तविक क्षति वा बीमाङ्क रकम जुन कम हुन्छ सो बराबरको रकम मात्र दावी भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) बीमकले दावी निवेदन अस्वीकार गरेमा, दावी भुक्तानी नदिएमा वा मर्का पर्ने गरी दावी बापतको दायित्व निर्धारण गरेमा बीमा समितिमा उजुरी गर्न सकिनेछ ।

३५. महाविपत्ति सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) यस निर्देशिका बमोजिम दावी भुक्तानी गर्ने समय सीमा र कार्यविधि नेपाल सरकारले महाविपत्ति घोषणा गरेको क्षेत्रमा लागू हुने छैन ।
- (२) महाविपत्ति घोषणा भएको क्षेत्रमा महाविपत्ति घोषणा अवधिभर समितिले दावी भुक्तानी सम्बन्धी संक्षिप्त कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

३६. कावु बाहिरको परिस्थिति:

- (१) कावु बाहिरको परिस्थिति परी वा दफा ३६ बमोजिम महाविपत्ति घोषणा भई तोकिएको समय भित्र बीमकले क्षति मूल्याङ्कनकर्ता खटाउन तथा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन बीमक समक्ष पेश गर्न नसकेमा यथासम्भव छिटो उक्त कार्य गर्ने गरी बीमक र बीमितको समझदारीमा समय सीमा तय गर्न सकिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको परिस्थितिमा बीमक र बीमितले आपसी समझदारीमा समय सीमा तय गरी समितिमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -६ तालिम

३७. **तालिम सञ्चालन गर्नु पर्ने:** बीमकले आफूलाई तोकिएको जिल्लामा प्रत्येक बर्ष कम्तीमा एक पटक नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह तथा समितिसंग समन्वय गरी कृषि प्रावधिक तथा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको लागि अलग अलग कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
३८. **विभाग स्थापना गर्नुपर्ने:**
- (१) बीमकले कृषि तथा पशुपन्छी बीमा विभाग स्थापना गर्नु पर्नेछ ।
 - (२) उपदफा (१) बमोजिमको विभागमा आवश्यकता अनुसार कृषि तथा पशुपन्छीको प्रावधिक कर्मचारीको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
 - (३) बीमकले आफ्नो कार्यक्षेत्रको रूपमा तोकिएको जिल्लामा आफ्नो शाखा कार्यालय खोली आवश्यकता अनुसार प्राविधिक कर्मचारीको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
३९. **तालिम प्राप्त गरेको हुनु पर्ने:**
- (१) बीमकले कृषि तथा पशुपन्छी बीमा विभागमा नियुक्त हुने कर्मचारीलाई काममा लगाउनु पूर्व कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी तालिम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
 - (२) बीमकले कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्न चाहेमा समितिको स्वीकृति लिई सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
४०. **सूची तयार गरिने:**
कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता तथा कृषि तथा बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको तालिमको प्रशिक्षकको लागि समितिले सूची तयार गरी समय समयमा अद्यावधिक गर्नेछ ।
४१. **तालिम सम्बन्धी अभिलेख:** कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता तथा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको तालिम सञ्चालन गरे पश्चात देहायका विवरणहरू तालिमको आयोजकले सुरक्षित रूपमा राख्नु पर्नेछ:
- (१) तालिम सञ्चालन गर्न गरिएको निर्णय र तालिम सञ्चालन मिति, स्थान र अवधि
 - (२) तालिम संयोजकको विवरण
 - (३) तालिमका लागि प्रशिक्षार्थीको निवेदन तथा हाजिरीको विवरण
 - (४) तालिम लिन चाहने उम्मेदवारहरूको योग्यता पुगेको कागजात
 - (५) तालिममा प्रदान गरिएको प्रमाणपत्रको छाँयाप्रति

४२. **तालिमको कार्यविधि:** कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी तालिमको अन्य कार्यविधि आयोजकले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-७

विविध

४३. **न्यूनतम क्षेत्रफल:**

- (१) प्रत्येक बीमितले सुरक्षण गर्न पाउने बालीको न्यूनतम क्षेत्रफल पहाडमा चार आना र तराईमा आधा कठ्ठा हुनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम बीमा गरिने सम्पत्ति भएको जग्गाको कित्ता नं. र कित्ता नं. नभएको जग्गा वा एलानी जग्गा भएमा उक्त जग्गाको अवस्थिति यकिन हुने चार किल्ला लगायतका प्रमाण लिनु पर्नेछ ।

४४. **बीमालेखको नामसारी:** बीमा गरिएको वस्तुको स्वामित्व हस्तान्तरण भएको खण्डमा बीमकले सो कुराको जानकारी प्राप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र स्वामित्व ग्रहण गर्ने व्यक्तिको नाममा निःशुल्क बीमालेखको नामसारी गरी दिनु पर्नेछ ।

४५. **म्यानुअल बनाउन सक्ने:** बीमकले यस निर्देशिकाको अधीनमा रही कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धी म्यानुअल तयार गरी लागू गर्नु पर्नेछ ।

४६. **सफ्टवेयर सम्बन्धी ब्यवस्था:**

- (१) यस निर्देशिका अन्तर्गत जारी गरिने बीमालेखको लागि कम्तिमा देहाय बमोजिमको सुविधा उपलब्ध हुनेगरी यो निर्देशिका जारी भएको एक वर्षभित्र सफ्टवेयरको ब्यवस्था गर्नुपर्नेछ:
 - (१) अनलाइनबाट बीमालेख प्रस्ताव फाराम भर्ने ब्यवस्था ।
 - (२) अनलाइनबाट बीमालेख जारी गर्ने ब्यवस्था ।
 - (३) वेभसाइटमा बीमालेख राख्ने ब्यवस्था ।
 - (४) बीमितले अनलाइन, इमेल तथा मोवाइलबाट आफ्नो बीमालेखको अवस्थाको विस्तृत जानकारी पाउने ब्यवस्था ।
 - (५) बीमालेखमा संलग्न सबै कागजी अभिलेखहरू इलेक्ट्रोनिक अभिलेखमा समेत रहने ब्यवस्था ।
 - (६) बीमालेखको म्याद सकिन लागेको भएमा अनलाइन, इमेल तथा मोवाइलबाट सोको जानकारी गराउने ब्यवस्था ।

(७) मासिक रूपमा तोकिए बमोजिमको अनलाइनको माध्यमबाट समितिमा पठाउने ब्यवस्था ।

४७. विवरण पठाउनु पर्ने:

- (१) बीमकले कृषि तथा पशुपन्धी बीमा व्यवसायको बीमा शुल्क संकलन, बीमा दावी, पुनर्बीमा तथा अनुदान सम्बन्धी मासिक तथा बार्षिक विवरण अवधि समाप्त भएको सात दिनभित्र समितिले निर्धारण गरे बमोजिमको ढाँचामा समितिमा पठाउनु पर्नेछ ।
- (२) समितिले आवश्यक ठानेमा कुनै बीमकबाट कृषि तथा पशुपन्धी बीमा सम्बन्धी अन्य आवश्यक सूचना, कागजात तथा विवरण माग गर्न सक्नेछ ।

४८. अनुगमन:

- (१) बीमकले गरेको कृषि तथा पशुपन्धी बीमा व्यवसाय सम्बन्धमा समितिले आवश्यकता अनुसार आफैं वा कुनै विशेषज्ञ मार्फत अनुगमन गर्नेछ ।
- (२) बीमकले आफूले बिक्री गरेको कृषि तथा पशुपन्धी बीमालेख सम्बन्धमा बीमितको समय समयमा अनुगमन गरी सोको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

४९. अभिलेख सुरक्षित राख्नु पर्ने: बीमकले बीमालेख जारी गर्दा वा बीमा दावी फछ्यौट गर्दा आवश्यक सम्पूर्ण विवरण तथा कागजात, फोटो तथा भिडियो आदि सुरक्षित रूपमा अभिलेख गरी राख्नु पर्नेछ ।

५०. निर्देशन दिन सक्ने:

- (१) समितिले कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको दावी भुक्तानीका सम्बन्धमा बीमकलाई आवश्यकतानुसार निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (२) यस निर्देशिकाको पालना गर्नु प्रत्येक बीमकको कर्तव्य हुनेछ ।

५१. व्याख्या गर्ने अधिकार: यस निर्देशिकाको व्याख्या गर्ने अधिकार समितिलाई हुनेछ ।

५२. खारेजी र बचाऊ:

- (१) बाली तथा पशुपन्धी बीमा निर्देशन, २०६९ खारेज गरिएको छ ।
- (२) बाली तथा पशुपन्धी बीमा निर्देशन, २०६९ बमोजिम भए गरेका सम्पूर्ण कार्यहरू यसै निर्देशिका बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१
(दफा ३(२) सँग सम्बन्धित)

- कृषि तथा पशुपन्थी बीमाको लागि बीमकको लागि तोकिएको जिल्ला**
जिल्ला विभाजनका मुख्य आधारहरू:
- (1) भौगोलिक आधार (यथासम्भव बीमकहरूको हिमाली क्षेत्र, पहाडी क्षेत्र र तराई गरी तीनै क्षेत्रमा उपस्थिति)
 - (2) आर्थिक आधार (मुख्य आर्थिक केन्द्रहरू सकेसम्म फरक फरक बीमकमा विभाजन)

प्रदेश नं.	हिमाली तथा उच्च पहाडी भेग		पहाडी क्षेत्र		तराई मधेस क्षेत्र	
	ताप्लेजुङ	नेको ई.लि.	पाँचथर	नेको ई.लि.	झापा	नेको ई.लि.
१	संखुवासभा	लुम्बिनी जनरल ई.कं.लि.	तहथुम	दि ओरिएण्टल ई.कं.लि.	मोरङ	सानिमा जनरल ई.कं.लि.
	सोलुखुम्बु	आइएमइ जनरल ई.कं.लि.	धनकुटा	दि ओरिएण्टल ई.कं.लि.	सुनसरी	दि ओरिएण्टल ई.कं.लि.
	-	-	भोजपुर	लुम्बिनी जनरल ई.कं.लि.	-	-
	-	-	खोटाङ	लुम्बिनी जनरल ई.कं.लि.	-	-
	-	-	ओखलढुंगा	आइएमइ जनरल ई.कं.लि.	-	-
	-	-	इलाम	नेको ई.लि.	-	-
-	-	उदयपुर	लुम्बिनी जनरल ई.कं.लि.	-	-	

२	-	-	-	-	समरी	दि ओरिएण्टल ई.कं.लि.
	-	-	-	-	सिपाहा	जनरल ई.कं.(नेपाल) लि.
	-	-	-	-	धनुषा	आइएमइ जनरल ई.कं.लि.
	-	-	-	-	महोत्तरी	आइएमइ जनरल ई.कं.लि.
	-	-	-	-	सर्लाही	प्रिमियर ई.कं.(नेपाल) लि.
	-	-	-	-	रौतहट	अजोड ई.कं.लि.
	-	-	-	-	बारा	हिमालयन जनरल ई.कं. लि.
	-	-	-	-	पर्सा	जनरल ई.कं.(नेपाल) लि.
	दोलखा	प्रिमियर ई.कं.(नेपाल) लि.	रामेछाप	प्रिमियर ई.कं.(नेपाल) लि.	चितवन	शिखर ई.कं.लि.
	सिन्धुपाल्चोक	हिमालयन जनरल ई.कं. लि.	सिन्धुली	प्रिमियर ई.कं.(नेपाल) लि.	-	-
रसुवा	जनरल ई.कं.(नेपाल) लि.	काभ्रेपलान्चोक	हिमालयन जनरल ई.कं. लि.	-	-	
-	-	काठमाण्डौ	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.	-	-	
-	-	भक्तपुर	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स क. लि.	-	-	
-	-	ललितपुर	हिमालयन जनरल ई.कं. लि.	-	-	
-	-	नुवाकोट	शिखर ई.कं.लि.	-	-	
-	-	धादिङ	शिखर ई.कं.लि.	-	-	
-	-	मकवानपुर	शिखर ई.कं.लि.	-	-	
-	-	-	-	-	-	
बर्तमान						

क्षेत्र फलिया	गोर्खा	पुडेन्सियल ई.कं.लि.	तनहुँ	पुडेन्सियल ई.कं.लि.	नवलपुर	सानिमा जनरल ई.कं.लि.
	मनाङ	सिद्धार्थ ई.लि.	कास्की	सिद्धार्थ ई.लि.	-	
	मुस्ताङ	प्रभु ई.लि.	लमजुङ	पुडेन्सियल ई.कं.लि.	-	
	-		पर्वत	अजोड ई.कं.लि.	-	
	-		स्याङ्जा	प्रभु ई.लि.	-	
	-		बागलुङ	प्रभु ई.लि.	-	
	-		म्याग्दी	प्रभु ई.लि.	-	
	-		पाल्पा	सिद्धार्थ ई.लि.	नवलपरासी	पुडेन्सियल ई.कं.लि.
	-		गुल्मी	अजोड ई.कं.लि.	रूपन्देही	सिद्धार्थ ई.लि.
	-		अर्घाखाँची	नेशनल ई.कं.लि.	कपिलवस्तु	सानिमा जनरल ई.कं.लि.
क्षेत्र पशुपुलि	-		प्युठान	नेशनल ई.कं.लि.	दाङ	नेशनल ई.कं.लि.
	-		पूर्वी रूकुम	अजोड ई.कं.लि.	बाँके	एनएलजी ई.कं.लि.
	-		रोल्पा	नेशनल ई.कं.लि.	बर्दिया	एभरेष्ट ई.कं.लि.
	डोल्पा	एनएलजी ई.कं.लि.	पश्चिमत रूकुम	एनएलजी ई.कं.लि.	-	
	मुगु	सगरमाथा ई.कं.लि.	जाजरकोट	सगरमाथा ई.कं.लि.	-	
	हुम्ला	युनाइटेड ई.कं. (नेपाल) लि.	जुम्ला	सगरमाथा ई.कं.लि.	-	
	-		कालीकोट	एभरेष्ट ई.कं.लि.	-	
	-		दैलेख	एभरेष्ट ई.कं.लि.	-	
	-		सल्यान	एनएलजी ई.कं.लि.	-	
	-		सुर्खेत	एभरेष्ट ई.कं.लि.	-	
क्षेत्र पशुपुलि	बझाङ	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	अछाम	युनाइटेड ई.कं. (नेपाल) लि.	कैलाली	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.
	बाजुरा	युनाइटेड ई.कं. (नेपाल) लि.	डोटी	राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	कन्चनपुर	नेपाल ई.कं.लि.
	दार्चुला	नेपाल ई.कं.लि.	बैतडी	नेपाल ई.कं.लि.	-	
	-		डडेलधुरा	नेपाल ई.कं.लि.	-	

अनुसूची-२

(दफा ४ (२) सँग सम्बन्धित)

कृषि प्रयोजनको लागि पालिने जीवजन्तु तथा खेती गरिने वनस्पतिको बीमाको प्रकार

क्र.सं.	जीवजन्तु	क्र.सं.	वनस्पति
(1)	गाइभैसी	(1)	अन्नबाली
(2)	भेडाबाखा	(2)	दलहन
(3)	घोडा वर्ग	(3)	तेलहन
(4)	सुंगुर वर्ग	(4)	तरकारी
(5)	घरपालुवा जनावर	(5)	च्याऊ
(6)	पन्धी	(6)	फलफूल
(7)	माछा	(7)	सुख्खा फल (नट वर्ग)
(8)	किरा	(8)	कन्दमूल
(9)	अन्य पशुपन्धी	(9)	चिनीजन्य बाली
		(10)	पेय
		(11)	मसला
		(12)	फूल
		(13)	जडिबुटी
		(14)	घाँसेबाली
		(15)	किरा (वनस्पति वर्गमा राखिने किरा वर्ग)
		(16)	खाद्यान्न
		(17)	अन्य वनस्पति

अनुसूची-३

(दफा २२(१) सँग सम्बन्धित)

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताको तालिमको पाठ्यक्रम

क्र.सं.		घण्टा
1.	पूर्व परीक्षा (प्रि-टेष्ट)	१
2.	जोखिम र जोखिम व्यवस्थापन <ul style="list-style-type: none"> जोखिमको परिचय, जोखिमको प्रकार, जोखिम र बीमाको सम्बन्ध, जोखिम व्यवस्थापन 	२
3.	बीमा <ul style="list-style-type: none"> बीमाको परिचय, बीमाको महत्व, बीमाको प्रकार जीवन बीमा व्यवसाय, निर्जीवन बीमा व्यवसाय, पुनर्बीमा व्यवसाय कृषि तथा पशुपन्छी बीमा व्यवसाय 	२
4.	बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू <ul style="list-style-type: none"> परम सद्विश्वासको सिद्धान्त बीमायोग्य हितको सिद्धान्त क्षतिपूर्तिको सिद्धान्त योगदानको सिद्धान्त प्रत्यासनको सिद्धान्त निकटतम कारणको सिद्धान्त 	२
5.	बीमा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था <ul style="list-style-type: none"> बीमा ऐन, बीमा नियमावली, बीमा समिति, बीमा कम्पनी (बीमक) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७ बाली तथा पशुधन बीमाको प्रिमियममा अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७० कृषि बीमा अभिकर्ताको आचार संहिता बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था 	२
6.	कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख <ul style="list-style-type: none"> जीवजन्तु सम्बन्धी बीमालेखको अध्यापन (अभ्यास सहित कम्तीमा पाँच वटा) बनस्पति सम्बन्धी बीमालेखको अभ्यास (अभ्यास सहित कम्तीमा पाँच वटा) 	६ ६
7.	मूल्याङ्कन परीक्षा (पोष्ट-टेष्ट)	१

पूर्व परीक्षाको नतिजाको आधारमा तालिम संयोजकले कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख सम्बन्धी प्रशिक्षण समय थपघट गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-४

(दफा २३ सँग सम्बन्धित)

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताको आचार संहिता

- (१) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताले पालना गर्नुपर्ने कुराहरुः -
- (१) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताले कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी कार्य मात्र गर्नुपर्ने ।
 - (२) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताले बीमा समितिबाट प्राप्त बीमाको किसिम (कृषि तथा पशुपन्छी बीमा) समेत खुलेको बीमा अभिकर्ताको इजाजत पत्र सँधै साथमा राख्नु पर्नेछ र ग्राहकले चाहेमा त्यस्तो इजाजतपत्र देखाउनु पर्ने ।
 - (३) बीमितले आफू अभिकर्ता भएको बीमकको बारेमा जानकारी माग गरेको खण्डमा पूँजीगत संरचना, लगानी नीति, आर्थिक स्थिति आदिको बारेमा यथार्थ जानकारी गराउनु पर्ने ।
 - (४) बीमितलाई प्रस्ताव फाराममा खुलाउनु पर्ने सम्पूर्ण विवरणहरु खुलाउन लगाई त्यससँग सम्बन्धित कागजात बीमितबाट प्राप्त गरी बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्ने ।
 - (५) कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको लागि आवश्यक पर्ने प्रस्तावकले भर्नुपर्ने फारामहरु प्रस्तावकहरु स्वयंबाटै भराउनु पर्नेछ र यदि प्रस्तावक निरक्षर वा असमर्थ भए प्रस्तावकले विश्वास गरेको व्यक्तिबाट त्यस्ता फारामहरु भराउनु पर्ने ।
 - (६) बीमितलाई बीमालेखमा उल्लेखित सम्पूर्ण शर्त एवं सुविधा बारे पूर्ण रूपमा जानकारी गराउनुपर्ने ।
 - (७) बीमितको पेशा, सामाजिक हैसियत र स्तर बारे बीमकलाई छुट्टै जानकारी दिनुपर्ने ।
 - (८) आवश्यकतानुसार बीमकलाई अण्डरराइटिङ्ग कार्यका लागि आवश्यक पर्ने थप विवरण उपलब्ध गराउनुपर्ने ।
 - (९) बीमितले अनुरोध गरेमा निर्दिष्ट समयमा बीमा शुल्क बुझाउने र बीमा अवधि समाप्त भएमा पुनः बीमा गर्न सहयोग गर्नु पर्ने ।
 - (१०) बीमामा दावी परेमा दावी भुक्तानी सम्बन्धमा बीमितलाई सहयोग गरी समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्नु पर्ने ।
- (२) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताले गर्न नहुने कुराहरुः-
- (१) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र प्राप्त नगरी वा इजाजतपत्र नवीकरण नगरी बीमालेख विक्रि गर्न ।

- (२) बीमितबारे आफूले थाहा पाएको कुनै पनि बीमासंग सम्बन्धित आवश्यक विवरणहरू सम्बन्धित बीमकलाई नबताई लुकाउन ।
- (३) बीमित बारेको आफूलाई जानकारी भएको विवरणहरू सम्बन्धित बीमक बाहेकका व्यक्ति वा संस्था सामु प्रकट गर्न ।
- (४) बीमित प्रति दुर्व्यवहार गर्न ।
- (५) बीमितलाई अनावश्यक करकाप गर्न ।
- (६) बीमितलाई प्रलोभनमा पार्न आफूले प्राप्त गर्ने कमिशनको कुनै पनि अंश दिन वा दिन्छु भनी कबोल गर्न ।
- (७) अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा गरी अन्य बीमा अभिकर्ताको व्यवसायमा अनावश्यक दखल पुर्याउन ।
- (८) बीमालेख वापत प्राप्त हुने रकमको कुनै पनि अंश बीमित वा बीमितको हकवालाबाट लिन ।
- (९) कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ता(संस्थागत कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अभिकर्ताको कार्यकारी प्रमुख बाहेक) ले कुनै पनि बीमकको तलबी कर्मचारी भई काम गर्न ।
- (१०) आफू अभिकर्ता भएको बीमकको संस्थापक, सञ्चालक हुन वा एक प्रतिशत भन्दा बढी शेयर धारण गर्न
- (११) आफू, आफ्नो एकाघर परिवार वा नजिकको नातेदारको बीमा गराउन
- (१२) आफू अभिकर्ता नभएको कुनै पनि बीमकको बारेमा गलत प्रचार प्रसार गर्न ।
- (१३) आफ्नो पेशागत व्यवसाय संचालन गर्दा अन्य प्रचलित कानून उल्लंघन गरी व्यवसाय गर्न ।

अनुसूची-५

(दफा २७(१) सँग सम्बन्धित)

क्षति मूल्याङ्ककर्ताको तालिमको पाठ्यक्रम

क्र.सं.		घण्टा
1.	पूर्व परीक्षा (प्रि-टेष्ट)	१
2.	जोखिम र बीमा <ul style="list-style-type: none"> जोखिमको परिचय, जोखिमको प्रकार, जोखिम र बीमाको सम्बन्ध, जोखिम व्यवस्थापन बीमाको परिचय, बीमाको महत्व, बीमाको प्रकार जीवन बीमा व्यवसाय, निर्जीवन बीमा व्यवसाय, पुनर्बीमा व्यवसाय 	१
3.	बीमा बीमाका आधारभूत सिद्धान्त <ul style="list-style-type: none"> परम सद्भिश्वासको सिद्धान्त, बीमायोग्य हितको सिद्धान्त, क्षतिपूर्तिको सिद्धान्त, योगदानको सिद्धान्त, प्रत्यासनको सिद्धान्त र निकटतम कारणको सिद्धान्त 	२
4.	बीमा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था <ul style="list-style-type: none"> बीमा ऐन, बीमा नियमावली, बीमा समिति, बीमा कम्पनी (बीमक) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७ क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको आचार संहिता बाली तथा पशुधन बीमाको प्रिमियममा अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७० 	२
5.	कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख <ul style="list-style-type: none"> जीवजन्तुको बीमाको अध्यापन (कम्तीमा पाँच वटा) बनस्पतिको बीमाको अभ्यास (कम्तीमा पाँच वटा) 	५
6.	कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कन <ul style="list-style-type: none"> बीमा र क्षतिपूर्ति क्षति मूल्याङ्कनको अवधारणा क्षति मूल्याङ्कनको तरिका क्षति मूल्याङ्कनमा आइपर्ने समस्या तथा समाधानका उपाय 	५
7.	कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन <ul style="list-style-type: none"> क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा समेटनु पर्ने क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र सूचना प्रविधि क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको ढाँचा क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको कार्यान्वयन 	५
8.	मूल्याङ्कन परीक्षा (पोष्ट-टेष्ट)	१

पूर्व परीक्षाको नतिजाको आधारमा तालिम संयोजकले कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेख सम्बन्धी प्रशिक्षण समय थपघट गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-६

(दफा ३० सँग सम्बन्धित)

क्षति मूल्याङ्ककर्ताको आचार संहिता

(१) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले पालना गर्नुपर्ने कुराहरु:-

- (१) बीमा ऐन, २०४९ तथा सो अन्तर्गतको नियमावली तथा आदेश, निर्देशनको अधिनमा रही कार्य गर्नु पर्ने ।
- (२) पेशासंग सम्बन्धित सूचना तथा प्रविधिको पूर्ण ज्ञान हासिल गरेको हुनु पर्ने ।
- (३) आफ्नो पेशागत नैतिकता तथा इमान्दारिता कायम गरी कार्य गर्नु पर्ने ।
- (४) व्यवसायिक तथा प्राविधिक सीपको प्रयोग गरी क्षतिको मूल्याङ्कन गर्नु पर्ने ।
- (५) आफू क्षति मूल्याङ्कन गर्न नियुक्त भएको जानकारी सम्बन्धित पक्षलाई दिनु पर्ने ।
- (६) बीमितलाई क्षति कम गर्ने उपाय र तरिकाको सम्भव भएसम्म जानकारी दिनुपर्ने ।
- (७) क्षति मूल्याङ्कनको सिलसिलामा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा तत्कालै सम्बन्धित सबै पक्षलाई जानकारी दिनु पर्ने ।
- (८) घटना र वस्तुस्थिति बारे सत्य तथ्यमा आधारित मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (९) क्षति मूल्याङ्कनको सिलसिलामा आवश्यकतानुसार सम्बन्धित बीमकलाई मान्य हुने पेशागत विशेषज्ञको राय लिनु सकिने ।
- (१०) क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन बीमक समक्ष पेश गरेको सारांश बीमितलाई दिनु पर्ने ।
- (११) क्षतिसंग सम्बन्धित सम्पूर्ण आवश्यक विवरणहरु खुलाउन लगाई त्यससंग सम्बन्धित कागजात बीमितबाट लिइ प्रतिवेदनका साथ बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्ने ।
- (१२) आफूले गरेको कामको लगत अद्यावधिक गरी राख्नु पर्ने ।
- (१३) बीमक समक्ष पेश गरेको प्रतिवेदन, सम्बन्धित कागजातहरु तथा तस्वीरहरुका प्रतिलिपी सामान्यतः एक वर्षसम्म सुरक्षितसाथ राख्नुका साथै बीमा समिति, सम्बन्धित बीमक तथा कानून बमोजिम पेश गर्नु पर्ने निकायले मागेको बखत उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- (१४) विवादास्पद दावीको हकमा विवादको अन्तिम टुंगो नलागेसम्म उल्लिखित कागजात सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

(२) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले गर्न नहुने कुराहरु:-

- (१) इजाजत पत्र नलिई वा इजाजतपत्र नवीकरण नगरी क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको रुपमा कार्य गर्न ।

- (२) दावीसंग सम्बन्धित आफूले थाहा पाएको आवश्यक विवरणहरु सम्बन्धित बीमकलाई नबताई लुकाउन ।
- (३) बीमित बारेको आफुलाई जानकारी भएको विवरणहरु सम्बन्धित बीमक तथा कानून बमोजिम पेश गर्नु पर्ने निकाय, व्यक्ति वा संस्था बाहेक अन्य व्यक्ति वा संस्था सामु प्रकट गर्न ।
- (४) बीमित वा निजको प्रतिनिधि वा अन्य सम्बन्धित प्रति दुर्व्यवहार गर्न ।
- (५) बीमितलाई अनावश्यक करकाप गर्न ।
- (६) अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा गरी अन्य क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको व्यवसायमा अनावश्यक दखल पुर्याउन ।
- (७) दावी वापत प्राप्त हुने रकमको कुनै पनि अंश बीमित वा बीमितको हकवालाबाट लिन वा अन्य लाभ प्राप्त गर्न ।
- (८) कुनै पनि बीमकको संस्थापक, संचालक वा तलबी कर्मचारी भई काम गर्न वा कुनैपनि बीमकको एक प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर लिन ।
- (९) आफू, आफ्नो एकाघर परिवार तथा नजिकको नातेदारको क्षति मूल्याङ्कन गर्न ।
- (१०) कुनै पनि बीमकको बारेमा गलत प्रचार प्रसार गर्न ।
- (११) आफ्नो पेशागत कार्य गर्दा प्रचलित कानून उल्लंघन गर्न ।

अनुसूची-८

(दफा ३३ सँग सम्बन्धित)

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्राविधिक, कृषि तथा पशुपन्छी बीमा
अभिकर्ता र क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको सूची

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्राविधिक							
नाम	ठेगाना	कार्यरत स्थान	सम्पर्क नं.	इमेल	योग्यता		कैफियत
कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अभिकर्ता							
नाम	ठेगाना	कार्यरत स्थान	सम्पर्क नं.	इमेल	योग्यता	अभिकर्ता कोड संकेत नं. (कोड)	कैफियत
क्षति मूल्याङ्कनकर्ता							
नाम	ठेगाना	कार्यरत स्थान	सम्पर्क नं.	इमेल	योग्यता	तालिम प्रमाणपत्र नं.	कैफियत

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं. - फ्याक्स - ईमेल.....

तरकारी खेती बीमालेख

तरकारी खेतीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि, बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमा लेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र तरकारी खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका तरकारी खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित तरकारी खेतीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्क रकमको ९० प्रतिशत रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान /खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

- बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :
- (१) तरकारी खेतीको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
 - (२) कानूनी निकायको आदेशमा धान बालीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
 - (३) तरकारी चोरी भएमा ।
 - (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुन अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
 - (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित तरकारी खेतीको क्षति भएमा ।
 - (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमित तरकारी खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि, शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
 - (७) तरकारी खेतीको धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

शर्तहरु

- १) तरकारी खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा तरकारी खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा तरकारी खेती परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई तरकारी खेतीको धनीले निरीक्षण/अनुगमन गर्न दिनु पर्नेछ । निरीक्षण/अनुगमन गर्दा बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको सूचना

दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ । तर सोको प्रमाण राखी १५ दिन भित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्ने छ ।

- ३) तरकारी खेती धनीले तरकारी खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म तरकारी खेतीको धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ४) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित तरकारी खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ५) रोग तथा किराबाट भएको हानी नोक्सानी/क्षतिको कारण एकिन गर्न कठिन भएको अवस्थामा बीमकले आवश्यकता अनुसार प्रयोगशाला परिक्षण गराउन सक्ने छ । तर प्रयोगशालाको प्रतिवेदन प्राप्त पश्चात तुरुन्त कारवाही अगाडि बढाउनु पर्ने ।
- ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाशुल्क

- क) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति खेती (बाली) का दरले लाग्नेछ ।
- ख) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)
- ग) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्द्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको तरकारी खेतीको हानी भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

- १) सक्कल बीमालेख
- २) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम
- ३) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन
- ४) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको तरकारी खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको तरकारी खेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको तरकारी खेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संझनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानी-नोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनु पर्दछ ।

तरकारी खेती बीमालेखको अनुसूची

तरकारी खेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ता : नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : कुल क्षेत्रफल : कुल बीमाङ्क रु. : कुल बीमाशुल्क :
जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति : कित्ता नं. : क्षेत्रफल :	तरकारी खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....
इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर : बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता : इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम : इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम : सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :	
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

तरकारी खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) तरकारी खेती धनीको नाम :.....
- २) पुरा ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....
इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :.....
- ५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम:
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम:
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित तरकारी खेतीको तल उल्लिखित विवरण तालिकामा
भर्नुहोस् :

तरकारी खेतीको किसिम :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	वर्तमान लागत मूल्य (कृषि मन्त्रालय मार्फत उपलब्ध तथ्याङ्क बमोजिम)	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

- ७) तरकारी खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ८) तरकारी खेती तपाइको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदार
को विवरण भर्नुहोस् :
नाम :, प्रदेश.....
जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....
टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
वडा नं. टोल :..... फोन नं :

- ९) उक्त बालीमा किरा वा रोग लागेको छ ? यदि छ भने रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस्
.....
- १०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?
क) सरकारी कृषि सेवा केन्द्र
ख) निजी कृषि सेवा केन्द्र
ग) कृषिकेन्द्रबाट धान बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी
घ) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :
- ११) विगत १ वर्षमा तपाईंको कुनै तरकारी खेतीको हानी-नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

- ११) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा तरकारी खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

- १२) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त तरकारी खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :
- नाम :..... प्रदेश.....
जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....
टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
लिएको ऋणको रकम : रु. (अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित बाली(हरू)को बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरुको उत्तर सत्य भएको, बाली(हरू) लाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको
सही :
नाम :
मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्तावक संगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) तरकारी खेती धनीको नाम :.....

२) ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... ईमेल.....

३) पेशा :.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक तरकारी खेतीहरूको विवरण :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य*
१)			
२)			
३)			

५) तरकारी खेती असल अवस्थामा छ ?

.....

६) तरकारी खेती कहिल्यै कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् :

७) तरकारी खेती राम्रोसँग स्याहार गरिएको जस्तो देखिन्छ ?

.....

८) तरकारी खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको थियो ?

.....

९) उक्त तरकारी खेतीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

१०) तपाईं उक्त तरकारी खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचीमा उल्लिखित तरकारी खेतीहरूको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरेँ । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरू मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

फोन/मोबाईल नं.:

मिति :

* नेपाल सरकारद्वारा उपलब्ध गराइएको तथ्याङ्कको आधारमा

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.:..... फ्याक्स: ईमेल:.....

तरकारी खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)

तरकारी खेतीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्क रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमा अवधिभित्र तरकारी खेतीको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका तरकारी खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित तरकारी खेतीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्यको आधारमा, यस बीमालेखको दावीमा व्यवस्था भए अनुसार वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत सम्म रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
- (क) आगलागी, चट्याङ
 - (ख) भूकम्प,
 - (ग) बाढी/डुवान/भारी वर्षा/खडेरी,
 - (घ) पहिरो/भू-स्खलन,
 - (ङ) आँधीवेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
 - (च) कीरा तथा रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी,
- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू :

बीमकले निम्न अवस्थाहरूमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) तरकारी खेतीको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जन वा रिसईवी साधने कार्यको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानूनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको तरकारीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) तरकारी चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागु हुने छैन । तर जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ताविप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको तरकारीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएका तरकारी खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहन अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) तरकारी खेती धनीले प्रस्ताव फाराम एवम अन्य विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा विवरण उल्लेख गरेमा बीमक दावी प्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (८) बीउको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (९) नेपाल सरकारबाट उन्मोचन (Released)/सुचिकृत नगरिएका जातहरुको बीउ प्रयोग गरिएमा ।
- (१०) उन्मोचन/सुचिकृत वा पन्जिकृत भएका तरकारीका जातहरु शिफारीस गरिएको क्षेत्र तथा उपयुक्त समयमा नलगाइएमा ।

शर्तहरू

बीमितले निम्न शर्तहरू पालना गर्नुपर्नेछ :

- १) तरकारी खेतीका लागि प्रयोग गरिने बीउको श्रोत नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त सरकारी, अर्धसरकारी निकाय वा निजीक्षेत्र, कृषक समूह, कृषि सहकारीको हुनुपर्नेछ । साथै, तरकारी खेतीको लागि लगाईने जात राष्ट्रिय बीउ बीजन समितिबाट उन्मोचन/सूचिकृत वा पंजिकृत भई नेपाल सरकारबाट क्षेत्रगत सिफारिस गरिएको जात हुनुपर्नेछ ।
- २) तरकारी तोकिएको मापदण्ड अनुसार लगाइएको/खेती गरिएको हुनुपर्दछ ।
- ३) तरकारी खेती गर्दा भारपातको उचित व्यवस्थापन भएको हुनुपर्ने र जमिनको तयारी समेत उचित किसिमले भएको हुनुपर्ने छ ।
- ४) तरकारी खेतीको लागि तराईको हकमा न्यूनतम ५ कठ्ठा, मध्य पहाडको हकमा न्यूनतम २ रोपनी र उच्च पहाडको हकमा न्यूनतम १ रोपनी हुनुपर्नेछ । तर तरकारी खेती लगाइएको ब्लक एकै कृषक वा एक भन्दा बढी कृषकको पनि हुन सक्नेछ । एकभन्दा बढी कृषक भएमा सबैको नाम र कित्ता नम्बर प्रस्ताव फारममा उल्लेख हुनुपर्नेछ । सार्वजनिक जग्गाको हकमा आधिकारीक निकायबाट उपलब्ध भएको भोगाधिकारको (चार किल्ला खुलेको) क्षेत्रफल सहितको विवरण पेश गर्नुपर्ने छ ।

तरकारी खेती गरिने जग्गा भाडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनीसँग भएको संझौता पत्र र जग्गाको लालपुर्जाको प्रतिलिपी वा भोगाधिकार सम्बन्धि कागजात बीमा प्रस्ताव फारम साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

- ५) तरकारी बालीको बीमा गर्न इच्छुक कृषकहरूले बीमा प्रस्ताव फारम तथा प्रविधिक सिफारिस फारम (समूहमा बीमा गर्दा प्रत्येक विमितको छुट्टा छुट्टै फारम) सम्बन्धित बीमा कम्पनीमा बुझाउनु पर्दछ ।
- ६) यो बीमालेख एकै समयमा लगाइएको बालीको हकमा मात्र लागू हुनेछ । बेर्ना लगाईने तरकारी बालीको हकमा १० दिन भित्र र बीउ छरी लगाइने तरकारी बालीको हकमा बीउ उम्रेको १० दिन भित्र बीमा गरिसक्नु पर्नेछ । एक कृषकले एकै स्थानमा लगाईएको एकै प्रकारको बालीको हकमा आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन ।
- ७) तरकारी खेतीमा कुनै रोग/कीरा/भारपात/सुकुमतत्वको कमी वा सबै लागेमा तरकारी खेती उत्पादन धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ । साथै, तरकारी खेती धनीले उचित रेखदेख तथा

- उपचार गराएको कागजात/प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ । बीमा दावीको अवस्थामा सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ८) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा तरकारी खेतीको परीक्षण गर्न आउने बीमकको प्रतिनिधी वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई तरकारी खेतीको धनीले अवलोकन तथा निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ९) बीमकले तरकारी बालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिन भित्र लिखित वा अन्य संचार माध्यमबाट स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत अनिवार्य रुपमा बीमकलाई जानकारी दिई सो को बोधार्थ स्थानिय निकायको कृषि हेर्ने शाखा वा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।
- १०) बीमकले त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टा भित्र बीमक वा बीमकद्वारा तोकिएको प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधि सम्म क्षति/हानी-नोक्सानी भएको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ११) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको तरकारी खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- १२) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लेख भएको मितिको स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- १३) तरकारीको बीमा गर्ने बीमितले अनिवार्य रुपमा अनुसूची १ मा तोकिएको ढाँचाको अभिलेख राखी स्थानिय निकायको कृषि हेर्ने शाखा वा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको प्राविधिकबाट प्रमाणित गराउनु पर्नेछ । क्षतीको दावी गर्दा उक्त प्रमाणित अभिलेख पेश गर्न नसकेमा बीमा दावी भुक्तानी गर्न बीमा कम्पनी बाध्य हुने छैन ।

बीमाङ्क गणना

१) बीमाङ्क रकम कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क रकम} = I \times II$$

I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण, मेट्रिक टनमा (अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार)

II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य (बीमा हुने स्थानको कृषि हेर्ने सरकारी निकायले सिफारिस गरेको कृषक थलो मूल्य (Farm gate price) लाई जनाउँछ)

२) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको सात (७) प्रतिशतका दरले लाग्नेछ ।

३) दुर्घटना वापत बीमा शुल्क : रु. ०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु. ०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

दावी तथा भुक्तानी सम्बन्धी प्रक्रिया :

१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूका कारणबाट बीमितको तरकारी खेती बालीको हानी भएमा सोको १५ दिनभित्र देहायका कागजातहरू सहित बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम (समूहमा बीमा गर्दा प्रत्येक विमितको छुट्टा छुट्टै फारम)

ग) कृषि प्राविधिकको प्रतिवेदन (समूहमा बीमा गर्दा प्राविधिकको छुट्टा छुट्टै क्षतिको सिफारिस फारम)

घ) अनुसूची १ अनुसारको बाली अभिलेख फारम

ङ) क्षति भएको बालीको फोटो

२) माथि उल्लेखित (क देखि ङ) सम्मका सम्पूर्ण कागजातहरू बीमितले बीमा कम्पनीमा बुझाउनु पर्दछ ।

३) तरकारी खेतीको क्षति भई दावी परेको अवस्थामा उक्त तरकारी बालीको क्षति तरकारी खेती बीमालेखको अनुसूची २ मा उल्लेख भएको उत्पादकत्वको आधार अनुसार गणना गरिनेछ ।

४) बहु टिपाई (Multiple Harvest) प्रकृति भएका तरकारी बालीहरूको हकमा अनुसूची ३ मा उल्लेख भए अनुसारको बाली अवधि र टिपाई प्रतिशत लाई आधार मानि क्षति निर्धारण गरिनेछ ।

- ५) हरेक बालीको पहिलो टिपाई अवधि पूर्व क्षति भएको अवस्थामा दावी प्रकृत्याका लागि प्राविधिकबाट पेश भएको प्रतिवेदन जिल्ला कृषि विकास कार्यालय वा कृषि हेर्ने सम्बन्धित स्थानिय निकायबाट अनिवार्य रूपमा प्रमाणित गराउनु पर्नेछ ।
- ६) बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पून : बीमामा समावेश गर्न पाईनेछैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको तरकारी खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम/जात र विवरण उल्लेख भएको तरकारी खेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाणलाई प्रति टनको वास्तविक मूल्यले गुणा गरी कायम हुन आउने रकमलाई संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरी सम्बन्धित निकायबाट सो सम्बन्धमा कार्य गर्ने इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने सम्बन्धित बालीको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनु पर्दछ ।

सरकारी निकाय भन्नाले कृषि विकास मन्त्रालय अन्तर्गत रहेका कार्यक्रम निर्देशनालय वा सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/सेवा केन्द्र वा स्थानीय तहको कृषि हेर्ने निकाय/कृषि विकास मन्त्रालय मातहतका सम्बन्धित आयोजनालाई संझनु पर्दछ ।

उन्मोचन (Release) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास गरी नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशन गरी खेतीका लागि सिफारिस गरिएका जातहरुलाई संभन्नु पर्दछ ।

पजिकृत (Registration) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास भएको वा बाहिरबाट ल्याइएका जातहरुलाई कम्तिमा दुई (२) सिजनको तथ्याङ्क/प्राविधिक तथ्याङ्क प्रयोग गरी नेपालमा खेती गर्न सकिने गरी नेपाल सरकारद्वारा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएका जातहरु भन्ने संभन्नु पर्दछ ।

तरकारी खेती बीमालेख

अनुसूची

<p>कृषकको नाम : (समूहमा बीमा गरिएको अवस्थामा संलग्न सूची बमोजिम कृषकहरुको नाम) ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....</p>	<p>बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय :</p>
<p>तरकारी बालीको नाम : जात : (यदि विभिन्न जात भए सो समेत उल्लेख गर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :</p>	<p>तरकारी बाली लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता न स्थान)</p>
<p>तरकारी बाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) : बीमाङ्क रकम = I X II I = (१ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण) II = (प्रति टनको निर्धारित तोकिएको मूल्य)</p>	

इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु. "क"
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) :	रु. "ख"
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु. "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. "घ"

सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ)	जम्मा रु.	“ड”
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने वैड्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु.	“च”
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ड + च)	रु.	“छ”
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु.	“ज”
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.	

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
तरकारी खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

१) तरकारी खेती धनीको नाम र थर :

२) ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा.

वडा नं. टोल : फोन नं :

३) बीमा अवधि :

४) तरकारी खेती बाली लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा.

वडा नं. टोल : कित्ता नं..... फोन नं :

५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.:

मोबाइल.....

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.:

मोबाइल.....

६) विवरण उल्लेखित तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	तरकारीको नाम	जात	क्षेत्रफल	तरकारी लगाईएको मिति	बाली लिने अन्तिम मिति	१ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण/मेट्रिक टनमा	प्रति के.जी.को वास्तविक मूल्य

७) सिंचाईको व्यवस्था कस्तो छ ?

.....

८) कृषिजन्य व्यवस्था/सुविधाहरुको कस्तो छ ?

.....

९) यस पूर्व लगाइएको तरकारी खेतीमा कुनै रोग वा कीराबाट प्रभावित भएको थियो ?

यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

१०) तरकारी खेती नजिक कुनै बालीमा सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

११) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा आफ्नो तरकारी खेतीको बीमा गर्नुभएको थियो ?

१२) विगत १ वर्षमा तपाईंको कुनै तरकारी खेती हानी-नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण/रकम रु.	बीमा दावी गरेको भए बीमा दावी रकम

म/हामीले माथि उल्लेखित तरकारी (हरू)को बीमाकम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछु/गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लेखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, तरकारी बाली(हरू) लाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछु/गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यो प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछु/गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
कृषि प्राविधिकको सिफारिस पत्र

(प्रस्ताव फारमसँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) तरकारी खेती धनीको नाम :

२) तरकारी खेती धनीको ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं.....टोल :.....कित्ता नं.....

३) बीमाको लागि प्रस्तावित तरकारी खेतीको विवरण :

क्र. स.	जात	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उब्जनी हुने परिमाण (टनमा)	प्रति टन मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

४) तरकारी खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं.....टोल :.....कित्ता नं.....

५) तरकारी खेती लगाउनको लागि आवश्यक पूर्वाधारहरुको अवस्था सन्तोषजनक छ ?

.....

६) यस पूर्व लगाइएको तरकारी खेतीमा कुनै रोग वा कीराबाट प्रभावित भएको थियो ?
यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) तरकारी खेती नजिक कुनै वालीमा सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

.....

८) उक्त तरकारी खेतीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

९) तपाईं उक्त तरकारी खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....
उल्लेखित तरकारी खेती विवरण सम्बन्धमा मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत
उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

ठेगाना :

कार्यरत कार्यालय :

फोन नं. :

टनेल
खुला

बीमा गरिएको तरकारी वालीको अभिलेख फारम

अनुसूची-१

कृषकको नाम : खेती गरिएको तरीका : ठेगाना : रोपको मिति :
 वाली लगाएको स्थान : खेती गरिएको क्षेत्रफल : वालीको नाम :
 वालीको जात : बीमा अवधि :

महिना	टिप्पण मिति तथा परिमाण										महिनाको जम्मा परिमाण (के.जी.)		
	मिति	परिमाण (के.जी.)	मिति	परिमाण (के.जी.)	मिति	परिमाण (के.जी.)	मिति	परिमाण (के.जी.)	मिति	परिमाण (के.जी.)	परिमाण (के.जी.)	मिति	परिमाण (के.जी.)
बैशाख													
जेष्ठ													
आषाढ													
श्रावण													
भाद्र													
अश्विन													
कात्तिक													
मंसिर													
पौष													
माघ													
फाल्गुण													
चैत्र													
											कुल जम्मा		

फारम भर्ने कृषकको नाम : प्रमाणित गर्ने प्राविधिकको नाम तथा पद :
 दस्तखतः : दस्तखतः कार्यालयको नाम तथा छाप :
 फोन नं.:

तरकारी बालीहरुको टिपाई तथा क्षतिपूर्ति विवरण

अनुसूची- ३

अनुसूची- ३.१

प्लाष्टिक टनेल भित्र गरिने गोलभेडाको बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी गोलभेडा (लहरिने वा छिम्मलमा फले जात)

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत(क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२	०	०	१००	१००
२-३	१०	४०	९०	६०
३-४	५०	७०	५०	३०
४-५	८०	१००	२०	०
५-६	९०		१०	
६-७	१००		०	

अनुसूची- ३.२

गोलभेडा (मध्यम लहरिने जात)

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२	०	०	१००	१००
२-३	२०	३०	८०	७०
३-४	६०	७०	४०	३०
४-५	९०	१००	१०	०
५-६	१००		०	

अनुसूची- ३.३

गोलभेडा (नलहरिने वा होचा जात)

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत(क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		६०		४०

३-४		१००		०
-----	--	-----	--	---

अनुसूची- ३.४

भेडेखुर्सानीको बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२	०	०	१००	१००
२-३	१०	१०	९०	९०
३-४	५०	७०	५०	३०
४-५	८०	१००	२०	०
५-६	९०		१०	
६-७	१००		०	

अनुसूची- ३.५

पिरो खुर्सानीको बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		१०		९०
३-४		५०		५०
४-५		८०		२०
५-६		९०		१०
६-७		१००		०

अनुसूची- ३.६

फर्सी बाली टिपाई अवधि तथा समयसारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		३०		७०
३-४		६०		४०
४-५		१००		०

अनुसूची- ३.७

लौका बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		३०		७०
३-४		६०		४०
४-५		१००		०

अनुसूची- ३.८

परवल बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-३		०		१००
३-४		१०		९०
४-५		३०		७०
५-६		६०		४०
६-७		८०		२०
७-८		१००		०

अनुसूची- ३.९

केराउ (सिक्किम लोकल लगायतका अग्ला जातहरु) को बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		१०		९०
२-३		६०		४०
३-४		१००		०

अनुसूची- ३.१०

केराउ (आर्केल लगायतका होचा जातहरु) को बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन

०-२		१०		९०
२-३		१००		०

अनुसूची- ३.११

भण्टाको बाली टिपाई अवधि तथा समयसारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		१०		९०
३-४		४०		६०
४-५		७०		३०
५-६		९०		१०
६-७		१००		०

अनुसूची- ३.१२

भिण्डीको बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-१		०		१००
१-२		३०		९०
२-३		७०		३०
३-४		९०		१०
४-५		१००		०

अनुसूची- ३.१३

काँक्रो बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२	०	०	१००	१००
२-३	३०	३०	७०	७०
३-४	९०	१००	१०	०
४-५	१००		०	

अनुसूची- ३.१४

करेला बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत(क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		३०		७०
३-४		१००		०

अनुसूची- ३.१५

घिरौला बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत(क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		३०		७०
३-४		१००		०
४-५				

अनुसूची- ३.१६

जुकिनी फर्सी बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२	०	०	१००	१००
२-३	५०	४०	५०	६०
३-४	१००	१००	०	०
४-५				

अनुसूची- ३.१७

तरबुजा बाली टिपाई अवधि तथा समय सारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		०		१००
२-३		२०		८०

३-४		६०		४०
४-५		१००		०

अनुसूची- ३.१८

सिमी (होचा जातहरु) को बाली टिपाई अवधि तथा समयसारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		१०		९०
२-३		१००		०

अनुसूची- ३.१९

सिमी (अगला जातहरु) को बाली टिपाई अवधि तथा समयसारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		१०		९०
२-३		६०		४०
३-४		१००		०

अनुसूची- ३.२०

बोडी (अगला जातहरु) को बाली टिपाई अवधि तथा समयसारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		१०		९०
२-३		५०		५०
३-४		८०		२०
४-५		१००		०

अनुसूची- ३.२१

बोडी (होचा जातहरु) को बाली टिपाई अवधि तथा समयसारिणी

बाली टिपाई अवधि (महिना)	टिपाई प्रतिशत		रक्षावरण गर्नुपर्ने प्रतिशत (क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने)	
	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन	प्लाष्टिक घर	खुला जमिन
०-२		१०		९०

२-३		६०		४०
३-४		१००		०

बीमालेख जारी हुने तरकारी बालीहरुको उत्पादकत्व विवरण

क्र.सं.	बालीको नाम	उत्पादकत्व (मे.टन/हे.)	
		प्लाष्टिक घर भित्र	खुला खेतबारीमा
१.	गोलभेडा (सिर्जना)	७५	
२.	गोलभेडा (अन्य हाइब्रिड)	४५	२५
३.	गोलभेडा (खुला सेचित)		१८
४.	काँक्रो (भक्तपूर लोकल)	२५	१५
५.	काँक्रो (हाइब्रिड)	५५	३०
६.	घिरौला (खुला सेचित)		११
७.	घिरौला (हाइब्रिड)	१८	१४
८.	करेला (खुला सेचित)	१८	१२
९.	करेला (हाइब्रिड)	४०	२८
१०.	फर्सी(खुला सेचित)		२०
११.	फर्सी (हाइब्रिड)		५०
१२.	जुकेनी(खुला सेचित)	१८	१५
१३.	जुकेनी(हाइब्रिड)	४०	३५
१४.	लौका(खुला सेचित)		२०
१५.	लौका (हाइब्रिड)		४५
१६.	भिण्डी (खुला सेचित)		१५
१७.	भिण्डी (हाइब्रिड)		१०
१८.	सिमि (लहरा जाने)		१२
१९.	सिमि (लहरा नजाने)		८
२०.	वोडी (खुला सेचित)		५
२१.	वोडी (हाइब्रिड)		१०
२२.	काउली (खुला सेचित)		२५
२३.	काउली (हाइब्रिड)		४५

कृषि तथा पशुपन्थी बीमा प्रतिवेदन, २००८

२४.	बन्दा (खुला सेंचित)		४०
२५.	बन्दा (हाइब्रिड)		५५
२६.	ब्रोकाउली (खुला सेंचित)		१०
२७.	ब्रोकाउली (हाइब्रिड)		१६
२८.	मूला (खुला सेंचित)		३०
२९.	मूला (हाइब्रिड)		३५
३०.	गाजर (खुला सेंचित)		१२
३१.	गाजर (हाइब्रिड)		२२
३२.	भेडे खुर्सानी (हाइब्रिड)	२५	१७
३३.	पिरो खुर्सानी (खुला सेंचित)		१५
३४.	पिरो खुर्सानी (हाइब्रिड)		३५
३५.	अकबरे खुर्सानी		७
३६.	प्याज (खुला सेंचित)		१५
३७.	प्याज (हाइब्रिड)		२५
३८.	परवल (खुला सेंचित)		७
३९.	तरबुजा (हाइब्रिड)		३०
४०.	भण्टा (खुला सेंचित)		१६
४१.	भण्टा (हाइब्रिड)		२१
४२.	हरियो केराउ (खुला सेंचित)		१०
४३.	हरियो केराउ (हाइब्रिड)		१५
४४.	आलु टि.पि.एस.		३०
४५.	आलु जनकदेव		३०
४६.	आलु डेजिरे		१५
४७.	आलु कार्डिनल		२०
४८.	आलु रोजिटा		१५
४९.	आलु स्थानीय		१५

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं. - फ्याक्स - ईमेल.....

धानबाली बीमालेख

धानबाली खेतीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र धानबाली खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका धानबालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित धानबालीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्क रकमको ९० प्रतिशत रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

- (क) आगलागी, चट्याङ
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान /खडेरी
- (घ) पहिरो/भूस्खलन,
- (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
- (च) आर्कस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) धानवाली धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) सरकारी निकाय वा अन्य मान्यता प्राप्त कानुनी निकायको आदेशमा धानवालीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) धानवाली चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमितको धानवालीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमित धानवालीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) धानवालीको धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

शर्तहरु

- १) नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त बीउ बिजनका जात प्रयोग गरि खेती गरिएको अवस्थामा मात्र बीमा हुने प्रावधान थप राख्नुपर्ने । तर स्थानिय बीउ बिजन तथा तरकारीको हकमा यो प्रावधान लागू नहुने ।

- २) धानबालीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा धानबाली धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ ।
- ३) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा धानबाली निरीक्षण/अनुगमन गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई धानबालीको धनीले परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ । निरीक्षण/अनुगमन गर्दा बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ । तर सोको प्रमाण राखी १५ दिन भित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्ने छ ।
- ४) रोग तथा किराबाट भएको हानी नोक्सानी/क्षतिको कारण एकिन गर्न कठिन भएको अवस्थामा बीमकले आवश्यकता अनुसार प्रयोगशाला परिक्षण गराउन सक्ने छ । तर प्रयोगशालाको प्रतिवेदन प्राप्त पश्चात तुरुन्त कारवाही अगाडि बढाउनु पर्ने ।
- ५) धानबाली धनीले धानबालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म धानबालीको धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ६) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित धानबालीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ७) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाशुल्क

- क) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशतका दरले प्रति वर्ष लाग्ने छ ।
- ख) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि)
रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)
- ग) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूका कारणबाट बीमितको धानबालीको हानि भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

- १) सक्कल बीमालेख
- २) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम
- ३) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन
- ४) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको धानबालीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको धानबाली सम्झनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको धानबाली बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य सम्झनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानि-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

धानबाली बीमालेख

अनुसूची

धनीको नाम :	बीमालेख नं :	
नागरिकता नं. :	अभिकर्ताको नाम :	
ठेगाना :	कोड नं. :	
प्रदेश..... जिल्ला.....	बीमालेख जारी स्थान :	
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	बीमालेख जारी मिति :	
वडा नं. टोल:.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख जारी समय :	
जात : (खुलाउनु पर्ने)	नगदी रसिद नं. :	
बीमा अवधि	नगदी रसिद जारी मिति :	
प्रारम्भ मिति :	नगदी रसिद जारी समय :	
समाप्ति मिति :	बाली लगाईएको जम्मा क्षेत्रफल :	
धान खेती लगाईएको स्थान :		
प्रदेश.....जिल्ला.....		
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....		
वडा नं.....टोल :.....		
फिक्ता नं.....		
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट :“क” को..... % (यदि भएमा) :	रु. “ख”
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु. “ग”
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास	(ग -घ) जम्मा	रु. “ङ”
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम :	टिकट दस्तुर :	रु. “च”
ठेगाना :	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च)	रु. “छ”
फोन नं. :	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. “ज”
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाण्डौ, नेपाल
धानबाली बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) धानबाली धनीको नाम :
- २) पुरा ठेगाना :
प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... ईमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :
- ५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित धानबालीको तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	वर्तमान लागत मूल्य (कृषि मन्त्रालय मार्फत उपलब्ध तथ्याङ्क बमोजिम)	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

- ७) धान बाली लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
अञ्चल.....जिल्ला.....न.पा./गा.वि.स.
.....वडा नं.टोल :.....कित्ता नं.
- ८) धान बाली खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :
नाम/ ठेगाना :,

प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....

९) उक्त बालीमा किरा वा रोग लागेको छ ? यदि छ भने रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

१०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी कृषि सेवा केन्द्र

ख) निजी कृषि सेवा केन्द्र

ग) कृषिकेन्द्रबाट धान बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

घ) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरुलाई गरिने चेकजाँचको विवरण:

११) विगत १ वर्षमा तपाईंको धानबाली खेतीको हानि नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

११) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा धान बाली खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१२) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त धान बाली खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम :

प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....

लिएको ऋणको रकम : रु.(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित बाली(हरू)को बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, बाली(हरू) लाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्तावक सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) धानवाली धनीको नाम :.....

२) ठेगाना :

प्रदेश जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....

३) पेशा :.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक धानवालीको विवरण :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य*
१)			
२)			
३)			

५) धानवाली असल अवस्थामा छ ?

.....

६) धानवाली कहिल्यै कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् :

७) धानवाली राम्रोसँग स्याहार गरिएको जस्तो देखिन्छ ?

.....

८) धानवालीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको थियो ?

.....

९) उक्त धानवालीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

१०) तपाईं उक्त धानवालीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचीमा उल्लिखित धानवालीहरुको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

* नेपाल सरकारद्वारा उपलब्ध गराइएको तथ्याङ्कको आधारमा

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.:..... फ्याक्स: ईमेल:.....

चैते धान बाली (सामुहिक) बीमालेख

चैते धान बालीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्क रकम भुक्तानी भएको आधारमा इन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमा अवधिभित्र चैते धान बालीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका चैते धान बालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा **उत्पादन मूल्य** अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित चैते धान बालीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्यको आधारमा वास्तविक क्षतिको बीमा दावीमा व्यवस्था भए अनुसार सम्म रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
 - (क) आगलागी, चट्याङ
 - (ख) भूकम्प,
 - (ग) बाढी/डुवान/खडेरी,
 - (घ) पहिरो/भू-स्खलन,
 - (ङ) आँधीबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
 - (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य वाह्य कारणहरू,
 - (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी,
- (२) सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले तोकिएदिए अनुसारको चैते धान बाली कटान समयावधी पछि थप सात (७) दिन भित्र आँधीबेहरी, असिना, बाढी, डुवान, पहिरो, पानीको कारण बाट खेत/खरियानमा रहेको अवस्थामा क्षति भएमा समेत यस बीमालेखले रक्षावरण गर्नेछ ।
- (३) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क

रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरुपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) चैते धान बालीको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवी साधने कार्यको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको बालीलार्इ नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) चैते धान बाली चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । तर जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको चैते धान बालीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएका चैते धान बालीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियो धर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) चैते धान बाली धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा विवरण उल्लेख गरेमा बीमक दावी प्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (८) बीउको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (९) नेपाल सरकारबाट सिफारिस वा उन्मोचन नगरिएका चैते धानका जातको बीउ प्रयोग गरिएमा ।

शर्तहरू

बीमितले निम्न शर्तहरू पालना गर्नुपर्नेछ :

- १) चैते धान बाली लागि प्रयोग गरिने बीउको श्रोत नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त सरकारी, अर्धसरकारी निकाय वा निजी क्षेत्र, कृषक समूह, कृषि सहकारीको हुनुपर्नेछ । साथै, चैते धान बालीको लागि लगाईने जात राष्ट्रिय बीउ बीजन समितिबाट उन्मोचन/रजिष्ट्रेशन(पंजिकृत)/दर्ता भई नेपाल सरकारबाट क्षेत्रगत सिफारिस गरिएको जात हुनुपर्नेछ ।
- २) चैते धान बाली तोकिएको मापदण्ड अनुसार रोपाई गरेको हुनुपर्दछ ।
- ३) चैते धान बाली उत्पादन गर्दा भारपातको उचित व्यवस्थापन भएको हुनुपर्ने र जमिनको तयारी समेत उचित किसिमले भएको हुनुपर्ने छ ।
- ४) चैते धान बाली लगाईएको स्थानमा सिंचाईको सुविधा उपलब्ध भएको हुनुपर्नेछ ।
- ५) चैते धान बाली उत्पादन न्यूनतम आधा हेक्टर (१/२) हेक्टर (१० रोपनी वा १५ कठ्ठा) हुनुपर्नेछ । तर चैते धान बाली लगाइएको ब्लक एकै कृषक वा एक भन्दा बढी कृषकको पनि हुन सक्नेछ । एकभन्दा बढी कृषक भएमा सबैको नाम र कित्ता नम्बर प्रस्ताव फारममा उल्लेख हुनुपर्नेछ ।
- ६) जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण (कृषकको नाम, ठेगाना, धान लगाइएको क्षेत्रफल, कित्ता नं.) को आधारमा सामूहिक चैते धान बाली बीमालेख जारी गरिनेछ ।
- ७) चैते धान बालीको बीमा गरिएको बीमालेख सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा हुनेछ ।
- ८) चैते धान बालीमा कुनै रोग/किरा/भारपात वा सबै लागेमा चैते धान बाली उत्पादन धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।
- ९) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा चैते धान बालीको परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई चैते धान बालीको धनीले अवलोकन तथा निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- १०) चैते धान बाली उत्पादन धनीले बालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको २ दिन भित्र लिखित वा अन्य संचार माध्यमबाट स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमक तथा जिल्ला कृषि कार्यालय/कृषि सेवा केन्द्र/कृषि सम्पर्क केन्द्रलाई अनिवार्य रूपमा जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त हुना साथ बीमकलाइ यथाशिघ्र जानकारी दिनु पर्छ ।

- ११) बीमकले त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टा भित्र बीमक वा बीमकद्वारा तोकिएको प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधि सम्म क्षति/हानी-नोक्सानी भएको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- १२) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको चैते धान बालीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- १३) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बान्ह (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- १४) चैते धान बालीको, प्रत्येक महिनाको बालीको अवस्थाको विवरण जिल्ला कृषि विकास कार्यालय सँग रहने छ ।
- १५) चैते धान बाली सम्बन्धित जिल्लाले तोकिएदिए अनुसारको समयवाधी भित्र कृषकले धान रोप्ने तथा कटान गर्ने कार्य अनिवार्य रूपमा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । तोकिएको अवधिभित्र कटान नगरी खडा बाली (Standing crop) कै अवस्थामा हानी नोक्सानी भएमा बीमा दावी लाग्ने छैन ।

बीमाङ्क गणना

- १) बीमाङ्क रकम कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क रकम} = I \times II$$

I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण, मे.ट.मा (बाली विकास निर्देशनालयले उपलब्ध गराएको बालीको अधिल्लो वर्षको राष्ट्रिय औसत उत्पादकत्वलाई आधार मानिनेछ ।)

II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य (कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास निर्देशनालयले कृषि विकास मन्त्रालयलाई अधिल्लो वर्ष सिफारिस गरेको न्यूनतम मूल्यलाई जनाउँछ । साथै सो मूल्यमा १० प्रतिशत सम्म थप गरी बीमाङ्क कायम गर्न सकिनेछ ।)

- २) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।
- ३) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको चैते धान बाली उत्पादन बालीको हानी भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

- १) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)
- २) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम (प्रत्येक व्यक्तिको छुट्टाछुट्टै दावी फाराम)
- ३) कृषि प्राविधिकको प्रतिवेदन
- ४) जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको सिफारीस पत्र
- ५) क्षति भएको बालीको फोटो
- ६) बालीको क्षति भई दावी परेको अवस्थामा उक्त चैत्र धान बालीको अन्तिम कटान भै फरक-फरक हुन आउने परिमाणको ९० प्रतिशत मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

न्यून उपादन (Short fall) = न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादन (प्रति हेक्टर) - वास्तविक उत्पादन (प्रति हेक्टर)

बीमा दावी रकम = न्यून उपादन (Short fall) (प्रति हेक्टर) X मूल्य (प्रति इकाई)

स्पष्टिकरण :

न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादन भन्नाले बाली विकास निर्देशनालयले उपलब्ध गराएको चैते धानको औषत उत्पादकत्व लाई जनाउँछ । वास्तविक उत्पादकत्व भन्नाले बीमित बालीको तोकिएको क्षेत्रमा उत्पादन भएको बीमित बालीको उत्पादकत्व परिमाणलाई जनाउँछ ।

न्यून उपादन (Short fall) भन्नाले न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादन बाट वास्तविक उत्पादन घटाउदा हुन आउने परिमाण लाई जनाउँछ । न्यून उपादन सोही वर्षको Crop cutting को आधारमा तय गरिनेछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको चैते धान बालीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको चैते धान बालीउत्पादन सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको चैते धान बालीउत्पादन बीमाको उत्पादन मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बाली विशेष/जात अनुसारको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

चैते धान बाली उत्पादन भन्नाले बृहत्तर धान उत्पादन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७२ अर्न्तगत लगाइएको चैते धान बाली बुझिनेछ ।

उन्मोचन (Release) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास गरी नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशन गरी खेतीका लागि सिफारिस गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

पंजिकृत (Registration) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास भएको वा बाहिरबाट ल्याइएका जातहरु लाई कम्तिमा दुई (२) सिजनको डाटा/प्राविधिक तथ्याङ्क प्रयोग गरि नेपालमा खेती गर्न सकिने गरी नेपाल सरकारद्वारा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

चैते धान वाली सामुहिक बीमालेख

अनुसूची

<p>संलग्न बमोजिमको कृषकको नाम : मार्फत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन :..... इमेल.....</p>	<p>बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय :</p>
<p>अन्न वालीको नाम : चैते धान वाली जात : (यदि विभिन्न जात भए) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्त मिति :</p>	<p>नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : वीउ वाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) : बीमाङ्क रकम = I X II I = (१ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण) II = (प्रति टनको निर्धारित तोकिएको मूल्य)</p>
<p>अन्न वीउ वाली लगाइएको स्थान : सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध विवरण अनुसार</p>	
<p>इच्छाईएको ब्यक्तिको</p>	<p>कुल बीमाङ्क : रु.</p>
<p>नाम थर :</p>	<p>कुल बीमाशुल्क : रु. "क"</p>
<p>बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :</p>	<p>छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) : रु. "ख"</p>
<p>इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :</p>	<p>(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. "ग"</p>
<p>इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :</p>	<p>"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. "घ"</p>
<p>सम्पर्क नं. : मोबाइल..... आवास : </p>	<p>(ग -घ) जम्मा रु. "ङ"</p>
<p>समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम :</p>	<p>टिकट दस्तुर : रु. "च"</p>
<p>ठेगाना :</p>	<p>बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च) रु. "छ"</p>
<p>फोन नं. :</p>	<p>बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : रु. "ज"</p>
	<p>बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ, + ज)</p>

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

चैते धान बाली बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) चैते धान बाली उत्पादन धनीको नाम: जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध विवरण अनुसार
- २) जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको ठेगाना :
प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडानं..... टोल:..... फोननं:..... इमेल.....
- ३) बीमा अवधि :.....
- ४) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ५) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित चैते धान बालीको विवरण उल्लेखित तालिकामा भर्नुहोस् : जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध विवरण अनुसार
- ६) सिंचाईको व्यवस्था कस्तो छ ?
.....
- ७) कृषिजन्य सुविधाहरु कस्तो व्यवस्था छ ?
.....
- ८) विगत १ वर्षमा त्यस जिल्लामा कुनै चैते धान बाली हानी-नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

- ९) चैते धान बाली उत्पादन बाली लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध विवरण अनुसार

१०) म/हामीले माथि उल्लिखित अन्न वीउ वाली(हरू)को बीमा
कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी
माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, अन्न वाली(हरू) लाई यथार्थ ढङ्गले
वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि
सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यो प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी विच हुने
सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको (जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको तर्फबाट)

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्तावक सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) चैते धान बाली धनीको नाम: जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध विवरण अनुसार

२) जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल

३) बीमाको लागि प्रस्तावित चैते धान बालीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उब्जनी हुने प्ररिमाण (टनमा)	प्रति टन मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

५) चैते धान बाली लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध विवरण अनुसार

६) चैते धान बाली उत्पादन पूर्वाधारहरुको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

७) यस पूर्व लगाइएको चैते धान बालीमा कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित भएको थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

८) चैते धान बाली नजिक कुनै बालीमा सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

.....

९) उक्त चैते धान बालीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

१०) तपाईं उक्त चैते धान बालीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २००८

अनुसूचीमा उल्लिखित चैते धान बालीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

ठेगाना :

कार्यरत कार्यालय :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं: फ्याक्स : ईमेल.....

फलफुल खेती बीमालेख

फलफुल खेतीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र फलफुल खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका फलफुलको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित फलफुल खेतीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्क रकमको ९० प्रतिशत रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान /खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरुपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) फलफुल खेतीको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) सरकारी निकाय वा अन्य मान्यता प्राप्त कानुनी निकायको आदेशमा फलफुललाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) फलफुल खेती चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा विक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमितको फलफुल खेतीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमित फलफुल खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) फलफुल खेतीको धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

शर्तहरु

- १) नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त बीउ विजनका जात प्रयोग गरि खेती गरिएको अवस्थामा मात्र बीमा हुने प्रावधान थप राख्नुपर्ने । तर स्थानिय बीउ बीजन तथा तरकारीको हकमा यो प्रावधान लागू नहुने ।

- २) फलफुल खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा फलफुल खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ ।
- ३) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा फलफुल खेती निरीक्षण/अनुगमन गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई फलफुल खेतीको धनीले परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ । निरीक्षण/अनुगमन गर्दा बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ । तर सोको प्रमाण राखी १५ दिन भित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्ने छ ।
- ४) रोग तथा किराबाट भएको हानी नोक्सानी/क्षतिको कारण एकिन गर्न कठिन भएको अवस्थामा बीमकले आवश्यकता अनुसार प्रयोगशाला परिक्षण गराउन सक्ने छ । तर प्रयोगशालाको प्रतिवेदन प्राप्त पश्चात तुरुन्त कारवाही अगाडि बढाउनु पर्ने ।
- ५) फलफुल खेती धनीले फलफुल खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म फलफुल खेतीको धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ६) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित फलफुल खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ७) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- ८) फलफुल खेतीको बीमा गर्दा बीमितले प्रस्ताव फाराम सँग प्राविधिकको प्रमाणपत्र अनिवार्य रूपले संलग्न गर्नुपर्नेछ । नवीकरण गर्नुपर्ने प्रकृतीका फलफुल खेतीको हकमा सो प्रावधान लागु हुने छैन ।

बीमाशुल्क

- क) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशतका दरले प्रति वर्ष लाग्ने छ ।
ख) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूका कारणबाट बीमितको फलफुल खेतीको हानि भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

- १) सक्कल बीमालेख
- २) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम
- ३) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन
- ४) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको फलफुल खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको फलफुल खेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको फलफुल खेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संझनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानि-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

फलफुल खेती बीमालेखको अनुसूची

अलैंची खेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... फोन नं.....इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय :
फलफुल खेतीको विवरण जात : जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	कुल क्षेत्रफल : कुल बीमाङ्क रु. : कुल बीमा शुल्क :
फलफुल खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	
इच्छाईएको ब्यक्तिको	
नाम थर :	
बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :	
इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :	
इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :	
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम :	
ठेगाना :	
फोन नं. :	

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

फलफुल खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) फलफुल खेती धनीको नाम :.....
- २) पुरा ठेगाना :
अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स. वडा
नं. टोल : फोन नं :
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :.....
- ५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित फलफुल खेतीको तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	वर्तमान लागत मूल्य (कृषि मन्त्रालय मार्फत उपलब्ध तथ्याङ्क बमोजिम)	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

- ७) तरकारी खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
.वडा नं..... टोल : फोन नं..... इमेल.....
- ८) फलफुल खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम/ ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा
 वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....इमेल.....

८) उक्त बालीमा किरा वा रोग लागेको छ ? यदि छ भने रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

९) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी कृषि सेवा केन्द्र

ख) निजी कृषि सेवा केन्द्र

ग) कृषिकेन्द्रबाट धान बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

.....

घ) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरुलाई गरिने चेकजाँचको विवरण:

.....

१०) विगत १ वर्षमा तपाईंको कुनै फलफुल खेतीको हानि नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

११) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा तरकारी खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

११) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त धान बालीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम :..... प्रदेश.....

जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....
टोल:..... फोन नं..... इमेल.....
.....लिएको ऋणको रकम: रु.(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित बाली(हरू)को बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, बाली(हरू) लाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्तावक सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) फलफुल खेती धनीको नाम :.....

२) ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.

पा..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....

इमेल.....

३) पेशा :.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक फलफुल खेतीको विवरण :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य*
१)			
२)			
३)			

५) फलफुल खेती असल अवस्थामा छ ?

.....

६) फलफुल खेती कहिल्यै कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् :

७) फलफुल खेती राम्रोसँग स्याहार गरिएको जस्तो देखिन्छ ?

.....

८) फलफुल खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको थियो ?

.....

९) उक्त फलफुल खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....
१०) तपाईं उक्त फलफुल खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....
अनुसूचीमा उल्लिखित फलफुल खेतीहरुको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

* नेपाल सरकारद्वारा उपलब्ध गराइएको तथ्याङ्कको आधारमा

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

आलु खेती बीमालेख

आलु खेतीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र आलु खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका आलु खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित आलु खेतीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्क रकमको ९० प्रतिशत रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान /खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) आलु खेतीको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) सरकारी निकाय वा अन्य मान्यता प्राप्त कानुनी निकायको आदेशमा आलु खेतीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) बीमा गरिएको आलु चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा विक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित आलु खेतीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमित आलु खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि, शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) आलु खेतीको धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

शर्तहरु

- १) आलु खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा आलु खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा आलु खेती परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई आलु खेतीको धनीले

निरीक्षण/अनुगमन गर्न दिनु पर्नेछ । निरीक्षण/अनुगमन गर्दा बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमिकले बीमितलाई सात (७) दिनको सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ । तर सोको प्रमाण राखी १५ दिन भित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्ने छ ।

- ३) आलु खेती धनीले आलु खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म आलु खेतीको धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ४) रोग तथा किराबाट भएको हानी नोक्सानी/क्षतिको कारण एकिन गर्न कठिन भएको अवस्थामा बीमकले आवश्यकता अनुसार प्रयोगशाला परिक्षण गराउनु सक्ने छ । तर प्रयोगशालाको प्रतिवेदन प्राप्त पश्चात तुरुन्त कारवाही अगाडि बढाउनु पर्ने ।
- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित आलु खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजेपछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाशुल्क

- क) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति बालीका दरले लाग्नेछ ।
- ख) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)
- ख) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूका कारणबाट बीमितको आलु खेतीको हानि भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

- १) सक्कल बीमालेख
- २) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम
- ३) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन
- ४) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको आलु खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको आलु खेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको आलु खेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संझनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनु पर्दछ ।

आलु खेती बीमालेखको अनुसूची

आलु खेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ता : नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान :
बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्त मिति : कित्ता नं. : क्षेत्रफल :	बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. :
तरकारी खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं..... इच्छाईएको व्यक्तिको	नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : कुल क्षेत्रफल :
नाम थर : बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता : इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम : इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	कुल बीमाङ्क रु. : कुल बीमा शुल्क :
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :..... समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा बित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको
हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :

इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

आलु खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) आलु खेती धनीको नाम :
- २) पुरा ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं.... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :.....
- ५) वीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित आलु खेतीको तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस्:

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	वर्तमान लागत मूल्य (कृषि मन्त्रालय मार्फत उपलब्ध तथ्याङ्क बमोजिम)	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

- ७) तरकारी खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा
नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ८) आलु खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदार
को विवरण / ठेगाना : भर्नुहोस् :
नाम :,
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा
नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ९) उक्त बालीमा किरा वा रोग लागेको छ ? यदि छ भने रोगहरुको स्पष्ट विवरण
दिनुहोस् :
- १०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?
क) सरकारी कृषि सेवा केन्द्र

ख) निजी कृषि सेवा केन्द्र

ग) कृषिकेन्द्रबाट आलु बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

.....

घ) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :

११) विगत १ वर्षमा तपाईंको कुनै आलु खेतीको हानी-नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा तरकारी खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै वैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त आलु बालीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त वैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम : प्रदेश..... जिल्ला.....
 महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल : फोन नं.
 इमेल..... लिएको ऋणको रकम : रु.
 (अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित बाली(हरू) को बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, बाली(हरू) लाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्तावक सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

- १) आलु खेती धनीको नाम :.....
- २) ठेगाना :
प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ३) पेशा :.....
- ४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक आलुखेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य*
१)			
२)			
३)			

- ५) आलु खेती असल अवस्थामा छ ?
.....
- ६) आलु खेती कहिल्यै कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?
.....
- ७) आलु खेती राम्रोसँग स्याहार गरिएको जस्तो देखिन्छ ?
.....
- ८) आलु खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको थियो ?
.....
- ९) उक्त आलु खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।
.....

१०) तपाईं उक्त आलु खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचीमा उल्लिखित आलु खेतीहरुको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

* नेपाल सरकारद्वारा उपलब्ध गराइएको तथ्याङ्कको आधारमा

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.:..... फ्याक्स: ईमेल:.....

केरा खेती बीमालेख

केरा खेतीको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र केरा खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका केरा खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित केरा खेतीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्क रकमको सीमा सम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान /खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) केरा खेतीको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको केरा खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।
- (३) केरा खेती चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित केरा खेतीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमित केरा खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) केरा खेतीको धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (८) बीमा गरिएको केराको बाली बंशाणुगत कारणबाट क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा ।

शर्तहरू

बीमितले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- १) केरा खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा केरा खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ । साथै, केरा खेती धनीले उचित रेखदेख तथा उपचार गराएको कागजात सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ । बीमा दावीको अवस्थामा सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा केरा खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई केरा खेतीको धनीले परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ३) केरा खेती धनीले केरा खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म केरा खेती धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित केरा खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनि उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- ७) केराको घरी (Bunch) काटीसकेपछि (Harvest) केरामा हुने कुनै पनि प्रकारको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा यस बीमालेखले सुरक्षण प्रदान गर्ने छैन ।
- ८) केराको जात तथा लगाउने प्रविधि अनुसार दूरी कायम भएको हुनुपर्ने छ ।
- ९) नयाँ जातको आयातीत केराको बाली लगाउदा अनिवार्य रूपमा फाइटोसेनेटरी सर्टिफिकेट (Phytosanitary certificate) पेश गर्नुपर्ने छ ।
- १०) केरा खेती गरिने जग्गा भाँडामा लिई प्रयोग गरिने अवस्थामा जग्गा धनी सँग भएको संभौताको प्रतिलिपी राख्नुपर्नेछ ।

बीमाशुल्क

१) क) बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क} = \text{I} + \text{II}$$

I = परिवर्तित लागत (variable cost) जग्गाको तयारी, तारवार, रोपाई, श्रमिक, ढुवानी खर्च, सिचाई, विषादी, केराको बेर्ना, मल तथा खाद्यतत्व, गोडमेल, अन्य बगैँचा व्यवस्थापनका कार्यहरु, जग्गाको धितो मूल्य आदिको वास्तविक मूल्य

II = अपरिवर्तित लागत (fixed cost) जग्गाको कर, सिंचाईको कर, कृषि उपकरणको ह्रास कट्टी, कृषि उपकरणहरुको मर्मत संभार आदिको वास्तविक मूल्य

ख) बीमाङ्क कायम गर्दा नेपाल सरकार द्वारा अधिल्लो वर्ष तोकिएको कुल लागत मूल्यमा ५ प्रतिशतका दरले थपघट हुने गरी तोक्न सकिनेछ ।

ग) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति बालीका दरले लाग्नेछ ।

घ) बीमा गर्दा कुल लागत मूल्यमा गर्नुपर्ने छ ।

ङ) केरा बेर्ना लगाईसकेपछि मात्र बीमा गर्नुपर्ने छ ।

च) एक वर्ष भन्दा बढी अवधिको बीमाको लागि वार्षिक बीमाशुल्कको समानुपातिक (pro rata) हिसाबले थप बीमाशुल्क लिई बीमालेख जारी गर्न सकिनेछ ।

२) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको केरा खेतीको हानि भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ:

क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम

- ग) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन
 घ) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का
 ङ) क्षति भएको केरा बालीको फोटो
 च) प्राविधिकबाट उपचार गराएको कागजात
- २) बीमा अवधिभित्र तल तालिकामा उल्लेख भए अनुसार जून समय (महिना) मा दावी पर्छ, सोही समय महिना) अनुसार बास्तविक क्षतिको आधारमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

अवधि	बीमाङ्कको प्रतिशत (१ वर्ष भन्दा बढी अवधिको बालीको हकमा)	बीमाङ्कको प्रतिशत (१ वर्ष भित्र तयार हुने बालीको हकमा)
पहिलो ३ महिना सम्म	५२ %	५५ %
४ महिना देखि ६ महिना सम्म	५५ %	६५ %
७ महिना देखि ८ महिना सम्म	६७ %	७५ %
९ महिना देखि १२ महिना सम्म	७० %	१०० %
१३ महिना भन्दा माथि	१०० %	-

- ३) खेती गरिएको केराको घरीमा कोसा लागि क्षति भएको अवस्थामा विक्री हुने घरी बजारमा विक्री गरी बाँक हुन आउने क्षतिको मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको केरा खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको केरा खेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको केरा खेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संझनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

वाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित वालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

केरा खेती बीमालेख अनुसूची

केरा खेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं. : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय :
जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : केरा वाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) :
केरा खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल.....	बीमाङ्क = I + II (बीमालेखको शर्तको बुदाँ नं. १० “क” बमोजिम कायम गर्ने)
इच्छाईएको ब्यक्तिको	कुल बीमाङ्क : रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क : रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :	छुट : “क” को..... % (यदि भएमा) : रु. “ख”
इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. “ग”
इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास:.....	(ग-घ) जम्मा रु. “ङ”

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २००८

समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने वैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु. “च”
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ड+च)	रु. “छ”
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. “ज”
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क: (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

केरा खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

१) केरा खेती धनीको नाम :

२) पुरा ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल :

३) पेशा :

४) बीमा अवधि :

५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.:

मोबाइल.....

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.:

मोबाइल.....

६) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य (I + II)	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

७) केरा खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल :

८) केरा खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए

साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम :

ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.

पा..... वडा नं..... टोल :

९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको केरा खेती बालीमा किरा वा रोग लागेको थियो ? यदि

छ भने किरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

१०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी/निजी कृषि सेवा केन्द्र

ख) कृषि केन्द्रबाट केरा बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

ग) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण:

११) यस पूर्व केरा खेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा केरा खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त केरा बालीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम : प्रदेश.....

जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा

नं..... टोल : कित्ता नं. फोन नं :

..... लिएको ऋणको रकम : रु.

(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित केरा खेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, केरा खेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

- १) केरा खेती धनीको नाम :
- २) ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/
गा.पा वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं.
फोन नं :
- ३) केरा खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला
..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा नं.... टोल :
..... कित्ता नं.
- ४) बीमाको लागि प्रस्तावित केरा खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य*
क)			
ख)			

- ५) केरा खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?
.....
- ६) केरा खेती कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित थियो ? यदि थियो भने विवरण
दिनुहोस् ?
.....
- ७) केरा खेतीको पूर्वाधारहरुको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?
.....
- ८) केरा खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?
.....
- ९) केरा खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको थियो ?
.....
- १०) उक्त केरा खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि
छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।
.....

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

११) तपाईं उक्त केरा खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?

.....
अनुसूचीमा उल्लिखित केरा खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना :

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

* नेपाल सरकारद्वारा उपलब्ध गराइएको तथ्याङ्कको आधारमा

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

..... कार्यालय :

फोन नं. - फ्याक्स - ईमेल.....

मौरी बीमालेख

मौरी धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमालेखको अवधिभित्र विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका मौरी/घार को क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा बीमाङ्कको सीमा भित्र रहि सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश गरिएको छ :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित मौरी/घार बीमालेखको अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्क रकमको सीमा सम्म वास्तविक क्षतीको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान/खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) चरन प्रयोजनको लागि हुवानी गरी ल्याउदा /लगदा सवारी साधन दुर्घटनाको कारण,

(ज) मौरी रोग/परजिवी र प्राकृतिक शत्रुहरूको महामारी,

(झ) चरनमा वा घारमा विषदी पर्न गै मौरी नष्ट भएमा,

- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु. २,००,०००।- (अक्षरुपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी गर्ने छैन :

- (१) मह उत्पादन नभएमा,
- (२) मौरी धनी वा निजका एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ,
- (३) मौरी/घार चोरी भएमा,
- (४) मौरी स्थानान्तर गर्दा, चरनमा लगदा ल्याउदा बन्द हडताल, बाटोको समस्या वा अन्य कुनै कारणबाट ढिलाईभै मौरी/घारमा क्षति भएमा,
- (४) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित मौरी/घार मा क्षति भएमा ।
- (५) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमित मौरी/घार मा क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (६) मौरी धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

शर्तहरु

- १) प्रत्येक मौरी बाकसलाई सुरक्षित तथा प्रष्ट सँग देखिने गरी सङ्केत चिन्ह

- लगाउनु पर्छ र सो खर्च बीमकबाट व्यहोरीनेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा मौरी/घार निरिक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई मौरी धनीले परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
 - ३) मौरी धनीले मौरी/घार को क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म मौरी/घार धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
 - ४) यस बीमालेख अन्तर्गत वीमित मौरी/घार क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य (consequential) थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
 - ५) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाङ्क तथा बीमाशुल्क गणना

क) बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क} = \text{I} + \text{II} + \text{III}$$

I = प्रति मौरी घार (घार स्टेण्ड) सहितको वास्तविक खरिद मूल्य

II = प्रति मौरी गोला (मौरी सहित) को वास्तविक खरिद मूल्य

III = वार्षिक औषत प्रति मौरी घार पालन तथा व्यवस्थापन खर्च

ख) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।

ग) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

ग) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

घ) दोश्रो वर्ष : नविकरण गर्दा बीमांक कायम गर्दा पहिलो वर्ष “क” को मूल्यमा २० प्रतिशतका दरले ह्रास कट्टी गरी नयाँ बीमांक कायम गर्नु पर्नेछ ।

नोट : ५ वर्ष भन्दा पुरानो मौरी घारमा पालिएको मौरीको बीमा गरिने छैन ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट मौरीधनीको मौरी/घार को हानि नोक्सानी भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

१) सक्कल बीमालेख

२) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम

३) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन

४) सम्बन्धित गा.वि.स/न. पा./वडा को सर्जमिन मुचुल्का

२) बीमा अवधिभित्र जून समय (महिना) मा दावी पर्छ, सोही समय (महिना) अनुसारको उल्लेखित निर्धारित सुत्रको आधारमा प्रस्तावकले बीमाङ्क गणना गर्दा प्रस्ताव फारम साथ बीमाङ्क निर्धारण फारममा उपलब्ध गराएको मूल्यलाई आधार मानेर दावी रकम मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

३) दावी भुक्तानी रकम निम्न सुत्र प्रयोग गरी निर्धारण गरिनेछ :

दावी भुक्तानी (महिना भित्र)	मौरी घार क्षति	मौरी सहितको गोला क्षति
३	$I + II + III/४$	$II + III/४$
६	$I + II + III/३$	$II + III/३$
९	$I + II + III/२$	$II + III/२$
१२	$I + II + III$	$II + III$

नोट: बीमा दावी भुक्तानी गर्दा बीमाङ्क कायम गर्दा लिइएको मूल्यमा नै गणना गरी दावी भुक्तानी गर्नुपर्छ ।

४) यस बीमा अन्तर्गत बैङ्क र सदस्य संस्था र बीमक बीच मतभेद भएमा वा विवाद उत्पन्न भएमा सोको निरूपण प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।

५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी नदिएमा वा कम दिएमा सोको जानकारी प्राप्त भएको पैतीस (३५) दिनभित्र मौरी धनीले बीमा समितिमा उजुरी दिन सक्नेछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको मौरी/घार को स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको मौरी/घार बीमाको मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य सम्झनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट मौरी पालन विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई सम्झनु पर्दछ ।

मौरी/घार **हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र** भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित मौरी को हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना सम्झनु पर्दछ ।

मौरी बीमालेख

अनुसूची

मौरी धनीको नाम :	बीमालेख नं. :
नागरिकता नं. :	अभिकर्ता :
ठेगाना :	नाम :
प्रदेश.....जिल्ला.....	कोड नं. :
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	बीमालेख जारी स्थान :
वडा नं.....टोल :.....	बीमालेख जारी मिति :
फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख जारी समय :
बीमा अवधि	नगदी रसिद नं. :
प्रारम्भ मिति :	नगदी रसिद जारी मिति :
समाप्ति मिति :	नगदी रसिद जारी समय :
मौरीको किसिम :.....	प्रति मौरी घर (घार स्टेण्ड) सहितको
प्रदेश.....जिल्ला.....	वास्तविक खरिद मूल्य = रु. (I)
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	प्रति मौरी गोलाको वास्तविक खरिद मूल्य
वडा नं.....टोल :.....	= रु. (II)
कित्ता नं.....	औषत प्रति मौरी घर पालन तथा
इच्छाईएको व्यक्तिको	व्यवस्थापन खर्च = रु. (III)
नाम थर :	कुल बीमाङ्क :
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	कुल बीमाशुल्क :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) :
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान
.....	रकम :
.....	(ग -घ) जम्मा
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा	टिकट दस्तुर :
वित्तीय	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च)
संस्थाको नाम :	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क:
ठेगाना :	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)
फोन नं. :	

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

- १) मौरी धनीको नाम :
- २) ठेगाना : अञ्चल..... जिल्ला न.पा./गा.वि.स.
..... वडा नं. टोल : फोन नं. :
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :
- ५) इच्छार्इएको व्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छार्इएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छार्इएको व्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छार्इएको व्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) बीमालेखको लागि प्रस्तावित प्रत्येक मौरीको विवरण :
मौरीको किसिम :

क्र.सं.	जात	मूल्य
१)		
२)		
३)		

७) मौरी/घार बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

८) मौरी/घार राम्रोसँग पालन गरिएको छ ?

.....

९) उक्त मौरी/घारको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

९) तपाईं उक्त मौरी/घार जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभावा दिन चाहनुहुन्छ ?

.....
अनुसूचीमा उल्लिखित मौरी/घार हरुको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

मौरी/घार धनीको

नाम :

सही :

ठेगाना :

मिति :

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना :

मिति :

फोन नं.:

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

अन्न बीउ बाली उत्पादन बीमालेख

अन्न बीउ बाली उत्पादनको धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेशभएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्क रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं. लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमा अवधिभित्र अन्न बीउ बाली उत्पादनको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका अन्न बीउ बाली उत्पादनको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा **उत्पादन मूल्य** अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित अन्न बीउ बाली उत्पादनको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादनमूल्य अनुसारको वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत सम्म रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

- (क) आगलागी, चट्याङ
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान/खडेरी
- (घ) पहिरो/भू-स्खलन,
- (ङ) आँधीबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरुपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू

बीमकले निम्न अवस्थाहरूमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) अन्न बीउ बाली उत्पादनको धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनकोउद्देश्यबाट वा रिसइवी साधने कार्यको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको अन्न बीउ बालीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) अन्न बीउ बाली चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा विक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । तर जग्गा विक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ताविप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको अन्न बीउ बाली उत्पादनको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएका अन्न बीउ बाली उत्पादनको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियो धर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) अन्न बीउ बाली उत्पादन गर्दा नेपाल सरकारद्वारा तोकिएका नियम, नीति, निर्देशन, कार्यविधि तथा यस बीमालेखको शर्तमा तोकिए बमोजिम निश्चित प्रक्रिया पुरा नगरेको अवस्था ।
- (८) अन्न बीउ बाली उत्पादनको धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा विवरण उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (९) बीउको वंशाणुगत कारणबाट क्षति भएमा ।

शर्तहरू

बीमितले निम्न शर्तहरू पालना गर्नुपर्नेछ :

- (१) बीउ उत्पादनको लागि प्रयोग गरिने बीउको श्रोत नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त सरकारी, अर्धसरकारी निकाय वा निजी क्षेत्रको हुनुपर्नेछ । साथै बीउ उत्पादन गरिने बालीको जात राष्ट्रिय बीउ बीजन समितिबाट उन्मोचन/रजिष्ट्रेशन(पंजिकृत)/दर्ता भई नेपाल सरकारबाट क्षेत्रगत सिफारिस गरिएको जात हुनुपर्नेछ ।
- (२) उल्लेखित बालीहरूको बीउ वृद्धि गर्दा कुन स्तरको अन्न बीउ बाली उत्पादन गर्नको लागि बीजवृद्धि गरिएको, सो स्तर खुल्नुपर्नेछ । जस्तै: मूल बीउ (Foundation Seed), प्रमाणित बीउ (Certified Seed) वा उन्नत बीउ (Truthful Label)
- (३) परागसेचनको प्रकारको आधारमा (स्वसेचित/परसेचित) बालीका जातहरूको न्यूनतम पृथकता दूरी तथा समय कायम भएको हुनुपर्ने छ ।
- (४) अन्न बीउ बाली उत्पादन गरिने जग्गाको माटोको बढीमा ३ वर्ष अघि सम्मको अवधिमा परिक्षण गरी सो को नतिजाको आधारमा सिफारिस मलखाद तथा सुक्ष्म खाद्य तत्वको प्रयोग भएको हुनुपर्नेछ ।
- (५) अन्न बीउ बाली उत्पादन गर्दा भारपातको उचित व्यवस्थापन भएको हुनुपर्ने र जमिनको तयारी समेत उचित किसिमले भएको हुनुपर्ने छ ।
- (६) बाली विशेष अनुसारको संवेदनशिल अवस्था (Critical Stage) मा सिंचाईको व्यवस्थापन भएका हुनुपर्ने छ ।
- (७) अन्न बीउ बाली उत्पादन गरिंदा प्रयोग हुने बाली विशेष अनुसार सम्बन्धित सरकारी निकायले तोकेको बीउको न्यूनतम स्तर (Minimum Seed Standard) कायम भएको हुनु पर्नेछ । बीउ परिक्षण नेपाल सरकारको प्रयोगशाला वा नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त प्रयोगशालामा भएको हुनुपर्ने छ ।
- (८) बाली, बीउको स्तर र प्रमाणिकरण पद्धति विशेषका आधारमा न्यूनतम खेतबाली स्तर (Minimum Field Standard) कायम गर्नका लागि नेपाल सरकार, बीउ बीजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्रबाट निर्धारित फर्मेट अनुसारको खेतबाली निरिक्षणको प्रक्रिया पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (९) माथि उल्लेखित शर्तहरूको हकमा सो अनुसार भए नभएको तथ्य नेपाल

- सरकारको सम्बन्धित निकायद्वारा तोकिएको बाली निरीक्षक (Crop Inspector) बाट सिफारिस भएको हुनुपर्नेछ ।
- (१०) बीउ उत्पादन स्थलको ब्लकको क्षेत्रफल तराई/भित्री मधेशमा न्यूनतम १ हेक्टर (३० कठ्ठा) र पहाडमा ०.५ हेक्टर (१० रोपनी) हुनुपर्नेछ । तर अन्न बीउ बाली लगाइएको ब्लक एकै कृषक वा एक भन्दा बढी कृषकको पनि हुन सक्नेछ । एकभन्दा बढी कृषक भएमा सबैको नाम र कित्ता नम्बर प्रस्ताव फारममा उल्लेख हुनुपर्नेछ ।
- (११) बीउ उत्पादक कृषक तथा बीउ खरिद/विक्री कर्ता बीच संझौता भएको अवस्थामा संझौता पत्रको प्रतिलिपी ।
- (१२) अन्न बीउ बाली उत्पादनको बीमा गरिएको बीमालेखको अनुसूचीको प्रतिलिपी सम्बन्धित जिल्लाको गा.वि.स./वडा/न.पा. तथा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयलाई बुझाउनुपर्नेछ ।
- १३) अन्न बीउ उत्पादन बालीमा कुनै रोग/किरा/भारपात वा सबै लागेमा अन्न बीउ बाली उत्पादन धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गर्नु पर्नेछ ।
- १४) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा अन्न बीउ बाली उत्पादन बाली परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई अन्न बीउ बाली उत्पादनको धनीले अवलोकन तथा निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- १५) अन्न बीउ बाली उत्पादन धनीले बालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिन भित्र लिखित वा अन्य संचार माध्यमबाट स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ७२ घण्टा भित्र बीमक वा बीमकद्वारा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधि सम्म बीज बाली उत्पादन धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- १६) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको अन्न बीउ बाली उत्पादनको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- १७) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको

मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाङ्क गणना

१) बीमाङ्क रकम कायम गर्ने तरिका :

बीमाङ्करकम = I X II

I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण (कृषि विकास मन्त्रालयको तथ्याङ्क अनुसार सम्बन्धित बालीको अधिल्लो वर्षको राष्ट्रिय उत्पादकत्वलाई उत्पादनको परिमाणको आधार मानिनेछ ।)

II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य (राष्ट्रिय बीउ विजन कम्पनीले तोकेको अधिल्लो वर्षको सो बाली/जातको सोही स्तरको बीउको मूल्यलाई जनाउँछ । राष्ट्रिय बीउ विजन कम्पनीले नतोकेको बीउको मूल्यको हकमा नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषदले तोकेको बीउको मूल्यलाई आधार मानिनेछ ।)

२) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।

३) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु. ०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु. ०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूका कारणबाट वीमितको अन्न बीउ बाली उत्पादन बालीको हानी भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरू वीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ:

१) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको अवस्थामा बीमा लेखको छाँया प्रति)

२) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम

३) बाली निरिक्षणको प्रतिवेदन

४) सम्बन्धित गा.वि.स./न.पा./वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का

५) क्षति भएको अन्न बीउ बालीको फोटो

६) यस बीमालेख अर्न्तगत एक पटक बीमा दावी परी दावी भुक्तानी भैसकेको अवस्थामा बीमालेख स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।

७) बीउ रोपाई भएको १५ दिन भित्र क्षति भई बीमा दावी परेको अवस्थामा बीमाङ्कको

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

५० प्रतिशत मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

- ८) बीउ रोपाई भएको १६ दिन देखि ४५ दिन भित्र क्षति भई बीमा दावी परेको अवस्थामा बीमाङ्कको ७० प्रतिशत मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ ।
- ९) बीउ रोपाई भएको ७० दिनपछि आशिक क्षति भई दावी परेको अवस्थामा उक्त बीउ बालीको अन्तिम कटान भै फरक-फारक हुन आउने परिमाणको ९० प्रतिशत मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

न्यून उत्पादन (Short fall) = न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादन (प्रति हेक्टर) - वास्तविक उत्पादन (प्रति हेक्टर)

बीमा दावी रकम = कम उत्पादन (प्रति हेक्टर) X मूल्य (प्रति इकाई)

स्पष्टिकरण :

न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादन भन्नाले कृषि विकास मन्त्रालयको तथ्याङ्क अनुसार सम्बन्धित बालीको अधिल्लो बर्षको प्रति हेक्टर औषत उपादकत्वको हिसाबले हुन आउने कुल उत्पादन परिमाण लाई जनाउँछ ।

वास्तविक उत्पादन भन्नाले बीमित बालीको तोकिएको क्षेत्रमा उत्पादन भएको बीमित बालीको उत्पादन परिमाणलाई जनाउँछ ।

न्यून उपादन (Short fall) भन्नाले न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादनबाट वास्तविक उत्पादन घटाउदा हुन आउने परिमाण लाई जनाउँछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको अन्न बीउ बाली उत्पादनको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको अन्न बीउ बाली उत्पादनसम्झनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको अन्न बीउ बाली उत्पादन बीमाको उत्पादन मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य सम्झनु पर्दछ ।

बाली निरिक्षक भन्नाले बीउ बीजन ऐन, २०४५, (पहिलो संसोधन, २०६४) तथा बिउबिजन नियमावली २०६९ मा व्यवस्था भए अनुसार नियुक्त भएको व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बाली विशेष/जात अनुसारको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित प्राविधिक (बाली निरिक्षक)ले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनुपर्दछ ।

अन्न बीउ बाली उत्पादन भन्नाले नेपालका प्रमुख अन्नबालीहरु जस्तै : धान, गहुँ, मकै, कोदो, फापर, जौ, उवा, करु आदिबालीको बीउ उत्पादन बुझिनेछ ।

उन्मोचन (Release) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास गरी नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशन गरी खेतीका लागि सिफारिस गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

पंजिकृत (Registration) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास भएको वा बाहिरबाट ल्याइएका जातहरुलाई कम्तिमा दुई (२) सिजनको डाटा / प्राविधिक तथ्याङ्क प्रयोग गरि नेपालमा खेती गर्न सकिने गरी नेपाल सरकारद्वारा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

दर्ता भन्नाले नेपालमा खेती गर्न सकिने गरी नेपाल सरकारको राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

मूल बीउ (Foundation Seed) भन्नाले प्रजनक बीउ (Breeder Seed) बाट सरकारी फार्म, केन्द्रमा कृषि विशेषज्ञको निगरानीमा तयार गरिएको र बीउ प्रमाणिकरण निकायले प्रमाणिकरण गरेको (सेतो ट्याग युक्त) बीउ भन्ने बुझिनेछ ।

प्रमाणित बीउ (Certified Seed) भन्नाले मूल बीउ (Foundation Seed) बाट बीउ उत्पादकले बीउ प्रमाणिकरण निकायको निगरानीमा तयार गरिएको (निलो ट्याग युक्त) बीउ भन्ने बुझिन्छ ।

उन्नत बीउ (Improved Seed/ Truthful Labeled Seed) भन्नाले प्रमाणित बीउ (Certified Seed) बाट कृषकको खेतबारीमा तयार गरिएको र बीउ उत्पादक स्वयंबाट बीउको गुणस्तर घोषित (पहेलो ट्याग युक्त) बीउ भन्ने बुझिन्छ ।

अन्न बीउ बाली उत्पादन बीमालेख
अनुसूची

धनीको नाम : नागरिकता नं.: ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल	बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान :	
अन्न बालीको नाम : (खुलाउनु पर्ने) जात : बीमा अवाधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति :	
अन्न बीउ बाली लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	नगदी रसिद जारी समय : बीउ बाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) : बीमाङ्क रकम = I X II I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य	
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट :“क” को..... % (यदि भएमा) :	रु. “ख”
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पाँछिको बीमाशुल्क :	रु. “ग”
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ) जम्मा	रु. “ङ”

समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने वैडक तथा बितीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु. “च”
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ड + च)	रु. “छ”
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. “ज”
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

नोट : यो अनुसूचीको प्रतिलिपी सम्बन्धित जिल्लाको गा.वि.स./वडा/न.पा. तथा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

अन्न बीउ बाली उत्पादन बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) अन्न बीउ बाली उत्पादन धनीको नाम :
- २) पुरा ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा
- वडा नं..... टोल:..... फोन नं :..... इमेल
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :
- ५) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित अन्न बीउ बाली उत्पादनको विवरण उल्लेखित तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. स.	जात	बाली	बाली लगाइने/ लगाइएको कित्ता नं.	क्षेत्रफल (हेक्टर)	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

- ६) अन्न बीउ बाली तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

- ७) सिंचाईको व्यवस्था कस्तो छ ?

- ८) कृषिजन्य सुविधाहरू प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?
 क) सरकारी कृषि/निजी कृषि सेवा केन्द्र
- ख) कृषि केन्द्रबाट बीज वृद्धि बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी
- ग) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित बालीहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :

- ९) विगत १ वर्षमा तपाईंको कुनैअन्न बीउ बाली हानी-नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

१०. अन्न बीउ बाली उत्पादन बाली लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा
 नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....

११. बीजभण्डारण बीमा गर्ने भए भण्डारण गर्ने स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.....
वडा नं..... टोल :.....

क्र. सं.	जात	के.जी./प्याकेटको संख्या	लट नं.	तोकिएको मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

१२) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्तअन्न वीउ वाली उत्पादनमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्तकम्पनी वा सहकारीको नाम र ठेगाना उल्लेख गर्नुहोस्:

नाम :.....
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं :..... ईमेल.....
लिएको ऋणको रकम : रु.(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित अन्न वीउ वाली(हरु) को बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरुको उत्तर सत्य भएको, अन्न वीउ वाली(हरु) लाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यो प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बिच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिक (बाली निरीक्षक)को प्रमाणपत्र

(प्रस्तावक सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) अन्न बीउ बाली उत्पादन धनीको नाम :

२) ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :.....इमेल.....

३) कार्यरत कार्यालय :..... फोन नं :

४) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

५) बीमाको लागि प्रस्तावित अन्न बीउ बालीको विवरण :

क्र.स.	जात	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उब्जनी हुने प्रिमाण (टनमा)	प्रति टन मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

६) अन्न बीउ बाली लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....

७) अन्न बीउ बाली उत्पादन पूर्वाधारहरुको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

८) यस पूर्व लगाइएको अन्न बीउ बालीमा कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित भएको थियो ?
यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

९) अन्न बीउ बाली नजिक कुनै बालीनालीमा सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

.....

१०) उक्त अन्न बीउ बाली उत्पादनको जोखिमलाई स्वीकार नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

११) तपाईं उक्त अन्न बीउ बाली उत्पादनको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?

अनुसूचीमा उल्लिखित अन्न बीउ बाली उत्पादनको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

हस्ताक्षर :

मिति:

ठेगाना :

कार्यरत कार्यालय :

अन्न बाली बीउ उत्पादन भण्डारणको बीमा सम्बन्धी सम्पुष्टी (Endorsement)

धनीको नाम थर :	बीमालेख नं.:
प्रदेश.....जिल्ला.....	सम्पुष्टि जारी गर्ने कार्यालय :
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	बीमा अवधि :
वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....	जारी मिति :
इमेल.....	
बीज भण्डारण गरिएको स्थानको विवरण	भण्डारण गरिएको बीजको परिमाण :.....
प्रदेश.....जिल्ला.....	Kg/Pack
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	प्रति Kg/Pack को मूल्य :
वडा नं.....टोल :..... फोन नं.....	कुल मूल्य :
इमेल.....	लट नं.
घरको बनावट :	बीउको स्तर :

बीज भण्डारण गर्दाको समयवावधी बीमामा थप समावेश गर्नुपर्ने भए :

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) अतिरिक्त २.५ प्रतिशत बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमा भएको अन्न बाली बीउ भण्डारणको सम्बन्धमा आगलागी, चट्याङ, भूकम्प, बाढी, डुवान, पहिरो, भूस्खलन, आकस्मिक, दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरु वाट भएको हानि-नोक्सानी बीमकले वहन गर्नेछ ।

- (३) विदेशी शत्रुको कार्यद्वारा भएको युद्ध, आक्रमण, भूगड्डा वा यस्तै समान कार्य, गृहयुद्ध, विद्रोह, नागरिक उपद्रव, सैनिक गतिविधिको असर, नागरिक विद्रोह, क्रान्ति, राज्य विरुद्ध वा विध्वंशात्मक कार्य, सैनिक विद्रोह वा कुनै राजनैतिक दल वा संस्थाको पक्षमा भएको बल प्रयोगबाट हुने आतंक वा अशान्ति जस्ता गतिविधिबाट भएको हानि-नोक्सानीमा बीमकको कुनै दायित्व हुनेछैन ।
- (४) उप दफा (३) बमोजिमको कारणबाट भएको कुनै पनि दावीलाई सो कारणबाट नभई अरु नै कारणबाट सृजना भएको भन्ने कुरा प्रमाणित गर्ने दायित्व बीमितको हुनेछ । सो कुरा बीमितबाट प्रमाणित हुन नसकेको अवस्थामा यस प्रकारको दावीको भुक्तानी दिन बीमक जिम्मेवार हुनेछैन ।
- (५) अन्न बीउ बाली उत्पादनमा लगाईएको बाली र जात विशेष अनुसार उपयुक्त परिपक्व अवस्था (Optimum Maturity Stage) मा बाली कटानी गर्ने, सुकाउने, ग्रेडिङ गर्ने, गुणस्तर परीक्षण गर्ने, प्याकेजिङ्ग, लेबलिङ्ग र भण्डारण प्राविधिक दृष्टिकोणबाट उपयुक्त किसिमले गरिएको हुनुपर्ने छ ।
- (६) भण्डारण र आगामी सिजन (मौसम) सम्मको लागि बीमालेख जारी गरिने हकमा भण्डारण घर, प्याकेजिङ्ग मेटेरियल तोकिएको न्यूनतम स्तर भन्दा घटीको हुनु नहुने ।
- (७) बिज भण्डारणको हकमा बिज भण्डारण गरी बीमक समक्ष बिज भण्डारण गरिएको प्रमाण पेश गरी सकेपछि मात्र बीमा सुरक्षण लागू हुनेछ । सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि कार्यालयको प्राविधिकबाट बिज भण्डारण गरिएको प्रमाण प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (७) मुल बीउ र प्रमाणित बीउको हकमा क्षेत्रीय बीउ बीजन प्रयोगशालाबाट प्रमाणित हुनुपर्ने छ । उन्नत बीउ (Improved Seed÷Truthful Labelled Seed) को हकमा बीउ उत्पादककर्ता स्वयंमले प्रमाणित गरेको हुनुपर्ने छ ।
- (८) बीमालेखमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि बीमाको अवधि समाप्त हुनु अगावै बीमितले यो सम्पुष्टीको प्रभाव हटाइयोस भनि अनुरोध गरेको अवस्थामा थप बीमा शुल्क वा सो को कुनै अंश फिर्ता गरिने छैन ।
- (९) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

अधिकार प्राप्त अधिकारीको)

नाम :

बीमकको छाप :

हस्ताक्षर :

पद :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

च्याउ खेती बीमालेख

च्याउ खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र च्याउखेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका च्याउखेतीको हानी-नोक्सानी/क्षति भएमा बीमाङ्क को सीमा भित्र रहि सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित च्याउको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्कको सीमा सम्म वास्तविक क्षतीको रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

- (क) आगलागी, चट्याङ
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान /खडेरी
- (घ) पहिरो/भूस्खलन,
- (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरुपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) च्याउ खेतीधनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) सरकारी निकायको आदेशमा च्याउखेतीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) च्याउ चोरी भएमा वा मान्यता प्राप्त आधिकारीक स्रोतको बिउ प्रयोग नगरेमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । सो बाहेक अन्य कारणबाट बीमालेख रद्द गरेमा बीमाशुल्क फिर्ता हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको च्याउ खेतीमा क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको च्याउ खेतीमा क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) च्याउ धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

शर्तहरु

- १) च्याउमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा च्याउ धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख गराउनु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा च्याउखेती परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई च्याउखेतीको परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।

- ३) च्याउ धनीले च्याउखेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म च्याउ खेतीधनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको च्याउखेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाङ्क गणना

क) बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क} = \text{I} + \text{II} + \text{III}$$

I = उत्पादन सामग्रीको वास्तविक मूल्य (पराल, प्लाष्टिक थैला, बिउ, दाउरा, डोरी, ज्यामी ज्याला, फर्माकिन, आदि)

II = मेशिनरी औजारको वास्तविक मूल्य (पराल काट्ने मेशिन, स्प्रेयर पम्प, पराल बफाउने डम, आदि)

III = टहरा खर्च तथा व्यवस्थापन खर्च (बाँस, पराल, प्लाष्टिक, डोरी, जाली, ज्याला, तार, आदि)

ख) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।

ग) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

घ) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

ङ) बीमा गर्दा कुल लागत मूल्यमा गर्नुपर्ने छ ।

च) बिउ लगाइ सकेपछि च्याउको बीमा सुरक्षण लागू हुनेछ । तर टहराको हकमा बीमा अवधिको शुरुवात देखिनै लागू हुनेछ ।

- छ) बीमालेखको अवधि मध्य पहाडी र पहाडी क्षेत्रमा तीन (३) महिना तथा तराईमा दुई (२) महिनाको हुनेछ ।
- ज) अर्को वर्ष सोही स्थान (गत वर्षको टहरा) मा नै च्याउ खेती गर्नु पर्दा निम्नानुसार बीमाङ्क कायम गर्नुपर्छ :
- $$\text{बीमाङ्क} = \text{I} + \text{II}/2 + \text{III}/2$$

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमा गरिएको च्याउ खेतीको हानिनोक्सानी/क्षति भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारणसहित संभव हुनासाथ वैड्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :
- क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको हकमा प्रमाणित प्रतिलिपी)
- ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम
- ग) प्राविधिकको प्रतिवेदन
- घ) सम्बन्धित गा.वि.स. वा न.पा. वा वडा र कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का

२) दावी भुक्तानी प्रकृया :

अवस्था/चरण	च्याउ खेतीमा मात्र क्षति भएको अवस्था	पूर्ण क्षतिको अवस्था
पहिलो पटक नटिप्दै	I को ९० प्रतिशत	I को ९० प्रतिशत + II + III
पहिलो पटक टिपिसकेपछि	I को ७० प्रतिशत	I को ७० प्रतिशत + II + III
दोस्रो पटक टिपिसकेपछि	I को ५० प्रतिशत	I को ५० प्रतिशत + II + III

- ३) बीमा दावी भुक्तानी गर्दा बीमाङ्क कायम गर्दा लिइएको मूल्यमा नै गणना गरी दावी भुक्तानी गर्नुपर्छ ।
- ४) बीमकले एक बीमा अशवधिभित्र जति पटक हानि नोक्सानी भएता पनि बीमाङ्क रकम भन्दा बढी भुक्तानी गर्ने छैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको च्याउखेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा च्याउको जात र विवरण उल्लेख भएको च्याउखेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको च्याउखेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संझनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

च्याउ खेतीको हानीनोक्सानी/क्षति प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, कृषि सेवा केन्द्र/उपकेन्द्रमा कार्यरत प्राविधिकले बीमा गरिएको च्याउखेतीको हानी-नोक्सानी/क्षति भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनु पर्दछ ।

**च्याउखेती बीमालेखको
अनुसूची**

च्याउखेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ता : नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : उत्पादन सामग्रीको वास्तविक मूल्य = रु. (I) मेशिनरी औजारको वास्तविक मूल्य = रु. (II) टहरा खर्च तथा व्यवस्थापन खर्च = रु. (III)
च्याउको जात : बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	
च्याउ खेती गरिएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट :“क” को..... % (यदि भएमा) :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास:.....	(ग -घ) जम्मा
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

च्याउ खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) च्याउ खेती धनीको नाम :.....
- २) पुरा ठेगाना :
अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.
वडा नं. टोल :..... फोन नं :
- ३) च्याउ खेती गरिएको स्थान :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.
..... वडा नं..... टोल:..... कित्ता नं.....
- ४) पेशा :
- ५) बीमा अवधि :.....
- ६) इच्छार्इएको व्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छार्इएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छार्इएको व्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छार्इएको व्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ७) तपाईं वर्षभरीमा एक बालीको मात्र वा सो भन्दा बढि बालीको बीमा गर्न चाहनुहुन्छ ? यदि बढि चाहनुहुन्छ भने प्रत्येक बालीको समयावधी खुलाउनुहोस्:

बाली पद्धती	चिन्ह लगाउनुहोस
प्रथम बाली	
दोस्रो बाली	
तेस्रो बाली	

- ८) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित च्याउखेतीको तल उल्लेखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	विवरण	जात	टहराको क्षेत्रफल	वर्तमान लागत मूल्य	बाली अवधि		बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	
	प्रथम बाली						
	दोस्रो बाली						
	तेस्रो बाली						

- ९) च्याउ खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए

साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम :

ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा

..... वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं.....

१०) उक्त खेतीमा यस पूर्व किरा वा रोग लागेको छ ? यदि छ भने रोगहरूको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

११) कृषिजन्य सुविधाहरू प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी कृषि सेवा केन्द्र

ख) निजी कृषि सेवा केन्द्र

ग) कृषि केन्द्रबाट च्याउ खेती गरिएको स्थानको अन्दाजी दूरी

घ) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमित वालीहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :

१२) विगत १ वर्षमा तपाईंको च्याउ खेतीको हानी-नोक्सानी/क्षति भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त च्याउ खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम:..... प्रदेश..... जिल्ला.....

महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....

टोल :..... कित्ता नं..... लिएको ऋणको रकम : रु.

..... (अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित च्याउखेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, च्याउखेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि

कृषि तथा पशुपन्थी बीमा प्रतिवेदन, २००८

सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्भौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) च्याउखेती धनीको नाम :.....

२) पेशा :.....

३) ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं. टोल: कित्ता नं.

४) च्याउ खेती गरिएको स्थान :

प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं. टोल: कित्ता नं.

५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

६) बीमाको लागि प्रस्तावित च्याउ खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य
क)			
ख)			
ग)			

७) च्याउ खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

८) च्याउ खेती लगाईएको स्थान च्याउ खेती योग्य छ ?

९) च्याउ खेतीको उचित रेखदेख को व्यवस्था छ/छैन ?

.....

१०) च्याउ खेतीको नजिकमा सो बाली सँग सम्बन्धित कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक

रोग फैलिएका थियो ?

.....
११) च्याउ खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....
१२) तपाईं च्याउ खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?

.....
१३) च्याउको बिउ आधिकारीक स्रोत बाट उपलब्ध गरिएको हो ?

.....
१४) तपाइको विचारमा कृषकले प्रस्ताव गरेको बीमाङ्क रकम उचित छ ?

.....
अनुसूचीमा उल्लिखित च्याउखेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र जवाफ मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना :

मिति :

फोन नं. :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

अलैंची खेती बीमालेख

अलैंची खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र अलैंची खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका अलैंची खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित अलैंची **बीमा अवधिभित्र अलैंचीको बोट (गाँज) क्षति (मरेमा)/हानी नोक्सानी भएमा** लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लेखित बीमाङ्क रकमको सीमासम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान /खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसरो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरु,

(छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) अलैचीखेती धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको अलैची खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।
- (३) बीमा गरिएको अलैची चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको अलैची खेतीमा क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल यो गदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको अलैची खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) अलैची खेती धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (८) अलैचीको बाँभोपन (Sterility) को कारणबाट अलैची उत्पादन नभएमा यस बीमालेखले सुरक्षण प्रदान गर्ने छैन ।

शर्तहरु

बीमितले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरु :

- १) अलैची खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा अलैची खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै, अलैची खेती

- धनीले उचित रेखदेख तथा उपचार गराएको कागजात/प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ । बीमा दावीको अवस्थामा सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा अलैची खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई अलैची खेतीको धनीले परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ । बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
 - ३) अलैची खेती धनीले अलैची खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिन भित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टा भित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म अलैचीखेती धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
 - ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित अलैची खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
 - ६) यस बीमा लेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
 - ७) अलैची खेती गरिने जग्गा भाँडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनी सँग भएको संभौताको प्रतिलिपी बीमा प्रस्ताव फारम साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
 - ८) अलैची खेतीको बीमा गर्नका लागि न्यूनतम आधा रोपनी जग्गा वा न्यूनतम ३०० बोट (गाँज) हुनु पर्नेछ ।
 - ९) अलैची खेतीको बीमा अलैची रोपिएको शुरु वर्ष देखी सोह्र (१६) वर्ष सम्म गर्न सकिनेछ ।
 - १०) अलैची खेतीको जोखिम रक्षावरण तथा बीमा दावी प्रति बोट (गाँज)को उत्पादन लागतको आधारमा गरिनेछ ।

बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

* क) बीमाङ्क प्रति बोट (गाँज) = लागत मूल्य (प्रति हेक्टर) / विरुवाको संख्या (प्रति हेक्टर)

लागत मूल्य (प्रति हेक्टर) = I परिवर्तित लागत (variable cost) + II अपरिवर्तित लागत (fixed cost)

I = जग्गाको तयारी, तारवार, रोपाई, श्रमिक, ढुवानी खर्च, सिँचाई, विषादी, अलैचीको बेर्ना, उतिस बोट, मल तथा खाद्यतत्व, गोडमेल, अन्य बगैँचा व्यवस्थापनका कार्यहरु, जग्गाको धितो मूल्य आदिको वास्तविक मूल्य

II = जग्गाको कर, सिँचाईको कर, कृषि उपकरणको ह्रास कट्टी, कृषि उपकरणहरुको मर्मत संभार आदिको वास्तविक मूल्य

ख) शुरु बीमाङ्क गणना गर्दा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायद्वारा अधिल्लो वर्ष तोकिएको औषत लागत मूल्यलाई आधार मान्नु पर्छ र सो मूल्यमा ५ प्रतिशतका दरले थपघट गर्न सकिनेछ।

ग) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति वालीका दरले लाग्नेछ।

घ) बीमा गर्दा कुल लागत मूल्यमा गर्नुपर्ने छ।

ङ) अलैचीको बेर्ना लगाईसकेपछि मात्र बीमा गर्नुपर्ने छ र बढीमा ५००० प्रति हेक्टर विरुवा (गाँज) का दरले बीमा गर्न सकिनेछ।

च) दोस्रो वर्ष देखि सोह्र वर्ष सम्म अलैची खेतीको बीमाङ्क तालिकामा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ।

छ) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

*कायम बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको अलैची खेतीको हानि भएमा सोको १५ दिन भित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ:

क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम

ग) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन

घ) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का

- ड) क्षति भएको अलैंचीको फोटो
- २) बीमा अवधिभित्र प्रति हेक्टर ५ (पाँच) प्रतिशत भन्दा बढी बिरुवा (गाँज) क्षति (मरेको) भएमा मात्र बीमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।
- ३) बीमा अवधिभित्र बीमा गरिएको अलैंची खेती ७५ प्रतिशत भन्दा बढी क्षति भएमा पूर्ण क्षति अनुसार दावी भुक्तानी गरिनेछ ।
- ४) बीमा अवधिभित्र बीमा गरिएको अलैंचीको बोट (गाँज) मरी नयाँ बिरुवा प्रतिस्थापन गरेको अवस्थामा नया बिरुवा गन्तीको आधारमा चालु बीमाशुल्क दर अनुसार बीमाशुल्क भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको अलैंची खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको अलैंची खेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको अलैंची खेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संझनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्ष सम्मको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनु पर्दछ ।

नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायद्वारा भन्नाले नेपाल सरकार कृषि विकास मन्त्रालय वा सो अन्तर्गत रहेका कार्यक्रम निर्देशनालय वा सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयलाई संझनु पर्दछ ।

अलैंची खेती बीमालेख

अनुसूची

अलैंची खेती धनीको नाम :	बीमालेख नं :	
नागरिकता नं. :	अभिकर्ताको नाम :	
ठेगाना :	कोड नं. :	
प्रदेश.....जिल्ला.....	बीमालेख जारी स्थान :	
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	बीमालेख जारी मिति :	
वडा नं..... टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख जारी समय :	
जात : (खुलाउनु पर्ने)	नगदी रसिद नं. :	
बीमा अवधि	नगदी रसिद जारी मिति :	
प्रारम्भ मिति :	नगदी रसिद जारी समय :	
समाप्ति मिति :	अलैंची वाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर):	
अलैंची खेती लगाइएको स्थान :	प्रति बोट (गाँज) बीमाङ्क रकम रु. :	
प्रदेश.....जिल्ला.....	जम्मा बोट (गाँज) संख्या :	
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....		
वडा नं.....टोल :.....		
कित्ता नं.....		
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु. "क"
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट: "क" को..... % (यदि भएमा) :	रु. "ख"
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु. "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. "घ"
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....	(ग -घ) जम्मा	रु. "ङ"
आवास:.....		
समूह/संस्था/समाित/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय	टिकट दस्तुर :	रु. "च"
संस्थाको नाम :	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. "छ"
ठेगाना :	(ङ + च)	
फोन नं. :	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क	रु. "ज"
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क:	रु.
	(छ + ज)	

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

अलैंची खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) अलैंची खेती धनीको नाम :.....
- २) पुरा ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.
 वडा नं.....टोल:..... फोन नं..... इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :.....
- ५) बीमित र इच्छार्इएको व्यक्तिको बीचको नाता :
 इच्छार्इएको व्यक्तिको पिताको नाम :
 सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
 इच्छार्इएको व्यक्तिको माताको नाम :
 सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	बीमाङ्क प्रति बिरुवा	बीमा अवधि		जम्मा बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

- ७) अलैंची खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.
 वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं.
- ८) अलैंची खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :
 नाम :
 ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.
 वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको अलैंची खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ?

यदि छ भने किरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

.....

१०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी/निजी कृषि सेवा केन्द्र

ख) कृषि केन्द्रबाट अलैची वाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

ग) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमा गरिएको वालीलाई गरिने चेकजाँचको विवरण:.....

११) यस पूर्व अलैची खेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा अलैची खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त अलैची खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम :

ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा

..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....

लिएको ऋणको रकम : रु. (अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित अलैंची खेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, अलैंचीखेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

- १) अलैंची खेती धनीको नाम :
- २) ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ३) अलैंची खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ४) बीमाको लागि प्रस्तावित अलैंची खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	प्रति बोट (गाँज) मूल्य
क)			
ख)			

- ५) अलैंची खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?
.....
- ६) अलैंची खेती कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?
.....
- ७) अलैंची खेतीको पूर्वाधारहरूको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?
.....
- ८) अलैंची खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?
.....
- ९) अलैंची खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?
.....
- १०) उक्त अलैंची खेतीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।
.....
- ११) तपाईं उक्त अलैंची खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?
.....

अनुसूचीमा उल्लिखित अलैंची खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण,

मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

बीमाङ्क गणना गर्ने तरिका

समयावधि	बीमाङ्क प्रति बोट (गाँज)	उदाहरण	प्रति बोट (गाँज) रु.
पहिलो वर्ष	लागत मूल्य (प्रति हेक्टर)/विरुवाको संख्या (प्रति हेक्टर)	३०९५००।-	६१९०
दोस्रो वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा ८ प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * ८\% + ३०९५०० = ३३४२६०।-$	६६८५
तेश्रो वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा ८ प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * ८\% + ३०९५०० = ३३४२६०।-$	६६८५
चौथो वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा ८ प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * ८\% + ३०९५०० = ३३४२६०।-$	६६८५
पाँचौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
छैठौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
सातौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
आठौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
नवौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
दशौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
एघारौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
बाह्रौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८
तेह्रौं वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०९५०० = ३७४००।-$	७४१२८

कृषि तथा पशुपन्थी बीमा प्रतिवेदन, २००८

चौधो वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०$ $९५०० = ३७९४००।-$	७४१२८
पन्ध्रौ वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०$ $९५०० = ३७९४००।-$	७४१२८
सोह्रौ वर्ष	पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा २० प्रतिशत थप गरी	$३०९५०० * २०\% + ३०$ $९५०० = ३७९४००।-$	७४१२८

औसत उत्पादन लागत बाली अलैची (उदाहरण)

क्षेत्रफल: १ हेक्टर

क) सामग्री खर्च

सामग्री विवरण	परिमाण	दर रु.	जम्मा रु.
१. बेर्ना	१५००० वटा	५।-	७५०००।-
२. मलखाद कम्पोष्ट	२०००० के.जी.	२.५।-	५००००।-
३. पाईप १ इन्च	१००० मिटर	६०।-	६००००।-
४. उतीस विरुवा	५०० बोट	१०।-	५०००।-
५. रासायनिक मल डि.ए.पि. यूरिया पोटास	५० के.जी. १०० के.जी. १०० के.जी.	५०।- ३०।- ३०।-	२५००।- ३०००।- ३०००।-
६. विरुवा, खाडल, उपचार	एकमुष्ट		१५०००।-
जम्मा			२,१३५००।-

ख) ज्यामी खर्च

ज्यामी खर्च	श्रमदिन	दर रु.	जम्मा रु.
१. जमीनको तयारी	६०	३००।-	१८०००।-
२. खाडल खन्न	६०	३००।-	१८०००।-
३. खाडल भर्न	६०	३००।-	१८०००।-
४. विरुवा हुवानी	२०	३००।-	६०००।-
५. रोप्न	४०	३००।-	१२०००।-
६. गोडमेल	४०	३००।-	१२०००।-
७. सिंचाइ	४०	३००।-	१२०००।-
जम्मा	३२०	३००।-	९६०००।-

पहिलो वर्षको एक मुष्ठ प्रति हे. लागत रु. ३,०९५.००।
 पहिलो वर्षको एक मुष्ठ प्रति रोपनी लागत रु. १५,४७५।
 एक मुष्ठ प्रति बोट सरदर लागत रु. २१।

दोश्रो वर्ष

ज्यामी खर्च	श्रमदिन	दर रु.	जम्मा रु.
१. गोडमेल	६०	३००।-	१८०००।-
२. सिंचाइ	६०	३००।-	१८०००।-
जम्मा	१२०	३००।-	३६,०००।-

दोश्रो वर्षको एक मुष्ठ प्रति हे. लागत रु. ३६०००।
 दोश्रो वर्षको एक मुष्ठ प्रति रोपनी लागत रु. १८०००।
 दोश्रो एक मुष्ठ प्रति बोट सरदर लागत रु. २।५०

तेश्रो वर्ष

सामग्री विवरण	श्रमदिन	दर रु.	जम्मा रु.
१. गोडमेल	६०	३००।-	१८०००।-
२. सिंचाइ	६०	३००।-	१८०००।-
जम्मा	१२०	३००।-	३६०००।-

तेश्रो वर्षको एक मुष्ठ प्रति हे. लागत रु. ३६,०००।
 तेश्रो वर्षको एक मुष्ठ प्रति रोपनी लागत रु. १,८००।
 तेश्रो एक मुष्ठ प्रति बोट सरदर लागत रु. २।५०

चौथो वर्ष

सामग्री विवरण	श्रमदिन	दर रु.	जम्मा रु.
१. गोडमेल	६०	३००।-	१८०००।-
२. सिंचाइ	६०	३००।-	१८०००।-
३. टिप्प / नल हान्न	२००	३००।-	६००००।-
जम्मा	३२०	३००।-	९६०००।-

चौथो वर्षको एक मुष्ठ प्रति हे. लागत रु. ९६०००।
 चौथो वर्षको एक मुष्ठ प्रति रोपनी लागत रु. ४८००।
 चौथो एक मुष्ठ प्रति बोट सरदर लागत रु. ६।५०

आम्दानी

विवरण	परिमाण	दर रु.	जम्मा रु.
चौथो वर्ष	५०० के.जी.	३००१-	१०,००,०००१-
जम्मा आम्दानी			१०,००,०००१-
पहिलो वर्ष देखि चौथो वर्ष सम्मको लगानी			४,७७५,००१-
प्रशोधन खर्च उत्पादनको १० प्रतिशत अनुमान			१,००,०००१-
विविध खर्च (आवश्यकता अनुसार वाली संरक्षण आदि समेत) उत्पादनको ५ प्रतिशत			५०,०००१-
जम्मा खर्च			६,२७,५००१
प्रति हेक्टर खुद मुनाफा			३,७२,५००१

पाँचौ वर्ष देखि सोह्र वर्ष सम्म आम्दानी तथा खर्चको विवरण

विवरण	परिमाण	दर रु.	जम्मा रु.
उत्पादन न्यूनतम	६०० के.जी.	२०००१-	१२,००,०००१-
जम्मा आम्दानी			१२,००,०००१-
बगान व्यवस्थापन खर्च			८०,०००१-
प्रशोधन खर्च उत्पादनको १० प्रतिशत अनुमान			१,२०,०००१-
विविध खर्च (आवश्यकता अनुसार वाली संरक्षण आदि समेत) उत्पादनको ५ प्रतिशत			६०,०००१-
जम्मा खर्च			२,६०,०००१
प्रति हेक्टर खुद मुनाफा			९,४०,०००१

बीमा प्रकृया

- पहिलो वर्ष प्रति हे. बीमाङ्क रु. ३,०९,५००१
- दोश्रो वर्ष प्रति हे. बीमाङ्क रु. पहिलो वर्षको बीमाङ्कमा कुल रकमको सरदर ८ प्रतिशत थप
- तेश्रो वर्ष प्रति हे. बीमाङ्क रु. दोश्रो वर्षको बीमाङ्कमा कुल रकमको सरदर ८ प्रतिशत थप
- चौथो वर्ष प्रति हे. बीमाङ्क रु. तेश्रो वर्षको बीमाङ्कमा कुल रकमको सरदर २० प्रतिशत थप
- पाँचौ वर्ष देखि चौथो वर्षको बीमाङ्कमा कुल रकमको सरदर २० प्रतिशत थप गरिदै जाने ।

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

अदुवा खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)

अदुवा खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र अदुवा खेती बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश गरिएका छन् :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित अदुवा बालीको बीमा अवधिभित्र क्षति/हानी नोक्सानी भएमा अनुसूचीमा उल्लेखित बीमाङ्क रकमको सीमा सम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
- (क) आगलागी, चट्याङ
 - (ख) भूकम्प,
 - (ग) बाढी/डुवान /खडेरी
 - (घ) पहिरो/भूस्खलन,
 - (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
 - (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
 - (छ) कीरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।
- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु :

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) अदुवा खेती धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजानी मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिस ईवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको अदुवा खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।
- (३) बीमा गरिएको अदुवा चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको अदुवा खेतीमा क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको अदुवाखेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि, शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) अदुवा खेती धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (८) गुणस्तरहिन (स्रोत नखुलेको/उपचार नगरेको) वीउ अदुवाको कारणबाट अदुवा उत्पादन नभएमा यस बीमालेखले सुरक्षण प्रदान गर्ने छैन ।

शर्तहरू

बीमितले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- १) अदुवा खेतीका लागि प्रयोग गरिने बीउको श्रोत नेपाल सरकारबाट अनुमती प्राप्त सरकारी, अर्धसरकारी निकाय वा निजीक्षेत्र, कृषक समूह, कृषि सहकारी हुनुपर्नेछ । साथै, अदुवा खेतीको लागि लगाईने जात राष्ट्रिय बीउ बीजन समितिबाट उन्मोचन/सूचिकृत वा पंजिकृत भई नेपाल सरकारबाट क्षेत्रगत सिफारिस गरिएको जात वा स्थानिय स्तरमा प्रचलनमा रहेको हुनुपर्नेछ ।
- २) अदुवा बाली सिफारीस गरिएको प्रविधि अनुसार खेती गरिएको हुनुपर्दछ । बीउदर न्यूनतम १५० देखि २२५ के.जी प्रति रोपनी हुनुपर्नेछ । समूहमा खेती गरिएको हकमा अदुवा खेती लगाइएको ब्लक एकै कृषक वा एक भन्दा बढी कृषकको पनि हुन सक्नेछ ।
- ३) अदुवा खेती गर्दा भारपातको उचित व्यवस्थापन भएको हुनुपर्ने र जमिनको तयारी समेत उचित किसिमले भएको हुनुपर्ने छ ।
- ४) अन्य बालीसग अन्तरबालीको रूपमा लगाइएको हकमा यस बीमालेखले अदुवा बालीको मात्र रक्षावरण गर्नेछ ।
- ५) अदुवा खेतीमा कुनै रोग/कीरा लागेमा अदुवा खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै, अदुवा खेती धनीले उचित रेखदेख तथा उपचार गराएको कागजात/प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ । बीमा दावीको अवस्थामा सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ६) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा अदुवा खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमकका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई अदुवा खेतीको धनीले परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ । बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
- ७) अदुवा खेती धनीले अदुवा खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिन भित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टा भित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म अदुवाखेती धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु

- पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ८) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित अदुवा खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ९) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- १०) अदुवा खेती गरिने जग्गा भाडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनी सँग भएको संभौता पत्र र जग्गाको लालपुर्जाको प्रतिलिपी वा भोगाधिकार सम्बन्धी कागजात बीमा प्रस्ताव फारम साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ११) अदुवाखेतीको बीमा गर्नका लागि पहाडी क्षेत्रमा न्यूनतम एक (१) रोपनी तथा तराई क्षेत्रमा न्यूनतम दुई (२) कठ्ठा जग्गा हुनुपर्नेछ ।
- १२) अदुवा रोपी टुसा आइसकेको (पलाएको) पन्ध्र (१५) दिन भित्र बीमा गरीसक्नु पर्नेछ तर रोपी टुसा नआएको खण्डमा बीमा हुनेछैन ।
- १३) एक कृषकले एकै स्थानमा लगाईएको एकै प्रकारको अदुवा खेतीको हकमा आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन ।
- १४) एकै जमिन/खेत/बारीमा लगातार तीन (३) वर्ष भन्दा बढी अदुवा खेती गरिएको हकमा बीमा गर्न पाइनेछैन
- १५) बीमा गरिएको अदुवा बालीको बीमा अवधिभित्र उत्पादन लिएमा उत्पादन लिएको परिमाण र क्षेत्रफलको विवरण बीमा कम्पनीलाई सात (७) दिन भित्र अनिवार्य रुपमा जानकारी गराउनुपर्नेछ ।
- १६) एक कृषकले एकै स्थानमा लगाईएको एकै प्रकारको अदुवा खेतीको हकमा आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन ।

बीमाङ्क गणना

- १) बीमाङ्क रकम कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क रकम}^* = I \times II$$

I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण, मेट्रिक टनमा (तालिकामा उल्लेख भए अनुसार)

II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य (बीमा हुने स्थानको कृषि हेर्ने सरकारी निकायले विगत ३ वर्षको अदुवा खेतीको समयको औषत कृषक थलो मूल्यका आधारमा सिफारीस गरेको कृषक थलो मूल्य (Farm gate price) लाई जनाउँछ)

- २) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको सात (७) प्रतिशतका दरले लाग्नेछ ।
- ३) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

*कायम गरिएको बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/स्थानीय तहको कृषि हेर्ने निकाय/ कृषि विकास मन्त्रालय मातहतका सम्बन्धित आयोजनाबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया :

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको अदुवा बालीको हानी भएमा १५ दिनभित्र देहायका कागजातहरु सहित बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :
 - क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)
 - ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम (समूहमा बीमा गर्दा प्रत्येक विमितको छुट्टा छुट्टै फारम)
 - ग) कृषि प्राविधिकको प्रतिवेदन (समूहमा बीमा गर्दा प्राविधिकको छुट्टा छुट्टै क्षतिको सिफारीस फारम)
 - घ) क्षति भएको बालीको फोटो
- २) माथि उल्लेखित (क देखि घ) सम्मका सम्पूर्ण कागजातहरु बीमितले बीमा कम्पनीमा बुझाउनु पर्दछ ।
- ३) अदुवा खेतीको क्षति भई दावी परेको अवस्थामा यस बीमालेखको अनुसूची १ मा उल्लेख भएको उत्पादकत्वको आधारमा गणना गरिनेछ ।
- ४) अदुवाको बीमा भएको मिति देखि अधिकतम आठ (८) महिना सम्म यस बीमालेखले रक्षावरण गर्नेछ ।
- ५) अदुवा बालीको बीमा लेख जारी भएको तीस (३०) दिन भित्र क्षति भएमा क्षति भएको क्षेत्रफलको बीमाङ्क रकमको साठी (६०) प्रतिशत दावी भुक्तानी गरिनेछ । तीस (३०) दिन पछि बाकी रहेको बीमा अवधिमा भएको क्षतिको क्षेत्रफलको आधारमा ९० प्रतिशत सम्म दावी भुक्तानी गरिनेछ । बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पून : बीमामा समावेश गर्न पाईनेछैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको अदुवाखेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम/जात र विवरण उल्लेख भएको अदुवाखेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाणलाई प्रति टनको वास्तविक मूल्यले गुणा गरी कायम हुन आउने रकमलाई संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरी सम्बन्धित निकायबाट सो सम्बन्धमा कार्य गर्ने इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने सम्बन्धित बालीको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनु पर्दछ ।

सरकारी निकाय भन्नाले कृषि विकास मन्त्रालय अन्तर्गत रहेका कार्यक्रम निर्देशनालय वा सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/सेवा केन्द्र वा स्थानीय तहको कृषि हेर्ने निकाय/कृषि विकास मन्त्रालय मातहतका सम्बन्धित आयोजनालाई संझनु पर्दछ ।

अदुवा खेती बीमालेख

अनुसूची

अदुवाखेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : अदुवा बाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) :
जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अर्वाधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति : अदुवा रोपिएको मिति :	
अदुवा खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	
इच्छाईएको ब्यक्तिको नाम थर :	कुल बीमाङ्क : रु. "क"
बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :	छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) : रु. "ख"
इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. "ग"
इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. "घ"
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ) रु. "ङ"
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वितीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	जम्मा टिकट दस्तुर : रु. "च"

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त ब्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
अदुवा खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) अदुवा खेती धनीको नाम :.....
- २) पुरा ठेगाना :
प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं.....
- ३) पेशा :
- ४) अदुवा रोपिएको मिति :.....
- ५) बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम:
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम:
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	बीमाङ्क रकम	बीमा अवधि		बीमाशुल्क
				देखि	सम्म	

- ७) अदुवा बीउको स्रोत (स्रोत को नाम र ठेगाना तथा खरिद परिमाण र जात खुलेको विल वा अन्य प्रमाणित कागजातको प्रतिलिपि)
- ८) अदुवा खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा
नं..... टोल :..... कित्ता नं.....
- ९) अदुवा खेतीका लागि प्रस्तावित जमिनमा बिगत तीन (३) वर्ष देखि लगाईएको वालीको विवरण ?

क्र.स.	वर्ष	लगाईएको वालीको विवरण
१.	पहिलो	
२.	दोस्रो	
३.	तेस्रो	

१०) बीउ उपचार विवरण

क्र. स.	उपचारित बीउको परिमाण (के.जी.)	उपचारमा प्रयोग गरेको विषादीको नाम	प्रयोग गरिएको मात्रा (ग्राम प्रति लि.)	उपचारित बीउ रोपेको मिति	कैफियत (उपचार विधि सम्भव भए खुलाउने)

११) अदुवा खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम :

ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

बडा नं..... टोल : किता नं.

१२) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको अदुवा खेतीमा कीरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ भने कीरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

१३) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी/निजी/कृषि सेवा केन्द्र

ख) कृषि सेवा केन्द्रबाट अदुवाबाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

१४) यस पूर्व अदुवा खेती कीरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१५) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा अदुवा खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमक (बीमा कम्पनी) को नाम	बीमाङ्क रकम रु.	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम रु.

१६) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त अदुवा खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

कृषि तथा पशुपन्थी बीमा प्रतिवेदन, २००८

वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं. लिएको ऋणको
रकम : रु. (अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित अदुवा खेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग
कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको
उत्तर सत्य भएको, अदुवा खेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत
गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र
यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

१) अदुवा खेती धनीको नाम :

२) ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा.

..... वडा नं. टोल :..... फोन नं.

३) अदुवा खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा.

वडा नं. टोल :..... कित्ता नं.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित अदुवा खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल (रोपनी / कठ्ठा)	बीउ उपचार विवरण		यदि उपचार गरेको भए प्रयोग भएको विषादी, मात्रा तथा विधि सम्बन्धि थप विवरण
			गरिएको	नगरिएको	
क)					
ख)					

५) अदुवाको कृषक थलो मूल्य विवरण

क्र.सं.	वर्ष (पछिल्लो तीन वर्ष)	कृषक थलो मूल्य रु प्रति के.जी.
१	पहिलो	
२	दोस्रो	
३	तेस्रो	
औषत		

६) अदुवा खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

७) अदुवा खेती कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

८) अदुवा खेतीको पूर्वाधारहरूको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

९) अदुवा खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?

.....

..

१०) अदुवा खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

११) उक्त अदुवा खेतीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

१२) तपाईं उक्त अदुवा खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?

अनुसूचीमा उल्लिखित अदुवा खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

तालिका

अदुवा बालीको उत्पादकत्व विवरण

क्र.सं.	जात	उत्पादकत्व (मे ट प्रति हे)	
		तराई	पहाड
१	स्थानीय	९.०	१०.०
२	उन्नत (सूचित)	१२.५	१४.०

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

बेसार खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)

बेसार खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र बेसार खेती बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश गरिएका छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित बेसार वालीको **बीमा अवधिभित्र क्षति/हानी नोक्सानी भएमा** अनुसूचीमा उल्लेखित उल्लेखित बीमाङ्क रकमको सिमासम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान /खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) कीरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु :

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) बेसार खेती धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिस ईवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको बेसार खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।
- (३) बीमा गरिएको बेसार चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको बेसार खेतीमा क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको बेसार खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि, शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) बेसार खेती धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।

शर्तहरु

बीमितले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरु :

- १) बेसार खेतीका लागि प्रयोग गरिने बीउको श्रोत नेपाल सरकारबाट अनुमती प्राप्त सरकारी, अर्धसरकारी निकाय वा निजीक्षेत्र, कृषक समूह, कृषि सहकारी हुनुपर्नेछ । साथै, बेसार खेतीको लागि लगाईने जात राष्ट्रिय बीउ बीजन समितिबाट उन्मोचन/सूचिकृत वा पंजिकृत भई नेपाल सरकारबाट क्षेत्रगत सिफारिस गरिएको जात वा स्थानिय स्तरमा प्रचलनमा रहेको हुनुपर्नेछ ।

- २) बेसार सिफारीस गरिएको प्रविधि अनुसार खेती गरिएको हुनुपर्दछ । वीउदर १००-१५० के.जी. प्रति रोपनी हुनुपर्नेछ । समूहमा खेती गरिएको हकमा बेसार खेती लगाइएको ब्लक एकै कृषक वा एक भन्दा बढी कृषकको पनि हुन सक्नेछ ।
- ३) बेसार खेती गर्दा भारपातको उचित व्यवस्थापन भएको हुनुपर्ने र जमिनको तयारी समेत उचित किसिमले भएको हुनुपर्ने छ ।
- ४) अन्य बालीसँग अन्तरबालीको रूपमा लगाइएको हकमा यस बीमालेखले बेसार बालीको मात्र रक्षावरण गर्नेछ ।
- ५) बेसार खेतीमा कुनै रोग/कीरा वा दुवै लागेमा बेसार खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै, बेसार खेती धनीले उचित रेखदेख तथा उपचार गराएको कागजात/प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ । बीमा दावीको अवस्थामा सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ६) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा बेसार खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई बेसार खेतीको धनीले परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ । बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
- ७) बेसार खेती धनीले बेसार खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिन भित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टा भित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म बेसार खेती धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ८) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित बेसार खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ९) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

- १०) बेसार खेती गरिने जग्गा भाडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनी सँग भएको संभौता पत्र र जग्गाको लालपुर्जाको प्रतिलिपी वा भोगाधिकार सम्बन्धी कागजात बीमा प्रस्ताव फारम साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ११) बेसार खेतीको बीमा गर्नका लागि पहाडी क्षेत्रमा न्यूनतम एक (१) रोपनी तथा तराई क्षेत्रमा न्यूनतम दुई (२) कठ्ठा जग्गा हुनुपर्नेछ ।
- १२) बेसार रोपी टुसा आइसकेको (पलाएको) पन्ध्र (१५) दिन भित्र गर्नुपर्नेछ तर रोपी टुसा नआएको खण्डमा बीमा हुनेछैन ।
- १३) एक कृषकले एकै स्थानमा लगाईएको एकै प्रकारको बेसार खेतीको हकमा आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन ।

बीमाङ्क गणना

- १) बीमाङ्क रकम कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क रकम}^* = I \times II$$

I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण, मेट्रिक टनमा (तालिकामा उल्लेख भए अनुसार)

II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य (बीमा हुने स्थानको कृषि हेर्ने सरकारी निकायले विगत ३ वर्षको बेसार खेतीको समयको औषत कृषक थलो मूल्यका आधारमा सिफारीस गरेको कृषक थलो मूल्य (Farm gate price) लाई जनाउँछ)

- २) बीमा शुल्क बीमाङ्क रकमको पाच (५) प्रतिशतका दरले लाग्नेछ ।

*कायम गरिएको बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/स्थानीय तहको कृषि हेर्ने निकाय/ कृषि विकास मन्त्रालय मातहतका सम्बन्धित आयोजना बाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । ३) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया :

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको बेसार वालीको हानी भएमा १५ दिनभित्र देहायका कागजातहरु सहित बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फारम (समूहमा बीमा गर्दा प्रत्येक बिमितको छुट्टा छुट्टै फारम)

ग) कृषि प्राविधिकको प्रतिवेदन (समूहमा बीमा गर्दा प्राविधिकको छुट्टा छुट्टै

क्षतिको सिफारीस फारम)

घ) क्षति भएको बालीको फोटो

- २) माथि उल्लेखित (क देखि घ) सम्मका सम्पूर्ण कागजातहरू बीमितले बीमा कम्पनीमा बुझाउनु पर्दछ ।
- ३) बेसार खेतीको क्षति भई दावी परेको अवस्थामा यस बीमालेखको अनुसूची १ मा उल्लेख भएको उत्पादकत्वको आधारमा गणना गरिनेछ ।
- ४) बेसारको बीमा गरेको मितिले अधिकतम नौ (९) महिना सम्म यस बीमालेखले रक्षावरण गर्नेछ ।
- ५) बेसार बालीको बीमालेख जारी भएको तीस (३०) दिनभित्र क्षति भएमा क्षति भएको क्षेत्रफलको बीमाङ्क रकमको पचास (५०) प्रतिशत दावी भुक्तानी गरिनेछ । तीस (३०) दिन पछि बाकि रहेको बीमा अवधिमा भएको क्षतिको क्षेत्रफलको आधारमा ९० प्रतिशत सम्म दावी भुक्तानी गरिनेछ । बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पूनः बीमामा समावेश गर्न पाईनेछैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको अदुवाखेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम/जात र विवरण उल्लेख भएको अदुवाखेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाणलाई प्रति टनको वास्तविक मूल्यले गुणा गरी कायम हुन आउने रकमलाई संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरी सम्बन्धित निकायबाट सो सम्बन्धमा कार्य गर्ने इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने सम्बन्धित बालीको अवधिलाई संझनु पर्दछ ।

बाली हानी नोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

सरकारी निकाय भन्नाले कृषि विकास मन्त्रालय अन्तर्गत रहेका कार्यक्रम निर्देशनालय वा सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/सेवा केन्द्र वा स्थानीय तहको कृषि हेर्ने निकाय/कृषि विकास मन्त्रालय मातहतका सम्बन्धित आयोजनालाई संभन्नु पर्दछ ।

बेसार खेती बीमालेख

अनुसूची

बेसार खेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं. : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय :
जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति : अदुवा रोपिएको मिति :	नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : बेसार वाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) :
बेसार खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क : रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क : रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट: “क” को..... % (यदि भएमा) : रु. “ख”
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. “ग”
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास	(ग -घ) रु. “ङ”
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	जम्मा टिकट दस्तुर : रु. “च”

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त
व्यक्तिको
हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
बेसार खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) बेसार खेती धनीको नाम :.....
- २) पुरा ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा
नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :
- ५) इच्छार्इएको व्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छार्इएको व्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छार्इएको व्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल नं.:
इच्छार्इएको व्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल नं.:
- ६) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	बीमाङ्क	बीमा अवधि		जम्मा बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

- ७) बेसार खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा
नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....
- ८) बेसार खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए
साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :
नाम:,
ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल : फोन नं :.....
इमेल.....
- ९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको बेसार खेतीमा कीरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ
भने कीरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :
- १०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?
क) सरकारी/निजी/कृषि सेवा केन्द्र,
ख) कृषि सेवा केन्द्रबाट बेसार वाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

११) यस पूर्व बेसार खेती कीरा वा रोग वाहेक अन्य कारण वाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा बेसार खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमक (बीमा कम्पनी) को नाम	बीमाङ्क रकम रु.	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम रु.

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त बेसार खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा

नं..... टोल :..... फोन नं :.....इमेल.....

लिएको ऋणको रकम : रु.(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित बेसार खेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, बेसार खेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

१) बेसार खेती धनीको नाम :

२) ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा.

वडा नं. टोल :..... फोन नं :

३) बेसार खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.पा.

.....वडा नं. टोल :..... कित्ता नं.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित बेसार खेतीको विवरण :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल (रोपनी/कठ्ठा)	प्रयोग गरिएको बीउ (के.जी.)
क)			
ख)			

५) बेसारको कृषक थलो मूल्य विवरण

क्र.सं.	वर्ष (पछिल्लो तीन वर्ष)	कृषक थलो मूल्य रु प्रति के.जी.
१	पहिलो	
२	दोस्रो	
३	तेस्रो	
औषत		

६) बेसार खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

७) बेसार खेती कुनै रोग वा कीराबाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

८) बेसार खेतीको पूर्वाधारहरूको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

९) बेसार खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?

.....

१०) बेसार खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

.....

११) उक्त बेसार खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

१२) तपाईं उक्त बेसार खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचीमा उल्लिखित बेसार खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

तालिका

बेसार बालीको उत्पादकत्व विवरण

क्र.स	जात	उत्पादकत्व (मे ट प्रति हे)	
		तराई	पहाड
१	स्थानीय	९.०	७.५
२	उन्नत (सूचित)	१३.०	१०.०

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

सुन्तला खेती बीमालेख

अनुसूचीमा उल्लेखित प्रस्तावकबाटइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) लाई प्राप्त प्रस्ताव, आवश्यक कागजात, विवरण र उद्घोषणमा उल्लेखित विषयमा सहमत भई स्वीकार गरिएको तथा बीमाशुल्क समेत प्राप्त भएकोले बीमा अवधिभित्र **सुन्तला खेती (फल (उत्पादन) वा बोट वा दुबै)मा** बीमालेखको अधिनमा रही प्रस्तावलाई क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी गर्न बीमक मन्जुर गर्दछ ।

रक्षावरण गर्ने जोखिमहरु :

१) देहायको कुनै कारणबाट सुन्तलाजात फलफूल खेतीमा हानीनोक्सानी भएमा अधिकतम् बीमाङ्क रकमको सीमाभित्र रही वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम भुक्तानी गरिनेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ,	(घ) आँधिबेहरी/असिना/हिउँ/तुसरो,
(ख) भूकम्प,	(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरु,
(ग) अधिक वर्षा/बाढी/डुवान/खडेरी/ पहिरो/भूस्खलन	(छ) रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी

२) प्रस्तावकको दुर्घटनाको प्रतक्ष्य कारणबाट मृत्यु भएमा दुर्घटना मृत्यु सुविधा रु. २,००,०००।-(दुई लाख) भुक्तानी गरिनेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु:

- १) प्रस्तावक वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्यको लापरवाहीले वा जानाजान वा रिसइवी साधने कार्यबाट सुन्तला खेतीमा क्षति भएमा ।
- २) सरकारी निकायको आदेशमा फलफूल खेती लाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- ३) विरुवा/सुन्तला हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ४) आणविक हातहतियार वा आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको क्षति ।
- ५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट भएको क्षति ।

- ६) सुन्तला खेतीमा भएको क्षतिको कारणले हुन गएको अन्य वा थप खर्च वा नोक्सानी ।

प्रस्तावकले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- १) सुन्तला खेती समुन्द्री सतह देखि १००० देखि १४०० मिटरको उचाईमा गरेको हुनुपर्दछ। तर उष्ण प्रदेशिय क्षेत्रको लागि सिफारिस गरिएको जातको सुन्तलाको बगैँचा तराई तथा भित्री मधेशको प्राविधिक रुपमा उपयुक्त भएको स्थानमा स्थापना भएको पनि बीमा गर्न सकिनेछ ।
- २) सुन्तला बगैँचा स्थापनाको लागि तोकिएको मापदण्ड बमोजिम प्राविधिक रुपमा चाहिने भुगोल तथा हावापानी सहने नेपालमा प्रचलित जातको छनौट, प्रयाप्त सिँचाई सुविधाको व्यवस्था, सन्तुलित मलखाद एवं नियमित रुपमा बगैँचा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। साथै, सोको नियमित रुपमा अभिलेख राख्नु पर्छ। बीमा दावी गर्दा अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ३) सुन्तला रोपेको एक वर्ष पछि मात्र सुन्तला खेतीको बीमा गर्न सकिनेछ। तर निम्न प्राविधिक पक्ष पुरा गरेर नयाँ विरुवा रोपण गरेको हुनुपर्नेछ :-
 - क) रोपण गरिने विरुवा पोली ब्यागमा रोपेको कम्तिमा १.५-२.५ फिट उचाई भएको, १ देखि १.५ वर्ष उमेरको, नियन्त्रित वातावरण (Controlled Condition) मा Bud Wood Certification प्रणाली पालना गरेको सक्रिय हाउसमा उत्पादन गरेको नर्सरी वा १००० मिटर भन्दा बढी उचाईमा स्थापना गरेको रजिष्टर्ड नर्सरीबाट विरुवा खरिद गरेको, विक्री वितरण गर्दा नर्सरी धनीले आफ्नो उत्पादनको विवरण (सुन्तलाको जात र सकभर रुटस्टकहरूको जात समेत) स्पष्ट रुपले देखिने गरी ट्यागिङ गरेको, रोग/कीरा नलागेको स्वस्थ बेर्ना हुनुपर्नेछ ।
 - ख) विरुवा लगाउनु भन्दा कम्तीमा एक महिना पहिला देखि रेखाङ्कन गरी १ मिटर गहिराई र १ मिटर गोलाईको चौडा खाडल खन्नु पर्छ ।
 - ग) विरुवा रोपण वर्षायाममा जेठ १५ देखि श्रावण १५ सम्म गरिसक्नु पर्नेछ ।
 - घ) सुन्तलाको बगैँचा स्थापनको बेलामा माथि (क), (ख), (ग) मा उल्लेख भएको प्राविधिक पक्ष पालना गरेको सम्बन्धमा स्थानिय तहको कृषि प्राविधिक वा कृषि ज्ञान केन्द्रको प्राविधिकबाट प्रमाणित गरेर राखी बीमा गर्ने बेलामा पेश गर्नु पर्छ ।

- ४) सुन्तला खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ। साथै, सोको प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ र बीमा दावीको अवस्थामा पेश गर्नु पर्नेछ।
- ५) सुन्तलाको बोटमा सिट्रस ग्रिनिंग रोगका कारणले गर्दा पुरानो बगैँचामा रोगको प्रकोप बढ्ने सम्भावना भएकोले बीमा गराउनु पूर्व सिट्रस ग्रिनिंग रोग बगैँचामा रहे नरहेको जाँच गर्न प्राविधिक मार्फत बगैँचाबाट ५ प्रतिशत बिरुवा छनौट गरी PCR test को लागि पठाउनु पर्नेछ, र सो को रिपोर्ट बीमा गर्नुपूर्व पेश गर्नु पर्नेछ। एक पटकको लागि पुरानो बगैँचालाई पनि बीमा गर्न सकिनेछ, र त्यसपछि निरन्तरता दिनु पर्नेछ।
- ६) बीमकको प्रतिनिधिलाई फलफुल खेती परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ।
- ७) बीमालेखमा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ।
- ८) फलफुल खेतीमा क्षति भएको २४ घण्टा भित्र बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ। बीमकको प्रतिनिधिले क्षति भएको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले लिखित जानकारी दिएको २४ घण्टा सम्म क्षति भएको सुरक्षित राख्नु पर्नेछ। तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन।
- ९) यस बीमालेख अन्तर्गत सुन्तला खेती (बोट/फल) को क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन।
- १०) सुन्तलाखेती गरिने जग्गा भाडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनीसँग भएको संभौताको प्रमाणबीमा प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्नेछ।
- ११) सुन्तला खेतीको बीमा गर्न एउटै ब्लक वा क्लस्टरमा कम्तिमा २५ बोटसम्म हुनु पर्नेछ।
- १२) एक कृषकले एकै क्षेत्रफलमा लगाईएको सुन्तला खेतीको आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन।
- १३) कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा बाहेक बीमितले आफ्नो सुन्तला खेती बिक्री गरेमा बीमालेख नामसारी गरी बीमालाई निरन्तरता दिन सकिनेछ।

बीमाङ्क गणना तथा बीमाशुल्क :

- १)*बीमाङ्क कायम गर्दा यस बीमालेखको अनुसूची - २ मा उल्लेख भए अनुसार सुन्तला खेती (बोटको वर्ष, उत्पादन दर, बोटको मूल्य, उत्पादनको मूल्य आधारमा निर्धारण गरिनेछ। यस बीमालेख अन्तर्गत उत्पादन (फल) वा बोट वा दुबैको बीमा गर्न सकिन्छ।

सुन्तलाको बोटको बीमाङ्क (I) = सुन्तलाको बोटको संख्या X प्रतिबोट मूल्य

सुन्तलाको उत्पादन (फल) को बीमाङ्क (II) = सुन्तलाको बोटको संख्या X प्रति के.

जी. मूल्य X सुन्तलाको उत्पादन प्रति बोट सुन्तलाको बोट र उत्पादन (फल) को बीमाङ्क = I + II

ख) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ।

ग) प्रस्तावकको दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार लाग्नेछ।

- २) सुन्तलाको बीमा व्यक्तिगत साना किसान, कम्पनी वा किसान समुहले गर्न सक्नेछन्।

*कायम बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको कृषि ज्ञानकेन्द्र वा अन्य कृषिसँग सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

दावी सम्बन्धी प्रकृया :

- १) बीमितले तत्कालै सम्बन्धित बीमा कम्पनीलाई सात (७) दिन भित्र वा यथासक्य छिटो हुने गरी वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

क) सक्कल बीमालेख

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,

ग) स्थानिय निकायको कृषि सेवा शाखा वा कृषिज्ञान केन्द्रबाट अनिवार्य रूपमा प्रमाणित प्रमाण-पत्र

घ) बीमितले राखेको सुन्तलाखेती सम्बन्धि अध्यावधिक अभिलेखको प्रति,

ङ) न.पा./गा.पा./वडा वा कम्तिमा सबभन्दा नजिकको दुई (२) जना छिमेकीको सर्जमिन मुचुल्का

- २) बीमा अवधिभित्र कुल बीमाङ्कको ५ (पाँच) प्रतिशत भन्दा बढी क्षति भएमा मात्र बीमा दावी भुक्तानी गरिनेछ।

- ३) बीमा अवधिभित्र बीमा गरिएको सुन्तला खेती ८० प्रतिशतभन्दा बढी क्षति

भएमा पूर्ण क्षति अनुसार दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

४) बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पून : बीमामा समावेश गर्न पाईनेछैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको सुन्तला खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा जात, प्रकार र विवरण उल्लेख भएको सुन्तला खेती सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएको फलफूलको घोषित मूल्य सम्भन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा न्यूनतम आधार भूत प्राविधिक शिक्षा हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्ष सम्मको अवधिलाई सम्भन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी प्रमाण-पत्र भन्नाले बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिक वा राष्ट्रिय चिया तथा सुन्तलाजात फलफूल विकास बोर्डको कार्यालयका प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्र सम्भन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना सम्भन्नु पर्दछ ।

क्लक वा क्लस्टर भन्नाले व्यक्तिगत साना किसान वा किसान समुह वा कम्पनीले सुन्तला खेती गरेको जोडिएको सुन्तला रोपण क्षेत्र सम्भन्नु पर्दछ ।

अनुसूची २

Parameters for Citrus Crop Insurance		
Orange (सुन्ताला)		
Age (yrs)	Cost incurred (Rs)	Cumulative cost (Rs)
1	415	415
2	310	725
3	340	1065
4	373	1438
5	410	1847
6	494	2342
7	494	2836
8	542	3378
9	596	3974
10	655	4629
11-15 Yrs	655	5283
16 yrs and above	655	5938

Production Parameter

Orange (सुन्ताला)	
Year	Production (kg/plant)

Price (Rs/kg) :As per the average minimum price fixed by Government of Nepal for that year.

सुन्तलाखेती बीमालेख

अनुसूची

सुन्तला खेती बीमा प्रस्तावकको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... बडा नं.....टोल.....फोन नं.....इमेल.....	बीमालेख नं. : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी समय : बीमालेख जारी मिति :
(खुलाउनु पर्ने) बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट () जात : बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	बीमालेख जारी स्थान : नगदी रसिद जारी समय : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद नं. : बीमाङ्क रकम रु. :
सुन्तला खेती लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... बडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	जम्मा बोट संख्या :
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क : रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क : रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट : “क” को..... % (यदि भएमा) रु. “ख”
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख)छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. “ग”
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. “घ”

सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ)	जम्मा	रु. "डु"
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने वैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :		रु. "च"
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ड + च)		रु "छ"
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :		रु. "ज"
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)		रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको
हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाण्डौ, नेपाल
सुन्तला खेतीबीमा प्रस्ताव फाराम

- १) सुन्तला खेती प्रस्तावकको नाम
- २) पुरा ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला.....
महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :.....
फोन नं :..... इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट ()
- ५) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	जात	बोटको उमेर	क्षेत्रफल	जम्मा बोट संख्या	बीमा अवधि		जम्मा बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

- ७) सुन्तला खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा वडा
नं..... टोल :..... कित्ता नं.....
- ८) सुन्तला खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए
साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :
नाम :, ठेगाना : प्रदेश.....
जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....
टोल :..... फोन नं..... इमेल.....
- ९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको सुन्तला खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ
भने किरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :
- १०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?
.....
- ११) यस पूर्व सुन्तलाखेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारणबाट हानी-नोक्सानी भएको
थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा सुन्तला खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त सुन्तलाखेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :
 नाम:..... अञ्चल..... जिल्ला.....
 न.पा./गा.वि.स वडा नं. टोल :.....
 फोन नं : लिएको ऋणको रकम : रु.
 (अक्षरमा).....

म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, सुन्तला खेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको
 सही :
 नाम :
 मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्नहुनु पर्ने)

१) सुन्तला खेती प्रस्तावकको नाम :

२) पुरा ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :.....
इमेल.....

३) सुन्तला खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा
नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित सुन्तला खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	बोटको मूल्य	बीमाङ्क रकम
क)				
ख)				

५) सुन्तला खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

६) सुन्तला खेती कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) सुन्तला खेतीको पूर्वाधारहरूको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

८) सुन्तला खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?

.....

९) उक्त सुन्तला खेतीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

१०) तपाईं उक्त सुन्तला खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचीमा उल्लिखित सुन्तला खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

दावी फारम

१. प्रस्तावकको नाम :

२. ठेगाना :

प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/गा.पा :.....	वडा नं.:
टोल :.....	ईमेल :.....	फोन नं/मो.न. :.....	

३. बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट ()

४. दावी सम्बन्धी विवरण

बीमालेख नं :.....	क्षति भएको मिति :.....	क्षतिको प्रकार : पूर्ण/आंशिक	
क्षति भएको क्षेत्रफल :			
क्षति भएको बालीको बीमांक (बीमा रकम) :			
क्षतिको कारण : रोग किरा अन्य			
क्षतिको विवरण :			
क्षति भएको स्थान :	प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/ गा.पा :.....
वडा नं.:	टोल :.....	फोन नं/मो.नं. :..	ईमेल :.....

५.क्षति नियन्त्रणको लागि अपनाइएको विधिहरूको विवरण दिनुहोस् :

.....

प्राविधिकबाट क्षतिको निरीक्षण भएको मिति :.....	प्राविधिकको नाम :
---	----------------------------

६. क्षति हुदाको अवस्थामा कुनै साक्षी भए :

नाम :.....	ठेगाना :.....	फोन नं/मो.न. :.....
------------	------------------	------------------------------

७. यस भन्दा अघि बाली बीमा अन्तर्गत दावी भुक्तानी लिनु भएको भए सोको विवरण दिनुहोस ?

.....

८. तपाईंले क्षति भएको बालीको अर्को बीमा कम्पनीसंग बीमा गराउनु भएको छ ? यदि छ भने बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस :

.....

म/हामी घोषणा गर्दछु/गर्दछौ किम/हामीलाई विवेक संगत ज्ञान भए सम्म बालीलाई उचित हेरचाह पुर्याएको तथा क्षति कम गर्न प्रयास गर्दागर्दै माथि उल्लेख भए अनुसारको कारणबाट बाली क्षति भएको हो ।

प्रस्तावकको नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

.....इन्स्योरन्स कम्पनी लिमिटेड

..... कार्यालय..... काठमाण्डौ

प्राविधिकको प्रमाणपत्र

१. प्रस्तावकको नाम :

२. ठेगाना :

प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/गा.पा.:.....	वडा नं.:
टोल :.....	ईमेल :.....	फोन नं/मो.न. :.....	

३. दावी सम्बन्धी विवरण

बीमालेख नं :.....	क्षति भएको मिति :.....		
क्षतिको प्रकार : पूर्ण/आंशिक			
क्षतिभएको क्षेत्रफल :			
क्षति भएको बालीको बीमांक (बीमा रकम) :			
क्षतिको कारण : रोग/किरा अन्य			
क्षतिको विवरण :			
क्षति भएको स्थान :	प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/ गा.पा :.....
वडा नं.:	टोल :.....	फोन नं/मो.न. :.....	ईमेल :.....

४. वस्तुस्थिती हेर्दा कृषकले क्षति नियन्त्रणको लागि प्राविधिकको सिफारिस बमोजिम रोकथामको प्रयास गरेको जस्तो देखिन्छ ?

.....

५. वस्तुस्थिती हेर्दा क्षति हुनुपूर्व बालीलाई उचित हेरचाह गरिएको जस्तो देखिन्छ ?

.....

म प्रमाणित गर्दछु कि प्रस्तावक श्रीको बाली क्षति सम्बन्धमा माथि उल्लेखित विवरणहरु साँचो हो ।

प्राविधिकको नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

मोबाईल नं.:

कार्यरत कार्यालयको नाम र ठेगाना :

कार्यालयको फोन नं. :

कार्यालयको छाप :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

जुनार खेती बीमालेख

अनुसूचीमा उल्लेखित प्रस्तावकबाटइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) लाई प्राप्त प्रस्ताव, आवश्यक कागजात, विवरण र उद्घोषणमा उल्लेखित विषयमा सहमत भई स्वीकार गरिएको तथा बीमाशुल्क समेत प्राप्त भएकोले बीमा अवधिभित्र जुनार खेती (फल (उत्पादन) वा बोट वा दुबै)मा बीमालेखको अधिनमा रही प्रस्तावलाई क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी गर्न बीमक मन्जुर गर्दछ ।

रक्षावरण गर्ने जोखिमहरु :

१) देहायको कुनै कारणबाट जुनार खेतीमा हानीनोक्सानी भएमा अधिकतम बीमाङ्क रकमको सीमा भित्र रही वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम भुक्तानी गरिनेछ:

(क) आगलागी, चट्याङ,	(घ) आँधवेहरी/असिना/हिउँ/तुसारो,
(ख) भूकम्प,	(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरु,
(ग) अधिक वर्षा/बाढी/डुवान/खडेरी/ पहिरो/भूस्खलन	(छ) रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी

२) प्रस्तावकको दुर्घटनाको प्रत्येक कारणबाट मृत्यु भएमा दुर्घटना मृत्यु सुविधा रु.२,००,०००।- (दुई लाख) भुक्तानी गरिनेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु:

- १) प्रस्तावक वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्यको लापरवाहीले वा जानाजान वा रिसइवी साधने कार्यबाट जुनार खेतीमा क्षति भएमा ।
- २) सरकारी निकायको आदेशमा जुनार खेतीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- ३) बिरुवा/फल हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ४) आणविक हातहतियार वा आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको क्षति ।
- ५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्)

गृहयूद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट भएको क्षति ।

- ६) जुनार खेतीमा भएको क्षतिको कारणले हुन गएको अन्य वा थप खर्च वा नोक्सानी ।

प्रस्तावकले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- १) जुनार खेती समुन्द्री सतह देखि १००० देखि १४०० मिटरको उचाईमा रहेको स्थानमा गरेको हुनुपर्दछ ।
- २) जुनारको बगैँचा स्थापनाको लागि तोकिएको मापदण्ड बमोजिम प्राविधिक रुपमा चाहिने भुगोल तथा हावापानी सहने नेपालमा प्रचलित जातको छनौट, प्रयाप्त सिँचाई सुविधाको व्यवस्था, सन्तुलित मलखाद एवं नियमित रुपमा बगैँचा व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ । साथै, सोको अभिलेख नियमित रुपमा राख्नु पर्छ । बीमा दावी गर्दा अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ३) जुनार रोपेको एक वर्षपछि मात्र बीमा गर्न सकिनेछ । तर निम्न प्राविधिक पक्ष पुरा गरेर नयाँ बिरुवा रोपण गरेको हुनुपर्नेछ :-
- क) रोपण गरिने बिरुवा पोली ब्यागमा रोपेको, कम्तिमा १.५-२.५ फिट उचाई भएको, १ देखि १.५ वर्ष उमेरको, नियन्त्रित वातावरण (Controlled Condition) मा Bud Wood Certification प्रणाली पालना गरेको स्क्रिन हाउसमा उत्पादन गरेको नर्सरी वा १००० मिटर भन्दा बढी उचाईमा स्थापना गरेको रजिष्टर्ड नर्सरीबाट बिरुवा खरिद गरेको, बिक्री वितरण गर्दा नर्सरी धनीले आफ्नो उत्पादनको विवरण (जुनारको जात र सकभर रुटस्टकहरूको जात समेत) स्पष्ट रुपले देखिने गरी ट्यागिङ गरेको, रोग/कीरा नलागेको स्वस्थ बेर्ना हुनुपर्नेछ ।
 - ख) बिरुवा लगाउनु भन्दा कम्तीमा एक महिना पहिला देखि रेखाङ्कन गरी १ मिटर गहिराई र १ मिटर गोलाईको चौडा खाडल खन्नु पर्छ ।
 - ग) बिरुवा रोपण वर्षायाममा जेठ १५ देखि श्रावण १५ सम्म गरिसक्नु पर्नेछ ।
 - घ) जुनारको बगैँचा स्थापनाको बेलामा माथि (क),(ख) र (ग) मा उल्लेख भएको प्राविधिक पक्ष पालना गरेको सम्बन्धमा स्थानिय तहको कृषि प्राविधिक वा कृषि ज्ञान केन्द्रको प्राविधिकबाट प्रमाणित गरेर राखी बीमा गर्ने बेलामा पेश गर्नु पर्छ ।

- ४) जुनार खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ। साथै, सोको प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ र बीमा दावीको अवस्थामा पेश गर्नु पर्नेछ।
- ५) जुनारको बोटमा सिट्रस ग्रिनिंग रोगका कारणले गर्दा बगैँचामा रोगको प्रकोप बढ्ने सम्भावना भएकोले बीमा गराउनु पूर्व सिट्रस ग्रिनिंग रोग बगैँचामा रहे नरहेको जाँच गर्न प्राविधिक मार्फत बगैँचाबाट ५ प्रतिशत बिरुवा छनौट गरी PCR test र सिट्रस ट्रिस्टिजा भाईरस रहे नरहेको जाँच गर्न ELISA test को लागि पठाउनु पर्नेछ र सोको रिपोर्ट बीमा गर्ने बेलामा पेश गर्नु पर्नेछ। एक पटकको लागि पुरानो बगैँचालाई पनि बीमा गर्न सकिनेछ र त्यसपछि निरन्तरता दिनु पर्नेछ।
- ६) बीमकको प्रतिनिधिलाई जुनार खेती परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ।
- ७) बीमालेखमा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको वालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ।
- ८) जुनार खेतीमा क्षति भएको २४ घण्टा भित्र बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ। बीमकको प्रतिनिधिले क्षति भएको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले लिखित जानकारी दिएको २४ घण्टा सम्म क्षति भएको सुरक्षित राख्नु पर्नेछ। तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन।
- ९) यस बीमालेख अन्तर्गत जुनार खेती (बोट/फल) को क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन।
- १०) जुनार खेती गरिने जग्गा भाडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनीसँग भएको संभौताको प्रमाण बीमा प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्नेछ।
- ११) जुनार खेतीको बीमा गर्न एउटै ब्लक वा क्लस्टरमा कम्तिमा २५ बोटसम्म हुनु पर्नेछ।
- १२) एक कृषकले एकै क्षेत्रफलमा लगाईएको जुनार खेतीको आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन।
- १३) कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा बाहेक बीमितले आफ्नो जुनार खेती बिक्री गरेमा बीमालेख नामसारी गरी बीमालाई निरन्तरता दिन सकिनेछ।

बीमाङ्क गणना तथा बीमाशुल्क :

- १)*बीमाङ्क कायम गर्दा यस बीमालेखको अनुसूची - २ मा उल्लेख भए अनुसार जुनार खेती (बोटको वर्ष, उत्पादन दर, बोटको मूल्य, उत्पादनको मूल्य आधारमा निर्धारण गरिनेछ। यस बीमालेख अन्तर्गत उत्पादन (फल) वा बोट वा दुबैको बीमा गर्न सकिन्छ।
- क) जुनार खेती बोटको बीमाङ्क (I) = जुनारको बोटको संख्या X प्रतिबोट मूल्य जुनार खेतीको उत्पादन (फल) को बीमाङ्क (II) = जुनारको बोटको संख्या X प्रति के. जी. मूल्य X जुनार उत्पादन प्रति बोट जुनार खेती (बोट) र उत्पादन (फल) को बीमाङ्क = I + II
- ख) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ।
- ग) प्रस्तावकको दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार लाग्नेछ।
- २) जुनार खेतीको बीमा व्यक्तिगत साना किसान, कम्पनी वा किसान समुहले गर्न सक्नेछन्।
- *कायम बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको कृषिज्ञान केन्द्र वा कृषिसँग सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

दावी सम्बन्धी प्रकृया :

- १) बीमितले तत्कालै सम्बन्धित बीमा कम्पनीलाई सात (७) दिन भित्र वा यथासक्य छिटो हुने गरी वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुना साथ देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।
- क) सक्कल बीमालेख
- ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
- ग) स्थानिय निकायको कृषि सेवा शाखा वा कृषिज्ञान केन्द्रबाट अनिवार्य रूपमा प्रमाणित प्रमाण-पत्र
- घ) बीमितले राखेको जुनार खेती सम्बन्धि अध्यावधिक अभिलेखको प्रति,
- ङ) न.पा./गा.पा./वडा वा कम्तिमा सबभन्दा नजिकको दुई (२) जना छिमेकीको सर्जमिन मुचुल्का
- २) बीमा अवधिभित्र कुल बीमाङ्कको ५ (पाँच) प्रतिशतभन्दा बढी क्षति भएमा मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ।
- ३) बीमा अवधिभित्र बीमा गरिएको जुनार खेती ८० प्रतिशतभन्दा बढी क्षति भएमा पूर्ण क्षति अनुसार दावी भुक्तानी गरिनेछ।

४) बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पूनः बीमामा समावेश गर्न पाईने छैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको जुनार खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा जात, प्रकार र विवरण उल्लेख भएको जुनारखेती संभन्नु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएको फलफूलको घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा न्यूनतम आधार भूत प्राविधिक शिक्षा हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्ष सम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी प्रमाण-पत्र भन्नाले बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिक वा राष्ट्रिय चिया तथा सुन्तला जात फलफूल विकास बोर्डको कार्यालयका प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्र संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

ब्लक वा क्लस्टर भन्नाले व्यक्तिगत साना किसान वा किसान समुह वा कम्पनीले जुनार खेती गरेको जोडिएको जुनार रोपण क्षेत्र सम्भन्नु पर्दछ ।

अनुसूची २

Parameters for Citrus Crop Insurance		
Sweet Orange(जुनार)		
Age (yrs)	Cost incurred (Rs)	Cumulative cost (Rs)
1	420	420
2	323	743

3	354	1098
4	389	1487
5	427	1913
6	468	2382
7	514	2896
8	565	3460
9	620	4081
10	681	4762
11-16 Yrs	681	5443
16 yrs and above	681	6124

Production Parameter

Sweet Orange (जुनार)	
Year	Production (kg/plant)

Price (Rs/kg) :As per the average minimum price fixed by Government of Nepal for that year.

जुनारखेती बीमालेख

अनुसूची

जुनार खेती बीमा प्रस्तावकको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी समय : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी स्थान :	
(खुलाउनु पर्ने) बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट () जात : बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्तिमिति :	नगदी रसिदजारी समय : नगदी रसिदजारी मिति : नगदी रसिद नं. : बीमाङ्क रकम रु. :	
जुनार खेती गरिएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	जम्मा बोट संख्या :	
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु. "क"
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट "क" को..... % (यदिभएमा) :	रु. "ख"
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख)छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु. "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. "घ"
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ) जम्मा	रु. "ङ"

समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा बित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु. "च"
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च)	रु "छ"
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. "ज"
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

जुनार खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) जुनार खेती बीमाको लागि प्रस्तावकको नाम
- २) पुरा ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला.....
महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल
:..... फोन नं :.....इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट ()
- ५) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	जात	बोटको उमेर	क्षेत्रफल	जम्मा बोट संख्या	बीमा अवधि		जम्मा बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

- ७) जुनार लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....
वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं.
- ८) जुनार खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :
नाम :,
ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं.....टोल :..... फोन नं.....
इमेल.....
- ९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको जुनार खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ भने किरा वा रोगहरूको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :
- १०) कृषिजन्य सुविधाहरू प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?
.....
- ११) यस पूर्व जुनार खेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा जुनार खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै वैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त जुनारखेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त वैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम : अञ्चल.....

जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल :.....फोन नं : लिएको

ऋणको रकम : रु.(अक्षरमा).....

म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, जुनारखेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

१) जुनार खेतीको बीमाको लागि प्रस्तावकको नाम :.....

२) पुरा ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :.....
इमेल.....

३) जुनार खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :.....
इमेल.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित जुनार खेतीको विवरण :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	बोटको मूल्य	बीमाङ्क रकम
क)				
ख)				

५) जुनार खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

६) जुनार खेती कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) जुनार खेतीको पूर्वाधारहरुको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

८) जुनार खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?

.....

९) उक्त जुनार खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ?

यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

१०) तपाईं उक्त जुनार खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन

चाहनुहुन्छ ?

.....
अनुसूचीमा उल्लिखित जुनार खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

..... इन्स्योरन्स कम्पनी लिमिटेड

..... कार्यालय काठमाण्डौ

दावी फारम

१. प्रस्तावकको नाम :

२. ठेगाना :

प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/गा.पा :.....	वडा नं.:
टोल :.....	ईमेल :.....	फोन नं/मो.न. :.....	

३. बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट ()

४. दावी सम्बन्धी विवरण

बीमालेख नं :	क्षति भएको मिति :.....	क्षतिको प्रकार: पूर्ण/आंशिक	
क्षति भएको क्षेत्रफल :			
क्षति भएको बालीको बीमांक (बीमा रकम) :			
क्षतिको कारण : रोग किरा अन्य			
क्षतिको विवरण :			
क्षति भएको स्थान :	प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/ गा.पा :.....
वडा नं.:	टोल :.....	फोन नं/मो.न. :.....	ईमेल :.....

५. क्षति नियन्त्रणको लागि अपनाइएको विधिहरुको विवरण दिनुहोस् :

.....

प्राविधिकबाट क्षतिको निरीक्षण भएको मिति :.....	प्राविधिकको नाम :
---	-------------------------

६. क्षति हुदाको अवस्थामा कुनै साक्षी भए :

नाम :.....	ठेगाना :.....	फोन नं./मो.न. :.....
---------------	------------------	-------------------------

७. यस भन्दा अघि बाली बीमा अन्तर्गत दावी भुक्तानी लिनु भएको भए सोको विवरण दिनुहोस ?

.....

८. तपाईंले क्षति भएको बालीको अर्को बीमा कम्पनीसंग बीमा गराउनु भएको छ ? यदि छ भने बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस :

.....

म/हामी घोषणा गर्दछु/गर्दछौ किम/हामीलाई विवेक संगत ज्ञान भए सम्म बालीलाई उचित हेरचाह पुऱ्याएको तथा क्षति कम गर्न प्रयास गर्दागर्दै माथि उल्लेख भए अनुसारको कारणबाट बाली क्षति भएको हो ।

प्रस्तावकको नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: प्याक्स: ईमेल:.....

कागती खेती बीमालेख

अनुसूचीमा उल्लेखित प्रस्तावकबाटइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) लाई प्राप्त प्रस्ताव, आवश्यक कागजात, विवरण र उद्घोषणमा उल्लेखित विषयमा सहमत भई स्वीकार गरिएको तथा बीमाशुल्क समेत प्राप्त भएकोले बीमा अवधिभित्र **कागती खेती (फल (उत्पादन) वा बोट वा दुबै) मा** बीमालेखको अधिनमा रही प्रस्तावलाई क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी गर्न बीमक मन्जुर गर्दछ ।

रक्षावरण गर्ने जोखिमहरु :

१) देहायको कुनै कारणबाट कागती खेतीमा हानीनोक्सानी भएमा अधिकतम बीमाङ्क रकमको सीमा भित्र रही वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम भुक्तानी गरिनेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ्ग,	(घ) आँधिबेहरी/असिना/हिउँ/तुसारा,
(ख) भूकम्प,	(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरु,
(ग) अधिक वर्षा/बाढी/डुवान/खडेरी/पहिरो /भूस्खलन	(छ) रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी

२) प्रस्तावकको दुर्घटनाको प्रत्यक्ष कारणबाट मृत्यु भएमा दुर्घटना मृत्यु सुविधा रु.२,००,०००।- (दुई लाख) भुक्तानी गरिनेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु:

- १) प्रस्तावक वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्यको लापरवाहीले वा जानाजान वा रिसइवी साधने कार्यबाट कागती खेतीमा क्षति भएमा ।
- २) सरकारी निकायको आदेशमा कागती खेती लाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- ३) विरुवा/फलफूल हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ४) आणविक हातहतियार वा आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको क्षति ।
- ५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट भएको क्षति ।

६) कागती खेतीमा भएको क्षतिको कारणले हुन गएको अन्य वा थप खर्च वा नोक्सानी ।

प्रस्तावकले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- १) कागती खेती तराईदेखि पहाडसम्मको भुगोलमा समुन्द्री सतह देखि १२०० मिटर सम्मको उचाई भएको स्थानमा गर्नु पर्छ ।
- २) कागती बगैँचा स्थापनाको लागि तोकिएको मापदण्ड बमोजिम प्राविधिक रुपमा चाहिने भुगोल तथा हावापानी सहने जातको छनौट, सिंचाईको व्यवस्था गरी आवश्यक जमिनको चिस्यान कायम, काँटछाँट, बोर्डा मिश्रण र पेष्टको प्रयोग, सन्तुलित मलखाद एवं नियमित रुपमा बगैँचा व्यवस्थापनमा गर्नु पर्नेछ । साथै, सोको नियमित रुपमा अभिलेख राख्नु पर्छ । बीमा दावी गर्दा अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ३) कागती रोपेको एक वर्ष पछि मात्र कागती खेतीको बीमा गर्न सकिनेछ । तर निम्न प्राविधिक पक्ष पुरा गरेर नयाँ बिरुवा रोपण गरेको हुनुपर्नेछ :-
 - क) रोपण गरिने बिरुवा पोली ब्यागमा रोपेको कम्तिमा १.५-२.५ फिट उचाई भएको, १ देखि १.५ वर्ष उमेरको, नियन्त्रित वातावरण (Controlled Condition) मा Bud Wood Certification प्रणाली पालना गरेको स्क्रन हाउसमा उत्पादन गरेको नर्सरी वा १००० मिटर भन्दा बढी उचाईमा स्थापना गरेको रजिष्टर्ड नर्सरीबाट बिरुवा खरिद गरेको, बिक्री वितरण गर्दा नर्सरी धनीले आफ्नो उत्पादनको विवरण (कागतीको जात र सकभर रुटस्टकहरूको जात समेत) स्पष्ट रुपले देखिने गरी ट्यागिङ गरेको, रोग/कीरा नलागेको स्वस्थ बेर्ना हुनुपर्नेछ ।
 - ख) बिरुवा लगाउनु भन्दा कम्तीमा एक महिना पहिला देखि रेखाङ्कन गरी १ मिटर गहिराई र १ मिटर गोलाईको चौडा खाडल खन्नु पर्छ ।
 - ग) बिरुवा रोपण वर्षायाममा जेठ १५ देखि श्रावण १५ सम्म गरिसक्नु पर्नेछ ।
 - घ) कागती बगैँचा स्थापनको बेलामा माथि (क), (ख) र (ग) मा उल्लेख भएको प्राविधिक पक्ष पालना गरेको सम्बन्धमा स्थानिय तहको कृषि प्राविधिक वा कृषि ज्ञान केन्द्रको प्राविधिकबाट प्रमाणित गरेर राखी बीमा गर्ने बेलामा पेश गर्नु पर्छ ।
- ४) कागती खेतीमा कुनै रोग/कीरा वा दुवै लागेमा तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै, सोको प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु

पर्छ र बीमा दावीको अवस्थामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

- ५) कागतीको बगैचामा सिट्रस ट्रिस्टिजा भाईरसका कारणले पुरानो बगैचामा रोगको प्रकोप बढ्ने सम्भावना भएकोले बीमा गराउनु पूर्व : कागतीको बोटमा सिट्रस ट्रिस्टिजा भाईरस रहे नरहेको जाँच गर्न पाँच (५) प्रतिशत छनौट गरी ELISA test को लागि पठाउनु पर्नेछ र सोको रिपोर्ट बीमा गर्ने बेलामा पेश गर्नु पर्नेछ । एक पटकको लागि पुरानो बगैचालाई पनि बीमा गर्न सकिनेछ, र त्यसपछि निरन्तरता दिनु पर्नेछ ।
- ६) बीमकको प्रतिनिधिलाई कागती खेती परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ७) बीमालेखमा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
- ८) कागती खेतीमा क्षति भएको २४ घण्टा भित्र बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ । बीमकको प्रतिनिधिले क्षति भएको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले लिखित जानकारी दिएको २४ घण्टा सम्म क्षति भएको स्थानलाई सुरक्षित राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ९) यस बीमालेख अन्तर्गत कागती खेती (बोट/फल) को क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- १०) कागती खेती गरिने जग्गा भाडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनीसँग भएको संभौताको प्रमाण बीमा प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ११) कागती खेतीको बीमा गर्न एउटै ब्लक वा क्लस्टरमा कम्तिमा २५ बोटसम्म हुनु पर्नेछ ।
- १२) एक कृषकले एकै क्षेत्रफलमा लगाईएको कागती खेतीको आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन ।
- १३) कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा बाहेक बीमितले आफ्नो कागती खेती बिक्री गरेमा बीमालेख नामसारी गरी बीमालाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।

बीमाङ्क गणना तथा बीमाशुल्क :

- १) क*बीमाङ्क कायम गर्दा यस बीमालेखको अनुसूची - २ मा उल्लेख भएअनुसार कागती खेती (बोटको वर्ष, उत्पादन दर, बोटको मूल्य, उत्पादनको मूल्य आधारमा

निर्धारण गरिनेछ । यस बीमालेख अन्तर्गत उत्पादन (फल) वा बोट वा दुबैको बीमा गर्न सकिन्छ ।

कागतीको बोटको बीमाङ्क (I) = कागतीको बोटको संख्या X प्रति बोट मूल्य
कागतीको उत्पादन (फल) को बीमाङ्क (II) = कागतीको बोटको संख्या X प्रति
के. जी. मूल्य X कागती उत्पादन प्रति बोट कागतीको (बोट) र उत्पादन (फल)
को बीमाङ्क = I + II

ख) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।

ग) प्रस्तावकको दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार लाग्नेछ ।

२) कागतीको बीमा व्यक्तिगत साना किसान, कम्पनी वा किसान समुहले गर्न सक्नेछन् ।

*कायम बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको कृषि ज्ञानकेन्द्र वा कृषिसँग सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रकृया :

१) बीमितले तत्कालै सम्बन्धित बीमा कम्पनीलाई सात (७) दिनभित्र वा यथासक्य छिटो हुने गरी वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

क) सक्कल बीमालेख

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,

ग) स्थानिय निकायको कृषि सेवा शाखा वा कृषिज्ञान केन्द्रबाट अनिवार्य रूपमा प्रमाणित प्रमाण-पत्र

घ) बीमितले राखेको कागती खेती सम्बन्धि अध्यावधिक अभिलेखको प्रति,

ङ) न.पा./गा.पा./वडा वा कम्तिमा सबभन्दा नजिकको दुई (२) जना छिमेकीको सर्जमिन मुचुल्का

२) बीमा अवधिभित्र कुल बीमाङ्कको ५ (पाँच) प्रतिशतभन्दा बढी क्षति भएमा मात्र बीमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

३) बीमा अवधिभित्र बीमा गरिएको कागती खेती ८० प्रतिशतभन्दा बढी क्षति भएमा पूर्ण क्षति अनुसार दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

४) बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पूनः बीमामा समावेश गर्न पाईनेछैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको कागती खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा जात, प्रकार र विवरण उल्लेख भएको कागतीखेती संभन्नु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएको फलफूलको घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा न्यूनतम आधार भूत प्राविधिक शिक्षा हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्ष सम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी प्रमाण-पत्र भन्नाले बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिक वा राष्ट्रिय चिया तथा सुन्तलाजात फलफूल विकास बोर्डको कार्यालयका प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्र संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

ब्लक वा क्लस्टर भन्नाले व्यक्तिगत साना किसान वा किसान समुह वा कम्पनीले कागतीखेती गरेको जोडिएको सुन्तलाजात फलफूल रोपण क्षेत्र सम्भन्नु पर्दछ ।

अनुसूची २

Parameters for lime Crop Insurance		
Lime (कागती)		
Age (yrs)	Cost incurred (Rs)	Cumulative cost (Rs)
1	313	313
2	233	546
3	255	801
4	280	1082
5	307	1389
6	337	1726

7	371	2097
8	407	2504
9	447	2951
10	491	3441
11-16 Yrs	491	3932
16 yrs and above	491	4423

Lime (कागती)	
Year	Production (kg/plant)

Lime production Parameter

Price (Rs/kg):As per the average minimum price fixed by Government of Nepal for that year.

कागती खेती बीमालेख

अनुसूची

कागती बीमा प्रस्तावकको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल.....फोन नं.....इमेल.....	बीमालेख नं. : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी समय : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी स्थान : नगदी रसिदजारी समय : नगदी रसिदजारी मिति : नगदी रसिद नं. : बीमाङ्क रकम रु. : जम्मा बोट संख्या :
(खुलाउनु पर्ने) बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट () जात : बीमाअवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	
कागती लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल : कित्ता नं.....	
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क : रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क : रु. "क"
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट : "क" को..... % -यदि भएमा) : रु. "ख"
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. "घ"
सम्पर्क नं. : मोबाइल..... आवास:.....	(ग -घ) जम्मा रु. "ङ"
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय	टिकट दस्तुर : रु. "च"
संस्थाको नाम :	बीमितले तिर्नुपर्नेबीमाशुल्क : (ङ + च) रु. "छ"
ठेगाना :	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : रु. "ज"
फोन नं. :	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज) रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाण्डौ, नेपाल

कागती खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) कागती खेतीको बीमाको लागि प्रस्तावकको नाम
- २) पुरा ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट ()
- ५) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	जात	बोटको उमेर	क्षेत्रफल	जम्मा बोट संख्या	बीमा अवधि		जम्मा बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

७) कागती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा
नं..... टोल :..... कित्ता नं.

८) कागती खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम :,
ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....
इमेल

९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको कागती खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ भने किरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

१०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?
.....

११) यस पूर्व कागती खेतीमा किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

--	--	--	--

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा कागती खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त कागती खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल : फोन नं :

लिएको ऋणको रकम : रु. (अक्षरमा).....

म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, कागती खेती वारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनुपर्ने)

- १) कागती खेतीको बीमाको लागि प्रस्तावकको नाम :
- २) पुरा ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :.....
इमेल
- ३) कागती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :
प्रदेश जिल्ला.....
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....वडा नं..... टोल :..... फोन
नं :.....इमेल.....
- ४) बीमाको लागि प्रस्तावित कागती खेतीको विवरण :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	बोटको मूल्य	बीमाङ्क रकम
क)				
ख)				

- ५) कागत खेतीबीमा योग्य अवस्थामा छ ?
.....
- ६) कागत खेतीमा कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?
.....
- ७) कागत खेतीको पूर्वाधारहरुको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?
.....
- ८) कागत खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?
.....
- ९)
- १०) उक्त कागत खेतीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।
.....
- ११) तपाईं उक्त कागत खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?
.....

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २००८

अनुसूचीमा उल्लिखित कागत खेतीको को मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

.....इन्स्योरन्स कम्पनी लिमिटेड
.....कार्यालय काठमाण्डौ

दावी फारम

१. प्रस्तावकको नाम :

२. ठेगाना :

प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/गा.पा :.....	वडा नं.:
टोल :.....	ईमेल :.....	फोन नं/मो.न. :.....	

३. बीमाको किसिम : उत्पादन () बोट () उत्पादन र बोट ()

४. दावी सम्बन्धी विवरण

बीमालेख नं :.....	क्षति भएको मिति :.....		क्षतिको प्रकार : पूर्ण/आंशिक
क्षति भएको क्षेत्रफल :			
क्षति भएको बालीको बीमांक (बीमा रकम) :			
क्षतिको कारण : रोग किरा अन्य			
क्षतिको विवरण :			
क्षति भएको स्थान :	प्रदेश नं.....	जिल्ला :.....	महा/उपनगर/नगर/गा.पा :.....
वडा नं.:	टोल :.....	फोन नं/मो.न. :.....	ईमेल :.....

५. क्षति नियन्त्रणको लागि अपनाइएको विधिहरूको विवरण दिनुहोस् :

प्राविधिकबाट क्षतिको निरीक्षण भएको मिति :....	प्राविधिकको नाम :
--	-------------------------

६. क्षति हुदाको अवस्थामा कुनै साक्षी भए :

नाम:.....	ठेगाना:.....	फोन नं/मो.न. :.....
-----------	--------------	------------------------

७. यस भन्दा अघि बाली बीमा अन्तर्गत दावी भुक्तानी लिनु भएको भए सोको विवरण दिनुहोस?

.....

८. तपाईंले क्षति भएको बालीको अर्को बीमा कम्पनीसंग बीमा गराउनु भएको छ ? यदि छ भने बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस :

.....

म/हामी घोषणा गर्दछु/गर्दछौ किम/हामीलाई विवेक संगत ज्ञान भए सम्म बालीलाई उचित हेरचाह पुर्याएको तथा क्षति कम गर्न प्रयास गर्दागर्दै माथि उल्लेख भए अनुसारको कारणबाट बाली क्षति भएकोहो ।

प्रस्तावकको नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

म प्रमाणित गर्दछु कि प्रस्तावक श्रीको बाली क्षति सम्बन्धमा माथि उल्लेखित विवरणहरु साँचो हो ।

प्राविधिकको नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

मोवाइल नं.:

कार्यरत कार्यालयको नाम र ठेगाना :

कार्यालयको फोन नं. :

कार्यालयको छाप :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल:.....

चिया खेती बीमालेख

चिया खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम चिया खेतीमा क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा बीमाङ्क रकम सम्मको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित **बीमा अवधिभित्र चिया खेती (बोट/हरीयो पत्ति/मुना) हानी नोक्सानी भएमा** अनुसूचीमा उल्लेखित बीमाङ्क रकमको सीमा सम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
 - (क) आगलागी, चट्याङ
 - (ख) भूकम्प,
 - (ग) बाढी/डुवान /खडेरी
 - (घ) पहिरो/भूस्खलन,
 - (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,
 - (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
 - (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।
- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) चिया खेती धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको चिया खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।
- (३) बीमा गरिएको चिया खेती/बोट (गाँज) चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ । कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको चिया खेतीमा क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको चिया खेतीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि, शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) चिया खेती धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा ।

शर्तहरु

बीमित (चिया खेती धनी) ले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरु :

- १) चिया खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै, सोको कागजात/प्रमाण सुरक्षित

- साथ राख्नु पर्छ र बीमा दावीको अवस्थामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- २) चिया खेतीमा नियमित मलखाद व्यवस्थापन, काँटछाँट, प्रति टिपाई, बगान सम्भार, गोडमेल तथा अन्य कार्यहरु नियमित रुपमा गर्नुपर्नेछ । साथै, सोको नियमित रुपमा कृषक डायरी अभिलेख राख्नु पर्छ ।
 - २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा चिया खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमकको प्रतिनिधिलाई परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
 - ३) बीमालेखमा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
 - ४) चिया खेतीमा क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिन भित्र बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टा भित्र बीमक वा तोकिएको प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
 - ५) यस बीमालेख अन्तर्गत चिया खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
 - ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लेख भएको मितिमा रातको बाह्र (१२) बजे पछि बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
 - ७) चिया खेती गरिने जग्गा भाँडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनीसँग भएको संभौताको प्रमाण बीमा प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।
 - ८) चिया खेतीको बीमा गर्नका लागि न्यूनतम ०.०५ हेक्टर जग्गामा अधिकतम ६५० वोट (गाँज) तराईमा र पहाडमा ७५० सम्म हुनु पर्नेछ ।
 - ९) चिया खेतीको बीमा चिया रोपिएको शुरु वर्ष देखी बीमा गर्न सकिनेछ ।
 - १०) एक कृषकले एकै क्षेत्रफलमा लगाईएको चिया खेतीको आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन ।

बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

- १)* क) बीमाङ्क कायम गर्दा यस बीमालेखको अनुसूचीमा - १ मा उल्लेख भए अनुसार चिया खेती (बोट (गाँज) को वर्ष, उत्पादन दर तथा मूल्यको आधारमा निर्धारण गरिनेछ ।

बीमाङ्क रकम = I X II X III

I = (बोट (गाँज) संख्या)

II = प्रति के.जी.वार्षिक औसत मूल्य

III = वार्षिक औसत उत्पादन प्रति ग्राम/प्रति गाँज

ग) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।

घ) नयाँ चिया बगानको हकमा चियाको बेर्ना लगाईसकेपछि मात्र बीमा गर्नुपर्ने छ ।

* कायम बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्डको कार्यालय वा अन्य सरकारी निकायको कृषिसँग सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

२) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि)

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूको कारणबाट बीमितको चिया खेती/बोट (गाँज) मा क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको १५ दिन भित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम

ग) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन

घ) सम्बन्धित गा.पा वा न.पा.वा वडाको सर्जमिन मुचुल्का

ङ) क्षति भएको चिया खेती/बोट (गाँज)को फोटो

च) कृषक डायरी अभिलेखको प्रतिलिपी

२) बीमा अवधिभित्र जून मौसम (महिना) मा दावी पर्छ सोही मौसम (महिना) अनुसारको अनुसूची -१ मा उल्लेख भए अनुसार बीमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

३) बीमा अवधिभित्र कुल उत्पादनको ५ (पाँच) प्रतिशत भन्दा बढी क्षति भएमा मात्र बीमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

४) बीमा अवधिभित्र बीमा गरिएको चिया खेती ८० प्रतिशत भन्दा बढी क्षति भएमा पूर्ण क्षति अनुसार दावी भुक्तानी गरिनेछ । यस अवस्थामा बीमा दावी

वार्षिक औसत मूल्य अनुसार भुक्तानी गरिनेछ ।

- ५) चिया खेतीको बोट(गाँज) काम नलाग्ने भई प्रतिस्थापन गर्नु पर्ने भएको अवस्थामा बीमा दावी वार्षिक औसत मूल्य अनुसार भुक्तानी गरिनेछ ।
- ६) बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पूनः बीमामा समावेश गर्न पाईनेछैन ।

न्यून उत्पादन (Short fall) = न्यूनतम ग्यारेन्टी कुल उत्पादन - वास्तविक उत्पादन
न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादन = बीमा गरिएको कुल बोट (गाँज) संख्या X प्रति बोट (गाँज) उत्पादन (अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम)

वास्तविक उत्पादन = यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको क्षेत्रमा उत्पादन भएको बीमित चिया खेतीको उत्पादनको परिमाणलाई जनाउँछ ।

बीमा दावी रकम = न्यून उत्पादन (Short fall) X मूल्य/प्रति ग्राम (अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम)

परिभाषा

बीमित भन्नाले यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको चिया खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा जात, प्रकार र विवरण उल्लेख भएको चिया खेती संभन्नु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको चिया खेती बीमाको मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्डको कार्यालय वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि बिषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्ष सम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिक वा राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्डको कार्यालयका प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

चिया खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) चिया खेती धनीको नाम :.....
- २) पुरा ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्लामहा/उपनगर/नगर/ गा.पा.....
 वडा नं.... टोल:..... फोन नं:..... इमेल
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि :.....
- ५) इच्छाईएको ब्यक्तिको नाम थर :
 बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :
 इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :
 सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
 इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :
 सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ५) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.सं.	जात	बोट (गाँज) को उमेर	क्षेत्रफल	जम्मा बोट (गाँज) संख्या	बीमा अवधि		जम्मा बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

- ७) चिया खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :
 प्रदेश..... जिल्लामहा/उपनगर/नगर/ गा.पा.....
 वडा नं.... टोल:..... फोन नं:..... इमेल
- ८) चिया खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :
 नाम :,
 ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्लामहा/उपनगर/नगर/ गा.पा.....
वडा नं..... टोल:..... फोन नं:..... इमेल

९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको चिया खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ?
यदि छ भने किरा वा रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

.....

१०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी/निजी कृषि सेवा केन्द्र

ख) कृषि केन्द्रबाट चिया बाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

ग) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमा गरिएको बालीलाई गरिने
चेकजाँचको विवरण :

.....

११) यस पूर्व चिया खेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी
भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा चिया खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा
कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको
बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त चिया खेतीमा लगानी गरेको
छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख
गर्नुहोस् :

नाम :..... अञ्चल.....

जिल्ला:..... न.पा./गा.वि.स. वडा

नं. टोल : फोन नं :

लिएको ऋणको रकम : रु.(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित चिया खेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, अलैचीखेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

१) चिया खेती धनीको नाम :.....

२) पुरा ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्लामहा/उपनगर/नगर/ गा.पा.....

वडा नं.... टोल:..... फोन नं:..... इमेल

३) चिया खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्लामहा/उपनगर/नगर/ गा.पा.....

वडा नं.... टोल:..... फोन नं:..... इमेल

४) बीमाको लागि प्रस्तावित चिया खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	बोट (गाँज) मूल्य	बीमाङ्क रकम
क)				
ख)				

५) चिया खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

६) चिया खेती कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) चिया खेतीको पूर्वाधारहरूको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

८) चिया खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?

.....

९)

१०) उक्त चिया खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

११) तपाईं उक्त चिया खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाष दिन चाहनुहुन्छ ?

.....
अनुसूचीमा उल्लिखित चिया खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

कृषि बीमालेख नं.०१।०७८/०७९

मिति: २०७८।०६।०८

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कफी खेती बीमालेख

(उत्पादनमा आधारित)

यस बीमालेखमा उल्लेख भएको कफी खेतीमा हुने क्षति विरूद्ध बीमा गर्नको लागि बीमितले बीमा शुल्क भुक्तानी गरेको हुनाले द्विपक्षीय बीमा करारको रूपमाबीमा कम्पनी (बीमक) ले यो बीमालेख जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. बीमालेखको नाम र प्रारम्भ:

(१) यस बीमालेखको नाम “कफी खेती बीमालेख” रहेको छ ।

(२) यो बीमालेख बीमितले बीमा शुल्क भुक्तानी गरे पश्चात प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस बीमालेखमा,

(१) “अप्रत्यक्ष क्षति” भन्नाले बीमा गरिएको जोखिमको कारणले हुने अप्रत्यक्ष वा एउटा घटनाको परिणामस्वरूप हुने अन्य क्षति सम्झनु पर्छ ।

(२) “अभिलेख” भन्नाले यस बीमालेखमा उल्लेख भएको कफी खेतीको लागि आवश्यक पर्ने छहारी, चिस्यान, मलजल एवं नियमित रूपमा बगैँचा व्यवस्थापन आदिका लागि तयार गरिएको अभिलेख सम्झनु पर्छ ।

(३) “कफी खेती” भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएको कफीको जात, उपजात, प्रकार वा कफीको दाना वा चेरी वा फलको विवरण सम्झनु पर्छ ।

(४) “गुणस्तर परीक्षण” भन्नाले बीमा गर्न प्रस्तावित कफी खेती बीमायोग्य छ वा छैन भनी प्राविधिकद्वारा परीक्षण गर्ने कार्यलाई सम्झनु पर्छ ।

(५) “दावी” भन्नाले बीमा गरिएको वस्तुको क्षति बापत बीमितद्वारा माग गरिएको क्षतिपूर्ति रकम सम्झनु पर्छ ।

(६) “दुर्घटना” भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र सांघातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक र अप्रत्याशित घटना सम्झनु पर्छ ।

(७) “प्राविधिक” भन्नाले एस.एल.सी वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरी सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा एक वर्षको तालिम प्राप्त वा सो भन्दा माथिल्लो योग्यता प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

- (8) “बीमक” भन्नाले बीमालेख जारी गर्ने बीमा कम्पनी सम्झनु पर्छ ।
- (9) “बीमा अवधि” भन्नाले बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने अवधि सम्झनु पर्छ ।
- (10) “बीमाङ्क रकम” भन्नाले बीमालेख बमोजिम कफी खेतीको रक्षावरण गरिएको रकम सम्झनु पर्छ ।
- (11) “बीमालेख” भन्नाले बीमकले जारी गर्ने कफी खेती बीमालेख सम्झनु पर्छ र सो शब्दले रसिद, प्रस्ताव फाराम, अनुसूची, तालिका लगायत बीमालेखसँग संलग्न कागजातहरू सम्झनु पर्छ ।
- (12) “बीमा शुल्क” भन्नाले बीमालेखमा उल्लेख गरिएको कफी खेतीको बीमा गरे बपत बीमितले बीमकलाई बुझाउनु पर्ने रकम सम्झनु पर्छ ।
- (13) “बीमित” भन्नाले बीमा गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (14) “बीमाको विषयवस्तु” भन्नाले वा बीमा गरिएको वस्तु भन्नाले बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भए अनुसारको कफीको बोट वा बिरूवा वा चेरी वा फल वा दुवैलाई सम्झनु पर्छ ।
- (15) “मूलभूत विवरण” भन्नाले बीमा गरिएको वस्तुको जोखिमलाई फरक पार्न सक्ने महत्वपूर्ण विवरण सम्झनु पर्छ ।
- (16) “रक्षावरण” भन्नाले बीमालेखमा उल्लेख भएको कफी खेतीमा भएको क्षतिको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नको लागि मञ्जुर गरेको अवस्था सम्झनु पर्छ ।
- (17) “लापरवाही” भन्नाले बीमितले बीमा गरिएको वस्तुको उचित स्याहार, हेरचाह र उपचार नगराएको वा जानाजान हानी गर्न खोजिएको अवस्था सम्झनु पर्छ ।
- (18) “सामूहिक कफी खेती” भन्नाले व्यक्तिगत साना किसान वा किसान समूह वा सहकारी समूह वा कम्पनीले सामूहिक रूपमा गरिएको कफी खेती क्षेत्र सम्झनु पर्छ ।
- (19) “क्षति मूल्याङ्कनकर्ता” भन्नाले यस निर्देशिकाको अधीनमा रही जारी भएका बीमालेखमा हुने क्षतिको मूल्याङ्कन गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (20) “क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन” भन्नाले बीमक वा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले कफीको दाना वा चेरी वा बोट वा फलको क्षति, नष्ट वा नास भई आर्थिक क्षति भएको भनी यकिन गरी दिएको प्रतिवेदनलाई सम्झनु पर्छ ।
- (21) “क्षति” भन्नाले कुनै घटना घटी वा विपत्ति परी वा जंगली जनावरको आक्रमणबाट वा रोग वा किरा लागि बीमा गरिएको वस्तुको हानी/नोक्सानी भई, बिग्रिई, नष्ट वा नाश भई हुने आर्थिक क्षति सम्झनु पर्छ ।
- (22) “क्षतिपूर्ति” भन्नाले बीमालेखमा उल्लेख भए अनुरूप बीमकले बीमितलाई प्रदान गर्ने दावी बापतको रकम सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

रक्षावरण

3. **रक्षावरण:** (१) देहायका कारणबाट बीमा गरिएको कफी खेतीमा क्षति भएमा यस बीमालेखमा उल्लेखित बीमा अवधिभित्र रही बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ:-

(1) अग्नीजन्य क्षति:

(1) आगलागी वा अग्नीको कारणले भएको क्षति

(2) हावाजन्य क्षति:

(1) हुरीबतासको कारणले भएको क्षति

(2) आँधिबेहरी वा तुफानको कारणले भएको क्षति

(3) पानीजन्य क्षति:

(1) अति बृष्टिको कारणले भएको क्षति

(2) असिना, हिउँवा तुसारोको कारणले भएको क्षति

(3) बाढी वा डुबानको कारणले भएको क्षति

(4) मौसमजन्य क्षति

(1) खडेरीको कारणबाट भएको क्षति

(5) भूमिजन्य क्षति

(1) भूकम्पको कारणले भएको क्षति

(2) पहिरो वा भू-स्खलनको कारणले भएको क्षति

(6) चट्याङ्गजन्य क्षति

(1) चट्याङ्गको कारणले भएको क्षति

(7) आकस्मिक तथा दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणबाट हुने क्षति

(1) जंगली जनावरको आक्रमण (खाएर वा कुल्चिएर वा माडेर, खोसेर वा उधिनेर वा झारेर) बाट भएको क्षति

(8) रोग वा किराजन्य क्षति

(1) रोगको कारणले भएको क्षति

(1) किराको कारणले भएको क्षति

4. **अतिरिक्त सुविधा:** यस बीमालेखमा उल्लेख गरिएको बीमा अवधि भित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्कको अतिरिक्त दुर्घटना बीमाबापत बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरेपी दुईलाख रूपैयाँ) बीमकले बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

परिच्छेद-३

अपवाद

5. **अपवाद:** यस बीमालेखमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमकले देहायका कारणबाट हुने क्षतिको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने छैन:-
- (1) अप्रत्यक्ष क्षति:- कफी खेतीबाट भएको क्षतिको कारणबाट हुने अन्य अप्रत्यक्ष क्षति भएमा ।
 - (2) अधिकारप्राप्त निकायबाट पुर्याइएको क्षति: अधिकारप्राप्त निकायको आदेशमा कफी खेती नष्ट गरिएमा ।
 - (3) विकिरणयुक्त पदार्थ: विकिरणयुक्त पदार्थ वा विकिरणयुक्त फोहोरको संसर्ग (कन्टामिनेसन) बाट क्षति भएमा ।
 - (4) आणविक, रसायनिक तथा जैविक हतियार: आणविक, रासायनिक तथा जैविक आम विनासकारी हतियारको प्रयोगबाट क्षति भएमा ।
 - (5) युद्ध वा युद्ध सरहको अवस्था: सैनिक विद्रोह, शक्ति अपहरण, घेराबन्दी वा युद्ध, आक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, वा कुनै युद्ध सरहको कारवाही वा गृहयुद्ध वा राजद्रोह वा सो सरहको अवस्थाको कारणले क्षति भएमा ।
- (6) **अन्य क्षति:** देहायको कारणले भएको क्षतिको क्षतिपूर्ति बीमकले प्रदान गर्ने छैन:
- (1) बीमा गरिएको वस्तु हराएमा वा चोरी भएमा ।
 - (2) बीमितले वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्य वा कर्मचारी वा कामदारले जानाजान वा मनोरञ्जनको उद्देश्य वा परीक्षण वा लापरवाहीको कारणले कफी खेतीमा क्षति पुर्याएमा ।
 - (3) बीमितले वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्य वा कर्मचारी वा कामदारले रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट कफी खेतीमा क्षति भएमा ।

परिच्छेद-४

बीमा सम्बन्धी शर्त

7. **प्रस्ताव तथा स्वीकृति:**

- (१) बीमालेख जारी गर्नुपूर्व बीमितले अनुसूची-१ बमोजिमको प्रस्ताव फाराम पूर्णरूपमा भरी बीमकलाई बुझाउनु पर्नेछ ।
- (२) प्रस्ताव फाराममा उल्लेख भएको विवरणमा फरक पारी बीमालेख जारी गर्न पाइने छैन ।

(३) बीमकले बीमा अवधि समाप्त हुनु अगावै बीमा अवधि समाप्त हुन लागेको सूचना जुनसुकै माध्यमबाट बीमितलाई दिन सक्नेछ ।

8. गुणस्तर परीक्षण प्रमाणपत्र:- बीमकले पूर्णरूपमा भरेको प्रस्ताव फाराम प्राप्त गर्दा अनुसूची-२ बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकले बीमा गर्न प्रस्तावित कफी खेती योग्य छ वा छैन भनी गुणस्तर परीक्षण गरेको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

9. बीमालेखमा प्रयोग भएका शब्दावलीको अर्थ:

- (१) बीमालेखसहित बीमा प्रस्ताव फाराम, तालिका, अनुसूची, बीमा शुल्क भुक्तानी रसिदलाई एकमुष्ट कफी खेती बीमा करार वा बीमालेखको रूपमा बुझ्नु वा पढ्नु पर्नेछ र तिनलाई अलग्गै पढ्न, बुझ्न वा टुक्र्याएर बीमालेखको अर्थ लगाउन पाइने छैन ।
- (२) यस बीमालेखमा प्रयोग भएका बीमासँग सम्बन्धित प्राविधिक शब्दावलीको अर्थ परिभाषा खण्डमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

10. बीमालेख रद्द हुने अवस्था: देहायको अवस्थामा बीमकले बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ:-

- (1) बीमितले बीमालेखको शर्त उल्लंघन गरेको
- (2) बीमाको मूलभूत विवरण ढाँटेको वा गलत ढंगले उल्लेख गरेको
- (3) बीमा गरेको वस्तुलाई उचित स्याहार सम्भार नगरी गम्भीर लापरवाही गरे
- (4) बीमा गरेको वस्तु त्याग गरेको
- (5) गैरकानूनी तवरले बीमा गराएको
- (6) बीमायोग्य हित कायम नभएको
- (7) बीमाङ्क गणना गर्दा बढी बीमाङ्क कायम गरी बीमालेख जारी गरेको
- (8) बीमकले बीमा शुल्क बापतको रकम आफ्नो खातामा प्राप्त नगरी बीमालेख जारी गरेको

11. योगदान:

- (१) यस बीमालेखबाट बीमा गरिएको कफी खेतीको पूरा वा केही अंश अर्को कुनै पनि बीमालेखद्वारा बीमा गर्न पाइने छैन ।
- (२) कुनै कारणवश बीमा गरिएको कफी खेतीको बीमा अन्य बीमकमा समेत भएको रहेछ र त्यस्तो कफी खेतीको आंशिक वा पूरा अंश दावी परेमा बीमकले आफ्नो भागको क्षतिपूर्ति रकम समानुपातिक रूपमा प्रदान गर्नुपर्नेछ ।

12. प्रत्यासन:-

- (१) बीमा गरिएको कफी खेतीको क्षति बापत बीमितले बीमकबाहेक अन्य पक्षबाट समेत क्षतिपूर्ति पाउने रहेछ भने बीमकबाट क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्दा अन्य पक्षबाट क्षतिपूर्ति पाउने अधिकार बीमकलाई सुम्पनु पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको कार्य गर्नका लागि बीमितले बीमकलाई अनुमति दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम अन्य पक्षबाट क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्नका लागि बीमकले जुनसुकै समयमा पनि उपयुक्त र आवश्यक कारवाही गर्न सक्नेछ ।

13. स्वामित्व परिवर्तन:

- (१) बीमितले आफूले गरेको कफी खेतीको स्वामित्व परिवर्तन वा हस्तान्तरण गरेको खण्डमा बीमकलाई तीस दिनभित्र जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम जानकारी प्राप्त भएपश्चात बीमकले तत्काल बीमालेखको निशुल्क नामसारी गरिदिनु पर्नेछ ।

14. बीमालेखको पुनर्स्थापना:

कफी खेती बीमालेख अन्तर्गत दावी परेपश्चात बाँकी बीमाङ्क रकमको पुनर्स्थापना गर्न पाइने छैन ।

15. बीमालेखको अवधि:

- (१) कफी खेती बीमालेख जारी गर्दा जारी भएको समय (घण्टा र मिनेटसहित) तथा जोखिम प्रारम्भ हुने मिति उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- (२) बीमालेख जारी भएको मिति र जोखिम प्रारम्भ भएको मिति फरक हुने गरी बीमालेख जारी गर्न पाइने छैन ।
- (३) बीमालेखको अवधि समाप्त हुने भनिएको मितिको मध्यरात बाह्र बजे बीमा अवधि समाप्त हुनेछ ।

16. बीमकको कर्तव्य:

यस बीमालेखमा उल्लेख भएका सम्पूर्ण शर्तहरू बीमकले पालना गर्नुपर्नेछ ।

- (1) बीमकले आफूले गर्ने कफी खेतीको बीमाङ्क कफी खेती गणना तालिका अनुसार गर्नुपर्नेछ ।
- (2) बीमालेख जारी गर्नु पूर्व बीमा गरिएको वस्तु समेटिएको विभिन्न कोणबाट खिचिएको कम्तीमा पाँचवटा स्थिर फोटो र कम्तीमा तीन मिनेटसम्मको भिडियो क्लिप प्रस्ताव फारामसँगै प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (3) बीमितद्वारा पूर्ण रूपमा भरिएको प्रस्ताव फाराम प्राप्त भएपछि मात्र बीमा गर्नुपर्नेछ ।
- (4) कफी खेती बीमालेख लिने बीमितको हकहित विरुद्ध कुनै काम गरी क्षति पुर्याउनु हुँदैन ।
- (5) बीमालेख जारी गर्दा वा बीमा दावी फछ्यौट गर्दा आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण विवरण तथा कागजात, फोटो तथा भिडियो आदि सुरक्षित रूपमा अभिलेख गरी राख्नु पर्नेछ ।
- (6) बीमालेखमा उल्लेख गरिएको बीमादरको आधारमा बीमा शुल्क गणना गर्नुपर्नेछ ।

17. बीमितको दायित्वयस बीमालेखमा उल्लेख भएका सम्पूर्ण शर्तहरूको बीमितले पूर्ण रूपले पालना गर्नु पर्नेछ: ।

- (१) बीमा गरिएको वस्तु वा बिषयवस्तुको उचित स्याहार, मर्मत सम्भार गर्नुका साथै क्षति हुनबाट बचाउन उपयुक्त सावधानीका उपायहरू अपनाउनु पर्नेछ ।
- (२) दावी, छानबिन, अनुसन्धान वा सर्भेको क्रममा प्रहरी, बीमक तथा अन्य अधिकारप्राप्त निकायलाई पूर्णरूपमा सहयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (३) दावी यकिन गर्नका लागि बीमितले आवश्यक प्रमाण जुटाउन बीमकलाई सहयोग गर्नुपर्नेछ ।

18. आंशिक बीमा गर्न नपाईने: एकै क्षेत्रफलमा लगाइएको कफी खेतीको आंशिक रूपमा बीमा गर्न पाइने छैन ।

परिच्छेद ५

बीमाङ्क तथा बीमा शुल्क

18. बीमांक तथा बीमा शुल्क निर्धारण:

- (१) यस बीमालेख बमोजिम गरिने कफी खेतीको बीमांक तथा बीमा शुल्क अनुसूची-३ मा उल्लेख भए बमोजिमको बीमांक तथा बीमा शुल्क गणना तालिका अनुसार कायम गरिनेछ ।
- (२) यस बीमालेख अन्तर्गत कफीको उत्पादन (चेरी) वा बोट वा दुवैको बीमा गर्न सकिनेछ ।
- (३) यस बीमालेख बमोजिम गरिने कफी खेतीको बीमा शुल्क गणना गर्दा निम्न शून्यको आधारमा गरिनेछ:-

क्र.सं.	शुत्र	विवरण
1.	कफी बोटको बीमाङ्क = कफी बोटको संख्या X प्रति बोटको मूल्य	
2.	कफी उत्पादन (चेरी) को बीमाङ्क = कफी बोटको संख्या X प्रति बोटले उत्पादन गर्ने दाना वा फल X दाना वा फलको मूल्य प्रति के.जी.	
3.	कफी बोट र उत्पादन = (क+ख)	
4.	कफीको बीमा शुल्क = ग X बीमाङ्क रकमको पाँच तशतप्रि (५)	
5.	व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा शुल्क = रु. ००५ (पाँच सय)	
6.	जम्मा बीमा शुल्क = घ + ङ	
7.	नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिने अनुदान रकम	
8.	बीमितले तिर्नु पर्ने रकम = च-छ	

19. **बीमाङ्क कायम गर्ने:** बीमाङ्क रकम कायम गर्दा सम्बन्धित जिल्लाको राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्डको कार्यालय भएका जिल्लामा उक्त कार्यालयबाट र अन्य जिल्लाको हकमा संघीय प्रदेश तथा स्थानीय सरकारको सम्बन्धित निकायको कृषिसँग सम्बन्धित प्राविधिकबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

20. **बीमाङ्क परिवर्तन:**

- (१) बीमालेख जारी भइसके पश्चात बीमाङ्क रकम परिवर्तन गर्न पाइने छैन ।
- (२) कुनै बीमितको बीमा गरिएको वस्तुमा बीमा अवधिभित्र बीमा गर्नुपर्ने वस्तु थप गर्नु परेमा त्यसरी थप गरिने वस्तुको लागि छुट्टै बीमालेख जारी गर्नुपर्नेछ ।

21. **बीमा शुल्क गणना:**

- (१) यस बीमालेख अनुसार जारी हुने कफी खेतीको बीमा शुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशतका दरले लाग्नेछ ।
- (२) यस बीमालेख बमोजिम बीमांक निर्धारण गर्नका गरिने लागत तय गर्दा अनुसूची-४ बमोजिमको सूचकमा ढंगले उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- (३) यस बीमालेखमा उल्लेख भएको दुर्घटना बीमा बापत बीमा शुल्क प्रति बीमित पाँचसय रुपैयाँ लाग्नेछ ।
- (४) एक वर्षभन्दा कम अवधिको बीमालेखको लागि समेत उपदफा (३) मा उल्लेख गरिएको दुर्घटना बीमा बापतको बीमा शुल्क लाग्नेछ ।

22. **सामूहिक बीमा:-** सामूहिक रूपमा वा साझेदारीमा गरिएको कफी खेती बीमाको हकमा बीमालेखमा आवद्ध प्रत्येक व्यक्तिको छुट्टाछुट्टै दुर्घटना बीमा गरेको हुनु पर्नेछ ।

23. **बीमा शुल्क भुक्तानी:**

- (१) बीमितले बीमा शुल्क बापत भुक्तानी गरेको रकम बीमकको बैंक खातामा प्राप्त नभएसम्म बीमकले बीमालेख जारी गर्न पाउने छैन ।
तर, अनुदानमा प्राप्त हुने बीमालेखको हकमा अनुदानबाट प्राप्त हुने रकम कट्टा गरी बाँकी रकम बीमकको बैंक खातामा जम्मा भएको हुनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-६

कफी बीमालेख सम्बन्धी प्राविधिक व्यवस्था

24. **पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था:**

(१) बीमितले कफी खेतीका लागि देहायका व्यवस्था पालना गरेको हुनुपर्नेछ:-

- (1) नयाँ कफी बगैँचाको हकमा कफीको बेर्ना रोपी सकेपछि मात्र बीमा गर्नुपर्नेछ ।

- (2) कफी खेती ६०० देखि २००० मिटर सम्मको उचाईमा तथा छाहारीभित्र गरेको हुनु पर्नेछ ।
 - (3) कफी खेतीका लागि प्राविधिक रूपमा आवश्यक पर्ने छाहारी, चिस्यान, मलजल एवं चिया तथा कफी बिकास बोर्डद्वारा उल्लेख गरिएको मापदण्ड अनुसार कफी खेतीको व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।
 - (4) कफीको बगैँचा व्यवस्थापन गर्दा यस बीमालेखको अनुसूची-५ मा उल्लेख गरिए बमोजिम (छाहारी, चिस्यान, मलजल आदि) नियमित रूपमा अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्नेछ ।
 - (5) बीमा गरिएको कफी खेतीमा कुनै रोग वा किरा लागेमा तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख, स्याहार सम्भार तथा उपचार गराई सोको प्रमाण सुरक्षित रूपमा राख्नु पर्नेछ ।
 - (6) बीमकको प्रतिनिधिलाई जुनसुकै समय परीक्षण वा निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- (२) कफी रोपेकै वर्षबाट कफी खेतीको बीमा प्रारम्भ गर्न सकिनेछ र यसरी बीमा प्रारम्भ गर्दा बीमितले देहायको प्राविधिक पक्ष पूरा गरेर नयाँ बिरूवा रोपण गरेको हुनुपर्नेछ:-
- (क) रोपण गरिने बिरूवा पोली ब्यागमा तयार गरेको कम्तीमा १ फिट अग्लो, कम्तीमा शिशा कलम जत्रो मोटो, कम्तीमा ६ जोडी पात भएको, १४ देखि १८ महिनाको, रोग/कीरा नलागेको स्वस्थ बेर्ना हुनुपर्नेछ ।
 - (ख) कफी बिरूवा लगाउनुभन्दा कम्तीमा एकमहिना पूर्व नै रेखाङ्कन गरी कम्तीमा ४५ से.मी. गहिरो र ४५ से.मी चौडा खाडल तयार गर्नुपर्नेछ ।
 - (ग) बिरूवा रोपण वर्षा सुरु भएपश्चात वा असार देखि साउन महिनासम्म गर्नुपर्नेछ । तर, सिंचाईको सुविधा भएको ठाउँमा भने फागुन वा चैत महिनामा पनि रोपण गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद -७

दावी

25. क्षतिको सूचना:

- (१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट कफी खेतीको क्षति भएमा क्षति भएको तीन (३) दिनभित्र बीमितले बीमकलाई टेलिफोन, फ्याक्स, इमेल, एसएमएस वा लिखित पत्र वा अन्य कुनै माध्यमबाट सोको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएपश्चात क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले

निरीक्षण गर्न सक्ने हुँदा सो अवधिसम्म क्षति भएको स्थानलाई सुरक्षित गरी राख्नु पर्नेछ ।

- (३) बीमितले दावी भुक्तानी प्रक्रियाको लागि देहायका कागजात संलग्न गरी बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछः-
- (1) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
 - (2) पूर्ण क्षतिको हकमा सक्कल बीमालेखको प्रति र आंशिक क्षतिको हकमा बीमालेखको छाँयाप्रति,
 - (3) कम्तीमा पाँचजना व्यक्तिको सर्जमिन मुचुल्का (मुचुल्कामा हस्ताक्षर गर्ने सबैको नाम थर, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर समेत खुलाई) ।
 - (4) स्थानीय तहको सिफारिस ।
 - (5) बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिमको कफी खेती सम्बन्धी अद्यावधिक अभिलेखको प्रति ।

26. दावी फछर्चौट सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) बीमकले आफूसमक्ष परेको कफी खेती बीमा दावीको तत्काल छानबिन प्रक्रिया प्रारम्भ गर्नुपर्नेछ ।
- (२) बीमा दावी सम्बन्धी जानकारी वा सूचना प्राप्त भएपछि बीमकले दावी भुक्तानी प्रक्रिया पूरा गर्न बीमितलाई सहयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (३) बीमकले उपदफा (१) बमोजिम कफी खेती बीमाको दावी सम्बन्धी आवश्यक कागजात प्राप्त भएपछि, बीमितले क्षतिको जानकारी दिएको बढीमा सात दिनभित्र क्षति मूल्याङ्कनकर्तालाई खटाउनु पर्नेछ ।
- (४) यस बीमालेखमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दुईलाख रूपैयाँभन्दा कम रकमको बीमाङ्क भएको बीमालेख अन्तर्गतको दावीको हकमा बीमक आफैँले मूल्याङ्कन गर्न सक्नेछ ।
- (५) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले बीमा गरिएको वस्तुको क्षति स्पष्ट देखिने गरी विभिन्न कोणबाट आफैँले खिचेको कम्तीमा पाँच प्रति फोटो र कम्तीमा तीन मिनेटको भिडियो क्लिप क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदनसँगै संलग्न गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (६) कृषि तथा पशुपन्छी बीमा क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले आफूलाई क्षति मूल्याङ्कन गर्न खटाएको पन्ध्र दिनभित्र भौतिक वा विद्युतीय स्वरूपमा क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरी अनुसूची-६ बमोजिम बीमक समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (७) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले गलत मूल्याङ्कन गरेको वा यस निर्देशिकाको वरिष्ठलाप हुने गरी कुनै कार्य गरेको पाइएको खण्डमा बीमकले समितिको स्वीकृतिमा पुनः अर्को

मूल्याङ्कनकर्तालाई क्षति मूल्याङ्कनका लागि खटाउन सक्नेछ ।

- (८) बीमक आफैले क्षति मूल्याङ्कन गर्न सक्ने अवस्थामा समेत उपदफा (५) बमोजिमको अवधि भित्र क्षति मूल्याङ्कन गरी सक्नु पर्नेछ ।
- (९) क्षति मूल्याङ्कनकर्ताले क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पेश गरेको पैंतीस दिन बीमकले दायित्व एकिन ठहर गरी बीमितलाई दावी भुक्तानी गर्नुपर्नेछ र बीमितले दावी बापत रकम नपाउने रहेछ भने कारण सहित लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (१०) उपदफा (३) बमोजिम बीमकले दावी भुक्तानी गर्दा घटना घटेको समयमा भएको वास्तविक क्षति वा बीमाङ्क रकम जुन कम हुन्छ सो बराबरको रकम मात्र दावी भुक्तानी गर्नुपर्नेछ।
- (१२) बीमकले दावी निवेदन अस्वीकार गरेमा, दावी भुक्तानी नदिएमा वा मर्का पर्ने गरी दावी बापतको दायित्व निर्धारण गरेमा बीमा समितिमा उजुरी गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद -८ विविध

27. अधिक:यस बीमालेख अन्तर्गत कुल बीमाङ्कको ५ (पाँच) प्रतिशत वा रू. १०,००० मध्ये जुन कम हुन्छ सो रकम घटाएर बीमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

28. बिबाद समाधान:

(१) देहायका कुनै अवस्था आइपरेमा बीमितले विस्तृत विवरण खुलाई बीमा समितिमा उजुरी दिन सक्नेछ:

- (1) बीमकले दावी वापतको निवेदन अस्वीकार गरेमा,
- (2) बीमकले दावी वापतको रकम दिन अस्वीकार गरेमा वा,
- (3) बीमकले बीमितलाई भुक्तानी गर्न लागेको दावी वापतको रकम कम भएको भन्ने बीमितलाई लागेमा, वा
- (4) बीमित वा बीमलेख धारक बाहेक अन्य पक्षलाई दावी वापतको रकम भुक्तानी गर्न आँटेमा वा भुक्तानी गरेमा, र
- (5) बीमा दावी सम्बन्धमा अन्य कुनै विवाद उत्पन्न भएमा ।

(२) बीमा दावी सम्बन्धमा बीमा समितिले गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा निर्णय प्राप्त भएको मितिले पैंतिस (३५) दिनभित्र उच्च अदालतमा पुनरावेदनका लागि उजुरी दिन सक्नेछ ।

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

अनुसूची -१

कफी खेती प्रस्ताव फाराम

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

- १) कफी खेती प्रस्तावक (व्यक्ति वा संस्था) को नाम:.....
- २) पूरा ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला..... पालिका/म.
नगर/उपनगर/नगर/गा.पा वडा नं..... टोल: मोबाइल
नं. फोन नं. इमेल.....
- ३) पेशा:.....
- ४) प्रस्तावित बीमाको किसिम: उत्पादनमा आधारित () बोट संख्यामा आधारित ()
उत्पादन र बोटमा आधारित ()
- ५) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस्:

क्र. सं.	कफी खेतीको प्रकार		कफी खेतीको जात		बोटको उमेर	क्षेत्रफल	बोटहरू बीचको औषत दूरी	जम्मा बोट संख्या	प्रतिबोट उत्पादन (के.जी.)
	व्यक्तिगत	सामूहिक	जात	उपजात					

- ६) कफी खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना:
प्रदेश.....जिल्ला.....पालिका/गा.पा/महा/उपनगर/नगर.....वडा
नं.....टोल:.....कित्ता नं. चार किल्ला (ऐलानी जग्गाको हकमा).....जग्गाको क्षेत्रफल:.....
जग्गाको किसिम: समथर भिरालो मिश्रित अन्य
- ७) कफी खेती व्यक्तिगत वा सामूहिक के हो खुलाउनुहोस ?
- ८) सामूहिक भए निम्न विवरण भर्नुहोस्:
नाम:
कफी खेती लगाईएको स्थान
ठेगाना: प्रदेश.....जिल्ला.....पालिका/गा.पा/
म.न./उपनगर/नगर कित्ता नं. चार किल्ला (ऐलानी जग्गाको हकमा)
वडा नं.टोल:..... मोबाइल नं. फोन
नं..... इमेल.....
- ८) कफी खेती लगाईएको मिति:

- १) कफी खेती लगाउनुभन्दा पूर्व लगाएको बालीको विवरण
- १०) कफीको बगैँचाको बीचमा अन्य अन्तर बाली लगाउनु भएको छ? यदि छ भने, उक्त बालीको नाम उल्लेख गर्नुहोस्.....
- ११) सिंचाईको स्रोत उल्लेख गर्नुहोस्
- १२) कफी बगैँचामा छायाँदार बोट लगाउनु भएको छ ?
- क) प्रति रोपनी छायाँदार बोटको संख्या:.....
- ख) छायाँदार बोटको रूपमा के के रूख लगाउनु भएको छ ? उल्लेख गर्नुहोस्
- ग) छायाँदार बोटको उमेर:
- १३) प्रति बोट कफी खेतीमा मलखाद प्रयोगको स्थिति
कम्पोष्ट मल (के.जी.)
- युरिया (ग्राम)
- डी.ए.पी. (ग्राम)
- पोटास (ग्राम)
- अन्य:
- १४) कफी खेतीका लागि प्राविधिक सरसल्लाह कहाँबाट प्राप्त गर्नुभएको छ ?
.....
- १५) कफी खेती तालिम लिनुभएको छ ? यदि छ भने, तालिमको अवधि र मिति उल्लेख गर्नुहोस् । साथै तालिम दिने संस्थाको नाम उल्लेख गर्नुहोस् ।
.....
- १६) कृषिजन्य सुविधाहरू प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने, कहाँबाट के के प्राप्त गर्नुभएको छ ?
.....
.....
.....
- १७) तपाईंले यस अघि गर्नु भएको कफी खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ?
.....
- यदि थियो भने, कति रकम बराबरको क्षति भएको थियो ?
-
- १८) यदि किरा वा रोगबाहेक अन्य कारणबाट क्षति भएको थियो भने निम्न विवरण भर्नुहोस्:

वर्ष	क्षतिको कारण	क्षति भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१९) यस अघि कुनै बीमा कम्पनीमा कफी खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमांक रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

२०) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त कफी खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा अन्य कुनै समूहको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस्:

नाम/ठेगाना:

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल:..... सम्पर्क नं.

लिएको ऋणको रकम: रु..... अक्षरेपी (.....
.....)

म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, कफी खेतीबारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा स्व:घोषणा गर्दछु/गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

हस्ताक्षर:

नाम (संस्था वा व्यक्तिगत):

संस्था भए संस्थाको छाप:

नाम (संस्थाको हकमा संस्थाको आधिकारिक

प्रतिनिधि):

मिति:

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

अनुसूची - २

कृषि प्राविधिकको गुणस्तर परीक्षण प्रमाणपत्र

(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

१) कफी खेती प्रस्तावकको (व्यक्ति वा संस्था) को नाम:

२) पूरा ठेगाना:

प्रदेश..... जिल्ला..... पालिका/गा.पा/महा/उपनगर/नगर.....

वडा नं..... टोल:..... फोन नं..... मोबाइल

नं..... इमेल.....

३) पेशा:

४) कफीको जात:..... कफीको प्रकार:

..... उपजात:..... औषत दूरी..... क्षेत्रफल:

जग्गाको किसिम: समथर भिरालो मिश्रित अन्य

५) बीमाको लागि प्रस्तावित जम्मा बोट संख्या:

प्रदेश..... जिल्ला..... पालिका/गा.पा/महा/उपनगर/नगर.....

वडा नं..... टोल:..... फोन नं..... मोबाइल

नं..... इमेल.....

६) कफी खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण:

प्रदेश..... जिल्ला..... पालिका/गा.पा/महा/उपनगर/नगर.....

वडा नं..... टोल:..... कित्ता नं..... चार किल्ला (ऐलानी

जग्गाको हकमा)..... जग्गाको क्षेत्रफल:.....

जग्गाको किसिम: समथर भिरालो मिश्रित/अन्य

७) कफी बोट लगाईएको जग्गाको भौगोलिक अवस्थिति:

क) त्यस क्षेत्रको हावापानी:

ख) समुन्द्र सतहबाट कफीखेती लगाईएको जग्गाको उचाई:

ग) जग्गाको मोहडा (Topography):

घ) सिंचाईको स्रोत:.....

८) कफी बगैँचामा निकासको (Drainage) प्रवन्ध छ वा छैन ?

- १) कफी बगैंचामा अन्तरबाली लगाएको भए बालीको नाम
- १०) प्रतिबोट प्रयोग गरिएको मलखादको मात्रा
- ११) कफी बगैंचामा कुनै रोग/कीराको संक्रमण देख्नु भएको छ ? यदि छ भने कुन रोग/कीराको संक्रमण देखिएको छ उल्लेख गर्नुहोस् ।
- १२) त्यस क्षेत्रमा बिगतमा कफी बालीमा कुनै संक्रामक रोग/कीरा लागेको थियो? यदि थियो भने कहिले कुन रोग/कीराबाट क्षति भएको हो उल्लेख गर्नुहोस्
- १३) उक्त कफी खेतीको जोखिमलाई स्वीकार गर्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।.....
- १४) तपाईं उक्त कफी खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई के सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?
- १५) कफी खेती बीमायोग्य छ वा छैन भन्ने निर्णय गर्नका लागि थप प्राविधिक जाँच गर्नुपर्ने ठान्नुहुन्छ ?
- ठान्नुहुन्छ भने कुन जाँच गर्नु पर्ने हुन्छ ?.....
- १६) यदि जाँच गरेको भए कागजात संलग्न गरी कफी खेती बीमा गर्न मिल्ने वा नमिल्ने राय दिनुहोस् ।
-

यस अनुसूचीमा उल्लिखित कफी खेतीको मैले ध्यानपूर्वक गुणस्तर परीक्षण गरौं प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम (व्यक्तिगत वा संस्थागत)

सही:

ठेगाना:

मिति:

फोन/मोबाईल नं:

प्रमाणपत्र जारी गर्ने संस्था:

प्रमाणपत्र नं.

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाण्डौ, नेपाल

अनुसूची-३

कफी खेती बीमांक गणना तालिका

(दफा १८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

<p>कफी बीमा प्रस्तावक (व्यक्ति वा संस्था) को नाम:</p> <p>नागरिकता नं.</p> <p>संस्था वा फार्मको दर्ता भएको ठेगाना:</p> <p>संस्थाको हकमा प्यान नं.</p> <p>प्रस्तावकको बाबुको नाम:</p> <p>प्रस्तावकको आमाको नाम:</p> <p>ठेगाना:</p> <p>प्रदेश:.....जिल्ला.....</p> <p>पालिका/ग.पा/का/न.पा/उप.म.न.पा/ म.न.पा.....वडा नं.</p> <p>टोल.....</p> <p>फोन नं.आवास.....</p> <p>मोबाइल.....</p> <p>इमेल.....</p>	<p>बीमालेख नं.</p> <p>अभिकर्ताको नाम:</p> <p>अभिकर्ता इजाजतपत्र नं.</p> <p>प्राविधिकको नाम:</p> <p>प्राविधिकको कोड नं.</p> <p>बीमालेख जारी मिति:</p> <p>बीमालेख जारी हुने समय:</p> <p>बीमालेख जारी स्थान:</p> <p>नगदी बीजकजारी मिति तथा समय</p>	
<p>(खुलाउनु पर्ने)</p> <p>प्रस्तावित बीमाको किसिम:</p> <p>उत्पादनमा आधारित ()</p> <p>कफी बोटको कुल संख्या</p> <p>बीमा गरिएको बोटको संख्या</p> <p>.....</p> <p>बोटको उमेर.....</p> <p>.....</p> <p>क्षेत्रफल</p> <p>जात:.....</p> <p>बीमा प्रारम्भ मिति:</p> <p>बीमा समाप्ति मिति:.....</p> <p>बीमा अवधि:</p>	<p>नगदी बीजक नं.</p> <p>बीमाङ्क रकम रु:</p> <p>जम्मा बोट संख्या:</p>	

कफी खेती लगाइएको स्थान: प्रदेश:..... जिल्ला पालिका/ग.पा/न.पा/.उप.म.न.पा/ म.न.पा.....वडा नं. टोल..... कित्ता नं..... चार किल्ला नं.(ऐलानी जग्गाको हकमा)	कफी गणना तालिका	
इच्छाईएको व्यक्तिको	क. कफी बोटको बीमाङ्क:	रु.
नाम थर:	ख. कफी उत्पादन (चेरी) को बीमाङ्क	रु.
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता:	ग. कफी बोट र उत्पादन	रु. (क+ख)
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम:	घ. कफीको बीमा शुल्क	ग x बीमाङ्क रकमको ५ %
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम:	ङ. व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा वापत	रु. ५००
इच्छाईएको व्यक्तिको श्रीमान/श्रीमतीको नाम:		
सम्पर्कनं. मोबाइल.....	च.जम्मा बीमा शुल्क	घ+ङ
आवास:.....	छ.नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिने अनुदान रकम	रु.
इमेल ठेगाना.....	ज.बीमितले तिर्नुपर्ने रकम	च-छ

बीमालेख स्वीकृत गर्ने अधिकारीको दस्तखत:

हस्ताक्षर:

नाम:

पद:

मिति:

कोड नं/ दर्ता नं.

संस्थाको हकमा कार्यालयको छाप:

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाण्डौ, नेपाल

अनुसूची -४
कफी बीमाङ्क निर्धारणका लागि सूचकहरू
(दफा २१ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

उमेर (वर्ष)	प्रति बोट उत्पादन लागत खर्च (रु)	प्रति बोट संचयी लागत (रु.)
०	१८५	१८५
१	१२५	३१०
२२	११५	४२५
३	१३५	५६०
४	१४५	७०५
५ देखि माथि	१४५	८५०

उमेर (वर्ष)	प्राङ्गारिक उत्पादन (Organic Product)		परम्परागत उत्पादन (Conventional Product)	
	उत्पादन (के.जी बोट)	मूल्य(रु/के.जी)	उत्पादन (के.जी/बोट)	मूल्य (रु/के.जी)
४ देखि १५	६		८	
१६ देखि ३०	८		१०	
३१ भन्दा माथि	७		९	

नोट- मूल्य (रु/के.जी) : राष्ट्रिय चिया तथा कफी बिकास बोर्डबाट तोकिएको न्यूनतम मूल्य अनुसार ।

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

अनुसूची- ६

कृषि बीमा क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन

(दफा २६ को उपदफा (६) सँग सम्बन्धित)

१. क्षति मूल्याङ्कनका लागि नियुक्त दिने बीमकको नाम:.....
क्षति मूल्याङ्कनको लागि प्राप्त पत्रको मिति
प्यान (PAN) नं. कोड नं.....
२. क्षति मूल्याङ्कन गर्ने लागेको स्थानको पूरा ठेगाना:
प्रदेश:.....जिल्ला.....पालिका/गा.पा./न.पा./उप.म.न.पा/
म.न.पा.....वडा नं.....टोल:..... फोन नं. मोबाइल
नं. इमेल.....
क्षति मूल्याङ्कन गर्न खटाईएको मिति:.....
क्षति मूल्याङ्कनका लागि लागेको अवधि:
क्षति मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पेश गरिएको मिति:
३. दावीकर्ताको विवरण:
बीमा दावीकर्ताको नाम:
ठेगाना:
बीमालेख नं.
क्षति भएको बीमाको किसिम: आंशिक पूर्ण
४. क्षति सम्बन्धी विवरण:
क्षति भएको मिति:
क्षति भएको समय:
क्षति मूल्याङ्कन गरिएको कफी खेती भएको स्थान:
प्रदेश:..... जिल्ला:पालिका/गा.पा./न.पा./उप.म.न.पा/
म.न.पावडा नं.टोल:.....कित्ता नं.चार
किल्ला: (ऐलानी जग्गाको हकमा)
५. कफी बाली क्षति हुनुको कारण:
.....
.....

६. क्षति भएको कफी खेतीको विवरण:

- ६.१ बोट संख्या क्षति भएको आधारमा मूल्याङ्कन
बीमा भएको कफीको क्षेत्रफल:.....
जम्मा बीमा भएको बोट संख्या:
क्षति भएको जम्मा बोट संख्या:
क्षति भएको चेरी वा दाना वा फल जम्मा:.....
जम्मा क्षति प्रतिशत:
प्रतिबोट मूल्य रू.
अधिक रकम रू.
अधिक कट्टा गरी बाँकी हुन आउने रकम रू.
खुद क्षति मुल्य रू.
- ६.२ उत्पादनको आधारमा भएको क्षति मूल्याङ्कन
उत्पादन बीमा (५ वर्षभन्दा माथीका बोट)
प्रतिबोट औषत उत्पादन (के.जी.).....
प्रतिबोट उत्पादन क्षति (के.जी.)
कुल क्षति भएको बोट संख्या:
कुल उत्पादन क्षति (के.जी.).....
जम्मा क्षति प्रतिशत
मूल्य रू. प्रति के.जी.
जम्मा क्षति रकम रू.

७ फोटो संख्या

८ भिडियो क्लिपको समय:

९ क्षतिको मात्रा निर्धारण:

कुल क्षति प्रतिशत:.....

खुद क्षति रकम:.....

माथि उल्लिखित कफी खेतीमा भएको क्षतिको सम्बन्धमा ध्यानपूर्वक मूल्याङ्कन गरी क्षति मूल्याङ्कन गर्दा लिएको तोकिएको संख्यामा फोटो तथा भिडियो क्लिप संलग्न गरी क्षतिको मूल्याङ्कनको क्रममा तथ्यगत जानकारी प्राप्त भएका विवरणहरू सबै ठीक र साँचो छन्। सोही

अनुरूप बीमालेखको शर्त र सुविधा अनुसार “निष्पक्ष तथा पक्षपात रहित” रहेको स्व-घोषणा गर्दछु।

क्षति मूल्याङ्कनकर्ताको:

नाम:

सम्पर्क नं.....

कोड नं./

दर्ता नं./

तालिम इजाजतपत्र नं.

हस्ताक्षर:

संस्थाको हकमा:

प्यान नं.:

मिति:.....

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं.: फ्याक्स: ईमेल.....

उखु खेती बीमालेख

उखु खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमा शिखर इन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र उखु खेतीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका उखु खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित उखु खेती बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा लागत मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । बीमकले उक्त अनुसूचीमा उल्लेखित बीमाङ्ग रकमको सीमा सम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान /खडेरी

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसरो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।

(२) यस बीमालेखको बीमा अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्ग रकम रु.२,००,००० (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) उखु खेती धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको उखु खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।
- (३) बीमा गरिएको उखु चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको उखु क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको उखुको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) उखु खेती धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा बीमक दावीप्रति उत्तरदायी हुने छैन ।
- (८) बीमा गरिएको उखु बंशाणुगत कारणबाट क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा ।

शर्तहरु

बीमितले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरु :

- १) उखु खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा उखु खेती धनीले तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै, उखु खेती धनीले

- उचित रेखदेख तथा उपचार गराएको कागजात/प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ । बीमा दावीको अवस्थामा सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- २) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा उखु खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको संस्थाका आधिकारिक प्रतिनिधिलाई उखु खेतीको धनीले परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ । बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
- ३) उखुखेती धनीले उखु खेतीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमक वा तोकिएको संस्था वा प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म उखु खेती धनीले क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित उखु खेतीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ६) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनि उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- ७) उखु कटानी (Harvest) गरीसकेपछि उखुमा हुने कुनै पनि प्रकारको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा यस बीमालेखले सुरक्षण प्रदान गर्ने छैन ।
- ८) उखु खेती गरिने जग्गा भाँडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनीसँग भएको संभौताको प्रतिलिपी बीमा प्रस्ताव फारम साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

क) बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

$$*बीमाङ्क = I \times II$$

बीमाङ्क = अधिकतम उत्पादन लागत प्रति/हेक्टर

I = अधिल्लो वर्ष नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायद्वारा सहजीकरण गरी/नेपाल चिनी उत्पादक संघ तथा नेपाल उखु उत्पादक कृषक महासंघ बीचको सहमती अनुसारको प्रति क्वीन्टल खरिद मूल्य

II = कृषि विकास मन्त्रालयको अधिल्लो आ. व.को तथ्याङ्क अनुसार उखुको राष्ट्रिय

औषत उत्पादन (क्वीन्टल प्रति हेक्टर)

मुख्य वाली Main Crop (A)	खुटी वाली Ratoon Crop (B)
I = अघिल्लो वर्ष तोकिएको मूल्य (A) - (A) को २५%	I = अघिल्लो वर्ष तोकिएको मूल्य (B) - (B) को ३५%

* कायम बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

- ख) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति वालीका दरले लाग्नेछ । दुर्घटना वापत बीमाशुल्क रु. ०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क रु. ०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्षे भन्दा कम अवधिको लागि)
- ग) उखु लगाए/रोपेकोको एक महिना भित्र बीमा गर्नुपर्ने छ ।
- घ) एक वर्ष भन्दा बढी अवधिको बीमाको लागि वार्षिक बीमाशुल्कको समानुपातिक (pro rata) हिसाबले थप बीमाशुल्क लिई बीमालेख जारी गर्न सकिनेछ । तर यस्तो अवधि पन्ध्र महिना भन्दा बढी हुने छैन ।

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूका कारणबाट बीमितको उखु खेतीको हानि भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :
- क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)
 - ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम
 - ग) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन
 - घ) सम्बन्धित गा.वि.स वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संधियारको सर्जमिन मुचुल्का
 - ड) क्षति भएको उखुको फोटो
- २) बीमा अवधिभित्र तल तालिकामा उल्लेख भए अनुसार जून समय (हप्ता) मा दावी पर्छ, सोही समय (हप्ता) अनुसार वास्तविक क्षतिको आधारमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

१२ महिने वाली	१५ महिने वाली	बीमाङ्क रकमको अधिकतम % भुक्तानी	
		मुख्य वाली	खुटी वाली (Ratoon crop)

पहिलो ४ हप्ता	पहिलो ५ हप्ता	४० %	१० %
४ - ८ हप्ता	५ - १० हप्ता	६० %	३५ %
८ - १६ हप्ता	१० - २० हप्ता	७५ %	७५ %
१६ - २० हप्ता	२० - २५ हप्ता	८० %	८० %
२० - २८ हप्ता	२५ - ३५ हप्ता	८५ %	८५ %
२८ - ३६ हप्ता	३५ - ४५ हप्ता	९० %	९० %
३६ - ४४ हप्ता	४५ - ५५ हप्ता	९५ %	९५ %
४४ - ४८ हप्ता	५५ - ६० हप्ता	१०० %	१०० %

- ३) प्रति हेक्टर बीमाङ्को २.५ प्रतिशत भन्दा कम बीमा दावी मूल्याङ्कन भएमा बीमा दावी हुने लाग्ने छैन ।
- ४) खेती गरिएको उखु क्षति भएको अवस्थामा बिक्री हुने उखु बिक्री गरी बाँकी हुन आउने क्षतीको मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको उखु खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको उखु खेती संझनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेश भएको उखुखेती बीमाको लागत मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संझनु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संझनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्षसम्मको अवधिलाई संझनु पर्दछ । तर उखु बालीको हकमा यस्तो अवधि पन्ध्र महिना सम्म हुनेछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित सदस्य संस्था र प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई संझनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संझनु पर्दछ ।

उखु खेती बीमालेख अनुसूची

उखु खेती धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स. वडा नं..... टोल:..... फोन नं:..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : उखु वाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) : बीमाङ्क = I X II (बीमालेखको शर्तको बुदाँ नं. ८ “क” बमोजिम कायम गर्ने)
जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	
उखु खेती लगाइएको स्थान : अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स. वडा नं..... टोल कित्ता नं.	
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	कुल बीमाङ्क : रु. कुल बीमाशुल्क : रु. “क” छुट : “क” को..... % रु. “ख” (यदि भएमा) : (क-ख)छुट पछिको रु. “ग” बीमाशुल्क : “ग” को.....प्रतिशतले रु. “घ” हुन आउने अनुदान रकम : (ग -घ) जम्मा रु. टिकट दस्तुर : रु. बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा रु. बीमाशुल्क :

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको
हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

उखु खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

१) उखु खेती धनीको नाम :

२) पुरा ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल :..... फोन/मोबाइल नं :

३) पेशा :

४) बीमा अवधि :

५) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	बीमाङ्क I X II	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
				देखि	सम्म	

६) उखु खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स. वडा

नं. टोल :..... कित्ता नं.

७) उखु खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साभेदारीमा हो ? साभेदारीमा भए साभेदारको विवरण भर्नुहोस् :

नाम :,

ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल :..... फोन/मोबाइल नं :

८) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको उखु खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ

भने किरा वा रोगहरूको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् :

९) कृषिजन्य सुविधाहरू प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?

क) सरकारी/निजी कृषि सेवा केन्द्र

ख) कृषि केन्द्रबाट उखुवाली लगाइएको स्थानको अन्दाजी दूरी

.....

ग) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमा गरिएको वालीहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :

.....

१०) यस पूर्व उखु खेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको

थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

११) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा उखु खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१०) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त उखु खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस्:

नाम :

अञ्चल..... जिल्ला न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल :..... फोन नं :

लिएको ऋणको रकम : रु.(अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित उखु खेतीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, उखु खेती बारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

१) उखु खेती धनीको नाम :

२) ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल :.....फोन नं :

३) उखु खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं. टोल :.....फोन नं :

४) बीमाको लागि प्रस्तावित उखु खेतीको विवरण :

क्र.सं.	जात	क्षेत्रफल	लागत मूल्य
क)			
ख)			

५) उखु खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?

.....

६) उखु खेती कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

७) उखु खेतीको पूर्वाधारहरूको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?

.....

८) उखु खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?

.....

९) उखु खेतीको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको थियो ?

.....

१०) उक्त उखु खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

११) तपाईं उक्त उखु खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचीमा उल्लिखित उखु खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगान :

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :

.....इन्स्योन्स कम्पनी लिमिटेड

मौसम सूचकाङ्क बीमा

यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लिखित बीमित (यस पछि बीमित भनिएको) ले शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. (यस पछि कम्पनी भनिएको) समक्ष यस करारको आधार मानिने बीमा प्रस्ताव र उद्घोषण समाविष्ट गरी निवेदन दिएको र बीमालेखको एउटा अंगको रूपमा रहने उल्लिखित शर्त र अवधिको अधिनमा रही बीमाशूल्क भुक्तान गरेकोले अनुसूचीमा उल्लेखित बाली वा त्यसको कुनै भाग बीमा अवधिभित्र बीमालेखको अनुसूची तथा शर्तहरूको अधिनमा रहने गरी क्षतिपूर्तिको लागि योग्य भएमा बीमकले बीमाङ्क रकमको अधिकतम हदमा नबढने गरी प्रत्येक उल्लिखित अवस्थाहरूको लागि क्षतिपूर्ति रकम भुक्तान गर्न मञ्जुर गर्दछ:

परिभाषा

१. बीमित भन्नाले यस बीमालेखमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको बालीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
२. बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको बाली सम्झनु पर्दछ ।
३. सम्बन्धित मौसम केन्द्र भन्नाले मौसम वा वातावरणीय अवस्थाको अध्ययन र मौसम सम्बन्धी तथ्याङ्क सूचनाको लागि प्रयोग हुने र यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेखित मौसम केन्द्र भन्ने सम्झनु पर्दछ जसको मौसम सम्बन्धी सूचना /तथ्याङ्क मौसमको अवस्था, शुरुवाती सूचकाङ्क अर्थात दावीको लागि बीमित योग्य हुने मौसमी अवस्था र अधिकतम दावी प्राप्त गर्ने अन्तिम सूचकाङ्क अवस्था निर्धारण गर्नको लागि प्रयोग गरिन्छ ।
४. शुरुवाती सूचकाङ्क भन्नाले बीमित दावीको लागि योग्य हुने निर्धारित मौसमी अवस्था सम्झनु पर्दछ ।
५. अन्तिम सूचकाङ्क भन्नाले बीमित बीमाङ्क रकमको शत प्रतिशत दावी प्राप्त गर्ने निर्धारित मौसमी अवस्था सम्झनु पर्दछ ।
६. मौसमी अवस्था भन्नाले बीमालेखमा निर्धारित मौसमी मापदण्डको निर्धारण गर्नको लागि मौसमी सूचकाङ्कको उल्लेखित अवधिभित्र प्राप्त तथ्याङ्क हो जसको प्रयोग शुरुवाती सूचकाङ्क तथा अन्तिम सूचकाङ्कको निर्धारणको लागि प्रयोग गरिन्छ ।

७. मापदण्ड भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा संलग्न गरिने मौसमी सूचकाङ्कको साथै शुरुवाती सूचकाङ्क, अन्तिम सूचकाङ्क तथा दावी भुक्तानीको तालिका हो जसको आधारमा दावी भुक्तानी गरिन्छ ।
८. भुक्तानी भन्नाले बीमालेखको अनुसूचीमा समाविष्ट गरिएको मापदण्ड भन्दा मौसमी तथ्याङ्क फरक परेमा प्रत्येक फरक एकाईको लागि बीमितलाई बीमकले दिनु पर्ने क्षतिपूर्ति सम्भन्नु पर्दछ ।
९. बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमालेखको अनुसूची उल्लेखित दावी प्राप्त गर्न सक्ने रकम हो । यो रकम बीमकले कुनै एक वा एक भन्दा बढी मौसमी अवस्थाको लागि भुक्तानी गर्नु पर्ने अधिकतम दायित्व हो ।
१०. मौसमी सूचकाङ्क भन्नाले बीमालेख जारी गर्दा गणितीय आधारमा बनाइएको मौसमी सूचनाको निर्धारित मापदण्ड हो । मौसमी सूचकाङ्क तल उल्लेखित कुनै एक वा एक भन्दा बढी मौसमी अवस्था हो जसको उल्लेख प्रत्येक बीमालेखको अनुसूचीमा राखिएको हुन्छ ।
 - वर्षात
 - न्यूनतम तापक्रम
 - अधिकतम तापक्रम
 - आद्रता
 - तूषारो,
 - हावाको गति
 - हिमपात
 - अन्य कुनै मापन गर्न सक्ने मौसमी अवस्था

रक्षावरण

१. बीमित बाली काट्दासम्म वा टिप्दा सम्मा खडेरी वा कम वर्षात र/वा अधिक वर्षात र/वा कम तापक्रम र/वा बढी तापक्रमको कारणबाट हानी-नोक्सानी भएको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई क्षतिपूर्ति भुक्तानी गर्नेछ ।
२. यस बीमालेखको शर्त, अवस्था, अपवाद, सम्पूष्ण र बन्देजको अधिनमा रही मौसमी अवस्था, उल्लेखित भौगोलिक सीमा भित्र रहने बीमित बालीको लागि बीमालेखमा उल्लेखित शुरुवाती सूचकाङ्क भन्दा फरक परेमा बीमालेखमा समावेश गरिएको बीमित बालीको उत्पादन र/वा अन्य कृषि तथा गैर कृषि खर्चको बीमाङ्क रकमको हदमा नबढने गरी भुक्तानी दिन मञ्जुर गर्दछ ।
३. अनिवार्य दुर्घटना बीमा: यस बीमालेखको बीमा अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकमको रु.२,००००० (दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

सूचकाङ्क निर्धारण

बीमकले बीमितलाई पारदर्शी मौसमी सूचकाङ्कको आधारमा क्षतिको भुक्तानी दिनेछ। मौसमी सूचकाङ्क बालीको बढ्ने, फसल लाग्ने जस्ता अवधिको मौसमी तथ्याङ्कबाट तयार गरिन्छ। बिगतका वर्षहरूको मौसमी तथ्याङ्कहरूको आधारमा दावी योग्य हुनको लागि आरम्भ बिन्दु निर्धारण गर्ने मौसमी सूचकाङ्क तयार गरिन्छ। वास्तविक मौसमी तथ्याङ्कलाई यस्तो मौसमी सूचकाङ्कसंग तुलना गरिन्छ। यदि वास्तविक मौसमी तथ्याङ्क निर्धारित मौसमी सूचकाङ्क भन्दा फरक परेमा बीमालेखको अनुसूचीमा रहेको पूर्व निर्धारित मापदण्ड अनुसार दावी भुक्तानी गरिन्छ।

अवलोकन

बीमालेख अन्तर्गत आउन सक्ने क्षति निश्चित गर्ने कार्यमा बीमितलाई सहयोग गर्नको लागि बीमकले स्थानीय प्रतिनिधि, कृषक वा स्थानीय कृषि प्राविधिकसंग मिलेर नियमित रूपमा सम्बन्धित मौसम केन्द्रबाट प्राप्त मौसमी सूचनाको अवलोकन गर्नेछ।

अपवाद

- बीमक यस बीमालेख अन्तर्गत देहयाका अवस्थामा भुक्तानी गर्न बाध्य हुने छैन।
१. आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहने बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको बिच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संशर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 २. आणविक हात-हतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना,
 ३. बीमालेखको अनुसूचीको अंगको रूपमा रहने मापदण्ड अनुसार मौसमी तथ्याङ्कमा फरक परेमा बाहेक वर्षात, भुकम्प, बाढी, पहिरो जस्ता दैवी प्रकोपबाट बीमित बालीको क्षति भएमा,
 ४. बीमालेखको अनुसूचीको अंगको रूपमा रहने मापदण्ड अनुसार मौसमी तथ्याङ्कमा फरक परेमा बाहेक अन्य कुनै पनि घटनाबाट र जुनसुकै प्रकारबाट भए पनि कृषि तथा गैर-कृषि क्षेत्रको उत्पादनमा हुने कमी र क्षति वा कृषि कार्यको खर्च बढेमा बीमक क्षतिपूर्ति दिन बाध्य हुने छैन।
 ५. युद्ध, आक्रमण, विदेशी शत्रुको कारवाही वा कुनै युद्ध वा कुनै युद्ध सरहको कारवाही (घोषित वा अघोषित), गृहयुद्ध,

६. सैनिक विद्रोह, दंगा, हडताल, नागरिक विद्रोह, रिसइवीपूर्ण कार्य, विध्वंसात्मक गतिविधि, आतंकवाद, क्रान्ति, सैनिक वा शक्ति अपहरण वा जंगी कानून पालन वा घेराबन्दी स्थितिको घोषण,
७. वीमितले वीमालेखमा उललेख गरे अनुसारको बाली नलगाएमा वा बाली लगाएर वा भएको बालीलार्ई राम्रोसंग हेरचाहा नगरेमा,
८. परिणाम स्वरुप हुने कुनै पनि हानी-नोक्सानी,

दावी प्रकृया

यस वीमालेख अन्तर्गत वीमितले दावी गरेमा वा वीमित दावी योग्य भएको निर्क्यौल गर्नको लागि दावी प्रकृया निम्न अनुसार हुनेछ ।

१. वीमकले सम्बन्धित मौसम केन्द्र वा सम्बन्धित मौसम केन्द्रबाट मौसमी अवस्था प्राप्त नभएको अवस्थामा बैकल्पिक मौसम केन्द्रबाट मौसमी अवस्थाको विवरण प्राप्त गरी अभिलेख राख्नेछ, र सोही अनुसार वास्तविक मौसमी अवस्थाको गणना गरिनेछ ।
२. वीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेखित भौगोलिक क्षेत्र र अवधिभित्र वास्तविक मौसमी अवस्था शुरुवाती सूचकाङ्क भन्दा फरक परेमा अनुसूचीको अंगको रूपमा रहेको मापदण्ड अनुसार तर वीमाङ्क रकमको हदमा नबढने गरी दावी रकम मूल्याङ्कन गरिनेछ ।
३. मौसमी सूचकाङ्क बढी भएमा दावी योग्य हुने अवस्थामा मौसमी अवस्था शुरुवाती सूचकाङ्क भन्दा कम भएमा र मौसमी सूचकाङ्क कम भएमा दावी योग्य हुने अवस्थामा मौसमी अवस्था शुरुवाती सूचकाङ्क भन्दा बढी भएमा वीमक दावी भुक्तानी गर्न बाध्य हुने छैन ।
४. सम्बन्धित मौसम केन्द्रको मौसमी तथ्याङ्क यस वीमालेखको दावी भुक्तानी गर्ने आधार हुनेछ । अन्य मौसम केन्द्रको मौसमी तथ्याङ्कको दावी भुक्तानी गर्ने मापदण्डसंग कुनै सम्बन्ध हुने छैन र यस्तो मौसमी तथ्याङ्कको आधारमा कुनै विवाद गर्न पाइने छैन ।
५. वीमित जोखिमको वीमा अवधि समाप्त पछि मात्र वीमकले दावी योग्य भुक्तानी गर्नेछ ।
६. वीमकले दावी भुक्तानी वीमित वा बैक सम्बन्धी व्यवस्था अनुसार सम्बन्धित वित्तीय संस्थालार्ई गर्नेछ ।
७. वीमकले आफ्नो नियन्त्रणमा लिएको वा नलिएको अवस्थामा वीमितले वीमा गरेको बालीलार्ई यसै छोड्न पाउने छैन ।

सामान्य शर्तहरू

१. अवधिको सीमितता

दावी परेको अवस्थामा, दावी कानूनी प्रकृत्यामा रहेको अवस्थामा बाहेक, बीमकले मागेको सूचना बीमितले दिन नसकेमा बीमक दावी भुक्तानीको लागि बाध्य हुने छैन ।

२. कानूनी स्वामित्व

बीमा अवधिभर बीमित कानूनी रूपमा बीमा गरेको बाली धनी हुनु पर्नेछ । बीमकले मागेको समयमा बीमितले बीमा गरेको बालीधनी भएको कागजपत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

बिशेष शर्तहरू

१. निर्विवादता र खुलासा गर्नु पर्ने कर्तव्य

असत्य वा गलत बयान, मिथ्या कथन, प्रस्ताव फारममा कुनै पनि विवरण गलत बर्णन गर्नु वा खुलासा नगर्नु, व्यक्तिगत बयान, घोषणा र सम्बन्धित कागजातहरू वा अन्य महत्वपूर्ण सूचना रोक्का गर्नु वा दावी कपटपूर्ण हुनु वा यस बीमालेख अन्तर्गतको कुनै पनि लाभ प्राप्त गर्नु बीमित वा बीमितको तर्फबाट भूमिका खेल्ने व्यक्तिले जाल साजी उपाय वा साधन प्रयोग गरेमा यो बीमालेख र हुनेछ र बीमित यसबाट पाउने सम्पूर्ण लाभहरूबाट बञ्चित हुनेछ ।

२. हेरचाहा

बीमितले बीमा गरेको बालीमा हानी नोक्सानी हुनबाट बचाउन सबै उचित उपायहरूको अबलम्बन गर्नु पर्नेछ ।

३. बीमालेखका शर्तहरूको पालन

बीमितले पालन वा अनुसरण गर्नु पर्ने कुनै पनि कार्यसंग सम्बन्धित अवस्थामा यस बीमालेखका शर्त तथा नियम र बन्देजहरूको अनुसरण र परिपालन गरेमा मात्र यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी गर्नेछ ।

४. परिणाम जन्य सूचना नहुने

बीमकले पछिको लागि कुनै पनि बीमाशुल्क स्वीकार गरेको अवस्थामा बाहेक बीमकको कुनै पनि अधिकारको जिम्मामा रहेको बीमितसंग सम्बन्धित कुनै पनि ज्ञान वा कुनै पनि परिस्थितिको जानकारी वा अवस्थाले बीमकलाई सूचित गराएको बुझिने छैन वा बन्धनमा पार्ने वा पूर्वाग्रही रूपमा असर पार्न सक्ने छैन ।

५. सूचना दिनु

यस बीमालेखसंग सम्बन्धित गूठी, शुल्क, धितो, कार्य वा अन्य कारोवारका बारेमा बीमकले सरोकार राख्नु वा प्रभावित हुनु आवश्यक हुनै छैन । तर बीमालेख अन्तर्गत बीमकले बीमित वा बीमितको कानूनी प्रतिनिधिसंग बीमालेखको सम्बन्धमा गरेको कुनै पनि परिवर्तन, सूचना वा लेखापढीबाट सबै अवस्थाहरूमा बीमक आफ्नो दायित्वबाट छूटकारा पाएको मानिनेछ ।

६. विशेष व्यवस्था

यस बीमालेखमा राखिएको, दरपीठ गरिएको वा भिन्दै प्रलेखको रूपमा बीमालेखमा संलग्न गरिएको विशेष व्यवस्था यसै बीमालेखको भाग मानिनेछ, र त्यसको सोही अनुसार असर हुनेछ ।

७. प्रत्याशन

यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भूक्तानी गरि सके पछि, अन्य पक्षबाट कुनै अधिकार, उपाय वा क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्नु पर्ने रहेछ भने त्यस्तो कारवाही गर्न बीमक अधिकार सम्पन्न हुनेछ र यसको लागि आवश्यक काम कारवाही बीमकले गर्न सक्नेछ ।

यस बीमालेख अन्तर्गत भएको कुनै हानी-नोक्सानीको सन्दर्भमा अन्य पक्षबाट कुनै अधिकार र उपाय वा क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्नु पर्ने रहेछ भने बीमकले दावी भूक्तानी गरी सकेपछि यस क्रममा अरु कारवाही गर्न बीमक अधिकार सम्पन्न हुनेछ र बीमकलाई आवश्यक परेमा बीमितले बीमकबाट दावी भूक्तानी पाउनु अगाडि वा पछाडि जुन सुकै बेला पनि मनासिब र आवश्यक देखिएको काम कारवाही बीमकको खर्चमा बीमितले गर्नु पर्ने छ ।

८. योगदान

बीमा गरिएको बाली हानी-नोक्सानी भएको समयमा सोही कुनै पनि प्रकारको बालीको अन्य बीमा भएको रहेछ भने बीमकले सो सम्पत्तिको लागि नोक्सानी भएको समानुपातिक रूपले दिनु पर्ने क्षतिपूर्ति भन्दा बढी दिने छैन ।

९. जालसाज युक्त दावी

कुनै दावी जालसाजी पूर्ण भएमा वा त्यस सिलसिलामा भ्रष्टा बयान दिई बीमितले वा निजको तर्फबाट काम गर्ने कुनै व्यक्तिले यस बीमालेख अन्तर्गत कुनै लाभ उठाउन खोजेमा वा जानीजानी बीमित बीमित वा अन्य कुनै व्यक्तिको मिलेमतोमा कुनै दावी सिर्जना हुन सक्ने घटना घटनाएमा वा दावी अस्वीकार भएको तीन (३) महिना भित्र कुनै कारवाही वा नालिस उजुर नगरेमा वा बीमा समितिले निर्णय

दिएको मितिले ३५ दिनभित्र पूनरावेदन अदालतमा नालिस उजुर नगरेमा बीमित यो बीमालेखको सबै लाभबाट बन्धित हुनेछ ।

१०. बीमालेख खारेजी

बीमितको थाहा भएको अन्तिम ठेगानामा हुलाकबाट सात (७) दिने पत्र रजिस्टर्ड गरी बीमितलाई पठाई यो बीमालेख बीमकले खारेज गर्न सक्नेछ र समाप्त भइ नसकेको अवधिको बीमाशुल्क बीमकले दिन गन्तिको आधारमा फिर्ता दिनेछ ।

११. बीमलेखमा विवाद

यस बीमालेख अन्तर्गत कुनै मतभेद उत्पन्न भएमा बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम समाधान हुनेछ ।

१२. नविकरण सूचना

नविकरण बीमाशुल्क स्वीकार गर्न वा बीमाशुल्क तिर्न बाँकी छ भनी सूचना पठाउन बीमक बाध्य हुने छैन । प्रत्येक नविकरण बीमाशुल्क, बीमाको प्रस्ताववा घोषणामा पहिले उल्लेख भएका तथ्यहरु फेरबदल भएका छैनन् र बीमालेखमा समावेश गरिएको गरिएको जोखिमको वृद्धि हुने अवस्था वा कार्यको जानकारी बीमितलाई नभएको समझदारीमा तिर्ने र स्वीकार गरिनेछ । बीमकको अधिकार प्राप्त अधिकृतले हस्ताक्षर गरेको आधिकारिक नविकरण सूचना बाहेक नविकरणको लागि प्राप्त हुने अन्य कागजातहरु मान्य हुने छैन ।

१३. सूचनाहरु

यस बीमालेख अन्तर्गतका सूचना, निर्देशन वा आदेश लिखित रुपमा हुलाक मार्फत, फ्याक्स वा हस्ते पठाउनु पर्नेछ ।

बीमितको हकमा अनुसूचीको माउल्लेख भएको ठेगानामा ।

बीमकको हकमा, शिखर इन्स्योरेन्स बीमक लि., शिखर बिज सेन्टर (पाँचौ, छैटौ र सातौ) तल्ला, थापाथली, पो.ब.नं. १०६९२, काठमाण्डौ ।

१४. ग्राहक सेवा

बीमितलाई कुनै स्पष्टिकरण वा सहयोग चाहिएमा बीमितले सामान्य कार्यालय समयभित्र बीमकको कुनै पनि कार्यालयमा सम्पर्क गर्नसक्नेछ ।

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

स्याउ खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

प्रस्ताव फारम भर्नको लागि निर्देशन

१. कृपया सबै प्रश्नहरूको सही र पूर्ण उत्तर दिनुहोला । कुनै प्रश्न असान्दर्भिक भएमा सोही अनुसार लेख्नुहोला । यस प्रस्ताव फारमा उत्तर लेख्नको लागि दिइएको ठाँउ अपुग भएमा अतिरिक्त पानामा लेखेर दिन सकिनेछ ।
२. बीमा परम सद्विश्वासको सिद्धान्तमा आधारित प्रस्तावक / बीमितले बीमासंग सम्बन्धित सबै कुराहरू खुलस्त पारेर घोषणा गर्नु पर्छ र साथै प्रस्ताव फारम भर्दा कुनै तथ्यलाई लुकाउन, दवाउन तथा करार हो जसमा बझ्याउन हुदैन । यदि तपाईंलाई कुनै तथ्य उल्लेख गर्नु पर्ने लागेमा कृपया सत्य तथ्य नलुकाई लेख्नु होला ।
३. बीमित वा बीमितको प्रतिनिधिले प्रस्ताव फारम भर्दा व्यक्तिगत विवरण दिंदा र सम्बन्धित कागजात पेश गर्ने सिलसिलामा मूलभूत विवरण दिंदा भुट्टा विवरण दिएमा, वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा वा वास्तविकताको उल्लेख गर्दा कुनै वस्तुगत तथ्य छुट हुन गएमा बीमकको इच्छामा यो बीमालेख रद्द हुन सक्नेछ ।
४. कम्पनीले यस प्रस्ताव फारम स्वीकार गरे पछि र बीमितले बीमाशुल्क तिरे पछि मात्र बीमा लागु हुनेछ ।
५. बीमालेख अनुसार अपेक्ष गरिए भन्दा उल्लेखित अवधिमा वर्षात कम भएको कारणबाट हुने स्याउको उत्पादनमा कमीको क्षतिपूर्ति यस बीमालेख अन्तर्गत बीमितले प्राप्त गर्नेछ । वर्षात कम भन्नाले मध्ये चैत्र देखि मध्ये जेष्ठ सम्म (अप्रिल तथा मे महिना) जम्मा वर्षात ६० मिलिलिटर वा सो भन्दा कम हुने अवस्था हो । क्षतिपूर्ति सम्बन्धी पूर्ण विवरण बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
६. यस बीमालेख अन्तर्गत दावी योग्य अवस्था निर्धारण गर्नको लागि मौसम सम्बन्धी विवरण जुम्ला जिल्ला, चन्दननाथ नगरपालिका वडा नं. ६, विजयनगर स्थित
क) प्रस्तावकको विवरण

- जन्म मिति:
- लिङ्ग:
- परिवार सदस्य संख्या:
- पेशा: (कृषि / नौकरी / व्यापार / अन्य)
- पेशागत कामको प्रकृति:
- वार्षिक आय: (परिवारको)
- प्रस्तावकको ठेगाना: (गाविस/नपा, टोल, वडा नं.)
टेलिफोन नं.
मोबाइल नं.
इमेल
बैंक खाता नं. / खाताको प्रकार
बैंकको नाम र ठेगाना

ख) प्रस्तावित स्याउ खेतीको विवरण

- स्याउ बगानको ठेगाना:
- स्याउ बगानको जम्मा क्षेत्रफल: (रोपनी, वर्गफिट वर्गमिटर)
- स्याउको बोटको संख्या र जात:
- स्याउको बोटको स्रोत:
- स्याउको बोटमा रोग वा किराको विवरण :
- कृषिजन्य सुविधा प्राप्त गर्ने स्थान वा व्यक्ति:
- स्याउको उत्पादन (किलोग्राम प्रति बोट) :
- जम्मा स्याउको उत्पादन (किलोग्राम) :
- स्याउको मूल्य (रुपैया प्रति किलोग्राम) : रु.
- स्याउको जम्मा मूल्य (बीमाङ्क रकम) : रु.२,००० स्याउको बोटको संख्या

ग) जोखिमको विवरण र अवधि

- आवश्यक जोखिम : खडेरी (खडेरी वा कम वर्षात अधिक वर्षात तुषारो)
- अन्य आवश्यक जोखिम : (असिनाबाट हुने क्षति समेतको बीमा गर्नु पर्ने भएमा उल्लेख गर्नुहोला । असिनाबाट हुने क्षतिको बीमा लागत मूल्यमा हुनेछ र यसको लागि कृषि प्राविधिकले मूल्याङ्कन गरी बनाएको भिन्दै लागत मूल्य विवरण आवश्यक हुनेछ र यसको लागि अतिरिक्त बीमाशुल्क लाग्नेछ)
- बीमाङ्क रकम: रु. ५००.५६ × स्याउको बोटको संख्या
- आवश्यक बीमा अवधि: देखि सम्म

उद्घोषणा:

कम्पनी वा कम्पनीका प्रतिनिधिले माथिका सबै वा केही सूचनाहरु अन्य कम्पनी वा सरकारी/ कानूनी निकायलाई दिएमा वा देखाएमा वा बाँडेमा मेरो मन्जुरी रहनेछ। प्रस्ताव फारम वा व्यक्तिगत बयान वा घोषणा वा यससंग सम्बन्धित कागजपत्रमा उल्लेखित कुनै सूचना असत्य वा भ्रूठो भएमा वा लुकाएमा वा बढाई चढाई गरेमा प्रस्तावित बीमा करार पूर्ण रूपमा रद्द हुनेछ भन्ने कुरामा म सहमत छु। मैले जानेबुझेसम्म माथि उल्लेखित सम्पूर्ण विवरणहरु ठीक साँचा छन्। मैले कुनै वास्तविक सूचना लुकाएको, छिपाएको वा गलत बयान गरेको छैन भनी प्रमाणित र घोषणा गर्दछु। यो प्रस्ताव इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. र म बीच हुने करारको आधार हुनेछ भन्ने कुरामा मेरो मन्जुरी छ र कम्पनीलाई मेरो पेशा, स्याउ बगानमा परिवर्तन भएमा सूचना दिन म मज्जर गर्दछु तथा कम्पनीद्वारा बीमालेख तथा संलग्न सम्पूष्टिमा उल्लेखित शर्त बन्देजर अपवाद स्वीकार गर्दछु। चेकद्वारा बीमाशुल्कको भुक्तानी गरिएमा सो रकम प्राप्त भएपछि मात्र बीमा लागू हुनेछ भन्ने कुरामा म सहमत छु।

प्रस्तावकको

स्थान :

सही:.....

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं. - फ्याक्स - ईमेल.....

घाँसेबाली बीमालेख

घाँसेबाली धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्क रकम भुक्तानी भएको आधारमा इन्स्योरेन्स कं. लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लेखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमा अवधिभित्र घाँसेबालीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका घाँसेबालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्य अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित घाँसेबालीको बीमा अवधिभित्र हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्यको आधारमा वास्तविक क्षतिको बीमा दावीमा व्यवस्था भए अनुसार सम्मको रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

- (क) आगलागी, चट्याङ
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान/खडेरी/अत्यधिक वर्षा
- (घ) पहिरो/भू-स्खलन,
- (ङ) आँधीबेहरी, असिना, हिउँ वा तुषारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी,

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।-(अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा बापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु

बीमकले निम्न अवस्थाहरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) घाँसेवाली धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवी साधने कार्यको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानूनी निकायको आदेशमा घाँसेवालीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) घाँसेवाली चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा, तर बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ । कानून बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको घाँसेवालीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएका घाँसेवालीको क्षति भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बे कम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियो धर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) घाँसेवाली धनीले प्रस्ताव फाराममा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा विवरण उल्लेख गरेमा ।
- (८) बीउको बंशाणुगतको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (९) नेपाल सरकारबाट उन्मोचन (Released)/सुचिकृत/पंजीकृत (Registered) नगरिएका जातहरुको बीउ प्रयोग गरिएमा ।

शर्तहरु

बीमितले निम्न शर्तहरु पालना गर्नुपर्नेछ :

- १) घाँसेवालीको लागि प्रयोग गरिने बीउको श्रोत नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त

- सरकारी, अर्धसरकारी निकाय वा निजी क्षेत्र, कृषक समूह, कृषि सहकारीको हनुपर्नेछ । साथै, घाँसेवालीको लागि लगाईने जात राष्ट्रिय बीउ बीजन समितिबाट उन्मोचन/रजिष्ट्रेशन (पंजिकृत)/सूचिकृत भई नेपाल सरकारबाट क्षेत्रगत सिफारिस गरिएको जात हनुपर्नेछ ।
- २) घाँसेवाली तोकिएको मापदण्ड अनुसार रोपाई गरेको/छरेको/लगाईएको हनुपर्दछ ।
 - ३) घाँसेवाली उत्पादन गर्दा भारपातको उचित व्यवस्थापन भएको हनुपर्ने र जमिनको तयारी समेत उचित किसिमले भएको हनुपर्नेछ ।
 - ४) घाँसेवालीको प्रकृति अनुसार सिंचाईको सुविधा उपलब्ध भएको हनुपर्नेछ ।
 - ५) घाँसेवाली उत्पादन गर्दा उच्च पहाडमा न्यूनतम दुई रोपनी (२), पहाडमा पाँच रोपनी (५) र तराईमा दश (१०) कठ्ठा क्षेत्रफलमा लगाइएको हनु पर्नेछ । तर घाँसेवाली लगाइएको ब्लक एकै कृषक वा एक भन्दा बढी कृषकको पनि हुन सक्नेछ । एकभन्दा बढी कृषक भएमा सबैको नाम र कित्ता नम्बर प्रस्ताव फारममा उल्लेख हनुपर्नेछ ।
 - ६) यो बीमालेख एकै समयमा एउटा कित्तामा एकै प्रकारको घाँसेवाली लगाइएको हकमा मात्र लागू हुनेछ । बेर्ना लगाईने घाँसेवालीको हकमा पन्ध्र (१५) दिन भित्र, बीउ छरी लगाइने घाँसेवालीको हकमा बीउ उम्रेको सात (७) दिन भित्र र सेट/कटिङ्ग प्रयोग गरी लगाउने (रोप्ने) घाँसेवालीको हकमा पन्ध्र (१५) दिन भित्र बीमा गरिसक्नु पर्नेछ । एक कृषकले एकै स्थानमा लगाईएको एकै प्रकारको घाँसेवालीको हकमा आंशिक बीमा गर्न पाइने छैन ।
 - ७) घाँसेवालीमा कुनै रोग/किरा/भारपात वा सबै लागेमा घाँसेवाली उत्पादन धनीले (बिमित) तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।
 - ८) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा घाँसेवालीको परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको प्रतिनिधिलाई घाँसेवाली धनीले अवलोकन तथा निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
 - ९) घाँसेवाली उत्पादन धनीले बालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको पाँच (५) दिन भित्र लिखित वा अन्य संचार माध्यमबाट अनिवार्य रूपमा बीमकलाई जानकारी दिनु पर्छ ।
 - १०) बीमकले त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको तीन (३) दिनभित्र बीमक वा बीमकद्वारा तोकिएको प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो

अवधि सम्म क्षति/हानी-नोक्सानी भएको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ। तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन।

- ११) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको घाँसेबालीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको परिणाम जन्य खर्च (Consequential loss) दावी गर्न पाइने छैन।
- १२) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ।
- १३) तालिका १ मा उल्लेख भए बमोजिमको जात अनुसारको समयवाधी भित्र कृषकले रोप्ने तथा कटान गर्ने कार्य अनिवार्य रूपमा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। तोकिएको अवधिभित्र नरोपी वा कटान नगरी हानी नोक्सानी भएमा बीमा दावी लाग्ने छैन।

बीमाङ्क गणना

- १) बीमाङ्क रकम कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क रकम} = I \times II$$

I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण, मे.ट.मा (राष्ट्रिय चरन तथा पशु आहारा केन्द्र/नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् (नार्क) ले उपलब्ध गराएको घाँसेबालीको पछिल्लो वर्षको राष्ट्रिय औसत उत्पादकत्वलाई आधार मानिनेछ।) हाल नार्कले उपलब्ध गराएको अध्यावधिक तालिका-१ बमोजिम गणना गरिनेछ।

II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य (स्थानिय तहको विषयगत ईकाइले तोकेको कृषक थलो मूल्य (Farm gate price) लाई जनाउँछ।)

- २) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको सात (७) प्रतिशत दरले लाग्नेछ।
- ३) दुर्घटना बापत बीमाशुल्क: रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

दावी सम्बन्धी प्रक्रिया

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमितको घाँसेबाली उत्पादन तथा घाँसेबाली बीजबृद्धिमा हानी नोक्सानी भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका

कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछः

क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)

ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम (प्रत्येक व्यक्तिको छुट्टाछुट्टै दावी फाराम)

ग) स्थानीय तहको विषयगत ईकाइको प्राविधिकको प्रतिवेदन

घ) क्षति भएको घाँसेवालीको फोटो

ङ) सम्बन्धित महानगरपालिका वा उप नगरपालिका वा नगरपालिका वा गाँउपालिका वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी वा संधियारको सर्जमिन मुचुल्का

२) माथि उल्लेखित (क देखि ङ) सम्मका सम्पूर्ण कागजातहरु बीमितले बीमा कम्पनीमा बुझाउनु पर्दछ ।

३) घाँसेवाली क्षति भई दावी परेको अवस्थामा उक्त घाँसेवालीको क्षति निम्नानुसार गणना गरिनेछ । अवस्था	घाँसेवाली विउ उत्पादनमा क्षति भएमा	घाँसेवाली उत्पादनमा क्षति भएमा
घाँसेवाली पहिलो पटक नकाट्ट्दै	वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत	वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत
घाँसेवाली पहिलो पटक काटिसकेपछि	वास्तविक क्षतिको ७० प्रतिशत	वास्तविक क्षतिको ६० प्रतिशत
घाँसेवाली दोस्रो पटक काटिसकेपछि	—	वास्तविक क्षतिको ४० प्रतिशत
घाँसेवाली तेस्रो पटक काटिसकेपछि	—	

बीमा दावी भुक्तानी गर्दा बीमाङ्क कायम गर्दा लिईएको मूल्यको आधारमा नै गणना गरी दावी भुक्तानी गर्नुपर्छ ।

५) बीमकले एक बीमा अवधिभित्र जति पटक हानि नोक्सानी भएता पनि बीमाङ्क रकम भन्दा बढी भुक्तानी गर्ने छैन ।

६) बीमा अवधिभित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पूनः बीमामा समावेश गर्न पाईने छैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको घाँसेवालीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको घाँसेबाली सम्भन्तु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाणलाई प्रति टनको वास्तविक मूल्यले गुणा गरी कायम हुन आउने रकमलाई सम्भन्तु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बाली विशेष/जात अनुसारको अवधिलाई सम्भन्तु पर्दछ ।

बाली हानी नोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणीत गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई सम्भन्तु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना सम्भन्तु पर्दछ ।

उन्मोचन (Release) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास गरी नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशन गरी खेतीका लागि सिफारिस गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

पंजिकृत (Registration) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास भएको वा बाहिरबाट ल्याईएका जातहरुलाई कम्तिमा दुई (२) सिजनको डाटा /प्राविधिक तथ्याङ्क प्रयोग गरी नेपालमा खेती गर्न सकिने गरी नेपाल सरकारद्वारा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

घाँसेवाली बीमालेख

अनुसूची

बीमितको नाम : ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति :												
घाँसे वालीको नाम : जात : वीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति :												
घाँसेवाली बीमा : विउ उत्पादनमा (.....) घाँस उत्पादनमा (.....) घाँसे वाली लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं :.....	नगदी रसिद जारी समय : घाँसेवाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) : बीमाङ्क रकम = I X II I = (१ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण) II = (प्रति टनको निर्धारित तोकिएको मूल्य)												
इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर : बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको वीचको नाता : इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम : इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम : सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	<table border="1"> <tr> <td>कुल बीमाङ्क :</td> <td>रु.</td> </tr> <tr> <td>कुल बीमाशुल्क :</td> <td>रु. "क"</td> </tr> <tr> <td>छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) :</td> <td>रु. "ख"</td> </tr> <tr> <td>(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क:</td> <td>रु. "ग"</td> </tr> <tr> <td>"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :</td> <td>रु. "घ"</td> </tr> <tr> <td>(ग -घ) जम्मा</td> <td>रु. "ङ"</td> </tr> </table>	कुल बीमाङ्क :	रु.	कुल बीमाशुल्क :	रु. "क"	छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) :	रु. "ख"	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क:	रु. "ग"	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. "घ"	(ग -घ) जम्मा	रु. "ङ"
कुल बीमाङ्क :	रु.												
कुल बीमाशुल्क :	रु. "क"												
छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) :	रु. "ख"												
(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क:	रु. "ग"												
"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. "घ"												
(ग -घ) जम्मा	रु. "ङ"												

समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु. "च"
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ड + च)	रु. "छ"
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. "ज"
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त
व्यक्तिको
हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

घाँसेवाली बीमा प्रस्ताव फाराम

१) घाँसेवाली उत्पादन धनीको नाम :

२) ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला.....

महा/उपमहानगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :

फोन नं :..... इमेल.....

३) बीमा अवधि :.....

४) घाँसेवाली बीमा : बिउ उत्पादनमा/घाँस उत्पादनमा, उल्लेख गर्नुहोस्

.....

५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित घाँसेवालीको विवरण उल्लेखित तालिकामा भर्नुहोस :

क्र. सं.	जात	प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उब्जनी हुने परिमाण (के.जी. मा)	प्रति के.जी. मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
						देखि	सम्म	

७) सिंचाईको व्यवस्था कस्तो छ ?

.....

८) घाँसेवाली खेतीको लागि पूर्वाधारको कस्तो व्यवस्था छ ?

.....

९) विगत १ वर्षमा यस पूर्व तपाईंले लगाएको कुनै घाँसेवाली हानी-नोक्सानी

भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

१०) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा घाँसेवाली बीउ उत्पादन/घाँसेवाली उत्पादनमा बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

११) घाँसेवाली लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपमहानगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं.

म/हामीले माथि उल्लिखित घाँसेवालीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त तथा बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरुको उत्तर सत्य भएको, घाँसेवालीलाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यो प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछु/गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति :

फोन नं. :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौ, नेपाल

प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) घाँसेवाली धनीको नाम :

२) प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा वडा नं टोल: फोन नं :..... इमेल.....

३) बीमाको लागि प्रस्तावित घाँसेवालीको विवरण :

क्र. स.	जात	प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उब्जनी हुने परिमाण (के.जी. मा)	प्रति के.जी. मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
						देखि	सम्म	

४) घाँसेवाली लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं:.....

६) घाँसेवाली उत्पादन पूर्वाधारहरुको अवस्था सन्तोषजनक छ ?

७) यस पूर्व लगाइएको घाँसेवालीमा कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित भएको थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

८) प्रस्तावित घाँसेवाली लगाउने जग्गाको नजिक कुनै बालीहरुमा सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

९) प्रस्तावित घाँसेवालीको जोखिमलाई स्वीकारन नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

१०) तपाईं प्रस्तावित घाँसेवालीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

अनुसूचीमा उल्लिखित घाँसेवालीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

ठेगाना :

कार्यरत कार्यालय :

सम्पर्क नं.:

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :

फोन नं.:..... फ्याक्स: ईमेल:.....

पशुधन बीमालेख

पशु धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने कुरामा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकाले, यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र पशुधनको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका पशुधनहरूको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा बीमाङ्क को सीमा भित्र रहि सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

(१) यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

- (क) आगलागी/चट्याड,
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान/खडेरी,
- (घ) पहिरो/भूस्खलन,
- (ङ) आँधिवेहरी/असिना/हिउँ वा तुसारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) रोगबाट हुने हानि-नोक्सान,

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरुपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

उल्लेखित कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित पशुधन बीमा अवधिभित्र मरेमा वा पूर्ण स्थायी रूपमा अशक्त भएमा बीमकले बीमितलाई निम्नानुसार भुक्तानी गर्नेछ :

- क) मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकमको ९० प्रतिशत
- ख) पूर्ण स्थायी रूपमा अशक्त भएमा बीमाङ्क रकमको ५० प्रतिशत
- ग) पूर्ण स्थायी रूपमा थुनेलो भएमा बीमाङ्क रकमको ३० प्रतिशत

सामान्य शर्त

पशु धनीले निम्न शर्तहरू अनिवार्य रूपमा पालन गर्नु पर्नेछ :

१. पशुधनलाई तन्दुरुस्त राख्नको लागि बीमित पशुधनको मालिकले आफ्नो पशुलाई समय समयमा प्राविधिकबाट पशुको स्वास्थ्य जाँच गराउनु पर्नेछ ।
२. बीमा गरिएको पशुको सम्बन्धमा कुनै विवरण थपघट गर्नु परेमा पशुधनीले बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ ।
३. पशुधनको बीमा गर्ने पशुधनीले बीमालेखलाई निरन्तरता दिन तोकिएको बीमाशुल्क बीमक वा भुक्तानी गर्ने स्थान तोकिएको भए सोही स्थानमा बीमाशुल्क बुझाई प्रत्येक वर्ष नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
४. बीमित पशुधनलाई लगाई राखिएको बीमाको सङ्केत पट्टा (ट्याग/माइक्रो चिप्स आदि) भरेमा वा हराएमा बीमितले अनिवार्य रूपमा तत्काल बीमक वा सम्बन्धित संस्था/वा बीमा अभिकर्तालाई जानकारी गराउनु पर्नेछ । कुनै सङ्गठित सहकारी संस्था वा कुनै संस्था मार्फत ऋण लिई सोको सुरक्षणको लागि बीमा गराएको अवस्थामा उक्त संस्थाको प्रतिनिधिलाई जानकारी गराई सोही संस्था मार्फत बीमकलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
५. यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित पशुधन मरेको तीन (३) दिनभित्र बीमित पशुधनी वा निजको प्रतिनिधिले बीमकलाई लिखित जानकारी गराउनु पर्नेछ । बीमकलाई तत्काल खबर गर्न सम्भव नहुने भएमा सम्बन्धित समूह वा संस्थाको प्रतिनिधिलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ । सोको जानकारी सम्बन्धित संस्थाको प्रतिनिधिले बीमा कम्पनीमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
७. प्रजनन तथा उत्पादनका लागि पालिने बीमित पशुधन (गाई, बहर, भैसी, राँगा, घोडा, गधा, खच्चड, चौँरीगाई, याक र नाक, भेडा, बाखा, बोका, च्याङ्गा, बङ्गुर आदि) को स्थायी रूपले पूर्ण रूपमा अनुत्पादक तथा अशक्त भएको प्रमाणित भएमा बीमाङ्कको ५० प्रतिशत क्षतिपूर्ति प्रदान गरिनेछ ।
८. यस बीमालेखमा उल्लेख भए बाहेक अन्य बन्देज र शर्त तथा सुविधाहरू "वाली तथा पशुपन्धी बीमा निर्देशन, २०६९ बमोजिम हुनेछ । साथै यस बीमालेख अन्तर्गत कुनै किसिमको विवाद उत्पन्न भएमा सोको निराकरणको

लागि प्रचलित बीमा ऐन, नियम तथा निर्देशिकामा उल्लेख भए अनुसार विवाद समाधान गरिनेछ ।

९. यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लेख भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
१०. पशुधनको बीमा गर्दा बीमितले प्रस्ताव फारामसँग प्राविधिकको प्रमाणपत्र अनिवार्य रूपले संलग्न गर्नुपर्नेछ । तर नवीकरणको हकमा सो प्रावधान लागु हुने छैन ।
११. बीमा कम्पनी वा निजको प्रतिनिधिले निरीक्षण/अनुगमन गर्दा बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार वस्तुभाउ/बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमिकले बीमित लाई सात (७) दिनको सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ । तर सोको प्रमाण राखी १५ दिन भित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्ने छ ।

दावी सम्बन्धी प्रकृया

बीमित पशुधन मरेमा वा पूर्ण स्थायी रूपमा अशक्त भएमा सोको कारण खोली बीमित पशुधनीले पन्ध्र (१५) दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

- १) सक्कल बीमालेख,
- २) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
- ३) बीमित पशु मरेको प्रमाण-पत्र सम्बन्धित गा.वि.स.को पशु सेवा केन्द्र वा पशु सेवा केन्द्रका प्राविधिक वा मान्यता प्राप्त पशुसेवा प्राविधिकबाट प्रमाणित गराएको प्रमाणपत्र
- ४) गा.वि.स./न.पा./वडा/कम्तिमा सबभन्दा नजिकको दुईजना छिमेकीको सर्जिमिन मुचुल्का
- ५) बीमित पशुधनमा लगाएको सङ्केत पट्टा
- ६) स्थायी रूपले पूर्ण रूपमा अनुत्पादक तथा अशक्त भएको अवस्थामा जिल्ला पशु सेवा कार्यालयका प्रमुख वा सो कार्यालयको पशु चिकित्सकबाट प्रमाणित कागजात
- ७) औषधोपचार गर्दागर्दै पनि थुनेलो वा बाभोपन भई भविष्यमा निको नहुने

अवस्थामा रहेको भनी जिल्ला पशु सेवा कार्यालयका प्रमुख वा सो कार्यालयको पशु चिकित्सक बाट प्रमाणित कागजात

बीमालेख रद्द हुने अवस्थाहरू :

निम्न अवस्थाहरूमा बीमालेख रद्द हुन सक्नेछ :

१. बीमित पशुधनको सम्बन्धमा सत्य तथ्य कुरा लुकाइ छिपाई भुट्टा विवरण दिएको पाइएमा बीमालेख स्वतः रद्द हुनेछ ।
२. बीमित पशुधनलाई बीमा अवधि समाप्त नहुँदै बिक्री गरेमा वा अन्य कुनै कारणले हक छाडी हस्तान्तरण गरेमा बीमालेख स्वतः रद्द हुनेछ । तर बीमकको स्वकृती लिई बीमालेख हस्तान्तरण गर्न सकिनेछ ।

बीमित पशुधनको दावी नलाग्ने अवस्थाहरू

निम्न अवस्थाहरूमा पशुधनको दावी गर्न सकिने छैन :

१. बीमित पशुधन हराएमा वा चोरी भएमा ।
२. बाँझोपनको सम्बन्धमा तल उल्लेख गरे अनुसार बीमितले बीमा गरेको वस्तुभाउको औसत गर्भाधारण समयावधी भन्दा अघि बीमा दावी गर्न ।

जनावरहरू	औसत गर्भाधारण अवधि
गाई	२८० दिन
भैसी	३१० दिन
घोडा	३४० दिन
भेंडा	१५० दिन
बाख्रा	१५० दिन
सुंगुर	११५ दिन
गधा	३७० दिन

३. निर्धारित अवधिभित्र दावी प्रक्रिया शुरु नगरेमा ।
४. बीमित पशुधनको बीमाशुल्क नबुझाएको अवस्थामा र नवीकरण गर्नुपर्ने बीमालेख समाप्त भएको ७ दिनभित्र नवीकरण गरी तोकिएको संस्थामा बीमाशुल्क प्राप्त नभएमा ।
५. बीमित पशुधनको शरीरमा लगाई राखिएको सङ्केत पट्टा मृत पशुधनको शरीरमा नभेटिएमा ।

६. वीमित पशुधनमा राखिएको सङ्केत पट्टा कुनै कारण विशेषले हराएमा सोको जानकारी तत्काल वीमक वा तोकिएको संस्थालाई नगराएमा ।
७. चरन, स्वास्थ्य उपचार र प्रजनन प्रयोजनको लागि मात्र गोठदेखि पाँच (५) किलोमिटर भन्दा बढीको दूरीमा दुर्घटना भएमा । उच्च पहाडी तथा हिमाली भेगमा पालिने वस्तुभाउको हकमा सो लागू नहुने ।
८. वीमकको सहमति बेगर पशुलाई जून प्रयोजनको लागि पालिएको हो सो बाहेक अन्य प्रयोजनमा गरेमा ।
९. युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट पशुधन मरेमा वा हानी-नोक्सानी भएमा ।
१०. देहायको कुराबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट वा सोबाट उत्पन्न कारणबाट पशुधन मरेमा वा हानी-नोक्सानी भएमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः) जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेतको सक्रियता संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
११. वीमा गरिएको वस्तुभाउ प्रथम पटक वीमालेख जारी भएको मितिले १५ दिन भित्र रोगको कारणबाट मरेमा । तर यो व्यवस्था नविकरणको हकमा भने लागू हुने छैन ।

विशेष व्यवस्थाहरू

- १) दावी रहित छुट (No claim discount) को निम्नानुसार व्यवस्था गर्ने :
 - वीमा नवीकरण भएको प्रथम वर्ष -कुल वीमाशुल्कको ५%
 - वीमा नवीकरण भएको दोश्रो वर्ष-कुल वीमाशुल्कको ७%
 - वीमा नवीकरण भएको तेश्रो वर्ष देखि-कुल वीमाशुल्क को १०%(गत वर्षको वीमालेखलाई आगामी वर्ष निरन्तरता दिएको हुनुपर्ने ।
वस्तुभाउको संख्या कम भएको कारणबाट छुट प्राप्त गर्न कुनै असर पर्ने)

२) बीमायोग्य उमेर :

- क) स्थानीय तथा उन्नत जातको गाई २ वर्ष (अथवा पहिलो वेत भएको) देखि १० वर्षसम्म
 - ख) भैसी ३ वर्ष (अथवा पहिलो वेत भएको) देखि १२ वर्षसम्म
 - ग) स्थानीय तथा उन्नत नश्लको बाच्छी-कोरेली वा पाडीको ६ महिनादेखि २ वर्षसम्म
 - घ) प्रजननको लागि उन्नत नश्लको साँढे वा राँगाको ३ वर्षदेखि ७ वर्षसम्म
 - ङ) हुवानी वा जोत्नको लागि गोरु वा राँगा ३ वर्षदेखि १२ वर्षसम्म
 - च) भेडा, बाख्रा र बंगुर ३ महिनादेखि विक्रीका लागि तयार हुने अवधिसम्म
- ३) प्राविधिकले पशुधनमा सङ्केत पट्टा लगाउने कार्य गर्नेछ । साथै बीमा गरिएको वस्तुभाउ (पशु)मा अनिवार्य रूपमा संकेतपट्टा प्रयोग गर्नुपर्ने ।
 - ४) बीमित पशुधनलाई लगाउने सङ्केत पट्टा र सो पट्टा लगाउँदा लाग्ने खर्च रु.२००/- भन्दा बढी हुने छैन ।
 - ५) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति वर्षका दरले लाग्नेछ ।
 - ६) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)
 - ७) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
 - ८) बीमा गरिएको वस्तुभाउलाई बीमा नगरिएको वस्तु भाउ भन्दा अनिवार्य रूपमा छुट्टा छुट्टै राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको पशुधनको स्वामित्व भएको पशुधनी वा संस्था भन्ने संझनु पर्दछ ।

बीमित पशुधन भन्नाले यस बीमालेखको पशुधन विवरण तालिकामा नाम र विवरण उल्लेख भएको दुध, मासु, ब्रिडिङ, पशुश्रम,ऊन आदिको लागि पालिने पशु संझनु पर्दछ ।

बैङ्क भन्नाले प्रचलित बैङ्क तथा वित्तीय कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट वित्तीय कारोबार गर्न नियम बमोजिम इजाजत प्राप्त संस्था संझनु पर्दछ । यस परिभाषाले वित्तीय कम्पनी, लघु वित्त कम्पनी तथा पशुधन खरीदको लागि कर्जा दिने अन्य संस्था (सरकारी, सहकारी र गैर सरकारी संस्था आदि) तथा ग्रामीण क्षेत्रमा

सञ्चालित विभिन्न योजना समेतलाई संभन्नु पर्दछ ।

सदस्य संस्था भन्नाले दुध, मासु, ब्रिडिङ, पशुश्रम,ऊन आदि जस्ता कार्यसँग सम्बन्धित पशुधनीहरूको सहकारी संस्था संभन्नु पर्दछ । यसले अन्य प्रकारका सहकारी संस्था, सहकारी समूह, सामुदायिक समूह, महिला स्वावलम्बन समूह, आमा समूह, कृषक समूह आदि जस्ता समूह समेतलाई संभन्नु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित पशुधन पशुधनी, सम्बन्धित सदस्य संस्था वा वैङ्क तथा बीमकबाट मान्यता प्राप्त पशु सेवा प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्तावको साथमा पेश भएको पशुधन बीमाको मूल्य निर्धारण फारममा घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ ।

.....बीमालेख अनुसूची

पशुधनीको नाम :..... नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ता : नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : कुल :
..... रहेको स्थान : जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	कुल बीमाङ्क : रु.
इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :	कुल बीमाशुल्क : रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट :“क” को..... % (यदि भएमा) : रु. “ख”
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. “ग”
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ) जम्मा रु. “ङ”

समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने वैडक तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु. “च”
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ड + च)	रु. “छ”
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क	रु. “ज”
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको
नाम :
पद :
हस्ताक्षर :
मिति :

नोट : कुल पशुधन सङ्ख्या, कुल बीमाङ्क रु. र कुल बीमाशुल्क संलग्न “बीमित पशुधनको विवरण तालिका” मा उल्लेख भए बमोजिम कायम गरिएको ।

बीमित पशुधनको विवरण तालिका											
क्र. सं	नाम	जात	उमेर	उचाइ	रङ	पालिएको तरिका		सङ्केत चिन्ह नं	हालको स्वास्थ्य स्थिति:	बीमाङ्क	कैफियत
						■बँधुवा	■चरण				

■ बँधुवा : गोठमै राखेर पालिने पशुधनीको नाम :

■ चरण : चराएर पालिन

हस्ताक्षर/सही :

ना.प्र.नं. :

मिति :

९) पशुधन राखिने गोठको बनावटको विवरण दिनुहोस् ।

१०) उक्त पशुधनहरू स्वस्थ छन् ? यदि छैनन् भने रोगहरूको विवरण दिनुहोस :

११) पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध छ ? यदि छ भने त्यो कुन प्रकारको छ :

क) सरकारी स्वास्थ्य सेवा.....

ख) निजी पशु स्वास्थ्य सेवा

ग) पशुधन राखिने गोठबाट पशु स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको अनुमानित दूरी उल्लेख गर्नुहोस ?

घ) सरकारी वा निजी पशु चिकित्सक/प्राविधिकद्वारा बीमित पशुहरूलाई गरिने चेकजाँचको विवरण:.....

१२) विगत १ वर्षमा तपाईंको कुनै पशुधन मरेको छ ? छ भने

१३) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा पशुको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? साथै दावी भए दावी रकम समेत उल्लेख गर्नुहोस् ।

१४) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा अन्य कुनै समूह आदिले उक्त पशुमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा समूहको विवरण भर्नुहोस् :

नाम :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा

वडा नं टोल: फोन नं..... इमेल..... लिएको

ऋणको रकम : रु..... अक्षरेपी (.....)

म/हामीले माथि उल्लिखित पशुहरूको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, पशुहरूलाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको र पशुहरू तन्दुरुस्त र स्वस्थ रहेको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामीबीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

पशुधन बीमा स्वास्थ्य विवरण

(पशु चिकित्सक/प्राविधिक प्रमाणपत्र)

(प्रस्ताव फारम साथै संलग्न हुनुपर्ने)

१) पशुधनीको नाम :.....

२) ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा

वडा नं..... टोल :..... फोन नं..... इमेल.....

३) पेशा :.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक पशुहरूको विवरण :

(पशु सङ्ख्या बढी भएमा छुट्टै विवरण संलग्न गर्न सकिनेछ र पशुधनको किसिम अनुसार छुट्टाछुट्टै विवरण तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ)

बीमित पशुधनको किसिम :

क्र.सं.	सङ्केत पट्टा	उमेर	उचाई	वर्तमान बजार मूल्य
१)				
२)				
३)				

५) के उक्त पशुहरू स्वस्थ, निरोगी र असल अवस्थामा छन् ?

.....

६) के कुनै पशुहरू कहिल्यै कुनै रोगव्याधिबाट ग्रस्त थिए ? यदि थिए भने रोगको विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) के तिनीहरू राम्रोसँग स्याहार गरिएका वा नियमितरूपले उचित आहारा खुवाए जस्ता देखिन्छन् ?

.....

८) के विगत वा वर्तमानमा थुनिलो (Mastitis) रोगको कुनै लक्षण देखिन्छ ?

.....
९) पशुधन राख्ने स्थान वा त्यसको नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ? यदि छ भने मिति उल्लेख गर्नुहोस् ?
.....

१०) सबै पशुहरूलाई :

अ) क्षयरोग (Tuberculosis) परीक्षण गरिएको छ ? छ भने तिनीहरू क्षयरोगको सङ्क्रमणबाट मुक्त छन् ?
.....

आ) ब्रुसेलोसिस (Brucellosis) नाम रोगको एग्लुटिनेसन (Agglutination) परीक्षण गरिएको छ र नकारात्मक चरणहरूका लागि यस रोगको विरुद्ध खोप लगाइएको छ
.....

६) पशुहरू आपूर्तिको स्रोत के हो ?
.....

७) पशुधन राख्ने गोठको अवस्था राम्रो र पशुधनको स्वास्थ्यलाई सघाउ पुऱ्याउने खालको छ ?
.....

८) तपाईंलाई उक्त जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? भएमा विवरण दिनुहोस् ।
.....

९) तपाईंले उक्त जोखिम स्वीकार गर्न मनासिव देख्नु भएको छ ? छैन भने कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।
.....

अनुसूचीमा उल्लिखित पशुधनहरूको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गर्ने । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरू मेरो जानकारीमा आए सम्म सही छन् भनी प्रमाणित गर्दछु ।

पशु चिकित्सक/प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना :

फोन/मोबाईल न :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं. -, फ्याक्स - इमेल

बाखा बीमालेख

अनुसूचीमा उल्लेखित प्रस्तावकबाटइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) लाई प्राप्त प्रस्ताव, आवश्यक कागजात, विवरण र उद्घोषणमा उल्लेखित विषयमा सहमत भई स्वीकार गरिएको तथा बीमाशुल्क समेत प्राप्त भएकोले बीमा अवधिभित्र बाखा मरेमा बीमालेखको अधिनमा रही प्रस्तावलाई क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी गर्न बीमक मन्जुर गर्दछ ।

रक्षावरण गर्ने जोखिमहरु :

१) देहायको कुनै कारणबाट बाखा मरेमा अधिकतम् बीमाङ्क रकमको सीमा भित्र रही वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकमभुक्तानी गरिनेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ,	(घ) आँधिबेहरी/असिना/हिउँ/तुसारी,
(ख) भूकम्प,	(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरु,
(ग) बाढी/डुवान/खडेरी/पहिरो/भूस्खलन	(छ) रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी

२) प्रस्तावकको दुर्घटनाको प्रत्येक कारणबाट मृत्यु भएमा दुर्घटना मृत्यु सुविधा रु. २,००,०००।- (दुई लाख) भुक्तानी गरिनेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरु :

- १) बाखाको सम्बन्धमा सत्य तथ्य कुरा लुकाइ छिपाई भुट्टा विवरण दिएको पाइएमा ।
- २) प्रस्तावक वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्यको लापरवाहीले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यले वा रिसइवी साधने कार्यबाटबाखा मरेमा ।
- ३) बाखा हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ४) सरकारी निकायको आदेशमा बाखालाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- ६) बाखाको शरीरमा लगाई राखिएको सङ्केत पट्टा बीमा दावीको अवस्थामा शरीरमा नभेटिएमा ।
- ७) बीमा गरिएको बाखा प्रथम पटक बीमालेख जारी भएको मितिले १५ दिन भित्र रोगको कारणबाट मरेमा । तर यो व्यवस्था नविकरणको हकमा भने लागू हुने छैन ।
- ८) चरन, स्वास्थ्य उपचार र प्रजनन प्रयोजनको लागि गोठदेखि पाँच (५) किलोमिटर

भन्दा बढीको दूरीमा मरेमा भएमा ।

- ९) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणले बाखा मरेमा ।
- १०) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः) जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलनसमेतको सक्रियता संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुन कुनै दुर्घटनाको कारणलेबाखा मरेमा ।
- ११) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटनाको कारणले बाखा मरेमा ।

प्रस्तावकले पालना गर्नु पर्ने शर्तहरू :

- १) बीमा गर्दाको समयमा सबै बाखाहरू स्वस्थ तथा कुनै चोटपटक नलारोको हुनुपर्नेछ । बाखालाई जुकाको औषधी खुवाएको तथा PPR Vaccine विरुद्धको खोप लगाएको प्रमाण अनिवार्य रूपमा बीमा प्रस्ताव फारम साथ पेश गर्नुपर्नेछ ।
- २) बीस (२०) वा सो भन्दा माथिको संख्यामा बाखाको पालन गरिएकोमा हकमा सरुवासंक्रामक रोगहरू Goat Pox, Foot & Mount Disease, Anthrax and PPR Vaccine विरुद्धको खोप अनिवार्य रूपमा लगाएको हुनुपर्नेछ, र सोको अभिलेख प्राविधिकबाट प्रमाणित गराई बीमकलाई उपलब्ध गराए पश्चात मात्र उल्लेखित रोगहरूको जोखीम बहन हुनेछ ।
- ३) बीस (२०) वा सो भन्दा माथिको संख्यामा बाखाको पालन गरिएकोमा हकमा बयस्क बाखाको वासस्थान (खोर) पशु सेवा विभाग द्वारा तोकिएको न्यूनतम मापदण्ड बमोजिम हुनुपर्नेछ ।
- ४) बीमा गरिएको बाखाको संख्या थपघट गर्नु परेमा बाखाधनीले बीमकलाई लिखितजानकारी दिनु पर्नेछ ।
- ५) दश (१०) वा सो भन्दा बढी बयस्क बाखा पालिएको अवस्थामा आंशिक बीमा गर्न पाईने छैन ।
- ६) कानुन बमोजिम बाखाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा बाहेक प्रस्तावकले बाखालाई बीमा अवधि समाप्त नहुँदै विक्री गरेमा वा अन्य कुनै कारणले हक छाडी हस्तान्तरण गरेमा बीमालेख स्वतः रद्द हुनेछ । तर बीमकको स्वकृती लिई बीमालेख हस्तान्तरण गर्न सकिनेछ ।
- ७) बाखामा अनिवार्य रूपमा प्राविधिकबाट संकेतपट्टा लगाएको हुनुपर्ने छ । बीमित

वाखामा लगाएको सङ्केत पट्टा कुनै कारण विशेषले हराएमा सोको जानकारी तत्काल बीमकलाई दिनु पर्नेछ ।

- ८) प्राविधिकको परामर्शअनुसारवाखा लाई स्वस्थ र निरोगी राख्नु पर्नेछ र कुनै रोग लागेमा वा अस्वस्थ भएमा उचित रोकथाम वा उपचार गराउनु पर्नेछ । उपचारको अभिलेख सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।
- ९) वाखाको लागि स्वस्थ तथा पर्याप्त आहार, पानी र सुरक्षित तथा व्यवस्थित गोठको व्यवस्था गरेको हुनुपर्दछ ।
- १०) बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लेख भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।

बीमाङ्क र बीमाशुल्क :

१. बीमाङ्क गा.पा./न.पा./उ.ना.पा./म.न.पा. को स्थानियपशु सेवा शाखाले तोके बमोजिमको मूल्यमा हुनेछ । नतोकिएको अवस्थामा बीमित, बीमक र प्राविधिकको सहमति अनुसार हुनेछ । तर तोकिएको मूल्य हालको स्थानिय बजार मूल्य भन्दा बढी हुने छैन ।
२. आयातितवाखाको बीमाङ्क निर्धारणगर्दा अनिवार्य रुपमा सम्पूर्ण कागजात (बिजक, हवाई टिकट (हवाई मार्फत आएको अवस्थामा), राज्यस्व तिरेको कागज, क्वारेन्टाइन प्रमाणपत्र) पेश गर्नुपर्नेछ ।
३. आयातित जातको वाखाका Cross Breeding वाट जन्मेको पाठापाठीको बीमा गर्दा अणुवंशिकिय गुण (Purity) को आधारमा बीमाङ्क कायम हुने छ । सोकोपशु सेवा वा भेटेनरी अस्पतालवा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रवाट Pedigree Record प्रमाणित गराई अनिवार्य रुपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
४. बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत प्रति वर्षका दरले लाग्नेछ ।
५. प्रस्तावकको दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजारलाग्नेछ ।
६. पाँच (५) वर्ष उमेर सम्मको वाखाको बीमा गर्न सकिनेछ ।
७. दावी रहित छुट (No claim discount) को व्यवस्था :
 - नवीकरणको प्रथम वर्ष बीमाशुल्कको ५%
 - नवीकरणको दोस्रो वर्ष बीमाशुल्कको ७%
 - नवीकरणको तेस्रो वर्ष देखी बीमाशुल्कको १०%

दावी सम्बन्धी प्रकृत्या :

- १) यस विमालेख अन्तर्गत बीमित बाखामरेमा सोको कारण खोलीतीन (३) दिनभित्र प्रस्तावकले बीमकलाई लिखित जानकारी गराउनुपर्ने छ, र पन्ध्र(१५) दिनभित्र वा सो अवधिभित्र सम्भव नभएमा सोको कारण सहित सम्भव हुनासाथ देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- क) सक्कल विमालेख,
ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
ग) गा.पा./न.पा./वडा/कम्तिमा सबभन्दा नजिकको दुईजना छिमेकीको सर्जमिन मुचुल्का
घ) बीस (२०) वा सो भन्दा बढी बाखाको बीमा गरिएको अवस्थामा अनिवार्य रूपमा सम्बन्धित स्थानिय निकायको पशुसेवा वा भेटेनरी अस्पतालवा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रबाट प्रमाणित प्रमाण-पत्र
ङ) बाखामा लगाएको सङ्केत पट्टार सो देखिने गरी बाखा सहितको फोटो
- २) यस विमालेख अन्तर्गत मतभेद वा विवाद भएमा साठी (६०) दिनभित्र प्रस्तावकले बीमा समितिमा उजुरी दिन सक्नेछ ।

परिभाषा :

- बाखा** भन्नाले सबै प्रजातिका बाखा, बोका, खसी, पाठापाठी, आदि संभन्नु पर्दछ ।
- प्रस्तावक** भन्नाले यस विमालेख नाम उल्लेख भएको र यसै विमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको बाखाको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने संभन्नु पर्दछ ।
- लापरवाही** भन्नाले बीमितले आफ्नो बाखा लाई रोगहरू विरुद्ध समयमै आवश्यक प्रतिरोधात्मक खोपहरू नलगाएको, बाखाअस्वस्थ भएको अवस्थामा उचित हेरचाह, व्यवस्थित खोर तथा उपचार नगराएको अवस्था संभन्नु पर्दछ । बीमालेखमा उल्लेख भएका शर्तहरू पालना नगरेको अवस्था समेत संभन्नु पर्दछ ।
- प्राविधिक ब्यक्ति** भन्नाले पशुसेवा शाखा, विज्ञकेन्द्रका प्राविधिक वा भेटेरीनरी जे.टि.,जेटिए वा ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु चिकित्सा/पशु विज्ञान विषयमा ज्ञान हासिल गरी सम्बन्धित निकायबाट सो सम्बन्धमा नियम बमोजिम कार्य गर्ने इजाजत प्राप्त व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।
- सङ्केत पट्टा** भन्नाले बीमा गरिएको बाखा लाई पहिचान गर्ने उद्देश्यले बाखाप्राविधिकले लगाई दिने पहिचान खुल्ने सङ्केत (ट्याग/माइक्रो चिप्स, आदि) संभन्नु पर्दछ ।
- बाखा मृत्यु प्रमाणपत्र** भन्नाले सम्बन्धित पशु प्राविधिकले बीमित बाखाको मृत्यु

भएको भनी प्रमाणित गरी दिएको प्रमाण पत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साइघातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटनालाई संभन्नु पर्छ ।

पशु सेवा शाखा भन्नाले स्थानिय निकाय/न.पा/गा.पा. मा रहेको पशु सेवा शाखा संभन्नु पर्दछ ।

बाखा बीमालेख

अनुसूची

प्रस्तावकको नाम : नागरिकता नं. : पेशा : ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं. : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. :
बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :	नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय :
बाखाको गोठ रहेको स्थान : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :.....	
इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :	कुल बीमाङ्क : रु. कुल बीमाशुल्क : रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट :“क” को..... % (यदि भएमा) : रु. “ख”
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख)छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. “ग”
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ) जम्मा रु. “ङ”

समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा बितीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु. “च”
	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च)	रु. “छ”
	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. “ज”
	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

बीमित बाखाको विवरण तालिका

जात	उमेर	उचाइ	रङ्ग	रौल (वजन)	पालिएको तरिका बँधुवा / चरन	सङ्केत पट्टा न.	हालको स्वास्थ्य स्थिति	खरिद गरेको भए सोको मिति र खरिद मूल्य	प्रस्तावित बीमाङ्क

■ बँधुवा : गोठमै राखेर पालिने

■ चरण : चराएर पालिने

बाखाधनीको नाम :

हस्ताक्षर/सही :

ना.प्र.नं. :

मिति :.....

इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

बाखा बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) प्रस्तावकको नाम : नागरिकता नं. :
- २) ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल : फोन नं.....
इमेल.....
- ३) पेशा :
- ४) बीमा अवधि : देखी..... सम्म
- ५) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित प्रत्येक बाखाको विवरण तालिकामा उल्लेख गर्नुहोस् :

जात	उमेर	उचाइ	रङ	तौल (किलोग्राम)	पालिएको तरिका बँधुवा/चरण	सङ्केत पङ्खा न.	हालको स्वास्थ्य स्थिति	खरिद गरेको भए सोको मिति र खरिद मूल्य	प्रस्तावित बीमाद्व

■बँधुवा : गोठमै राखेर पालिने ■चरण : चराएर पालिने

- ६) बाखाको प्रयोजन : उल्लेख गर्नुहोस्.....(मासु/प्रजनन)
- ७) बाखापालिएको गोठको वास्तविक ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :
- ८) बाखा राखिने गोठको बनावटको विवरण दिनुहोस् :
.....
- ९) बाखाहरु स्वस्थ छन् ? यदि छैनन् भने रोगहरुको विवरण दिनुहोस् :
.....
- १०)बाखाहरुलाई जुका, सरुवा तथा संक्रामक रोग विरुद्धको खोप दिईएको छ/छैन?
छ भने कुन कुन खोप कुन मितिमा दिईएको विवरण दिनुहोस्:
.....
- ११)बाखाहरु कति पटक ब्याएका छन्? प्रति बेत कति संख्यामा पाठापाठी जन्माएका छन् :
.....

१२) बाखाहरु मा Inbreedin नरोक्ने प्रयत्न गरिएको छ/छैन ?

.....

१३) पशुस्वास्थ्य सेवा उपलब्ध छ ? यदि छ भने त्यो कुन प्रकारको छ :

.....

१४) विगत २ वर्षमा तपाईंको कुनै बाखा मरेको छ ? छ, भने

बाखा मरेको वर्ष	मृत्युको कारण	नोक्सान भएको बाखाको सङ्ख्या

१५) यस पूर्व तीन वर्ष भित्र कुनै बीमा कम्पनीमा बाखाको बीमा भएको भए निम्न विवरणहरु उल्लेख गर्नुहोस् ।

वर्ष	बीमकको नाम	बीमा गरेको बाखाको संख्या	बीमाङ्क रकम	दावी गरेको बाखाको संख्या	दावी रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम
पहिलोवर्ष						
दोस्रोवर्ष						
तेस्रोवर्ष						

१६) कुनै बैङ्क/वित्त कम्पनी/सहकारी आदिले उक्त बाखामा लगानी गरेको छ ? छ भने विवरण दिनुहोस :

नाम : प्रदेश जिल्ला
 महा/उपनगर/नगर/गा.पा. वडा नं. टोल :
 ऋण रकम : रु अक्षरेपी (.....)

म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरुको उत्तर सत्य भएको, बाखाहरु वारे यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको र बाखाहरु स्वस्थ रहेको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

फोन/मोबाईल न :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

बाखा बीमा स्वास्थ्य विवरण

(पशु चिकित्सक/प्राविधिक प्रमाणपत्र)

(प्रस्ताव फारम साथै संलग्न हुनुपर्ने)

१) प्रस्तावकको नाम :.....

२) ठेगाना

प्रदेश..... जिल्ला.....

महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :.....

३) पेशा :.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक बाखाहरूको विवरण :

जात	उमेर	उचाइ	पालिएको तरिका बँधुवा/चरन	सङ्केत पट्टा	हालको स्वास्थ्य स्थिति	हालको बजार मूल्य	प्रस्तावित बीमाङ्क

५) के उक्त बाखाहरू स्वस्थ निरोगी अवस्थामा छन् ?

.....

६) के कुनै बाखाहरू कुनै रोगव्याधिबाट ग्रस्त छन्? यदि छन् भने रोगको विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) के तिनीहरू राम्रोसँग स्याहार गरिएका वा नियमितरूपले उचित आहारा खुवाए जस्ता देखिन्छन् ?

.....

८) बाखा राख्ने गोठ नजिकमा कुनै सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ? यदि छ भने उल्लेख गर्नुहोस् ?

.....

९) के बाखाहरूलाई जुका, सरुवा तथा संक्रामक रोग विरुद्धको खोप दिईएको छ? छ भने कुनकुन खोप कुन मितिमा दिईएको विवरण उल्लेख गर्नुहोस् ?

.....

१०) बाखाहरु आपूर्तिको स्रोत के हो ?

.....

११) बाखाहरु मा Inbreedin नरोक्ने प्रयत्न गरिएको छ/छैन ?

.....

१२) बाखा राख्ने गोठको अवस्था राम्रो र बाखाको स्वास्थ्यलाई सघाउ पुऱ्याउने खालको छ ?

१३) तपाईंले उक्त जोखिम स्वीकार गर्न मनासिव देख्नु भएको छ ? छैन भने कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

माथि उल्लिखित बाखाहरुको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गर्ने । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारीमा आए सम्म सही छन् भनी प्रमाणित गर्दछु ।

पशु चिकित्सक/प्राविधिकको

नाम :

सही :

कार्यरत कार्यालयको नाम र ठेगाना :

फोन/मोबाईल न :

मिति:

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं....., फ्याक्स इमेल.....

पन्थी बीमालेख

पन्थी धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने कुरामा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले, यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका पन्थी मरेमा बीमाङ्क को सीमा भित्र रहि सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित पन्थी बीमा अवधिभित्र मरेमा बीमकले उक्त पन्थीको दावी भुक्तानी यस बीमा लेखको दावी भुक्तानी प्रकृया शिर्षकको दफा (३) बमोजिम हुन आउने रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
 - (क) आगलागी, चट्याङ
 - (ख) भूकम्प,
 - (ग) बाढी/डुवान
 - (घ) पहिरो/भूस्खलन,
 - (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसरो,
 - (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
 - (छ) रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी (बीमकले क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरूमा उल्लेखित रोगहरू बाहेक),
- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमकले क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू

निम्न अवस्थाहरूमा यस बीमालेख अन्तर्गत दावी भुक्तानी हुने छैन :

- १) पन्धीधनी वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्यको लापरवाहीले वा जानाजान वा मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट बीमित पन्धी मरेमा ।
- २) व्यापक संक्रामक रोग (बर्डफ्लु) को कारणबाट बीमित पन्धी मरेमा ।
- ३) सरकारी निकाय वा अन्य मान्यता प्राप्त कानुनी निकायको आदेशमा पन्धीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- ४) बीमित पन्धी हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ५) व्यवसायिक प्रयोजनका लागि पालिएका पन्धीको हकमा पन्धी गृहको पचास (५०) मिटर भन्दा बढी दूरीमा र घरपालुवाको हकमा एक (१) किलोमिटर भन्दा बढीको दूरीमा भएको दुर्घटनाजन्य कारणबाट मरेमा ।
- ६) व्यावसायिक रूपमा पालन गरिएका पन्धीको सम्बन्धमा कुल समूहको ५% अधिक (excess) लाग्ने ।
- ७) बीमित पन्धी बिक्री गरी स्वामित्व हस्तान्तरण भएमा । तर बीमकको लिखित स्वीकृत लिई बीमालेख हस्तान्तरण गर्न पाइनेछ ।
- ८) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित पन्धीको मरेमा ।
- ९) देहायको कुराबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट वा सोबाट उत्पन्न कारणबाट बीमित पन्धी मरेमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि, शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः) जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेतको सक्रियता संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- १०) बीमित पन्धी राख्ने स्थानको सम्बन्धमा पन्धी धनीले मूलभूत विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा वा वास्तविकताको उल्लेख गर्दा कुनै गल्तीबाट हुने दावीप्रति बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।

११) बीमकको सहमति बेगर पशुपन्थीलाई जून प्रयोजनको लागि ल्याएको हो सो बाहेक अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गरेमा ।

शर्तहरू

पन्थीको बीमा गर्दा बीमितले निम्न शर्तहरूको पालना गर्नु पर्नेछ :

- १) बीमित पन्थीलाई पूर्ण स्वस्थ र निरोगी राख्न पन्थी धनीले हरसम्भव प्रयास गर्नु पर्नेछ । बीमित पन्थीलाई नियमित रूपमा रोग रोकथामको लागि अनिवार्य रूपमा खोप लगाएको हुनु पर्नेछ । बीमित पन्थीलाई कुनै रोग लागेमा पन्थी धनीले पशुपन्थी चिकित्सक वा सम्बन्धित प्राविधिकबाट तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित उपचार गराउनु पर्नेछ ।
- २) बीमित पन्थीहरू राख्ने खोर स्वच्छ, हावा जान सक्ने हुनु पर्छ । साथै पिउने पानी, दाना, आहारहरूको राम्रो व्यवस्था गरी सन्तुलित आहार दिनु पर्छ ।
- ३) बीमित पन्थीको सम्बन्धमा बीमकले चाहेको समयमा पन्थीधनीले जुनसुकै समयमा पन्थी पालन गरिएको परिसरमा परीक्षण/अनुगमन गर्न आउने बीमकको कुनै पनि आधिकारिक प्रतिनिधिलाई परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ । निरीक्षण/अनुगमन गर्दा बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमित लाई सात (७) दिनको सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ । तर सोको प्रमाण राखी १५ दिन भित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्ने छ ।
- ४) यदि खरीद गरेर, बिक्री गरेर, मरेर, थप उत्पादन भएर पन्थीको सुरुमा तोकिएको सङ्ख्याको १०% भन्दा बढीको तलमाथि भएको रहेछ भने तत्कालै पन्थी धनीले बीमकलाई खबर गर्नु पर्नेछ ।
- ५) बीमित पन्थी मरेमा सोको दुई (२) दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा बैङ्क/सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमकले मृत पन्थीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म पन्थी धनीले मृतपन्थी सुरक्षित राख्नु पर्नेछ । बीमकले सो अवधिभित्र मृतपन्थीको सम्बन्धमा आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी सिधै वा बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत पन्थी धनीलाई जानकारी दिनेछ ।
- ६) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित पन्थी मरेको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।

- ७) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- ८) पन्धीको बीमा गर्दा बीमितले प्रस्ताव फारामसँग प्राविधिकको प्रमाणपत्र अनिवार्य रूपले संलग्न गर्नुपर्नेछ । तर नविकरणको हकमा सो प्रावधान लागू हुने छैन ।

दावी सम्बन्धी प्रकृया

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमित पन्धी मरेमा सोको सात (७) दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- १) सक्कल बीमालेख
२) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
३) बीमित पन्धी मरेको प्रमाण-पत्र,
४) गा.वि.स./न.पा./वडा/कम्तिमा सबभन्दा नजिकको छिमेकीको सर्जमिन मुचुल्का
५) बीमितले पन्धी पालेको सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेखको प्रति
- २) बीमा अवधिभित्र जून समय (हप्ता) मा दावी पर्छ सोही समय (हप्ता) अनुसारको अनुसूची १ र २ मा उल्लेखित निर्धारित गुणांकको आधारमा प्रस्तावकले बीमाङ्क गणना गर्दा प्रस्ताव फारम साथ पन्धी बीमा – बीमाङ्क निर्धारण फारममा उपलब्ध गराएको र बीमालेखमा उल्लेख भएको चल्लाको मूल्य र दानाको मूल्यलाई आधार मानेर दावी रकम मूल्याङ्कन गरिनेछ ।
- ३) दावी भुक्तानी रकम निम्न सत्र प्रयोग गरी निर्धारण गरिनेछ :
प्रति पन्धीको दावी भुक्तानी रु. = दाना खर्च X निर्धारित गुणांक + चल्लाको मूल्य
निर्धारित गुणांक : दावी परेको समय (हप्ता) अनुसारको अनुसूची १ र २ मा उल्लेखित निर्धारित गुणांक
- ४) यस बीमा अन्तर्गत बैङ्क र सदस्य संस्था र बीमक बीच मतभेद भएमा वा विवाद उत्पन्न भएमा सोको निरूपण प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।
- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी नदिएमा वा कम दिएमा सोको

जानकारी प्राप्त भएको पैतीस (३५) दिनभित्र पन्थी धनीले बीमा समितिमा उजुरी दिन सक्नेछ ।

विशेष व्यवस्थाहरु

- १) पन्थीको बीमाशुल्क निम्नानुसार हुनेछ :-
 - क) पन्थीको बीमा बार्षिक रुपमा गरिएको हकमा प्रति वर्ष बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशतका दरले बीमाशुल्क लाग्नेछ ।
 - ख) पन्थीको बीमा प्रति ब्याच (समूह)को रुपमा गरिएको हकमा प्रति ब्याच (समूह) बीमाङ्क रकमको १.२५ प्रतिशतका दरले बीमाशुल्क लाग्नेछ ।
- २) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पन्थ (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- ३) बीमाङ्क गणना
प्रति पन्थीको बीमाङ्क रकम स्थानिय बजारमा प्रचलित चल्लाको खरिद मूल्य र दाना प्रति के. जी. खरिद मूल्यको आधारमा देहायको समिकरणको योगफलको आधारमा कायम गरिनेछ :
प्रति पन्थीको बीमाङ्क रु. = दाना खर्च X निर्धारित गुणांक + चल्लाको मूल्य
चल्लाको मूल्य : एक दिनको स्थानिय वास्तविक मूल्य
दाना खर्च : एक दिनको प्रति के. जी. स्थानिय वास्तविक मूल्य
निर्धारित गुणांक : कुखुरा (ब्रोईलर) - ४.७५
कुखुरा (लेयर्स/प्यारेन्ट) र हाँस - १०.२
- ४) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेख नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको पन्थीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने संभन्नु पर्दछ ।

बीमित पन्थी भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको पन्थी संभन्नु पर्दछ ।

बैङ्क भन्नाले प्रचलित बैङ्क तथा वित्तीय कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट

वित्तीय कारोबार गर्न नियम बमोजिम इजाजत प्राप्त संस्था संभन्नु पर्दछ। यस परिभाषाले वित्तीय कम्पनी, लघु वित्त कम्पनी तथा पशुधन खरीदको लागि कर्जा दिने अन्य संस्था (सरकारी, सहकारी, गैर सरकारी संस्था आदि,) तथा ग्रामीण क्षेत्रमा सञ्चालित विभिन्न योजना समेतलाई संभन्नु पर्दछ।

सदस्य संस्था भन्नाले मासु, अन्डा र चल्ला उत्पादन जस्ता कार्यसँग सम्बन्धित पन्छीधनीहरुको सहकारी संस्था संभन्नु पर्दछ। यसले अन्य प्रकारका सहकारी संस्था, सहकारी समूह, सामुदायिक समूह, महिला स्वावलम्बन समूह, कृषि समूह, आमा समूह आदि जस्ता समूह समेतलाई संभन्नु पर्दछ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले बीमित पन्छीधनीको सम्बन्धित सदस्य संस्था वा बैङ्क तथा बीमकवाट मान्यता प्राप्त पशु प्राविधिकले संयुक्त रूपमा भरी बीमाको प्रस्तावको साथमा पेश भएको पन्छीको बीमाको मूल्य निर्धारण फाराममा घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ।

लापरवाही भन्नाले बीमितले आफ्नो पन्छीलाई रोगहरु विरुद्ध समयमै आवश्यक प्रतिरोधात्मक खोपहरु नलगाएको, पन्छी अस्वस्थ भएको अवस्थामा उचित हेरचाह तथा उपचार नगराएको तथा जानाजान विषालु पदार्थ खुवाएको अवस्था समेत संभन्नु पर्दछ।

प्राविधिक व्यक्ति भन्नाले पशु सेवा केन्द्र, उपकेन्द्रका प्राविधिक, भेटेरिनरी जे.टि.,जे.टि.ए वा ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु चिकित्सा/पशु विज्ञान विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरी सम्बन्धित निकायबाट सो सम्बन्धमा नियम बमोजिम कार्य गर्ने इजाजत प्राप्त व्यक्ति संभन्नु पर्दछ।

स्वास्थ्य परीक्षण भन्नाले बीमाको लागि प्रस्तावित पन्छीको प्राविधिकबाट तन्दुरुस्त र निरोगी छ, छैन, कुनै सरुवा, सङ्क्रामक, परजीवी वा अन्य रोग लागेको छ/छैन भनी तथा उमेर निर्धारण गर्नको लागि गरिने स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्य संभन्नु पर्दछ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा एक (१) वर्षसम्मको अवधि संभन्नु पर्दछ। बीमकले नवीकरण गर्न स्वीकृति गरी सोको लागि लाग्ने बीमाशुल्क समेत बीमकलाई प्राप्त भएको अवस्थामा नवीकरण भएको अवधिलाई पनि बीमा अवधि संभन्नु पर्दछ।

पन्थी मृत्यु प्रमाणपत्र भन्नाले सम्बन्धित बैङ्क र/वा सदस्य संस्था र पशु प्राविधिकले बीमित पक्षीको मृत्यु भएको भनी प्रमाणित गरि दिएको प्रमाण पत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटनालाई संभन्नु पर्छ ।

व्यवसायिक रूपमा पालन गरिएको पन्थी भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता गरी सञ्चालन गरेको पन्थी व्यवसाय सम्भन्नु पर्दछ ।

अध्यावधिक अभिलेख भन्नाले शर्त बुँदा न.(४) बमोजिम पन्थी संख्या थपघट भएको रेकर्ड तथा पन्थीलाई लाग्ने रोगहरू विरुद्ध समयमै आवश्यक प्रतिरोधात्मक खोपहरू लगाएको, पन्थी अस्वस्थ भएको अवस्थामा उचित हेरचाह तथा उपचार गराएको रेकर्ड ।

पन्थी बीमालेख

तालिका

पन्थी धनीको नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं. : अधिकर्ता : नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान : बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय :	
जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्ति मिति :		
खोर रहेको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....		
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु . "क"

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) :	रु . "ख"
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु . "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु . "घ"
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :	(ग -घ) जम्मा	रु . "ङ"
समुह / संस्था / समिति / ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	टिकट दस्तुर :	रु . "च"

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं., फ्याक्स नं., इमेल.....

पन्धी बीमा – बीमाङ्क रकम निर्धारण फाराम

बीमाका प्रस्तावक पन्धी धनी श्री/श्रीमती/सुश्री
 . द्वारा बीमाको लागि प्रस्तावित निम्न विवरण भएको पन्धी मूल्य, उमेर, स्वास्थ्य स्थिति, उत्पादकत्व, बजारमा चलेको मूल्यको आधारमा तल उल्लेख भए अनुसार रहेको छ। उक्त मूल्य हामीले जानेबुझेसम्म प्रस्तावित पन्धीको उचित मूल्य भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछौं।

पन्धी धनीको नाम	
ठेगाना	अञ्चल.....जिल्ला.....न.पा./गा.वि.स..... वडा.....फोन नं.:- आवास.....मोबाइल
पिताको नाम	
बाजेको नाम	
पति/पत्नीको नाम	
प्रस्तावित पन्धीको किसिम	कुखुरा (लेयर्स/ब्रोइलर/हयाचरी), हाँस
जात	
उमेर	
समुह (ब्याच)	
कुल संख्या	
खरिद गरेको भए मिति	
एक दिने चलाको मूल्य	
प्रति के.जी. दाना मूल्य	
कुल बीमाङ्क रकम	

नोट :

प्रति पन्धी बीमाङ्क : स्थानीय बजारमा प्रचलित प्रति चलाको खरिद मूल्य रु + स्थानीय बजारमा प्रचलित प्रति के.जी. दानाको खरिद मूल्य निर्धारित गुणांक (ब्रोइलर कुखुराको हकमा ४.७५ र कुखुरा (लेयर्स/प्यारेण्ट), हाँसको हकमा १०.२) माथि उल्लिखित विवरणहरु साँचो हुन् र मूल्य उचित हो भनी हामी मन्जुर गर्दछौं। प्रस्तुत फाराम अनुसार प्रस्तावक र इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. बीच बीमाको करारको लागि मूल्याङ्कन आधार हुनेछ भन्ने कुरा पनि मन्जुर गर्दछौं।

प्रस्तावक (पन्धीधनी) को	सम्बन्धित सदस्य संस्थाको तर्फबाट (यदि भएमा)	मान्यता प्राप्त पशुपन्धी चिकित्सक वा प्राविधिकको
दस्तखत :	दस्तखत :	दस्तखत :
नाम :	नाम :	नाम :
	पद :	पद :
मिति :	मिति :	मिति :
	कार्यालयको छाप	कार्यालयको छाप (यदि भएमा)

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

पन्छी बीमा प्रस्ताव फाराम

१) पन्छीधनीको नाम : नागरिकता नं. :

२) पुरा ठेगाना :

अञ्चल..... जिल्ला..... न.पा./गा.वि.स.

वडा नं.....टोल :..... फोन नं :

३) पेशा :

४) बीमा अवधि :.....

५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.:..... मोबाइल.....

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.:..... मोबाइल.....

६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित प्रत्येक पन्छी समुह (ब्याच) को विवरण तालिकामा उल्लेख गर्नुहोस् ।

(पन्छीको किसिम अनुसार छुट्टा छुट्टै विवरण तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ)

पन्छीको किसिम :

क्र. सं.	जात	उमेर	समुह (ब्याच)	पालिएको तरिका		हालको स्वास्थ्य स्थिति	बीमा अवधि		बीमाङ्क
				घरपालुवा	व्यावसायिक		देखि	सम्म	

७) पन्छी पालिएको खोरको वास्तविक ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा

..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....

इमेल.....

८) पन्छी राखिने खोरको बनावटको विवरण दिनुहोस् :

.....

९) के उक्त पन्छीहरु स्वस्थ र रोगमुक्त छन् ? यदि छैनन् भने रोगहरुको विवरण दिनुहोस :

१०) पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध छ ? यदि छ भने उक्त सेवा कहाँबाट लिएको छ:

क) सरकारी पशु स्वास्थ्य सेवाहरु

ख) निजी पशु स्वास्थ्य सेवाहरु

ग) पन्छी राखिने खोरबाट पशु स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको अनुमानित दूरी उल्लेख गर्नुहोस् ।

घ) सरकारी वा निजी पशु चिकित्सक/प्राविधिकद्वारा वीमित पन्छीहरुलाई गरिने चेकजाँचको विवरण लेख्नुहोस् :

११) विगत एक (१) वर्ष भित्रमा तपाईंको कुनै पन्छी मरेको छ ? छ भने

वर्ष	मरेको कारण	नोक्सान भएको पन्छी संख्या

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा पशुको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? साथै दावी भए दावी रकम समेत उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा अन्य कुनै समूह आदिले उक्त पन्छीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैंक वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा समूहको नाम/ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा

..... वडा नं टोल :..... कित्ता नं.

लिएको ऋणको रकम : रु..... अक्षरेपी (.....

.....)

म/हामीले माथि उल्लिखित पन्छीहरुको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरुको उत्तर सत्य भएको, पन्छीहरुलाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको र पन्छीहरु तन्दुरुस्त र

कृषि तथा पशुपन्धी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

स्वस्थ रहेको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्भौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

पन्धी बीमा स्वास्थ्य विवरण

(पशु चिकित्सक/प्राविधिक प्रमाणपत्र)

(प्रस्ताव सँगै संलग्न हुनुपर्ने)

१) पन्धीधनीको नाम :.....

२) ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....
इमेल.....

३) पेशा :.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक पन्धीहरूको विवरण :

(पन्धीको किसिम अनुसार छुट्टा छुट्टै विवरण तालिका प्रयोग गर्नुपर्नेछ)

पन्धीको किसिम :

क्र. सं.	जात	उमेर	समुह (ब्याच)
१)			
२)			
३)			

५) के उक्त पन्धीहरू स्वस्थ, निरोगी र असल अवस्थामा छन् ?

.....

६) के कुनै पन्धीहरू कहिल्यै कुनै रोगव्याधिबाट ग्रस्त थिए ? यदि थिए भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) के तिनीहरू राम्रोसँग स्याहार गरिएका वा नियमितरूपले उचित आहारा खुवाएर पालिएका जस्ता देखिन्छन् ?

.....

८) के पन्धी राख्ने स्थान वा त्यसको नजिकमा कुनै सरुवा वा संक्रामक रोग

फैलिएको छ ? यदि छ भने मिति उल्लेख गर्नुहोस् ?

६) पन्धीहरु आपूर्तिको स्रोत के हो ?

७) के पन्धी राख्ने खोरको अवस्था राम्रो र पन्धीको स्वास्थ्यलाई सघाउ पुऱ्याउने खालको छ ?

८) तपाईंलाई उक्त जोखिमलाई स्वीकार नमिले अरु कुनै जानकारी छ ? भएमा विवरण दिनुहोस् ।

९) के तपाईंले उक्त जोखिम स्वीकार गर्न मनासिव देख्नु भएको छ ? छैन भने कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

अनुसूचीमा उल्लेखित पन्धीहरुको ध्यानपूर्वक परीक्षण भएको र प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारी भए सम्म सही छन् भनी प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगाना:

फोन/मोबाईल नं.:

मिति :

अनुसूची -१
कुखुरा (ब्रोईलर) को साप्ताहिक निर्धारित गुणाङ्क तालिका
(दावी रकम मूल्याङ्कन प्रयोजनका लागि)

हप्ता	चल्लाको मूल्य	दाना खर्च	निर्धारित गुणांक	मूल्याङ्कन	
१			०.१६		
२			०.३३६		
३			०.७०५		
४			१.२७		
५			१.५६		
६			२.८८		
७			३.८१		
८			४.७५		

अनुसूची -२

कुखुरा (लेयर्स/प्यारेन्ट) र हाँस को साप्ताहिक निर्धारित गुणाङ्क तालिका
(दावी रकम मूल्याङ्कन प्रयोजनका लागि)

हप्ता	चल्लाको मूल्य	दाना खर्च	निर्धारित गुणांक	मूल्याङ्कन
१			०.०७	
२			०.२३४	
३			०.४४७	
४			०.८७	
५			१.१२	
६			१.५६	
७			२.०३	
८			२.५६	
९			२.९८	
१०			३.३३४	
११			३.३९८	
१२			३.९१३	
१३			४.४३५	
१४			४.९७८	
१५			५.५२३	
१६			६	
१७			६.५	
१८			६.९२५	
१९			७.५३५	
२०			८.१७	
२१			८.५६६	
२२			९.२९३	
२३			९.५४४	
२४-३७			१०.२	
३८-४५			७.२८५	
४६-५२			५.७९३	
५३-६२			५.५२३	
६३-७२			४.९२	
७३-८०				

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं. -, फ्याक्स - इमेल.....

अष्ट्रिच बीमालेख

अष्ट्रिच धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने कुरामा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले, यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, विशेष व्यवस्था, अपवाद, शर्तहरू र परिभाषा यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधिभित्र अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका अष्ट्रिच मरेमा/हानी नोक्सानी भएमा बीमाङ्क को सीमा भित्र रहि सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

(१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित अष्ट्रिच बीमा अवधिभित्र मरेमा/हानी नोक्सानी बीमकले उक्त अष्ट्रिचको दावी भुक्तानी यस बीमालेख बमोजिम हुन आउने रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी/डुवान

(घ) पहिरो/भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी (बीमकले क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरूमा उल्लेखित रोगहरू बाहेक),

(२) यस बीमालेखको बीमाको अवधिभित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमकले क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू

- १) अष्ट्रिचधनी वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्य, कर्मचारी, पशुचिकित्सक, अवलोकनकर्ता, अन्य हेरचारमा संलग्न व्यक्तिको लापरवाहीले वा जानाजान वा मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट अष्ट्रिच मरेमा ।
- २) व्यापक संक्रामक रोग (वर्डप्लु) को कारणबाट बीमित अष्ट्रिच मरेमा । अष्ट्रिचको रोग रोकथामको लागि लगाउनु पर्ने खोप नलगाई मृत्यु भएमा ।
- ३) सरकारी निकायको आदेशमा अष्ट्रिचलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- ४) अष्ट्रिच हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ५) पालिएका स्थान भन्दा पचास (५०) मिटरको दूरीमा भएको दुर्घटनाजन्य कारणबाट मरेमा/हानी नोक्सानी भएमा ।
- ६) कुल दावीको १०% रकम ।
- ७) अष्ट्रिचको विक्री वा अन्य कुनै कारण बाट स्वामित्व हस्तान्तरण भएमा । तर बीमकको लिखित स्वीकृत लिई बीमालेख नामसारी गर्न सकिनेछ ।
- ८) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट अष्ट्रिचको मरेमा ।
- ९) देहायको कुराबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट वा सोबाट उत्पन्न कारणबाट अष्ट्रिच मरेमा :
 - (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलनपछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियो धर्मिता (स्वतः) जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेतको सक्रियता संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- १०) अष्ट्रिच राख्ने स्थानको सम्बन्धमा अष्ट्रिचधनीले मूलभूत विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा वा वास्तविकताको उल्लेख गर्दा कुनै गल्तीबाट हुने दावीप्रति बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।
- ११) बीमकको सहमति बेगर अष्ट्रिचलाई जून प्रयोजनको लागि ल्याएको हो सो बाहेक अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गरेमा । बीमकको स्वीकृती बिना अष्ट्रिचको नसबन्दी गरिएमा वा प्रजननविहिन गराएमा ।
- १२) बीमा अवधि शुरु भएको दिनबाट ७ दिन भित्र कुनै पनि रोग लगेमा वा सोको

कारण बाट मृत्यु भएमा ।

- १३) बीमकको स्वकृति बिना यातायातको कुनै पनि स्रोत मार्फत ढुवानी कार्य गरि क्षति भएमा ।
- १४) अष्ट्रिच पालन गरिएको स्थान बीमकको स्वकृति बिना परिवर्तन गरेमा ।
- १५) यो बीमालेखले देहायका मध्य कुनै पनि परिस्थितिमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा गरिएको बध वा मृत्युलाई समेट्ने छैन ।
 - (क) पशु शल्यचिकित्सकले वा चिकित्सकले गरेको कुनै शल्यक्रिया बाहेक र निजले बीमा अवधि कायम रहेकै अवस्थामा घटेको दुर्घटना, घाउचोट, बीमारी वा रोगका कारण कुनै अष्ट्रिचको ज्यान बचाउन आकस्मिक रूपमा शल्यक्रिया गर्न अनुमती दिएको अवस्था बाहेक अन्य अवस्थामा अष्ट्रिचलाई गरिएको शल्यक्रियाहरूको कारणबाट मरेमा
 - (ख) अत्यावश्यकिय प्रकृतिको वा अष्ट्रिचलाई लाग्न पुगेको कुनै दुर्घटना, घाउचोट, बीमारी वा रोगका कारण औषधी निर्माताको सिफारीशमा स्थानीय अधिकारीहरूद्वारा स्वीकृत र पशु शल्यचिकित्सक वा चिकित्सकद्वारा प्रमाणित गरिएको अवस्थामा दिइएको औषधी बाहेक अन्य अवस्थामा खुवाइएको वा लगाइएको औषधिहरूका कारण मरेमा ।

शर्तहरू

अष्ट्रिचको बीमा गर्दा बीमितले निम्न शर्तहरूको पालना गर्नु पर्नेछ :

- १) अष्ट्रिचलाई पूर्ण स्वस्थ र निरोगी राख्न अष्ट्रिचधनीले हरसम्भव प्रयास गर्नु पर्नेछ । अष्ट्रिचलाई नियमित रूपमा रोग रोकथामको लागि अनिवार्य रूपमा खोप लगाएको हुनु पर्नेछ । अष्ट्रिचलाई कुनै रोग लागेमा अष्ट्रिचधनीले पशु चिकित्सक वा सम्बन्धित प्राविधिकबाट तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै सोको विवरण सहितको रेकर्ड अनिवार्य रूपमा राख्नु पर्नेछ ।
- २) अष्ट्रिच राख्ने स्थान स्वच्छ, सफा हुनु पर्छ । साथै पिउने पानी, दाना, आहार हरूको राम्रो व्यवस्था गरी सन्तुलित आहार दिनु पर्छ । अष्ट्रिचको उमेर अनुसार छुट्टा छुट्टै समूहमा राख्नु पर्नेछ ।
- ३) अष्ट्रिचको सम्बन्धमा बीमकले चाहेको समयमा अष्ट्रिचधनीले जुनसुकै समयमा अष्ट्रिचपालन गरिएको परिसरमा परीक्षण गर्न आउने बीमकको कुनै पनि आधिकारिक प्रतिनिधिलाई परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।

- ४) यदि खरीद गरेर, विक्री गरेर, मरेर, थप उत्पादन भएर अष्ट्रिचको सुरुमा तोकिएको सङ्ख्याको १०% भन्दा बढीको तलमाथि भएको रहेछ भने तत्कालै अष्ट्रिचधनीले बीमकलाई खबर गर्नु पर्नेछ ।
- ५) अष्ट्रिच मरेमा सोको दुई (२) दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा बैङ्क/सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टाभित्र बीमकले मरेको अष्ट्रिचको निरिक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म अष्ट्रिचधनीले मरेको अष्ट्रिच सुरक्षित राख्नु पर्नेछ । बीमकले सो अवधिभित्र मरेको अष्ट्रिचको सम्बन्धमा आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी सिधै वा बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत अष्ट्रिचधनीलाई जानकारी दिनेछ ।
- ६) यस बीमालेख अन्तर्गत अष्ट्रिच मरेको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दावी गर्न पाइने छैन ।
- ७) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- ८) अष्ट्रिचको बीमा गर्दा बीमितले प्रस्ताव फारामसँग प्राविधिकको प्रमाणपत्र अनिवार्य रूपले संलग्न गर्नुपर्नेछ । तर नविकरणको हकमा सो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- ९) अष्ट्रिचलाई अनिवार्य रूपमा सङ्केत पट्टा (ट्याग/माइक्रो चिप्स आदि) लगाउनु पर्नेछ । अष्ट्रिचलाई लगाई राखिएको बीमाको सङ्केत पट्टा (ट्याग/माइक्रो चिप्स आदि) भरेमा वा हराएमा बीमितले तत्काल बीमकलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ । सो जानकारी प्राप्त भए पछि सङ्केत पट्टाको व्यवस्थापन गर्ने कार्य बमिकको हुनेछ तर सो सङ्केत पट्टा वापत लाग्ने खर्च विमितले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रकृत्या

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट अष्ट्रिच मरेमा सोको सात (७) दिनभित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ बीमित बैङ्क/सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
 - क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको हकमा प्रमाणित प्रतिलिपी)
 - ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
 - ग) अष्ट्रिच मरेको प्रमाण-पत्र,
 - घ) सम्बन्धित गा.पा. वा न.पा. वा वडा र कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी/संघियारको सर्जमिन मुचुल्का
 - ङ) अष्ट्रिच पालन सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेखको प्रति
 - च) अष्ट्रिचमा लगाएको सङ्केत पट्टा
- २) यस बीमा अन्तर्गत बीमित/बैङ्क/सदस्य संस्था र बीमक बीच मतभेद भएमा वा विवाद उत्पन्न भएमा सोको निरूपण प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।
- ३) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी नदिएमा वा कम दिएमा सोको जानकारी प्राप्त भएको पैतीस (३५) दिनभित्र अष्ट्रिचधनीले बीमा समितिमा उजुरी दिन सक्नेछ ।
- ४) अष्ट्रिचको अवशेष (carcus) विक्रिबाट हुने आम्दानी वारे बीमक, बीमित र प्राविधिकले निर्धारण गरे बमोजिमको रकम कट्टा गरि बाँकी रकम दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

५) मरेको अष्ट्रिचको फोटो विशेष व्यवस्थाहरु

- १) अष्ट्रिचको प्रति वर्ष बीमाङ्क रकमको दुई (२) प्रतिशतका दरले बीमाशुल्क लाग्नेछ ।
- २) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमाशुल्कमा पाँच (५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- ३) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधिको लागि)
- ४) बीमाङ्क निर्धारण : बीमक, बीमित तथा सम्बन्धित प्राविधिक बिच मूल्यको आधार सहित बीमाङ्क कायम गर्नुपर्नेछ ।

- ५) प्राविधिकद्वारा संकेत पट्टा लगाउनु पर्नेछ, र सो कार्य वापत लाग्ने खर्च बीमकले ब्यहोर्नेछ ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेख नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको अष्ट्रिचको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने संभन्नु पर्दछ ।

अष्ट्रिच भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा संकेत पट्टा र विवरण उल्लेख भएको अष्ट्रिच संभन्नु पर्दछ ।

बैङ्क भन्नाले प्रचलित बैङ्क तथा वित्तीय कानुन बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट वित्तीय कारोबार गर्न नियम बमोजिम इजाजत प्राप्त संस्था संभन्नु पर्दछ । यस परिभाषाले वित्तीय कम्पनी, लघु वित्त कम्पनी तथा पशुधन खरीदको लागि कर्जा दिने अन्य संस्था (सरकारी, सहकारी, गैर सरकारी संस्था आदि,) तथा ग्रामीण क्षेत्रमा सञ्चालित विभिन्न योजना समेतलाई संभन्नु पर्दछ ।

सदस्य संस्था भन्नाले मासु, अन्डा र चल्ला उत्पादन जस्ता कार्यसँग सम्बन्धित अष्ट्रिचधनीहरूको सहकारी संस्था संभन्नु पर्दछ । यसले अन्य प्रकारका सहकारी संस्था, सहकारी समूह, सामुदायिक समूह, महिला स्वावलम्बन समूह, कृषि समूह, आमा समूह आदि जस्ता समूह समेतलाई संभन्नु पर्दछ ।

लापरवाही भन्नाले बीमितले आफ्नो अष्ट्रिचलाई रोगहरू विरुद्ध समयमै आवश्यक प्रतिरोधात्मक खोपहरू नलगाएको, अष्ट्रिच अस्वस्थ भएको अवस्थामा उचित हेरचाह तथा उपचार नगराएको तथा जानाजान विषालु पदार्थ खुवाएको अवस्था समेत संभन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक व्यक्ति भन्नाले पशु सेवा केन्द्र, उपकेन्द्रका प्राविधिक, भेटेरिनरी जे.टि.,जे.टि.ए वा ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु चिकित्सा/पशु विज्ञान विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरी सम्बन्धित निकायबाट सो सम्बन्धमा नियम बमोजिम कार्य गर्ने इजाजत प्राप्त व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।

स्वास्थ्य परीक्षण भन्नाले बीमाको लागि प्रस्तावित अष्ट्रिचको प्राविधिकबाट तन्दुरुस्त र निरोगी छ, छैन, कुनै सरुवा, सङ्क्रामक, परजिवी वा अन्य रोग लागेको तथा लगाउनु पर्ने आवश्यक खोप लगाएको छ/छैन भनी तथा उमेर निर्धारण गर्नको लागि गरिने स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्य संभन्नु पर्दछ ।

..... बीमालेख
अनुसूची

अष्टिच धनी (संघ/संस्था)को नाम : नागरिकता नं. : ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख नं : अधिकर्ता : नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान :
जात : (खुलाउनु पर्ने) बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्त मिति :	बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. : नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : कुल संख्या :
अष्टिचको किसिम :..... अष्टिच पालन गरिएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... कित्ता नं.....	
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क : रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क : रु. "क"
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट "क" को..... % (यदि भएमा) : रु. "ख"
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को..... प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. "घ"
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ) जम्मा रु. "ङ"
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. : बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च) बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	टिकट दस्तुर : रु. "च" रु. "छ" रु. "ज" रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... **इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड**
काठमाडौं, नेपाल
अष्ट्रिच बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) अष्ट्रिच धनी (ब्यक्ति/संघ/संस्था)को नाम :.....
प्यान/मू.अ.क.नं. प्रोपाइटरको नाम :.....
नागरिकता नं. :.....
- २) पुरा ठेगाना :
प्रदेश.....जिल्ला.....
महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :.....
फोन नं..... इमेल
- ३) अष्ट्रिच पालन गरिएको स्थान :
प्रदेश.....जिल्ला.....
महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :.....
फोन नं..... इमेल
- ४) बीमा अवधि :.....
- ५) इच्छाईएको ब्यक्तिको नाम थर :
बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :
इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :
सम्पर्क नं.: मोबाइल.....
- ६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित प्रत्येक अष्ट्रिच समूह (ब्याच) को विवरण तालिकामा उल्लेख गर्नुहोस् । साथै अष्ट्रिचको किसिम अनुसार छुट्टा छुट्टै विवरण तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

क्र. सं.	जात	उमेर	समूह (ब्याच)	पालिएको तरिका	हालको स्वास्थ्य स्थिति	बीमा अवधि		बीमाङ्क
						देखि	सम्म	

७) अष्ट्रिचहरु स्वस्थ र रोगमुक्त छन् ? यदि छैनन् भने रोग लागेको विवरण दिनुहोस :
.....

८) अष्ट्रिच स्वास्थ्य सेवा कहाँबाट लिएको छ :

क) सरकारी पशु स्वास्थ्य सेवाहरु

- ख) निजी पशु स्वास्थ्य सेवाहरु
- ग) अष्ट्रिचराखिने खोरबाट पशु स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको अनुमानित दूरी उल्लेख गर्नुहोस्.....
- घ) सरकारी वा निजी पशु चिकित्सक/प्राविधिकद्वारा अष्ट्रिचहरुलाई गरिने चेकजाँच तथा खोपको विवरण लेख्नुहोस् :

९) विगत एक (१) वर्ष भित्रमा तपाईंको कुनै अष्ट्रिच मरेको छ ? छ भने

वर्ष	मरेको कारण	नोक्सान भएको अष्ट्रिच संख्या

१०) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा अन्य कुनै समूह आदिले उक्त अष्ट्रिचमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैंक वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा समूहको :

नाम :

ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा

..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं.....

इमेल..... लिएको ऋणको रकम : रु.....

अक्षरेपी (.....)

म/हामीले माथि उल्लिखित अष्ट्रिचहरुको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको शर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरुको उत्तर सत्य भएको, अष्ट्रिचहरुलाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको र अष्ट्रिचहरु तन्दुरुस्त र स्वस्थ रहेको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले उल्लेखित विवरण सम्बन्धि कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

अष्ट्रिच बीमा स्वास्थ्य विवरण

(पन्छी चिकित्सक/प्राविधिक प्रमाणपत्र)

१) अष्ट्रिच धनी (ब्यक्ति/संघ/संस्था)को नाम :.....
प्यान/ मू.अ.क.नं..... प्रोपाइटर/व्यवस्थापकको नाम :.....
नागरिकता नं. :.....

२) ठेगाना :
प्रदेश..... जिल्ला.....
महा/उपनगर/नगर/गा.पा वडा नं.....
टोल :..... फोन नं..... इमेल

३) पेशा :.....

४) इच्छाईएको ब्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.:

मोबाइल.....

इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.:

मोबाइल.....

५) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक अष्ट्रिचको विवरण :

(अष्ट्रिचको किसिम अनुसार छुट्टा छुट्टै विवरण तालिका प्रयोग गर्नुपर्नेछ)

क्र.सं.	जात	उमेर	समूह (ब्याच)
१)			
२)			
३)			

६) उक्त अष्ट्रिचहरू स्वस्थ, निरोगी र असल अवस्थामा छन् ?

.....

७) अष्ट्रिचहरू कुनै रोगव्याधिबाट ग्रस्त थिए ? यदि थिए भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

८) अष्ट्रिचहरु उचित स्याहार तथा आहारा खुवाएर पालिएका जस्ता देखिन्छन् ?

.....

९) अष्ट्रिच राख्ने स्थान वा त्यसको नजिकमा कुनै सरुवा वा संक्रामक रोग फैलिएको छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

१०) अष्ट्रिचहरु आपूर्तिको स्रोत खुलाउनु होस ?

११) तपाईंलाई उक्त जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? भएमा विवरण दिनुहोस् ।

१२) उक्त जोखिम स्वीकार गर्न मनासिव देख्नु भएको छ ? छैन भने कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

.....

अनुसूचीमा उल्लेखित विवरणहरु मेरो जानकारी भए सम्म सही छन् भनी प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको नाम :

सही :

ठेगाना :

मिति :

... .. इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
कालिज बीमालेख

यस बीमालेखको तालिका, प्रस्ताव फाराम तथा विवरणमा उल्लेख भएको पन्छीको क्षति विरूद्ध बीमा गर्नको लागि बीमितले पूरा बीमा शुल्क भुक्तानी गरेको हुनाले द्विपक्षीय बीमा करारको रूपमा बीमा कम्पनी लिमिटेड (बीमक) ले यो बीमालेख जारी गरेको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

1. **बीमालेखको नाम र प्रारम्भ:** (१) यस बीमालेखको नाम “कालिज बीमालेख” रहेको छ ।
(२) यो बीमालेख बीमितले बीमा शुल्क भुक्तानी गरे पश्चात प्रारम्भ हुनेछ ।
2. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस बीमालेखमा,
 - (1) “अद्यावधिक अभिलेख” भन्नाले यस बीमालेखमा उल्लेख भएको पन्छी संख्या थपघट भएको रेकर्ड, पन्छीलाई लाग्ने रोगहरू विरूद्ध समयसँ आवश्यक प्रतिरोधात्मक खोपहरू लगाएको, पन्छी अस्वस्थ भएको अवस्थामा उचित हेरचाह तथा उपचार गराएको रेकर्ड सम्झनु पर्छ ।
 - (2) “कालिज” भन्नाले प्रचलित कानूनले निषेध गरिएका बाहेकका फिजेन्ट (Pheasant) जातका घरपालुवा पन्छीहरूलाई जनाउंछ र जसलाई यस बीमालेखमा बीमित पन्छी सम्झनु पर्छ ।
 - (3) “दावी” भन्नाले बीमा गरिएको पन्छीको क्षति वापत बीमितद्वारा माग गरिएको रकम सम्झनु पर्छ ।
 - (4) “दुर्घटना” भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र सांघातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक र अप्रत्यासित घटना सम्झनु पर्छ ।
 - (5) “प्राविधिक व्यक्ति” भन्नाले भेटनरी, जे.टि., जे.टि.ए वा ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु चिकित्सा वा पशु विज्ञान विषयमा आधारभुत ज्ञान हासिल गरी सम्बन्धित निकायबाट सो सम्बन्धमा नियम बमोजिम कार्य गर्ने इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
 - (6) “बीमक” भन्नाले यो बीमालेख जारी गर्ने बीमा कम्पनी सम्झनु पर्छ ।

- (7) “बीमित” भन्नाले बीमा गर्ने व्यक्तल वा संस्था वा बीमालेख धारक सम्झनु पर्छ ।
- (8) “बीमालेख” भन्नाले बीमकले जारी गर्ने काललज बीमालेख, अनुसूची, तालिका, सम्पुष्टल तथा बीमालेखको संशोधन तालिकालाई एकमुष्ट रूपमा सम्झनु पर्छ ।
- (9) “बीमा शुल्क” भन्नाले यस बीमालेमा उल्लेख भएको पन्थीको बीमा गरे वापत बीमितले बीमकलाई बुझाउनु पर्ने रकम सम्झनु पर्छ ।
- (10) “बीमाङ्क रकम” भन्नाले यस बीमालेख बमोजिम पन्थीको मूल्य नलधारण फाराममा घोषलत मूल्य सम्झनु पर्छ ।
- (11) “मृत्यु प्रमाणपत्र” भन्नाले सम्बन्धलत बैङ्क वा सदस्य संस्था र पशु प्रावलधलकले बीमित पन्थीको मृत्यु भएको भनी प्रमाणलत गरलदलेको प्रमाणपत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (12) “रक्षाररण” भन्नाले यस बीमालेखमा उल्लेख भएको बीमित पन्थीको क्षतलको क्षतलपूर्तल प्रदान गर्नको लागि मञ्जुर गरेको अवस्था सम्झनु पर्छ ।
- (13) “लापरवाही” भन्नाले बीमितले बीमित पन्थीलाई रोगहरू वलरूद्ध समयमै आवश्यक प्रतलरोधात्मक खोपहरू नलगाएको, अस्वस्थ भएको अवस्थामा उचलत हेरचाह र उपचार नगराएको तथा जानाजान बलषालु पर्दाथ वा हानी हुने पर्दारथ खुवाएको अवस्था समेत सम्झनु पर्छ ।
- (14) “वलत्तलय संस्था” भन्नाले प्रचललत बैङ्क तथा वलत्तलय संस्था सम्बन्धी कानून बमोजिम सम्बन्धलत नलकायबाट वलत्तलय कारोबार गर्न इजाजत पत्र प्राप्त संस्था सम्झनुपर्छ र सो शब्दले वलत्त कम्पनी, लघु वलत्त कम्पनी तथा कृषल प्रयोजनका लागि कर्जा दलने अन्य सरकारी, गैर सरकारी, सहकारी लगायत ग्रामीण क्षेत्रमा सञ्चाललत वलभलन्न वलत्तलय संस्थाहरूलाई समेत सम्झनु पर्छ ।
- (15) “व्यवसायीक रूपमा पालन गरलेको पन्थी” भन्नाले प्रचललत कानून बमोजिम सम्बन्धलत नलकायमा दर्ता गरी व्यवसायीक रूपमा पालन गरेको पन्थी सम्झनु पर्छ ।
- (16) “बीमा अवधल” भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार बीमा जोखलम स्वीकार गरलने बढीमा एक (१) वर्षसम्मको अवधल सम्झनु पर्छ र यदल बीमकले नवीकरण गर्न स्वीकृतल गरी सोको लागि लाग्ने बीमा शुल्क समेत बीमकलाई प्राप्त भएको अवस्थामा नवीकरण भएको अवधललाई समेत बीमा अवधल सम्झनु पर्छ ।
- (17) “सदस्य संस्था” भन्नाले उत्पादक कृषक तथा कृषल व्यवसायीहरूको संस्था सम्झनुपर्छ र यसले अन्य प्रकारका दर्ता भएका सहकारी संस्था, सहकारी समूह, सामुदायलक समूह, महिला स्वावलम्बन समूह, आमा समूह, कृषक समूह तथा कृषलसँग सम्बन्धलत पेशागत समूह आदल समेतलाई सम्झनुपर्छ ।

- (18) “स्वास्थ्य परीक्षण” भन्नाले बीमाको लागि प्रस्तावित पन्छीको प्राविधिकबाट तन्दुरुस्त र निरोगी छ वा छैन, कुनै सरूवा, संक्रामक, परजीवी वा अन्य रोग लागेको छ वा छैन भनी यकिन गर्ने तथा उमेर निर्धारण गर्नको लागि गरिने स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।
- (19) “क्षति” भन्नाले बीमा गरिएको पन्छीको मृत्यु भएको अवस्था सम्झनु पर्छ ।
- (20) “क्षतिपूर्ति” भन्नाले बीमालेखमा उल्लेख भए अनुरूप बीमकले बीमितलाई प्रदान गर्ने दावी वापतको रकम सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

रक्षावरण

3. रक्षावरण: (१) देहायका कुनै कारणबाट बीमा गरिएको पन्छीको यस बीमालेखमा उल्लेखित बीमा अवधि भित्र मरेमा बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ:

(क) आगलागी, चट्याङ

(ख) भूकम्प,

(ग) बाढी तथा डुवान

(घ) पहिरो तथा भूस्खलन,

(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुसारो,

(च) आकस्मिक तथा दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,

(छ) रोगबाट हुने हानी वा क्षति (बीमकले क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरूमा उल्लेखित रोगहरू बाहेक),

(२) यस बीमालेखमा उल्लेखित बीमा अवधि भित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख) भुक्तानी गर्नेछ ।

परिच्छेद-३

अपवाद

4. अपवाद: यस बीमालेखमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि बीमकले देहायका कारणबाट हुने क्षतिको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने छैन:

१) पन्छी धनी वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्य वा कर्मचारी (कामदार) को लापरवाहीले वा जानाजान वा मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट बीमित पन्छी मरेमा ।

- २) व्यापक संक्रामक रोग (बर्डफ्लु) को कारणबाट बीमित पन्थी मरेमा ।
- ३) सरकारी निकाय वा अन्य मान्यता प्राप्त कानुनी निकायको आदेशमा बीमित पन्थीलाई नष्ट गरेको भएमा ।
- ४) बीमित पन्थी हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ५) व्यवसायिक प्रयोजनका लागि पालिएका बीमित पन्थी वा घर पालुवा बीमित पन्थीको हकमा पन्थी गृह भित्र भन्दा अन्यत्र मरेमा ।
- ६) बीमित पन्थी बिक्री गरी स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको भएमा ।
- ७) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमित पन्थी मरेमा ।
- ८) विकिरणयुक्त पदार्थ वा विकिरणयुक्त फोहोरको संसर्गबाट क्षति भएमा ।
- ९) आणविक रासयनिक तथा जैविक आम विनासकारी हतियारको प्रयोगबाट क्षति भएमा ।
- १०) बीमकको सहमति बेगर पन्थीलाई जुन प्रयोजनको लागि ल्याएको हो सो बाहेक अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गरेमा ।

परिच्छेद-४

शर्तहरू

5. यस बीमालेख अन्तर्गत पन्थीको बीमा गर्दा निम्न शर्तहरूको पालना गर्नु पर्नेछ:

- 1) बीमित पन्थीलाई पूर्ण स्वस्थ र निरोगी राख्न पन्थी धनीले हर सम्भव प्रयास गर्नु पर्नेछ ।
- 2) बीमित पन्थीलाई नियमित रूपमा रोग रोकथामको लागि अनिवार्य रूपमा खोप लगाएको हुनु पर्नेछ ।
- 3) बीमित पन्थीले एक अर्कालाई टुंगी दुर्घटना हुनबाट रोकनका लागि माक्स वा व्लाइन्डरको प्रयोग गरेको हुनु पर्नेछ ।
- 4) बीमित पन्थीलाई कुनै रोग लागेमा पन्थी धनीले पशुपन्थी चिकित्सक वा सम्बन्धित प्राविधिकबाट तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित उपचार गराउनु पर्नेछ ।
- 5) बीमित पन्थीहरू राख्ने खोर स्वच्छ, हावा जान सक्ने हुनु पर्छ, साथै पिउने पानी, दाना, आहारहरूको राम्रो व्यवस्था गरी सन्तुलित आहार दिनु पर्छ ।
- 6) बीमित पन्थीको सम्बन्धमा बीमकले चाहेको समयमा जुनसुकै समयमा पन्थी पालनको परीक्षण वा अनुगमन गर्न सक्नेछ ।
- 7) बीमकले निरीक्षण वा अनुगमन गर्दा बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम वा तोकिए

बमोजिमको शर्त अनुसार उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमिकले बीमितलाई सात (७) दिनको सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ र यसरी बीमालेख रद्द गर्दा बीमालेख रद्द गर्नुपर्नाको प्रमाण राखी पन्ध्र (१५) दिनभित्र बीमा समितिमा जानकारी गराउनुपर्ने छ ।

- 8) व्यावसायिक रुपमा पालन गरिएका पन्धीको सम्बन्धमा कुल दावी रकमको समूहको ५% अधिक (Excess)
- 9) बीमित पन्धी बिक्री गरी स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको सम्बन्धमा बीमकको लिखित स्वीकृत लिई बीमालेख हस्तान्तरण गर्न पाइनेछ ।
- 10) बीमित पन्धी खरीद गरेर, बिक्री गरेर, मरेर, थप उत्पादन भएर सुरुमा तोकिएको सङ्ख्याको १०% भन्दा बढीको तलमाथि भएको रहेछ भने तत्कालै पन्धी धनीले बीमकलाई खबर गर्नु पर्नेछ ।
- 11) बीमित पन्धी मरेमा सोको दुई (२) दिनभित्र लिखित जानकारी स्वयम् वा बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत बीमकलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- 12) बीमित पन्धी मरेको जानकारी प्राप्त भएको अड्चालिस (४८) घण्टाभित्र बीमकले मृत पन्धीको निरिक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म पन्धी धनीले मृतपन्धी सुरक्षित राख्नु पर्नेछ, बीमकले सो अवधिभित्र मृत पन्धीको सम्बन्धमा आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी सिधै वा बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत पन्धी धनीलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- 13) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमित पन्धी मरेको कारणबाट बीमितलाई अन्य प्रकारको समेत क्षति हुने भएमा सो को दावी गर्न पाइने छैन ।
- 14) बीमित पन्धी राख्ने स्थानको सम्बन्धमा पन्धी धनीले मूलभूत विवरण दिँदा झुठ्ठा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई झुठ्ठा कुरा उल्लेख गरेमा वा वास्तविकताको उल्लेख गर्दा कुनै गल्तीबाट हुने दावी प्रति बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।
- 15) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ । 16) पन्धीको बीमा गर्दा बीमितले प्रस्ताव फारामसँग प्राविधिकको प्रमाणपत्र अनिवार्य रुपले संलग्न गर्नुपर्नेछ भने नविकरणको हकमा सो प्रावधान लागू हुने छैन ।

परिच्छेद -५

दावी

6. दावी सम्बन्धी व्यवस्था:-

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुका कारणबाट बीमित पन्धी मरेमा सोको सात (७) दिनभित्र वा सो अवधि भित्र सम्भव नभएमा सोको कारण सहित सम्भव हुनासाथ बैङ्क वा सदस्य संस्था मार्फत देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।
 - १) सक्कल बीमालेख
 - २) पूर्ण रुपले भरिएको दावी फाराम,
 - ३) बीमित पन्धी मरेको प्रमाण-पत्र,
 - ४) गा.पा. वा न.पा.वा वडा वा कम्तिमा सबभन्दा नजिकको छिमेकीको सर्जिमिन मुचुल्का
 - ५) बीमितले पन्धी पालेको सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेखको प्रति
- २) बीमा अवधिभित्र जुन समय (हप्ता) मा दावी पर्छ सोहि समय (हप्ता) अनुसारको अनुसूची-१ मा उल्लेखित निर्धारित गुणांकको आधारमा प्रस्तावकले बीमाङ्क गणना गर्दा प्रस्ताव फारम साथ पन्धी बीमा बीमाङ्क निर्धारण फारममा उपलब्ध गराएको र बीमालेखमा उल्लेख भएको चल्लाको मूल्य र दानाको मूल्यलाई आधार मानेर दावी रकम मूल्याङ्कन गरिनेछ।
- ३) दावी भुक्तानी रकम निम्न सूत्र प्रयोग गरी निर्धारण गरिनेछ:
प्रति पन्धीको दावी भुक्तानी रु. = दाना खर्च x निर्धारित गुणांक + चल्लाको मूल्य
निर्धारित गुणांक: दावी परेको समय (हप्ता) अनुसारको अनुसूची-१ मा उल्लेखित निर्धारित गुणांक
- ४) यस बीमालेख अन्तर्गत बैङ्क र सदस्य संस्था र बीमक बीच मतभेद भएमा वा विवाद उत्पन्न भएमा सोको निरूपण बीमा ऐन, २०४९ अनुसार हुनेछ।
- ५) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी नदिएमा वा कम दिएमा सोको जानकारी प्राप्त भएको पैंतीस (३५) दिनभित्र बीमितले बीमा समितिमा उजुरी दिन सक्नेछ।

7. बीमा शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) यस बीमालेख अन्तर्गत गरिने पन्धीको बीमा शुल्क निम्नानुसार हुनेछ:-
 - क) पन्धीको बीमा बार्षिक रुपमा गरिएको हकमा प्रति बर्ष बीमाङ्क रकमको पाँच (५)

प्रतिशतका दरले बीमा शुल्क लाग्नेछ ।

ख) पन्थीको बीमा प्रति ब्याच (समूह) को रूपमा गरिएको हकमा प्रति ब्याच (समूह) बीमाङ्क रकमको १.२५ प्रतिशतका दरले बीमा शुल्क लाग्नेछ ।

(२) सदस्य संस्था मार्फत बीमा भएमा कुल बीमा शुल्कमा पन्ध्र (१५) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

८. बीमाङ्क गणना सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यस बीमालेख अन्तर्गत गरिने पन्थीको बीमाङ्क गणना सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क. प्रति पन्थीको बीमाङ्क रकम स्थानीय बजारमा प्रचलित चल्लाको खरिद मूल्य र दाना प्रति के. जी. खरिद मूल्यको आधारमा देहायको समिकरणको योगफलको आधारमा कायम गरिनेछ:

प्रति पन्थीको बीमाङ्क रु. = दाना खर्च X निर्धारित गुणांक + चल्लाको मूल्य

चल्लाको मूल्य: एक दिनको स्थानीय वास्तविक मूल्य

दाना खर्च: एक दिनको प्रति के. जी. स्थानीय वास्तविक मूल्य

निर्धारित गुणांक: दावी परेको समय (हप्ता) अनुसारको अनुसूची १ मा उल्लेखित निर्धारित गुणांक

ख. बीमितको दुई लाख बराबरको व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा हुनेछ र जसको लागि देहाय बमोजिम बीमा शुल्क गणना गरिनेछ ।

(अ) रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधीको लागि)

(आ) रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधीको लागि)

घर पालुवा कालिज बीमालेख
तालिका

घर पालुवा कालिज धनीको नाम:	बीमालेख नं:	
नागरिकता नं:	अधिकर्ताको नाम:	
ठेगाना:	अधिकर्ताको कोड नं:	
प्रदेश.....जिल्ला.....	बीमालेख जारी स्थान:	
गा.पा./न.पा./उप.म.नगर/मा.नगर पा.	बीमालेख जारी मिति:	
वडा नं. टोल:		
फोन नं.	बीमालेख जारी समय:	
इमेल.....	नगदी रसिद नं:	
	नगदी रसिद जारी मिति:	
	नगदी रसिद जारी समय:	
जात: खुलाउनु पर्ने		
बीमा प्रारम्भ मिति:		
बीमा समाप्ति मिति:		
खोर रहेको स्थान:		
प्रदेश.....जिल्ला.....		
गा.पा./न.पा./उप.म.नगर/मा.नगर पा.		
कित्ता नं		
इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर:	कुल बीमाङ्क:	रु.
	कुल बीमा शुल्क:	रु. "क"
बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता:	छुट:"क" को..... % (यदि भएमा)	रु. "ख"
इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम:	(क-ख) छुट पछिको	रु. "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम:	बीमा शुल्क:	
सम्पर्क नं. मोबाइल.....	(ग) जम्मा	रु. "घ"
फोन नं.		
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय	टिकट दस्तुर:	रु. "ङ"
संस्थाको नाम:		
ठेगाना:		
फोन नं.		

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर:

नाम:

पद:

मिति:

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.

केन्द्रीय कार्यालय:

फोन नं., फ्याक्स नं., इमेल.....

कालिज बीमा — बीमाङ्क रकम निर्धारण फाराम

बीमाका प्रस्तावक पन्धी धनी श्री/श्रीमती/सुश्री द्वारा बीमाको लागि प्रस्तावित निम्न विवरण भएको पन्धीको मूल्य, उमेर, स्वास्थ्य स्थिति, उत्पादकत्व, बजारमा चलेको मूल्यको आधारमा तल उल्लेख भए अनुसार रहेको छ । उक्त मूल्य हामीले जाने बुझेसम्म प्रस्तावित पन्धीको उचित मूल्य भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछौं ।

पन्धी धनीको नाम	
ठेगाना	प्रदेश:.....जिल्ला..... ग.पा/न.पा./उप.म.न.पा/म.न.पा..... वडा.....फोन नं.- आवास..... मोबाइल
पिताको नाम	
बाजेको नाम	
पति/पत्नीको नाम	
प्रस्तावित पन्धीको किसिम	
जात	
उमेर	
समूह ब्याच	
कुल संख्या	
खरिद गरेको भए मिति	
एक दिने चल्लाको मूल्य	
प्रति के जी दाना मूल्य	
कुल बीमाङ्क रकम	

नोट: प्रति पन्धी बीमाङ्क: स्थानीय बजारमा प्रचलित प्रति चल्लाको खरिद मूल्य रू + स्थानीय बजारमा प्रचलित प्रति के.जी.दानाको खरिद मूल्य X निर्धारित गुणाङ्क माथि उल्लिखित विवरणहरु साँचो हुन् र मूल्य उचित हो भनी हामी मन्जुर गर्दछौं । प्रस्तुत फाराम अनुसार प्रस्तावक र इन्स्योरेन्स कम्पनी लि. बीच बीमाको करारको लागि

मूल्याङ्कन आधार हुनेछ भन्ने कुरा पनि मन्जुर गर्दछौं ।

(प्रस्तावक पन्थी धनी) को	सम्बन्धित सदस्य संस्थाकोतर्फबाट (यदि भएमा)	मान्यता प्राप्त पशुपन्थी चिकित्सक वा प्राविधिकको
दस्तखतः	दस्तखतः	दस्तखतः
नामः	नामः	नामः
	पदः	पदः
मितिः	मितिः	मितिः
	कार्यालयको छाप	कार्यालयको छाप (यदि भएमा)

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमान्डौ, नेपाल

कालिज बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) पन्थी धनीको नाम:..... नागरिकता नं.....
- २) पुरा ठेगाना:
प्रदेश..... जिल्ला..... गा.पा/न.पा./उप
मा.न.पा/मा.न.पा.....वडा नं. टोल:..... मोबाइल
नं.फोन नं:
- ३) पेसा:
- ४) बीमा अवधि:.....
- ५) इच्छाईएको ब्यक्तिको नाम थर:
बीमित र इच्छाईएको ब्यक्तिको बीचको नाता:
इच्छाईएको ब्यक्तिको पिताको नाम:
सम्पर्क नं. मोबाइल.....
इच्छाईएको ब्यक्तिको माताको नाम:
सम्पर्क नं. मोबाइल.....
- ६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित प्रत्येक पन्थी समूह (ब्याच) को विवरण तालिकामा उल्लेख गर्नुहोस्।
(पन्थीको किसिम अनुसार छुट्टा छुट्टै विवरण तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ)

पन्थीको किसिम:

क्र. सं.	जात	उमेर	समूह (ब्याच)	पालिएको तरिका		हालको स्वास्थ्य स्थिति	बीमा अवधि		बीमाङ्क
				घरपालुवा	ब्यावसायिक		देखि	सम्म	

- ७) पन्थी पालिएको खोरको वास्तविक ठेगाना:

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल:..... कित्ता नं.
 फोन नं..... इमेल.....

८) पन्थी राखिने खोरको बनावटको विवरण दिनुहोस्:

.....

९) के उक्त पन्थीहरु स्वस्थ र रोगमुक्त छन् ? यदि छैनन् भने रोगहरुको विवरण दिनुहोस:

.....

१०) पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध छ ? यदि छ भने उक्त सेवा कहाँबाट लिएको छ:

क) सरकारी पशु स्वास्थ्य सेवाहरु

ख) निजी पशु स्वास्थ्य सेवाहरु

ग) पन्थी राखिने खोरबाट पशु स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको अनुमानित दूरी उल्लेख गर्नुहोस.....

घ) सरकारी वा निजी पशु चिकित्सक/प्राविधिकद्वारा बीमित पन्थीहरुलाई गरिने चेकजाँचको विवरण लेख्नुहोस्:

११) विगत एक (१) वर्ष भित्रमा तपाईंको कुनै पन्थी मरेको छ ? छ भने

वर्ष	मरेको कारण	नोकसान भएको पन्थी संख्या

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा पशुको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? साथै दावी भए दावी रकम समेत उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैङ्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा अन्य कुनै समूह आदिले उक्त पन्थीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैंक वा वित्त कम्पनी वा सहकारी वा समूहको नाम/ठेगाना:

प्रदेश..... जिल्ला महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

नं..... टोल:..... सम्पर्क नं.

लिएको ऋणको रकम: रु..... अक्षरेपी (.....)

म/हामीले माथि उल्लिखित पन्छीहरूको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको सर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, पन्छीहरूलाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको र पन्छीहरू तन्दुरुस्त र स्वस्थ रहेको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै बीमक र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको सही:

नाम:

मिति:

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाण्डौं, नेपाल

कालिज बीमा स्वास्थ्य विवरण

(पशु चिकित्सक/प्राविधिक प्रमाणपत्र)

(प्रस्ताव सँगै संलग्न हुनुपर्ने)

१) पन्थी धनीको नाम:.....

२) ठेगाना:

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....

वडा नं..... टोल:..... फोन नं..... इमेल.....

३) पेशा.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित प्रत्येक पन्थीहरूको विवरण:

(पन्थीको किसिम अनुसार छुट्टा छुट्टै विवरण तालिका प्रयोग गर्नुपर्नेछ)

पन्थीको किसिम:

क्र.सं.	जात	उमेर	समूह (ब्याच)
१)			
२)			
३)			

५) के उक्त पन्थीहरू स्वस्थ, निरोगी र असल अवस्थामा छन् ?

.....

६) के कुनै पन्थीहरू कहिल्यै कुनै रोगव्याधिबाट ग्रस्त थिए ? यदि थिए भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

७) के तिनीहरू राम्रोसँग स्याहार गरिएका वा नियमितरूपले उचित आहारा खुवाएर पालिएका जस्ता देखिन्छन्?

.....

८) के पन्धी राखने स्थान वा त्यसको नजिकमा कुनै सरुवा वा संक्रामक रोग फैलिएको छ ? यदि छ भने मिति उल्लेख गर्नुहोस् ?

.....

९) पन्धीहरु आपूर्तिको स्रोत के हो ?

.....

१०) के पन्धी राखने खोरको अवस्था राम्रो र पन्धीको स्वास्थ्यलाई सघाउ पुर्याउने खालको छ ?

.....

११) तपाईंलाई उक्त जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? भएमा विवरण दिनुहोस् ।

.....

१२) के तपाईंले उक्त जोखिम स्वीकार गर्न मनासिव देख्नु भएको छ ? छैन भने कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

.....

अनुसूचिमा उल्लेखित पन्धीहरुको ध्यानपूर्वक परीक्षण भएको र प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु मेरो जानकारी भए सम्म सही छन् भनी प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम:

सही:

ठेगाना:

फोन/मोबाईल नं.

मिति:

अनुसूची -१

कालिजको साप्ताहिक निर्धारित गुणाङ्क तालिका
(दावी रकम मूल्याङ्कन प्रयोजनका लागि)

उमेर	दाना खर्च	निर्धारित गुणाङ्क
२ हप्तासम्म		०.१४
२-४ हप्तासम्म		०.४३
४-६ ”		०.८७
६-८ ”		१.५०
८-१० ”		२.१६
१०-१२ ”		३.१४
१२-१४ ”		४.०९
१४-१६ ”		५.१६
१६-१८ ”		६.३४
१८-२० ”		७.८४
२०-२२ ”		९.०४
२२-२४ ”		१०.२४
२४-२६ ”		११.४४
२६-२८ ”		१२.६५
२८-३० ”		१३.८५
३०-३२ ”		१५.०५
३२-३४ ”		१६.२५
३४-३६ ”		१७.४५
३६-३८ ”		१८.६६
३८-४० ”		१९.८६
४०-४२ ”		२१.०६
४२-४४ ”		२२.२६
४४-४६ ”		२३.४६
४६-४८ ”		२४.६७
४८-५० ”		२५.८७
५०-५२ ”		२७.०७

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय :

फोन नं. -, फ्याक्स - इमेल.....

माछा बीमालेख

अनुसूचीमा उल्लेखित प्रस्तावकबाटइन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) लाई प्राप्त प्रस्ताव, आवश्यक कागजात, विवरण र उद्घोषणमा उल्लेखित विषयमा सहमत भई स्वीकार गरिएको तथा बीमाशुल्क समेत प्राप्त भएकोले बीमा अवधिभित्र माछा वा पोखरी/रेशवे मा क्षति भएमा बीमालेखको अधिनमा रही प्रस्तावलाई क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी गर्न बीमक मन्जुर गर्दछ ।

क्षतिपूर्ति दिइने अवस्था :

१) देहायको कुनै कारणबाट माछा वा पोखरी/रेशवेमा क्षति भएमा अधिकतम बीमाङ्क रकमको सीमा भित्र रही वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम भुक्तानी गरिनेछ :

(क) आगलागी/चट्याङ	(घ) आँधिबेहरी/असिना/हिउँ/तुसारो
(ख) भूकम्प	(च) दुर्घटना
(ग) अधिक वर्षा/बाढी/डुवान/खडेरी/पहिरो /भूस्खलन	(छ) रोग
(ज) अक्सिजनको कमि, /एमोनियाबाट हुने नोक्सानी,	(ञ) विषालु पदार्थबाट मरेमा

२) प्रस्तावकको दुर्घटनाको प्रत्यक्ष कारणबाट मृत्यु रु.२,००,०००।-(दुई लाख) भुक्तानी गरिनेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू :

- १) प्रस्तावक वा निजको एकाघरका परिवारका सदस्यको लापरवाहीले वा जानाजान वा रिसइवी साधने कार्यबाट माछा मरेमा ।
- २) सरकारी निकायको आदेशमा माछालाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- ३) माछा हराएमा वा चोरी भएमा ।
- ४) पोखरी/रेशवे सफा गर्दा वा पानी थपघट गर्दा माछा मरेमा वा तोकिएको मापदण्ड भन्दा बढी माछा पालन गरेमा ।

- ५) बीमा गरेको पन्छ (१५) दिन भित्र माछा रोगको कारणबाट मरेमा ।
- ६) आणविक हातहतियार वा आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको क्षति ।
- ७) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही, (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजदोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट भएको क्षति ।
- ८) माछा वा पोखरी/रेसवेमा भएको क्षतिको कारणले हुन गएको अन्य वा थप खर्च वा नोक्सानी ।

प्रस्तावकले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

- १) माछा पालनको लागि न्यूनतम २०० वर्ग मिटर र चार (४) फिट गहिराई भएको जलासयको भाग हुनु पर्नेछ । ट्राउट माछाको हकमा प्राविधिकको सिफारिस अनुसारको संरचना भएको हुनु पर्नेछ ।
- २) पोखरी/रेसवे मत्स्य प्रविधिकले माछा पालन योग्य भनी प्रमाणित गरेको र पानीको गुणस्तरलाई अनिवार्य रूपमा बाँछित स्तरमा कायम राखेको हुनु पर्नेछ ।
- ३) मत्स्य वीजको आपूर्ति नेपालकै मान्यता प्राप्त ट्याचरी तथा नर्सरीबाट भएको हुनु पर्नेछ । तर प्रचलित कानून पालना गरि आयात गरिएका मत्स्य वीजको हकमा यो प्रावधान लागु हुने छैन ।
- ४) माछालाई उचित हेरविचार पुर्याएको, प्राविधिकको सुझाव अनुसार नियमित रूपमा स्वास्थ्य जाँच गरी/गराई रोग रोकथामको लागि आवश्यक पहल गरेको हुनु पर्नेछ ।
- ५) बीमकको प्रतिनिधिलाई माछा पालन गरिएको परिसर परीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ६) बीमालेखमा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको माछाको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
- ७) माछा मरेको चौबिस (२४) घण्टा भित्र बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ । बीमकको प्रतिनिधिले मरेको माछाको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले लिखित जानकारी दिएको २४ घण्टा सम्म मरेको माछा सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।
- ८) प्राविधिकले सिफारिस गरे अनुसारको विवरण पुस्तिकामा माछाको अध्यावधिक विवरण (पोखरी/रेसवेमा राखिएको भुराको संख्या, बीच बीचमा बेचबिखन गरिएको संख्या, आहार, लागेको रोग, रोग निदानको लागि अपनाईएको विधि, खर्च आदि) को अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

बीमाशुल्क :

- १) माछाको बीमाशुल्क निम्नानुसार हुनेछ :-
बीमाङ्क रकमको दुई (२) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।
पोखरी/रेसवेको बीमाङ्क रकमको एक (१) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।
विपेश सघन प्रविधि अनुसार माछा पालन गरिएको प्रमाण पेश गरिएमा बीमाशुल्कमा दश (१०) प्रतिशत छुट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
- २) पोखरी/रेसवेमा भुरा राखेको पन्ध्र (१५) दिन भित्र बीमा गरी सक्नुपर्नेछ ।
माछाको बीमा अवधि न्यूनतम तीन (३) देखि अधिकतम बाह्र (१२) महिना सम्मको हुनेछ ।

दावी सम्बन्धी प्रकृया :

- १) माछा वा पोखरी/रेसवेमा क्षति भएमा प्रस्तावकले यथासक्य छिटो वा सात (७) दिन भित्र वा सो अवधिभित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
 - क) सक्कल बीमालेख,
 - ख) पूर्ण रूपले भरिएको दावी फाराम,
 - ग) मत्स्य प्राविधिकद्वारा माछा मरेको प्रमाणित गरिएको प्रमाण-पत्र,
 - घ) बीमितले राखेको माछा सम्बन्धि अध्यावधिक अभिलेखको प्रति,
 - ङ) न.पा./गा.पा./वडा वा कम्तिमा सबभन्दा नजिकको दुई (२) जना छिमेकीको सर्जमिन मुचुल्का
 - च) विषालु पदार्थबाट मरेको अवस्थामा नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त प्रयोगशालाद्वारा प्रमाणित गरिएको प्रमाण-पत्र ।
- २) अक्सिजन वा रोग वा अन्य कारणले आशिक/पूर्ण रूपमा माछा मरेको अवस्थामा मरेको माछा को परिमाणको आधारमा मात्र दावी भुक्तानी गरिनेछ । मरेको माछाको परिमाण बीमकको प्रतिनिधीबाट प्रमाणित गराउनु पर्दछ । सो माछा बिक्री हुने अवस्थामा बिक्री गरी सो मूल्य घटाई बाकि मूल्य भुक्तानी गरिनेछ । गाडेको भए सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्दछ ।
- ३) बाढीको कारणबाट आशिक/पूर्ण माछा क्षति भएको अवस्थामा उल्लेखित तालिकाको आधारमा दावी भुक्तानी गरिनेछ ।

अवस्था	दावी भुक्तानी प्रतिशत
बीमा गरेको छ (६) महिना भित्र दावी परेमा	क्षतिको ५०%
बीमा गरेको (६) महिना देखी आठ (८) महिना सम्म दावी परेमा	क्षतिको ६०%
बीमा गरेको (८) महिना देखी बाह्र (१२) महिना सम्म दावी परेमा	क्षतिको ८०%

- ४) बीमित माछाको दावी गर्नु अगाडि यदि समय समयमा माछा विक्री वितरण (harvest) गरिएको भए सो संख्या घटाई बाँकी रहेको माछाहरुको मात्र हिसाब गरी हुन आउने मूल्यको ९०% मात्र दावी भुक्तानी गरि कति माछा विक्री गरियो वा पोखरीबाट निकालियो भन्ने यथार्थ विवरणको मिति, परिमाणको अभिलेख राखेको हुनु पर्नेछ। यस्तो अभिलेख दावीसगै पेश गर्नु पर्नेछ।
- ५) बीमा अवधिभित्र जून पक्ष (पन्ध्र दिनको एक पक्ष) मा दावी पर्छ सोही पक्ष अनुसार बीमितले छनौट गरिए बमोजिम उत्पादन/उत्पादन को अनुसूचीमा उल्लेखित मूल्यको आधारमा दावी भुक्तानी गरिनेछ।
- ६) दावी भुक्तानी नदिएमा वा कम दिएमा सोको जानकारी प्राप्त भएको साठ्ठी (६०) दिनभित्र प्रस्तावकले बीमा समितिमा उजुरी दिन सक्नेछ।

परिभाषा

प्रस्तावक भन्नाले यस बीमालेख नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको माछाको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने संभन्नु पर्दछ।

बीमित माछा भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएको रोहु, नैनी, भाकुर, कमनकार्प, सिल्भर कार्प, विगहेड कार्प, ग्रास कार्प तथा नेपाल भित्र पालनका लागि उपयुक्त ठहर्‍याईएका अन्य जातका माछाहरु भन्ने संभन्नु पर्दछ।

मापदण्ड भन्नाले माछाको प्रकार, पालन प्रविधि,अवधि र बीमांकका सम्बन्धमा तोकिएको मापदण्ड संभन्नु पर्दछ।

लापरवाही भन्नाले बीमितले आफ्नो माछालाई रोगहरू लगायत अन्य प्राविधिक समस्याहरुका विरुद्ध समयमै उचित हेरचाह तथा उपचार नगराएको तथा जानाजान विषालु पदार्थ खुवाएको अवस्था समेत संभन्नु पर्दछ।

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमाडौं, नेपाल
अनुसूची

प्रस्तावकको नाम :	बीमालेख नं. :	
नागरिकता नं. :	अभिकर्ताका कोड नं. :	
ठेगाना :	नगदी रसिद नं. :	
प्रदेश.....जिल्ला.....	नगदी रसिद जारी मिति र समय :	
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	बीमा प्रारम्भ मिति र समय :	
वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमा समाप्ति मिति र समय :	
	माछा पालन प्रविधि :	साधारण/सघन
ऋण दिने संस्थाको नाम :	माछाको बीमांक :	
ठेगाना :	पोखरी/रेसवेको बीमांक :	
फोन नं.:		
इच्छाईएको व्यक्तिको नाम :	कुल बीमाशुल्क :	रु. "क"
प्रस्तावक र इच्छाईएको व्यक्तिको बीच नाता:	छुट : "क" को..... % (यदि भएमा):	रु. "ख"
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु. "ग"
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	"ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. "घ"
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....	(ग -घ) जम्मा	रु. "ङ"
बीमाङ्क कायम गरिएको आधार :	टिकट दस्तुर :	रु. "च"
क) उत्पादन लागत (Production cost)	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च)	रु. "छ"
ख) उत्पाद मूल्य (Cost value)	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. "ज"
बीमालेख जारी मिति र समय :	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.
बीमालेख जारी स्थान :		

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको
हस्ताक्षर :
नाम :
पद :
मिति :
छाप :

इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

माछा बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) प्रस्तावकको नाम:.....नागरिकता नं. :.....
- २) ठेगाना : प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर /गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... फोन नं.
- ३) पेशा :

४) माछाको पालन विधि तथा पोखरी अनुसार छुट्टा छुट्टै विवरण उल्लेख गर्नुहोस् ।

क्र. सं.	जात	भुरा संख्या	पालन प्रविधि साधारण/सघन	जलासयको क्षेत्रफल (हेक्टर)	कित्ता नं.	बीमा अवधि		बीमाङ्को आधार उत्पाद/उत्पादन	बीमाङ्क
						देखि	सम्म		

५) तपाईं पोखरी/रेसवेको बीमा गराउन चाहनुहुन्छ ? चाहनुहुन्छ भने बीमाङ्क रकम खुलाउनुहोस: बीमाङ्क रु.....

६) माछा पालिएको पोखरी/रेसवेको ठेगाना :

प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं.....

७) माछा राखिने पोखरी/रेसवेको बनावटको विवरण दिनुहोस् :

.....

८) के माछा रोगमुक्त छन् ? यदि छैनन् भने रोगहरूको विवरण दिनुहोस :

.....

९) माछा सम्बन्धि स्वास्थ्य सेवा कहाँबाट लिने गर्नु भएको छ ?

.....

१०) पोखरी/रेसवेको पानीको स्रोत उल्लेख गर्नुहोस् ।

.....

११) पोखरी/रेसवेको पानीको गुणस्तर जाँच गर्ने व्यवस्था कस्तो छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।

.....

१२) माछा पोखरी/रेसवेको सुरक्षाको लागि के कस्तो व्यवस्था छ ? तारबार, चौकीदार, आदिको विवरण :

.....

१३) माछा भुराको श्रोत (बिल बमोजिम) :

.....

१४) यस पूर्व तपाईंको बीमा गरिएको माछामा क्षति भएको छ ? छ भने

वर्ष	क्षतिको कारण	नोक्सान भएको माछाको परिमाण	बीमा गरिएको कम्पनीको नाम	बीमा दावी रकम

१५) कुनै संस्थाले माछा व्यवसाय गर्न ऋण उपलब्ध गराएको छ भने उक्त संस्थाको नाम :

ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर
/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... फोन नं :
..... लिएको ऋणको रकम : रु..... अक्षरेपी (.....
.....)

१५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम :

प्रस्तावक र इच्छाईएको व्यक्ति बीच नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :.....

म यो घोषणा गर्दछु कि, माथि उल्लेख गरिएका विवरणहरु मैले जाने बुझेसम्म सत्य रहेका छन् । यदि माथि उल्लेखित विवरणहरु झुट्टा ठहरिएमा वा गलत विवरण बुझाएर बीमकलाई भुक्त्याएको ठहरिएमा यो करार रद्द हुनेछ भन्ने कुरामा जानकार भई सहमति जनाउदछु ।

प्रस्तावकको नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

स्थान :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

काठमाडौं, नेपाल

(मत्स्य प्राविधिक प्रमाण-पत्र)

(प्रस्ताव फारम सँगै संलग्न हुनुपर्ने)

१) प्रस्तावकको नाम :.....

२) ठेगाना :

पुरा ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला

महा/उपनगर/नगर/गा.पा वडा नं..... टोल :

.....फोन नं :

३) पेशा :.....

४) बीमाको लागि प्रस्तावित माछाको विवरण (माछा पालन प्राविधि अनुसार छुटाछुटै विवरण पेश गर्नु पर्नेछ) :

क्र. सं.	पालन प्राविधि	जलासयको क्षेत्रफल (हेक्टर)	स्टक गरेको माछाको संख्या	बाँच्ने दर (%)	औसत तौल (ग्राम)	बीमाङ्कको आधार उत्पाद/उत्पादन	बीमाङ्क रु.

५) पोखरी/रेसवेको तयारी संतोषजनक रूपले गरिएको छ/छैन ?

.....

६) पानीको गुणस्तर व्यवस्थापनको लागि आवश्यक जानकारी एवं प्राविधिक सुविधा उपलब्ध छ/छैन ?

.....

७) माछा पालन सम्बन्धी रेकर्ड राख्ने गरेको छ वा छैन ?

.....

८) के माछा निरोगी अवस्थामा छन् ? छैनन् भने रोगको विवरण दिनुहोस् ।

.....

९) माछाको हेरचाह तथा आहारा सम्बन्धि के कस्तो व्यवस्थ छ ?

.....

१०) माछा राख्ने स्थान वा त्यसको नजिकमा कुनै सरुवा वा संक्रामक रोग फैलिएको

छ ? यदि छ भने उल्लेख गर्नुहोस् ?

११) माछाको आपूर्तिको स्रोत के हो ?

१२) के तोकिएको मापदण्ड तालिका अनुसारको माछाको तौल तथा संख्या रहेको छ ?

१३) माछा पोखरीको अवस्था माछालाई स्वास्थ्य राख्न सघाउ पुऱ्याउने खालको छ ?

१४) तपाईंले उक्त जोखिम स्वीकार गर्न मनासिव देख्नु भएको छ ? छैन भने कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

बीमाका लागि प्रस्तावित माछा तथा पोखरी/रेसवेको ध्यानपूर्वक परीक्षण भएको र प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरु सही छन् भनी प्रमाणित गर्दछु ।

मत्स्य चिकित्सक/प्राविधिकको

नाम :

सही :

कार्यरत कार्यालयको नाम र ठेगाना :

फोन/मोबाईल न :

मिति :

**सघन माछा पालन
मापदण्ड तालिका**

पक्ष	शुरु स्टक	सरदर तौल (ग्राम)	उत्पाद मूल्य (Product value)	उत्पादन लागत (Production cost)
१	१००००/ प्रति हेक्टर	१०.०	२२५००.००	६७७००.००
२		१५.०	३००००.००	८५७००.००
३		२५.०	४६८७५.००	१०४५००.००
४		४५.०	८४३७५.००	१२४८००.००
५		६०.०	११२५००.००	१४६४००.००
६		९०.०	१५७५००.००	१६९९००.००
७		१३०.०	२०४७५.००	१९६३००.००
८		१९०.०	२९९२५०.००	२२२५००.००
९		२५०.०	३९३७५०.००	२५१७००.००
१०		३१०.०	४८८२५०.००	२८००००.००
११		४००.०	६३००००.००	३११६००.००
१२		५००.०	७८७५००.००	३४७०००.००
१३		६००.०	९४५०००.००	३८६१००.००
१४		७००.०	१२२५०००.००	४२०२००.००
१५		७२५.०	१२६८७५०.००	४५५०००.००
१६		७५०.०	१३१२५००.००	४९०३००.००
१७		७५०.०	१३१२५००.००	५२५७००.००
१८		७५०.०	१३१२५००.००	५५१८००.००
१९		७५०.०	१३१२५००.००	५७७९००.००
२०		७५०.०	१३१२५००.००	६०३९००.००
२१		७५०.०	१३१२५००.००	६३००००.००
२२		७५०.०	१३१२५००.००	६५६०००.००
२३		७५०.०	१३१२५००.००	६८२१००.००
२४		७५०.०	१३१२५००.००	७०८२००.००

नोट :

- पक्ष भन्नाले पन्ध्र दिनको एक पक्ष संभन्नु पर्छ ।
- उत्पाद मूल्य (Product value) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पाद भनि उल्लेख भएको मूल्यलाई संभन्नु पर्दछ ।
- उत्पादन लागत (Production cost) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पादन भनि उल्लेख भएको लागतलाई संभन्नु पर्दछ ।

**विशेष सघन माछा पालन
मापदण्ड तालिका**

पक्ष	शुरु स्टक	सरदर तौल (ग्राम)	उत्पाद मूल्य (Product value)	उत्पादन लागत (Production cost)
१	१५०००/ प्रति हेक्टर	२५.०	८४४००.००	१०४४००.००
२		४५.०	१३५०००.००	१३७६००.००
३		६०.०	१६८७००.००	१७३४००.००
४		९०.०	२५३१००.००	२१५५००.००
५		१३०.०	३६५६००.००	२६६२००.००
६		१९०.०	४९८७००.००	३२६९००.००
७		२५०.०	५९०६००.००	३९९६००.००
८		३१०.०	७३२४००.००	४६३६००.००
९		४००.०	९४५०००.००	५३९५००.००
१०		५००.०	११८१२००.००	६१२१००.००
११		६००.०	१४१७५००.००	६९४७००.००
१२		७००.०	१६५३७००.००	७८७२००.००
१३		७२५.०	१७१२८००.००	८८२१००.००
१४		७५०.०	१९६८७००.००	९५४८००.००
१५		८००	२१०००००.००	१०३०७००.००
१६		८५०	२२३१२००.००	११०९९००.००
१७		९००.०	२३६२५००.००	११९२५००.००
१८		९५०.०	२४९३७००.००	१२४६९००.००
१९		१०००.०	२६२५०००.००	१३०३०००.००
२०		१०००.०	२६२५०००.००	१३५९१००.००
२१		१०००.०	२६२५०००.००	१४१५२००.००
२२		१०००.०	२६२५०००.००	१४७१३००.००
२३		१०००.०	२६२५०००.००	१५२७४००.००
२४		१०००.०	२६२५०००.००	१५८३५००.००

नोट :

- पक्ष भन्नाले पन्ध्र दिनको एक पक्ष संभन्नु पर्छ ।
- उत्पाद मूल्य (Product value) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पाद भनि उल्लेख भएको मूल्यलाई संभन्नु पर्दछ ।
- उत्पादन लागत (Production cost) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पादन भनि उल्लेख भएको लागतलाई संभन्नु पर्दछ ।

रेन्बो ट्राउट माछा पालन
मापदण्ड तालिका

पक्ष	शुरु स्टक	सरदर तौल (ग्राम)	उत्पादन मूल्य (Product value)	उत्पादन लागत (Production cost)
१	१०००/प्रति १० वर्ग मिटर	०.७५	६३००.००	७४००.००
२		१.००	७०००.००	८२००.००
३		२.५०	८५००.००	९२००.००
४		५.००	१२०००.००	१०२००.००
५		८.००	१४०००.००	११६००.००
६		१२.००	१५६००.००	१३२००.००
७		२०.००	१८०००.००	१५३००.००
८		३०.००	२७०००.००	१७४००.००
९		४५.००	४००००.००	२००००.००
१०		६०.००	५३५००.००	२३४००.००
११		७३.००	५८६००.००	२६०००.००
१२		८६.००	६९०००.००	२८९००.००
१३		९८.००	७७५००.००	३२०००.००
१४		११०.००	७९२००.००	३५५००.००
१५		१२०.००	८५२००.००	३८५००.००
१६		१३०.००	९२३००.००	४१६००.००
१७		१३९.००	८८८००.००	४४९००.००
१८		१४८.००	९३२००.००	४८३००.००
१९		१५७.००	९८९००.००	५१९००.००
२०		१६६.००	१०४५००.००	५५६००.००
२१		१७५.००	९८०००.००	५८५००.००
२२		१८४.००	१०३०००.००	६१५००.००
२३		१९२.००	१०७५००.००	६४५००.००
२४		२००.००	११२०००.००	६७६००.००

नोट :

- पक्ष भन्नाले पन्ध्र दिनको एक पक्ष संभन्नु पर्छ ।
- उत्पाद मूल्य (Product value) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पाद भनि उल्लेख भएको मूल्यलाई संभन्नु पर्दछ ।
- उत्पादन लागत (Production cost) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पादन भनि उल्लेख भएको लागतलाई संभन्नु पर्दछ ।

**माउ माछा पालन
मापदण्ड तालिका**

पक्ष	शुरु स्टक	सरदर तौल (के.जी.)	उत्पाद मूल्य (Product value)	उत्पादन लागत (Production cost)
१	६६७/प्रति हेक्टर	३.०	८००४००.००	९५०२००.००
२		३.०	८००४००.००	९९५०००.००
३		३.०	८००४००.००	१०४००००.००
४		३.०	८००४००.००	१०८४८००.००
५		३.०	८००४००.००	११२९८००.००
६		३.०	८००४००.००	११७४६००.००
७		३.३	१०८९५००.००	१२२१५००.००
८		३.३	१०८९५००.००	१२६८४००.००
९		३.३	१०८९५००.००	१३१५३००.००
१०		३.३	१०८९५००.००	१३६२२००.००
११		३.३	१०८९५००.००	१४०९०००.००
१२		३.३	१०८९५००.००	१४५६०००.००
१३		३.६	१५२९५००.००	१५०४८००.००
१४		३.६	१५२९५००.००	१५५३६००.००
१५		३.६	१५२९५००.००	१६०२५००.००
१६		३.६	१५२९५००.००	१६५१३००.००
१७		३.६	१५२९५००.००	१७००२००.००
१८		३.६	१५२९५००.००	१७४९०००.००
१९		४.०	१९४०९००.००	१८००५००.००
२०		४.०	१९४०९००.००	१८५२०००.००
२१		४.०	२०७०४००.००	१९०३५००.००
२२		४.०	२०७०४००.००	१९५५०००.००
२३		४.०	२०७०४००.००	२००६५००.००
२४		४.०	२०७०४००.००	२०५८०००.००

नोट :

- पक्ष भन्नाले पन्ध्र दिनको एक पक्ष संभन्नु पर्छ ।
- उत्पाद मूल्य (Product value) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पाद भनि उल्लेख भएको मूल्यलाई संभन्नु पर्दछ ।
- उत्पादन लागत(Production cost) भन्नाले यस अनुसूचीमा उत्पादन भनि उल्लेख भएको लागतलाई संभन्नु पर्दछ ।

.....इन्स्योरन्स कम्पनी लिमिटेड

..... कार्यालय काठमाण्डौ

माछा बीमा दावी फारम

१ प्रस्तावकको नाम :

२. ठेगाना:

प्रदेश :..... जिल्ला :..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा:

वडा नं.: .. टोल :..... फोन नं :..... ईमेल :.....

३. बीमालेख नं :.....

४. दावी परेको माछाको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षतिको परिमाण	पालन प्रविधि	जलासयको क्षेत्रफल (हेक्टर)	कित्ता नं.	बीमा अबधि		पालन प्रविधि
						देखि	सम्म	उत्पाद/उत्पादन

५. माछा क्षति भएको मिति/समय र स्थान :

६. घटनाको प्रकार/कारण :.....

७. क्षतिबाट कम गर्नका लागि के कस्तो पहल गर्नु भयो ?

.....

८. उपचार गरेको भए उपचार गर्ने मत्स्य प्राविधिकको नाम :

ठेगाना :

टेलिफोन नं /मोवाइल नं :

९. प्राविधिकबाट क्षति भएको माछाको निरीक्षण भएको मिति :.....

१०. बीमा दावी गर्नु अघि माछा कति पटक जलासयबाट (Harvest) निकालिएको

हो सोको विवरण दिनुहोस :

क्र. सं.	निकालिएको (Harvest) मिति	निकालिएको (Harvest) परिमाण	निकालिएको (Harvest) माछाको औषत तौल

११. के तपाईंले क्षति भएको माछाको कुनै अर्को बीमा कम्पनीसंग बीमा गराउनु भएको छ ? यदि छ भने :

बीमा कम्पनीको नाम र बीमांक रकम उल्लेख गर्नुहोस् :.....
म घोषणा गर्दछु कि, माथि उल्लेख भए अनुसारको दुर्घटना/रोग कारणबाट माछामा क्षति भएको हो र माथिका सम्पूर्ण विवरण ठिक साँचो छन् । यदि मैले कुनै गलत/भुटा विवरण दिएर बीमकलाई भुक्त्याउन खोजेको ठहरिएमा क्षतिपूर्ति रकम नपाउने कुरामा जानकार भइ स्वीकार गर्दछु ।

दावी कर्ताको नाम :

सहि :

मिति :

.....इन्स्योरन्स कम्पनी लिमिटेड

..... कार्यालय..... काठमाण्डौ

मत्स्य प्राविधिकको प्रमाणपत्र

१. प्रस्तावकको नाम :
२. ठेगाना : प्रदेश :..... जिल्ला :..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा
:..... वडा नं.:..... टोल :..... फोन नं :.....
इमेल :.....
३. बीमालेख नं :.....
४. दावी परेको माछाको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षतिको परिमाण	पालन प्रविधि	जलासयको क्षेत्रफल (हेक्टर)	कित्ता नं.	बीमा अवधि		बीमाङ्क
						देखि	सम्म	उत्पाद/ उत्पादन

५. माछा क्षति भएको मिति/समय र स्थान :
६. घटनाको प्रकार/कारण :.....
६. निरिक्षण गरेको मिति र समय :.....
- ७) तपाईंको बिचारमा क्षति हुनुपूर्व माछालाई राम्रोसँग हेरचाह तथा उपचार गरिएको थियो ?
.....
- ८) उक्त मरेको माछा निरिक्षण गरेको मिति उल्लेख गर्नुहोस् ।
.....

म घोषणा गर्दछु कि माथि, उल्लेख भए अनुसारको दुर्घटना/रोग वा अन्य कारणबाट माछामा क्षति भएको हो र माथिको सम्पूर्ण विवरण ठिक साँचो छ ।

मत्स्य चिकित्सक/प्राविधिक को नाम :

सहि :

ठेगाना :

मिति :

कार्यरत कार्यालयको फोन नं. :

कार्यरत कार्यालयको छाप :

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाका लागि बीमा कम्पनीका तर्फबाट सम्पर्क व्यक्तिहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर

क्र. सं.	बीमा कम्पनीको नाम	केन्द्रिय कार्यालय		तोकिएको जिल्ला	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
		सम्पर्क अधिकारी	सम्पर्क नं.			
१	नेपाल ई.क.लि.	श्री धीरेन्द्र बहादुर राजभण्डारी	९८४१४३८७३९	दार्चुला	श्री महेन्द्र बोहोरा	९८६५९८३३४२
				वैतडी	श्री महादेव अवस्थी	९८४८७७३१८२
				डडेलधुरा	श्री सागरबम	९८४९६७२४५२
				कञ्चनपुर	श्री प्रितिमी सुवेदी	९८६८४०४२८९
२	ओरिएण्टल ई. क. लि.	श्री मान बहादुर ढकाल	९८५१०४७०१६	तेह्रथुम	श्री अर्जुन ढुंगाना	९८५२०५३२००
				धनकुटा	श्री अर्जुन ढुंगाना	९८५२०५३२००
				सुनसरी	श्री सन्तोष मण्डल	९८५२०२९९०३
				सप्तरी	श्री गणेश श्रेष्ठ	९८५२०२७८८१
३	नेशनलई. क. लि.	श्री आलोक जयसवाल	९८५५०२१४२६	प्युठान	श्री जनकराज ओली, श्री अनन्तकुमार कर्ण	९८५८०४०१६८, ९८५८०४३८३९
				रोल्पा	श्री जनकराज ओली, श्री अनन्तकुमार कर्ण	९८५८०४०१६८, ९८५८०४३८३९
		श्री अधिर कुमार दास	९८५६०३७८१२	दाङ्ग	श्री संजय कुमार	९८५८०२६५५३
				अर्घाखाची	श्री सरोज कुमार खड्का, श्री अभय कुमार दास	९८६७७६३८०५, ९८११९४७२०४, ९८५५०२१४३७
४	हिमालयन जनरल ई.क.लि.	श्रीनिरज मान सिंह प्रधान	९८५११११६९१	सिन्धुपाल्चोक	श्री निराजन श्रेष्ठ	९८४१९८९०५०
				काभ्रेपलान्चोक	श्री उमेश प्रधान	९८५११८५८११
				ललितपुर	श्री अन्जु श्रेष्ठ	९८४१३७८१७२
				बारा	श्री शंकर पौडेल	९८६५०४७६९१

क्र. सं.	बीमा कम्पनीको नाम	केन्द्रिय कार्यालय		तोकिएको जिल्ला	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
		सम्पर्क अधिकारी	सम्पर्क नं.			
५	प्रिमियर ई.क.लि.	श्रीविवेक सेढाई	९८४००९९६५६	दोलखा	श्री कल्याण प्रसाद भण्डारी	९८४१८४२००४
				सर्लाही	श्री रमेश तिमिल्सीना	९८४४०३२७८१
				सिन्धुली	श्री मौतिलाल यादव	९८४२६४७०५९
				रामेछाप	श्री भुपेन्द्र पराजुली	९८१५०३५३४०
६	नेको ई.लि.	श्री विष्णु प्रसाद धिताल	९८०१८२१०३४	ताप्लेजुङ्ग	श्री सर्वज्ञ खतिवडा	९८०१८२१०८६
				पाँचथर	श्री चन्द्रप्रसाद बाँस्कोटा	९८६२१६०४८०
				इलाम	श्री मिलन सुवेदी	९८०१८२१०३२
		श्री निवेदिता बस्नेत	९८५२०४९४४९	झापा –बिर्तामोड	श्री सुमन पोद्दार	९८०१८२१०५३
				झापा –दमक	श्री गणेश बहादुर खत्री	९८०१८२१०५६
७	सगरमाथा ई. क. लि	श्री विष्णु बहादुर अधिकारी	९८५१०८७८६०	जाजरकोट	श्री चौगुनारायण विष्ट	९८४८२०९८९५
				मुगु	श्री मीन बहादुर मरल्ल	९८४८३२२४५३
				जुम्ला	श्री लोकेन्द्र न्यौपाने	९८५८०३१९२०
८	प्रभु ई.लि.	श्री प्रकाश अर्याल	९८५१०१५८४२	मुस्ताङ्ग	श्री किरण थकाली	९८४७६४०९२३
				म्याग्दी	श्री जुजुमान श्रेष्ठ	९८४९७४१८४२
		श्री रेणु दिक्षित	९८४१२०८२८४	वालुङ्ग	श्री पर्वत कु. शाक्य	९८४७६५५०८१
				स्याङ्जा	श्री रञ्जित श्रेष्ठ	९८४९४१८४९४

कृषि तथा पशुपन्थी बीमा प्रतिवेदन, २००८

क्र. सं.	बीमा कम्पनीको नाम	केन्द्रिय कार्यालय		तोकिएको जिल्ला	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
		सम्पर्क अधिकारी	सम्पर्क नं.			
९	शिखर ई.क.लि.	श्री सार्थक राज पाण्डे	९८०१२३५१०२, ०१४१०१५३९	चितवन	श्री चन्द्रमणि शर्मा	९८०१०६४११७
				चितवन	श्री ईश्वर अधिकारी	९८४५११३१८३
				मकवानपुर	श्री प्रमोद पोखरेल	९८०१०६७१६९
				मकवानपुर	श्री जय प्रसाद सुवेदी	९८०१२३५११२
		श्री प्रदिप जि सी	९८०१२४९७३९, ९८४१६१३२८८	नुवाकोट	श्री महेश्वर भुरतेल	९८६५७१३९०३
				नुवाकोट	श्री सुरेन्द्र राई	९८४९८५३८१७
				धादिङ्गा	श्री सिताराम अर्याल	९८५१०६७२७६
				धादिङ्गा	श्री राजकुमार आले	९८४६७५६७०९
१०	लुम्बिनी जनरल ई.क.लि.	श्री नवराज तिमिल्सेना	९८५५०५००८७	संखुवासभा	श्री दिपक पोखरेल	९८४२२१५५२०
				उदयपुर	श्री सुदिप चौधरी	९८५१२०६२७६
		श्रीमती भौमाया गुरुङ्गा	९८५१२२१७९२	भोजपुर	श्री सन्तोष तिवारी	९८५२०६२०७५
				खोटाङ्गा	श्री बाबुराम आचार्य	९८५२८४६०६२
११	पुडोन्सियल ई.क.लि.	श्रीमती गीता प्याकुरेल	९८४१५९१८४८	तनहुँ	श्री सुदिप अधिकारी	९८५६००८७७०
				गोर्खा	श्री समिर श्रेष्ठ	९८१४१४०७२०
				लमजुङ्गा	श्री कृष्ण थापा	९८५६०४६३१८
				नवलपरासी	श्री सुख सागर बरई	९८५७०२४८९०
१२	एन. एल.जी. ई. क. लि.	श्री समिर कुमार श्रेष्ठ	९८४२०४५९०५	सल्यान	श्री विमर्श प्रधान	९८५१११७०६
				डोल्पा	श्री चरन कुमार डि.सी.	९७४८०९९११६
				पश्चिम रुकुम	श्री मोहन बुढाथोकी	९८४७९३४६६१ ९८०६२४८३१०
				बाँके	श्री शुशील कुमार श्रेष्ठ	०८१४१५१६३

क्र. सं.	बीमा कम्पनीको नाम	केन्द्रिय कार्यालय		तोकिएको जिल्ला	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
		सम्पर्क अधिकारी	सम्पर्क नं.			
१३	सिद्धार्थ ई.लि.	श्री सुबोध कर्मचार्य	९८५११२७८७३	रुपन्देही	श्री गौतम कुमार सापकोटा	९८५७०५६३००
				बुटवल	श्री बीर बहादुर राणा	९८५७०७३५२२
				पाल्पा	श्री गणेश पन्थी	९८५७०६५४३२
		श्री नविन सुवेदी	९८५१२३३९७३	कास्की	श्री नवराज पौडेल	९८५६०८२१३८
				मनाङ्ग	श्री राम चन्द्र दवाडी	९८५६०४६६८९
१४	युनाइटेड ई. क. लि.	श्री दीपक खत्री	९८४१८१०४३५	हुम्ला	श्री जापना कुमारी सिंह शाही	९८६९५०६१२९
		श्री रिता रेग्मी	९८४१७३३९७१८	बाजुरा	श्री जापना कुमारी सिंह शाही	९८६९५०६१२९
				अछाम	श्री प्रेमराज रेग्मी	९८५८४८५९६० ९८६८४७६१९
१५	एभरेष्ट ई. क. लि.	श्री बच्चुराम खडका	९८५११२९८९६	कालिकोट	श्री भुपेन्द्र बम	९८४८०६३९२३
		श्रीमति पूर्ण शोभा श्रेष्ठ	९८२४०८९३०४	बर्दिया	श्री राजु श्रेष्ठ	९८६०००५१८४
				सुर्खेत	श्री गणेश बहादुर वली	९८४८१०४९५८
			दैलेख	रामबहादुर थापा मगर	९८१८५०८६२७	
१६	राष्ट्रिय बीमा क.लि.	श्री दीपक खनाल	९८४१४५१४७३	कैलाली	श्री डम्बर ओझा	९८५७०२४८९०
		श्रीहरि भट्ट	९८४८७२६८७३	बझाङ्ग	श्री काशीराम जोशी	९८४८२१७७०
		श्रीमति सुसिला भण्डारी	९८४९०७०२३९	डोटी	श्री आदित्य बहादुर चन्द	९८६८३१९१४१
१७	आई. एम. ई. जनरल इ.लि.	श्रीमति प्रतिभा मिश्र	९८५१२७३७३९	धनुषा	श्री अर्जुन कु. पौडेल	९८५४०२०९५३
				महोत्तरी	श्री झपेन्द्र घिमिरे	९८४१५२२१२५
				ओखलढुङ्गा	श्री खुर हीर दाहाल	९८४११४१२०१
				सोलुखुम्बु	श्री खगेन्द्र वन	९८१५७६०२३८ ९८५१२७३७५५

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा प्रतिवेदन, २०७८

क्र. सं.	बीमा कम्पनीको नाम	केन्द्रिय कार्यालय		तोकिएको जिल्ला	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.
		सम्पर्क अधिकारी	सम्पर्क नं.			
१८	श्री सानिमा जनरल ई.क.लि	श्री हाडमा सुब्बा	९८५१००८३४१	मोरङ	श्री रामकाजी पौडेल	९८०७००८३१२ ९८४४४६६५४३
				नवलपुर	श्री नागेन्द्र साह	९८४५४२२९१८
		श्री राकेश श्रेष्ठ	९८४१९१९००६	कपिबस्तु	श्री सहस राम तेली	९८४७०८२११२ ९८२१३२८४२३
१९	श्री जनरल ई.क. (नेपाल) लि	श्रीरिना श्रेष्ठ	९८६९२८२९२३	रसुवा	श्री प्रल्हाद पाण्डे	९८५१२४०५२१
		श्री यमकला घिमिरे	९८६११४०१५९	सिरहा	सुश्री मनिषा चौधरी	९८६२९६७६३५
				पर्सा	श्री अजय श्रेष्ठ	९८४५२५४५०८
२०	श्री अजोड ई.क.लि	श्री दिपक पोखरेल	९८५११२४८८९	गुल्मी	श्री सन्तोष न्यौपाने	९८४७५७४१४४
				पर्वत	श्री हरि सुवेदी	९८५६०४६७२८
		श्री रमा बोहरा	९८५१११०२४१	पूर्वीरुकुम	श्री प्रकाश के.सी.	९८६४९८८२२५
				रौतहट	श्री ओमराज निरौला	९८५५०४१४८४

बीमा समितिबाट इजाजतपत्र प्राप्त जीवन बीमा कम्पनीहरू

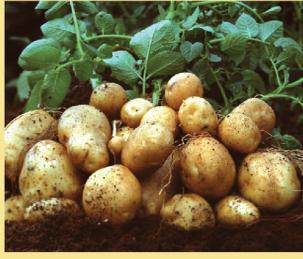
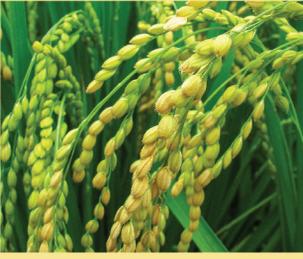
क्र.सं.	बीमाकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल
1	श्री राष्ट्रिय बीमा संस्थान	रामशाहपथ	4262520	beema@wlink.com.np
2	श्री नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि	लाजिम्पाट	4414799	nlglife@mail.com.np
3	श्री नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	कमलादी	4169082	info@nepallife.com.np
4	श्री लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	नक्साल	4443616	licorporate@licnepal.com.np
5	श्री मेट लाइफ एलिको	पूल्चोक	5555166	service-nepal@metlife.com.np
6	श्री एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	मैतिदेवी	4410115	asianlife@asianlife.com.np
7	श्री सूर्या लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	सानोगौचरन	4423743	info@suryalife.com
8	श्री गुरांस लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	तीनकुने	5199310	info@guranslife.com
9	श्री प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	हात्तिसार	4441414	info@primelife nepal.com
10	श्री आइएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	वैनचौर	4024075	info@imelifeinsurance.com
11	श्री यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	नयाँबानेश्वर	4784758	info@unionlife.com.np
12	श्री ज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	ज्ञानेश्वर	4445941	info@jyotilife.com
13	श्री सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	कमलादी	4436126	info@snlic.com
14	श्री रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	नयाँबानेश्वर	4787224	info@relielifeinsurance.com
15	श्री रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	ज्ञानेश्वर	4423618	info@reliablelife.com.np
16	श्री सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	थापाथली	4101744	info@citizenlifeneपाल.com
17	श्री सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लि.	कमलादी	4438886	sanimalife@gmail.com
18	श्री प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि.	कमलादी	4226568	info@prabhulife.com
19	श्री महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नक्साल	4445123	info@mahalaxmilife.com

बीमा समितिबाट इजाजतपत्र प्राप्त निर्जीवन बीमा कम्पनीहरू

क्र.सं.	बीमाकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल
1	श्री नेपाल इन्स्योरेन्स कं.लि.	कमलादी	4221353	nic@nepalinsurance.com.np
2	श्री दि ओरियण्टल इन्स्योरेन्स कं.लि.	डिल्लिबजार	4416439	oriental@orientalinsurance.com.np
3	श्री नेशनल इन्स्योरेन्स कं.लि	त्रिपुरेश्वर	4250710	info@nicnepal.com.np
4	श्री हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कं.लि	बबरमहल	4231788	ktm@hgi.com.np
5	श्री यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कं.लि	थापाथली	5111111	uic@mail.com.np
6	श्री प्रिमियर इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि.	नक्साल	4413543	premier@picd.com.np
7	श्री एमरेट इन्स्योरेन्स कं. लि.	हात्तिसार	4444717	info@eic.com.np
8	श्री नेको इन्स्योरेन्स लि.	अनामनगर	4770127	info@necoinsurance.com.np
9	श्री सगरमाथा इन्स्योरेन्स कं. लि.	भगवतीबहाल	4412367	info@sagarmathainsurance.com.np
10	श्री प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	तीनकुने	5199220	info@prabhuisurance.com
11	श्री आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नक्साल	4411510	info@iginepal.com
12	श्री प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कं. लि.	कमलादी	4212940	picl@prudential.com.np
13	श्री शिखर इन्स्योरेन्स कं. लि.	थापाथली	4246101	shikharins@mos.com.np
14	श्री लुम्बिनी इन्स्योरेन्स कं. लि.	ज्ञानेश्वर	4411707	info@lgic.com.np
15	श्री एनएलजी इन्स्योरेन्स कं. लि.	लाजिम्पाट	4442646	info@nlgi.com.np
16	श्री सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स कं. लि.	बबरमहल	4257766	info@siddharthainsurance.com
17	श्री राष्ट्रिय बीमा कं. लि.	रामशाहपथ	4258721	info@rbcl.com.np
18	श्री जनरल इन्स्योरेन्स कं. नेपाल लि.,	हात्तिसार	4443544	info@generalinsurance.com.np
19	श्री अजोड इन्स्योरेन्स कं. लि.,	सुन्धारा	4243768	info@ajodinsurance.com
20	श्री सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स कं. लि.,	कमलादी	4427101	sanima@sanimageneral.com

बीमा समितिबाट इजाजतपत्र प्राप्त पुनर्बीमा कम्पनीहरू

क्र.सं.	बीमाकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल
1	श्री नेपाल पुनर्बीमा कं. लि.	थापाथली	4218458	nepalre@ntc.net.np
2	श्री हिमालयन रि-इन्स्योरेन्स कं. लि.	महाराजगंज	4443432	contactus@himalayanre.com

बीमा समिति

ललितपुर-१०, कुपण्डोल, नेपाल

फोन : ०१-५४२१०७५, ५४३८७४३, फ्याक्स : ०१-५४२०११५

इमेल : info@nib.gov.np, वेबसाइट : www.nib.gov.np